

R. B. THIEME, JR.

Kristohanong Pag-antos

(Visayan Version)

With permission of R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries,
this publication is distributed in the Philippines
by Grace Logos Support Philippines, Inc.,
without charge or obligation.

For more information text or call:
*(Gihatag pinaagi sa GLSP nga walay bayad o obligasyon.
Para sa dugang pang kasayuran text o tawag:)*
email: jersal1978@yahoo.com (Visayan)
Smart: 0998-845-2964 (Visayan)
Smart: 0908-236-1434 (Ilonggo)

The electronic version of this book can be read or downloaded through the Internet
address <https://www.gracelsp.ph>.

*(Ang elektroniko nga bersiyon niini nga libro mahimong mabasa o mabalhin ang datos
pinaagi sa Internet adres nga <https://www.gracelsp.ph>.)*

Kristohanong Pag-antos

KRISTOHANONG PAG-ANTOS

R. B. THIEME, JR.

R. B. THIEME, JR., BIBLE MINISTRIES
HOUSTON, TEXAS

PINANSIYAL NGA PALISIYA

Walay bayad para sa bisan unsa nga materyal gikan sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries. Si kinsa kadtong nagatinguha og pagtulon-an sa Bibliya makaangkon sa among [English] mga publikasyon, DVDs, ug MP3 CDs nga walay obligasyon. Ang Dios nagasangkap og doktrina sa Bibliya. Kami manghinaot sa pagpadayag sa Iyang grasya.

Ang R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries maoy usa ka ministeryo sa grasya ug nagalihok sa katibukan diha sa boluntaryong mga kontribusyon. Walay listahan sa presyo para sa bisan unsa sa among mga materyal. Walay kwarta nga gipangayo. Kon ang pagkamapasalamat para sa Pulong sa Dios nagadasig sa usa ka magtotoo sa paghatag, siya adunay pribilihiyo sa pagpaambit ngadto sa pagpakaylap sa doktrina sa Bibliya.

Orihinal nga naimprinta isip *CHRISTIAN SUFFERING*

© 2002, 1997, 1987 ni R. B. Thieme, Jr. Tanang katungud gitagana.

Unang edisyon napatik niadtong 1987. Ikatulong edisyon napatik niadtong 2002.

Ikatulong impresyon 2016.

Kini nga basahon napatik gikan sa mga pakigpulong ug wa-imantala nga mga sinulat ni R. B. Thieme, Jr.

Sa pag-order niini nga libro sa English, kontaka:

R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries

P.O. Box 460829, Houston, Texas 77056-8829

www.rbthieme.org

Walay bahin niining publikasyon nga ipasanay o ipadala sa bisan unsang porma o sa bisan unsang pamaagi, elektroniko o mekanikal, lakip na ang seroks, rekord, o sa bisan unsang sistema sa pagtipig ug pag-abli sa inpormasyon, nga walay nakasulat nga pagtugot gikan sa tigmantala.

Napatik sa Tagbilaran City, Bohol, Philippines, 2021.

Gihubad ngadto sa Binisaya nga pinulongan ni Jerome L. Salutan.

Gitan-aw pagbalik nila ni Amado D. Carejo, David C. Vicoy ug Raflyn H. Salutan.

Gipatik nga may pagtugot sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries.

Mga Sulud

Pasiuna ix

Kapitulo Uno: Pag-antos ug mga Kasulbaran

Mga Kategoriya sa Kristohanong Pag-antos ug mga Hugna sa	
Espirituhanong Pagtubo	1
Divine nga mga Bahandi: Espirituhanong Pagkaharianon ug ang Divine Dynasphere.....	3
Paghiusa uban sa Hari sa mga Hari.....	3
Ang Protokol nga Plano sa Dios.....	5
Ang mga Ganghaan sa Palasyo.....	6
Katalogo sa Pangsulbad-sa-Problema nga Kahimanan sa Magtotoo.....	10
Pagsulbad sa Problema diha sa Espirituhanong Pagkabata	10
Pagsulbad sa Problema diha sa Espirituhanong Pagkahingkod	12
Panghunahuna diha sa Pag-antos: Ang Prinsipyo sa Opensiba.....	14

Kapitulo Dos: Ang Balaod sa Kinabubut-ong Responsibilidad

Kaugalingong-Minugna nga Kagul-anan	17
Kabubut-on isip ang Tinubdan sa Sala, Tawhanong Kamaayo, ug Kadaotan.....	19
Mga Sala sa Pagkaignorante ug mga Sayup diha sa Paghukum	20
Hinugpong nga Pag-antos.....	21
Kapasayloan ug Responsibilidad	22
Ang Limitado nga Ehemplo sa Katukuran nga Kaisog	25
Paghimo og Maayong mga Desisyon, Pagsunud sa Divine nga Protokol	28

Kapitulo Tres: Divine nga Disiplina

Usa ka Ekspresyon sa Grasya sa Dios	30
Disiplina isip Pagmatuto sa Ginikanan diha sa Mga Hebreohanon 12.....	31
Mga Kategoriya sa Divine nga Disiplina	33
Mga Magtotoo Kinsa Mag-alagad ni Satanas	35
Pagkat-on sa Malisud nga Paagi.....	36
Dugang Bibliyanhong Kasayuran sa Divine nga Disiplina.....	37
Disiplina ug Waykatapusang Seguridad	40
Ang Mapanalipdanong Tahas sa Disiplina.....	41
Tiningub sa Tinagutlo sa Divine nga Disiplina	41
Disiplina diha sa Makasaysayanong Panahum	44
Satanas, Tawo, ug Dios	44
Hinugpong nga Disiplina ug ang Sinaligang Nasod sa Dios	46
Hinugpong nga Disiplina ug Tagsatagsa ka mga Magtotoo	48
Ang Tunglo sa Ikaupat-nga-Henerasyon isip Hinugpong nga Disiplina.....	50
Ang Kasulbaran ngadto sa Tunglo sa Ikaupat-nga-Henerasyon	53
Katingbanan sa Masilutong Pag-antos ug	
Pasiunang-pasundayag sa Pag-antos alang sa Panalangin	55

Kapitulo Kwatro: Pag-antos alang sa Panalangin

Pag-antos ug Pagtubo diha sa Espirituhanong Pagkahingkod	58
Ang Sumbanan sa Buylo diha sa Espirituhanong Pagkahingkod	59

Kapitulo Singko: Espirituhanong Pagsalig-sa-Kaugalingon

Ang Depekto diha sa Tawhanong Pagsalig-sa-Kaugalingon	63
Ang Kahawud sa Espirituhanong Pagsalig-sa-Kaugalingon	65
Ang Tinubdan sa Espirituhanong Pagsalig-sa-Kaugalingon	67
Ang Sumbanan alang sa Espirituhanong Pagsalig-sa-Kaugalingon	69
Nakasabut Unsaon sa Pagkinabuhi ug Unsaon sa Pagkamatay	70
Ang mga Hiyas sa Espirituhanong Pagsalig-sa-Kaugalingon	72
Deskripsiyon sa Espirituhanong Pagsalig-sa-Kaugalingon	74

Kapitulo Says: Langitnon nga Mapugnganong Pag-antos

Hasol diha sa Kinabuhi ni Pablo.....	77
Usa ka Ditinuud nga Kasulbaran ug Sayup nga Aplikasyon	79
Divine nga Tambag alang kang Pablo	81
Mga Balansayon sa Pagpangandam alang sa Pagsulay sa Buylo	84

Kapitulo Syete: Espirituhanong Kaugalingnan

Ang Makusganong Kahimtang sa Espirituhanong Pagsalig-sa-Kaugalingon	87
Dipersonal nga Gugma Gimando sa Dios	88
Kahubitan ug Paghulagway sa Dipersonal nga Gugma	89
Mga Hiyas sa Espirituhanong Kaugalingnan.....	92
Espirituhanong Kaugalingnan ug ang Kahingpitan sa Ligdong nga Gugma	95
Ligdong nga Gugma Gihubit.....	97
Kinatibuk-ang mga Kategoriya sa Gugma.....	98

Kapitulo Otso: Pagsulay sa Buylo

Walay Asetisismo diha sa Pag-antos alang sa Panalangin	100
Pag-antos pinaagi sa Upat ka Kategoriya sa Pagsulay sa Buylo	102
Katawhan nga Pagsulay	103
Pag-uyon isip usa ka Pagsulay sa Buylo.....	103
Antagonismo isip usa ka Pagsulay sa Buylo	104
Panghunahuna nga Pagsulay	105
Ang Kamahinungdanon sa Paghunahuna sa Doktrina	105
Paghunahuna sa Kadaotan ug Paghunahuna sa Kamaayo	106
Kamapaubsanon diha sa Pagtangdi ngadto sa Ditinuud nga mga Kasulbaran	108
Pagsimba ug Kombate sa Pangisip.....	109
Sistema nga Pagsulay	110
Mga Sistema Gihubit, ang Problema Gipahayag	110
Undang o Sugakod.....	111
Espirituhanong Kaugalingnan diha sa Sistema nga Pagsulay	112
Pagsulay sa Kalit-nga-kalisdanan	114
Ang Labing Tataw nga Pagsulay	114
Ang Kalit-nga-kalisdanan sa Ekonomikanhong Depresyon.....	115
Ang Nag-uswag nga Magtotoo sulud sa Kalit-nga-kalisdanan	116
Panghunahuna ni Pablo: Pagtunglo nga Nahimong Panalangin	118
Pagsulay sa Buylo diha sa Mga Taga-Filipos 3	119
Pagtalikud sa Mini nga KOMPIYANSA.....	119
Parentesis: Unsaon Pagkab-ot sa Espirituhanong Pagkahamtong.....	120
Ang Eksperimento sa Malungtarong Gahum.....	121
Ang Fellowship sa mga Pag-antos ni Kristo	123
KOMPIYANSA gikan sa Doktrina sa Pagkabanhaw	125
Katapusang Parentesis: Espirituhanong Kaugalingnan ni Pablo	128
Pagkawagtang ug Pag-angkon-pag-usab sa Espirituhanong Buylo	129
Pagkamakanunayon sa Katuyoan.....	130
Ang Basihanan alang sa Waypihig nga Pagtantiya-sa-Kaugalingon	131
Determinasyon sa usa ka Atleta	133
Pagkapakyas sa usa ka Pagsulay.....	135

Makanunayong Pag-uswag sa usa ka Sundalo	136
--	-----

Kapitulo Nwebe: Espirituhanong Pagkahamtong

Ang mga Hiyas sa Espirituhanong Pagkahamtong	138
Ang Pagkahimaya sa Dios diha sa Espirituhanong Pagkahamtong	142
Pagtugyan sa Escrow nga mga Panalangin.....	142
Kapanghimatuuran nga Pagsulay ug ang Kinatas-an nga Pagkahimaya sa Dios	145

Kapitulo Dyes: Kapanghimatuuran nga Pagsulay

Ang Apelasyon sa Bista ni Satanas.....	146
Ang mga Hugna sa Apelasyon sa Bista	149
Nagapasundayag ang Dios sa Iyang Asunto.....	149
Asunto ni Satanas	151
Pagsupak-sa-katarungan sa Dios	151
Pagsupak-sa-katarungan ni Satanas	155
Panak-op nga Argumento sa Dios.....	156
Panak-op nga Argumento ni Satanas.....	157
Ang Panapos nga Hukum.....	158
Kapanghimatuuran nga Pagsulay isip nga Panukitsukit ni Satanas	158
Kapanghimatuuran nga Pagsulay diha sa Pagkatawo ni Kristo	160
Espirituhanong Pagkahamtong ni Kristo	160
Ang Unang Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Kristo	162
Kadaugan ni Kristo diha sa Unang Kapanghimatuuran nga Pagsulay.....	164
Ang Ikaduhang Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Kristo	166
Ang Ikatulong Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Kristo	169
Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Job.....	171
Espirituhanong Pagkahamtong ni Job.....	171
Ang Unang Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Job.....	173
Ang Ikaduhang Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Job	175
Ang Ikatulong Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Job.....	177
Ang Kahilum sa Dios ug ang Paglabang sa Katapusang Pagsulay	180
Bag-ong Testamento nga Komentaryo diha sa Job.....	182

Kapitulo Onse: Pag-antos ug ang Plano sa Dios

Pag-antos, Kalipay, ug ang Esensiya sa Dios	184
---	-----

Pakapin-sa-basahon: Divine nga Paghukum sa Pagtangdi ngadto sa Divine nga Disiplina

Pagpatigayon sa Dios diha sa mga Dimagtotoo sulud sa Panahon.....	187
Paghukum pinaagi sa Kasakit	188
Paghukum pinaagi sa Kamatayon.....	189
Paghukum pinaagi sa Kaalam.....	190

Mga Timan-anan

Timan-anan sa Kasulatan.....	192
Timan-anan sa Hilisgutan.....	200

Pasiuna

Sa dili pa ikaw magsugod sa imong pagtoon sa Bibliya, kon ikaw usa ka magtotoo diha ni Ginoong Jesu-Kristo, siguroha nga ikaw nakahingalan sa imong mga sala sa pribado ngadto sa Dios nga Amahan.

Kon kita mosugid sa atong [nahibaloan] mga sala, Siya matinumanon ug matarong sa pagpasaylo kanato sa atong [nahibaloan] mga sala ug sa paghinlo kanato gikan sa tanang dipagkamatarong [wanahibaloan, o nahakalimtan nga mga sala]. (1 Juan 1:9)

Ikaw dihadiha mosulud sa fellowship uban sa Dios, napuno sa Balaang Espiritu, ug andam na sa pagkat-on og doktrina sa Bibliya gikan sa Pulong sa Dios.

“Ang Dios espiritu, ug kadtong kinsa nga magsimba Kaniya kinahanglang magsimba diha sa [ang pagpuno sa] espiritu ug [bibliyanhon] kamatuuran.”
(Juan 4:24)

Kon ikaw wala gayud sa personal nga mitoo diha ni Ginoong Jesu-Kristo ingon nga imong Manluluwas, ang isyu dili ang paghingalan sa imong mga sala. Ang isyu mao ang pagtoo lamang diha ni Kristo lamang.

“Siya kinsa nagatoo diha sa Anak adunay waykatapusang kinabuhi; apan siya kinsa wala nagatuman [ang mando sa pagtoo diha] sa Anak dili makakita og kinabuhi, apan ang kaligutgut sa Dios nagapabilin diha kaniya.” (Juan 3:36)

ANG PULONG SA DIOS buhi ug gamhanan, mashait kay sa bisan unsang duhay-sulab nga espada, naglagbas bisan ngadto sa nagbahing nagpabulag sa kalag ug sa espiritu, ug sa mga lutahan ug sa kinauyokan, ug maoy usa ka kritiko sa mga hunahuna ug mga tinguha sa kasingkasing. (Mga Hebreohanon 4:12)

Ang tanang Kasulatan gininhawa-sa-Dios, ug maganansiyahon para sa doktrina, para sa pagbadlong, para sa koreksiyon, para sa instruksiyon diha sa pagkamatarong; nga ang tawo sa Dios mamahimong hamtong, sa hingpit gisangkapan ngadto sa tanan nga maayong mga buhat. (2 Timoteo 3:16–17)

Pagtoon sa pagpakita sa imong-kaugalingon nga aprobado ngadto sa Dios, usa ka trabahador nga kinahanglang dili maulaw, sa hustong nagbahin sa pulong sa kamatuuran. (2 Timoteo 2:15)

PAG-ANTOS UG MGA KASULBARAN

MGA KATEGORIYA SA KRISTOHANONG PAG-ANTOS UG MGA HUGNA SA ESPIRITUHANONG PAGTUBO

ANG BIBLIYA NAGAPATIN-AW SA PAG-ANTOS ug nagapadayag sa gamhanang divine nga mga bahandi alang sa pagsugakod sa kalisdanan. Walay magtotoo diha ni Jesu-Kristo unta nga magpabiling ignorante sa mga hinungdan ug mga kasulbaran sa bisan-unsang kalisud diha sa iyang kinabuhi. Walay pag-antos nga dimahubit. Ang matag hitabo sa pag-antos adunay usa ka hinungdan, usa ka katin-awan, ug usa ka kasulbaran.

Ang Kristohanong pag-antos sa labing tin-aw masabtan labot sa tagsatagsa ka espirituhanong pagtubo sa magtotoo. Gikan niini nga panahum, ang mga kalisdanan mabahinbahin diha sa lima ka kategoriya. Ang duha ka kategoriya maoy kasagaran diha sa espirituhanong pagkabata; ang tulo magpaila sa espirituhanong pagkahingkod. Ang duha ka kategoriya sa pag-antos diha sa espirituhanong pagkabata maoy *masiluton*. Ang tulo diha sa espirituhanong pagkahingkod gidesinyo sa Dios alang sa *panalangin*.

Kini nga pagtoon mousisa sa mga problema ug divine nga mga kasulbaran nga maylabot sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan, divine nga disiplina, langitnon nga mapugnganong pag-antos, pagsulay sa buylo, ug kapanghimatuuran nga pagsulay. Kining lima ka kategoriya, nga pagahubiton sa hustong paagi, magpasabut sa tanang pag-antos diha sa Kristohanong kinabuhi.

Ang kalambigitan sa masilutong pag-antos diha sa espirituhanong pagkabata ug sa pag-antos alang sa panalangin diha sa espirituhanong pagkahingkod dili usa ka gitamod-sa-higpit nga timailhan. Pipila sa pag-antos alang sa panalangin mahitabo diha sa espirituhanong pagkabata, ug ang masilutong pag-antos makaigo sa espirituhanong hingkod nga magtotoo sa dihang siya makasala o makahimo og dimaayong mga desisyon. Ang naandan nga sundanan, hinoon, nagahatag kanato sa usa ka basihan alang sa pagsabut sa mga kabug-at diha sa atong mga kinabuhi.

MGA KATEGORIYA SA KRISTOHANONG PAG-ANTOS	MGA HUGNA SA ESPIRITUHANONG PAGTUBO
<u>MASILUTON</u> 1. KAUGALINGONG-MINUGNA NGA KAGUL-ANAN 2. DIVINE NGA DISIPLINA	<u>PAGKABATA</u>
<u>ALANG SA PANALANGIN</u> 3. LANGITNON NGA MAPUGNGANONG PAG-ANTOS 4. PAGSULAY SA BUYLO 5. KAPANGHIMATUURAN NGA PAGSULAY	<u>PAGKAHINGKOD</u> ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON ESPIRITUHANONG KAUGALINGNAN ESPIRITUHANONG PAGKAHAMTONG

LIMA KA KATEGORIYA SA KRISTOHANONG PAG-ANTOS

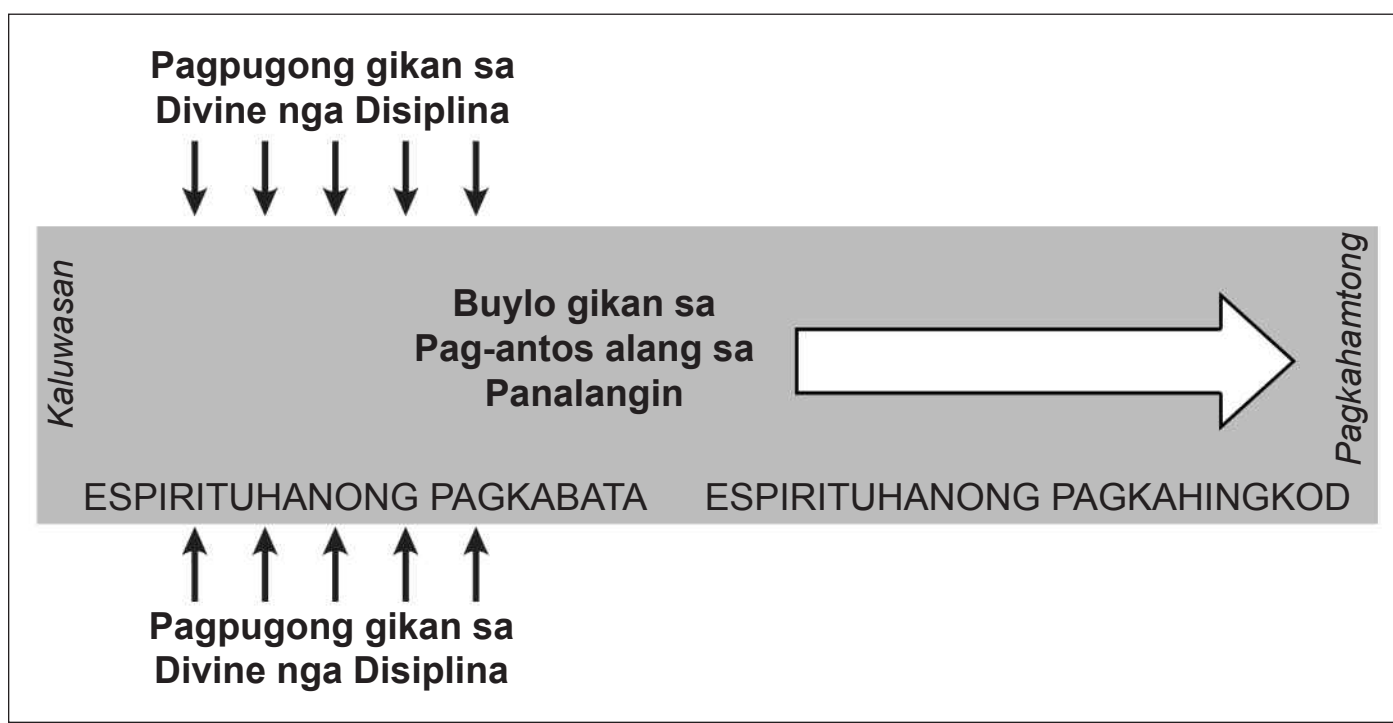
Ang kalisdanan nagakaput og usa ka dominanteng papel diha sa mga kinabuhi sa hingkod nga tawhanong mga linalang. Ang pag-antos maoy susama sa usa ka ginikanan. Unsa ang himoon sa responsable nga mga ginikanan alang sa ilang mga anak, ang pag-antos nagahimo alang sa mga hingkod. Ang disiplina ug mga pagpugong diha sa pagkabata nga gipahamtang sa mga ginikanan mapulihan sa disiplina ug mga pagpugong diha sa kinabuhing hingkod nga gipatuman pinaagi sa pag-antos.

Isip usa ka ginikanan, usa ka magbalantay, usa ka reperi nga andam sa paghuyup sa pito, usa ka awtoridad nga gisangkap sa Dios, ang pag-antos nagahagit kanato isip mga magtotoo sa paggamit sa mga bahandi nga nahatag sa Dios kanato. Ang pag-antos nagaut-ut sa atong tawhanon nga mga kahinguhaan ug nagasudyakanato diha sa atong hingpit nga pagkamaagaron ngadto sa grasya sa Dios. Ang pag-antos nagasilsil ngari kanato sa atong pagkinahanglan sa pagpahiuyon ngadto sa Iyang plano.

Ang mga ginikanan maghimo og labaw pa gawas sa pagdisiplina sa ilang mga anak. Sa ingon-usab, ang pag-antos dili lamang usa ka pagpasidaan ug usa ka pagpugong kundili usa ka magtutudlo ug magdadasig sa samang panahon. Ang daotang-palad dili sa kanunay nagasangko sa kadaot, nagaingon ang usa ka Latin nga sanglitanan. Ang kasakit dili lamang magasumpo kanato sa pagpadayon diha sa sayup nga direksiyon, kundili kini usab makatabang sa pagtukmod kanato diha sa hustong direksiyon. Ang hustong aplikasyon sa doktrina sa Bibliya ubus sa kalisud nagadala og espirituhanong pagtubo. Kita makakita sa doktrina nga naglihok. Atong masinati ang katinuuran nga ang Dios “usa ka makita gayud nga tabang taliwala sa kasamok” (Salmo 46:1, NASB). Isip usa ka resulta sa paggamit sa Iyang mga pagsangkap, ang atong gugma alang Kaniya nagakalig-on, ug kita magtulin sa atong espirituhanon nga pag-uswag.

Bisan kon isip usa ka magbalantay ba o isip usa ka pangpadasig sa espirituhanong pagtubo, ang tanan nga pag-antos diha sa Kristohanong kinabuhi kinahanglan pagasabton nga maylabot sa plano sa Dios. Ang pag-antos gidesinyo alang sa atong kaayohan ug alang sa Iyang kahimayaan: Siya nahimaya pinaagi sa pagpalahutay ug pagpanalangin kanato diha sa *bisan-unsang* sitwasyon, bisan-hain sa kauswagan o kalisdanan. Kini alang sa Iyang himaya, tungud-niini, sanglit taliwala sa mga kapit-os ug mga kalit-nga-kalisdanan

sa kinabuhi, ang Dios nagasaad, “Ako dili gayud mobiya kanimo, ni Ako bisan-kanus-a motalikud kanimo” (Joshua 1:5; Mga Hebreohanon 13:5). Siya “dili gayud motugot nga ang matarong [bisan-kinsang magtotoo] matay-og [o masarasay o malaglag]” (Salmo 55:22). Imbis sa pagpapha sa pag-antos gikan sa atong mga kinabuhi, Siya nagahatag kanato sa labi pang dako nga mga benepisyo pinaagi sa paglakaw uban kanato “*latas* sa walog sa anino sa kamatayon” (Salmo 23:4, NASB, mga italika gidugang).

PAG-ANTOS ISIP PAGPUGONG O BUYLO DIHA SA PLANO SA DIOS

Daghan sa mga prinsipyo sa atong pagtoon bahin sa pag-antos magamit ngadto sa mga dimagtotoo maingon usab sa mga magtotoo, apan kita mopunting diha sa Kristohanong pag-antos. Kita magtoon sa mga bahandi nga ang Dios sa maloloy-on nga mihatag ngadto kang bisan-kinsa nga mitoo diha ni Ginoong Jesu-Kristo. Kita usab mag-ila sa mga kalisud nga magtumaw sa higayon nga ang mga magtotoo mapakyas sa paggamit sa unsay gikahatag sa Dios kanila.

DIVINE NGA MGA BAHANDI: ESPIRITUHANONG PAGKAHARIANON UG ANG DIVINE DYNASPHERE

Paghiusa uban sa Hari sa mga Hari

Ang espirituhanong pagkabata nagasugod sa kaluwasan. Sa takna nga si bisan-kinsa unang nagatoo diha ni Kristo, ang Dios nga Balaang Espiritu sa samang-higayon nagahimo sa pito ka ministryo alang sa bag-ong magtotoo. Usa niini nga mga ministryo mao ang bawtismo sa Espiritu, diin ang Balaang Espiritu dihadiha nagabutang sa magtotoo sulud sa

permanenteng paghiusa uban kang Jesu-Kristo.¹

Kay kamong tanan mga anak sa Dios pinaagi sa pagtoo diha ni Kristo Jesus. Kay tanan kaninyo kinsa nabawtismohan ngadto kang Kristo [ang bawtismo sa Balaang Espiritu sa kaluwasan] nasul-oban sa inyong-kaugalingon kang Kristo. Wala na gayuy Hudiyo ni Griyego [walay makaliwatanong mga kalainan], wala na gayuy ulipon ni gawasnong tawo [walay katilingbanong mga pagpinig], wala na gayuy lalaki ni babaye [walay kamapihigon sa sekso]; kay kamong tanan usa ra diha kang Kristo Jesus [pagkahiusa uban kang Kristo]. (Mga Taga-Galacia 3:26–28, NASB)²

Si Ginoong Jesu-Kristo mao ang “HARI SA MGA HARI UG GINOO SA MGA GINOO” (Pinadayag 19:16, NASB). Siya nagahuput sa labing hataas sa tanan nga harianong mga titulo. Siya ang pangulo sa usa ka bag-o nga harianong dinastiya, ang Simbahan, diin kita nahisakup.³ Ang pagkakaran nga panahon sa kasaysayan mao ang Kapanahonan sa Simbahan, diin ang matag usa kinsa nagatoo diha kang Kristo isip iyang Manluluwas maoy gisagup isip usa ka hingkod nga anak ug manununod ngadto sa harianong pamilya sa Dios (Mga Taga-Roma 8:15; Mga Taga-Galacia 4:1–7; Mga Taga-Efeso 1:4–5). Ang atong pagkasagup mahitabo diha sa kinaunhang higayon sa pagtoo diha kang Kristo, sa dihang kita napahimutang sa pagkahiusa uban kang Kristo (Mga Taga-Galacia 3:26). Kita harianon karon ug mahimong harianon sa kahangturan. Kini ang atong waykatapusan nga posisyon; sa atong pagkakaran nga kasinatian, hinoon, kita kinahanglan makat-on sa paghunahuna ingon nga harianon. Kita kinahanglan makat-on sa pagbatasan sa atong-kaugalingon ingon nga harianon.

Aron sa paghunahuna ug pagkinabuhi ingon sa espirituhanong pagkaharianon, kita magkinahanglan og harianong mga bahandi. Sa samang-higayon uban sa bawtismo sa Espiritu, tungud-niini, ang Dios nga Balaang Espiritu sa ingon-usab nagapahimutang sa matag bag-ong myembro sa harianong pamilya sulud sa usa ka maayo-kaayo, dimakitang kalikupan, usa ka sistema sa pagpuyo nga matandi ngadto sa usa ka harianong palasyo. Tungud kay ang mismong kaugalingon nga dimakitang palasyo sa magtotoo usa ka espera sa espirituhanong gahum, akong gihinganlan kini og ang *divine dynasphere*. Sulud sa kalihukan sa divine dynasphere, ang Dios mihimo nga mapuslan sa matag magtotoo ang paggamit sa divine omnipotence. Ang paggamit sa magtotoo sa divine omnipotence mapatin-aw samtang ang atong pagtoon nagapadayon.

Ang palasyo, o ang divine dynasphere, usa ka tabang sa pagpanudlo nga sa tin-aw nagapasabut sa makapahingangha nga mga bahandi ug mga pribilihiyo nga ang Dios nakahatag ngadto sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo. Ang pagkinabuhi

1. Thieme, *Ang Integridad sa Dios* (Houston: R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries, 2019), 108–22. Sa umaabot, ang mga sangang-reperensiya sa akong mga libro mokutlo lamang sa tagsulat, titulo, petsa sa publikasyon (diha sa unang reperensiya), ug (mga) panid.

2. Tanang paghubad sa Kasulatan maoy mga hinubad gikan sa English nga libro. Ang mga reperensiya sa English nga Kasulatan gikuha gikan: sa mga hinubad sa tagsulat, nagrepresentar sa labi pang tukma sa orihinal nga Hebreyo o Griyego nga teksto, sa Authorized King James Version (KJV), sa New American Standard Bible (NASB), ug sa New International Version (NIV). Ang sinanggaang komentaryo nagapadayag sa pagtoon sa Bibliya nga mga pakigpulong (maangkon pinaagi sa English sulud sa MP3 CD gikan sa R. B. Thieme Bible Ministries, Houston) o nagalambigit sa paghubad diha sa hilisgutan nga giandam.

3. Thieme, *Kristohanong Integridad* (2019), 9–10; *Ang Divine nga Laraw sa Kasaysayan: Mga Dispensasyon ug ang Simbahan* (2018), 99–110.

isip harianon sulud sa palasyo maoy kapulong alang sa pagkinabuhi sa Kristohanong paagi sa kinabuhi. Sulud sa palasyo lamang kita makagamit sa atong espirituhanon nga mga bahandi, makaugmad og kapasidad alang sa kinabuhi, ug magkinabuhi nga may kaalam, kalipay, ug kamaloloy-on ingon nga kita espirituhanong mga aristokrata. Labot pa, ang palasyo mao ang bugtong espera diin ang Kristohanong pagtubo mahitabo.

Ang Protokol nga Plano sa Dios

Ang kaharianon nagakinabuhi sumala sa protokol. Ang Kristohanong paagi sa kinabuhi mahimong tawgon og *protokol nga plano sa Dios* tungud kay ang sistema—ang divine dynasphere—alang sa paggamit sa gahum sa Dios maoy usa ka sistema sa protokol. Ang Dios midesyono sa Kristohanong kinabuhi; kita kinahanglan magbuhat sa mga butang sa Iyang paagi. Protokol maoy “usa ka tukmang-paagi, dugay-na-natukod nga lagda og nagtudlo sa hingpit nga pagtahod ngadto sa labaw nga ranggo ug estriktong pagsunud alang sa gikatak dang han-ay sa pagkalabaw ug sa angay nga hustong paagi.”⁴ Matag elemento diha sa kahubitan sa Webster nagahulagway sa plano sa Dios alang sa kinabuhi sa magtotoo.

1. DUGAY-NA-NATUKOD NGA LAGDA: Sa eternidad nga milabay ang Dios mihimo alang sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo og usa ka buhong nga porpolyo sa mga panalangin, nga nagapahimaya sa Dios, kinsa usab midesyono sa divine dynasphere isip atong kahimanan sa pagdawat sa pag-apod-apod gikan niadto nga mga panalangin (Mga Taga-Efeso 1:3–4).

2. PAGTAHOD NGADTO SA LABAW NGA RANGGO: Labawng-kamandoan ug omnipotent nga Dios nagahuput sa waykinutuban og labaw nga ranggo diin kita maghatag gayud sa hingpit nga pagkamasinugtanon.

3. GIKATAKDANG HAN-AY SA PAGKALABAW: Ang kinatas-ang prayoridad diha sa atong sukdanan sa barahanong-pamatasan kinahanglan ang pagkat-on sa Pulong sa Dios, doktrina sa Bibliya, nga nagatudlo kanato unsa nga mga bahandi kita maghuput ug nagapasabut unsaon sa paggamit kanila.

4. SAANGAY NGA HUSTONG PAAGI: Pinaagi lamang sa pagsunud ngadto sa angayang mga palisiya sa Dios alang sa harianong pamilya kita makatuman sa mga kondisyon alang sa pagdawat sa atong mga panalangin nga gihimo didto sa eternidad nga milabay aron sa paghimaya sa Dios.

Ang divine nga grasya mihimo sa usa ka harianong paagi sa kinabuhi diin ang divine nga awtoridad nagamando sa harianong magtotoo sa pagtuman. Kita responsable alang sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios, apan ang Dios dili gayud maghatag og usa ka sugo diin Siya wala pa nakasangkap og paagi sa pagbuhat. Sa pagtuman sa mga mando

4. Gihubad gikan sa *Webster's Third New International Dictionary of the English Language Unabridged*, 1976, s.v. “protokol.”

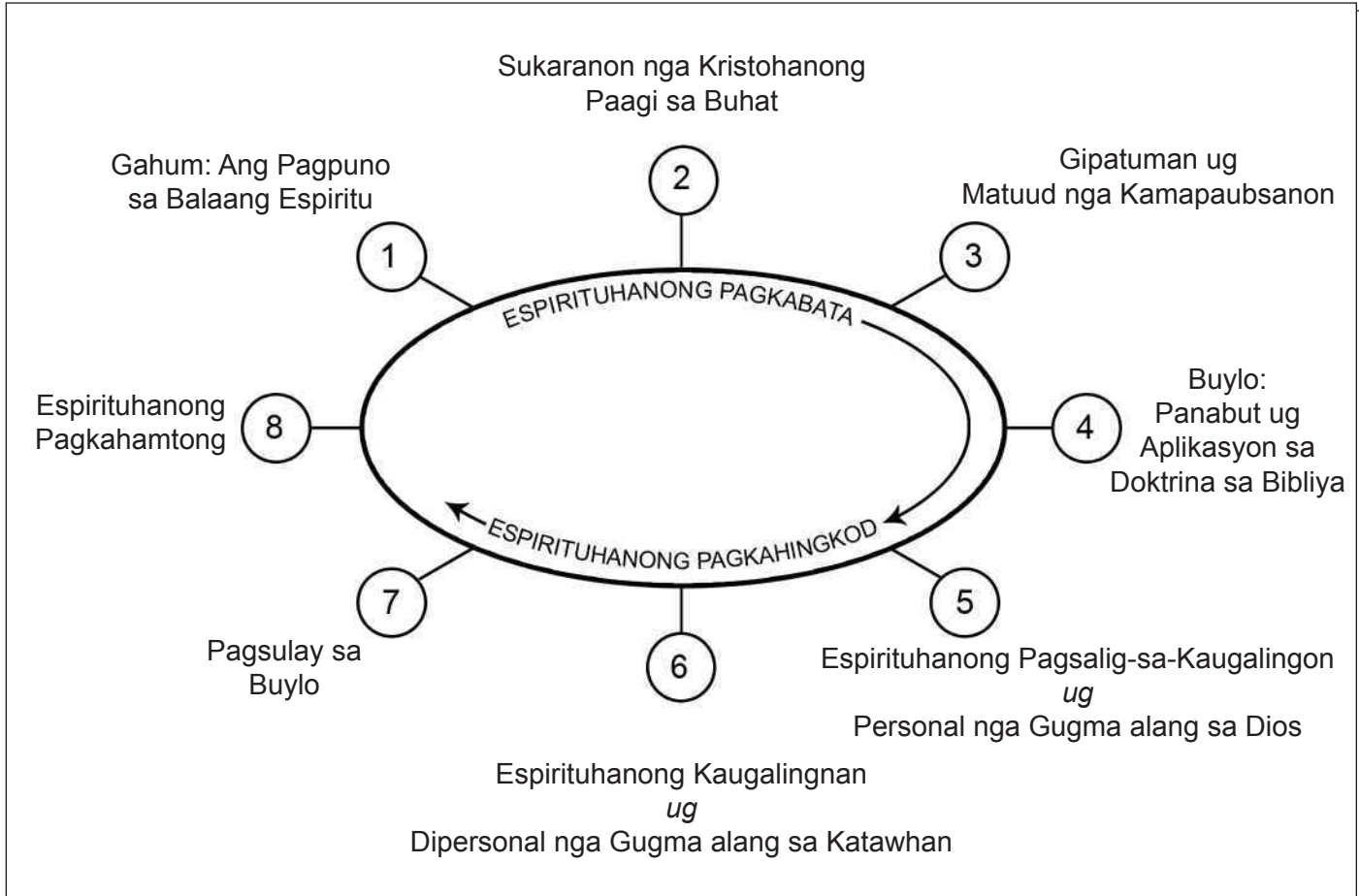
sa Dios mao ang pagpili sa Iyang mga kahinguhaan.

Ang mga Ganghaan sa Palasyo

Ang kamandoan sa Dios nahisama sa mga ganghaan nga bukas sa divine nga mga bahandi. Ang magtotoo nagaagi niini nga mga ganghaan ug nagagamit sa iyang hinatag-sa-Dios nga mga bahandi pinaagi sa makanunayong pagkat-on ug pagsunud sa mga sugo sa Dios, pinaagi sa pagsunud sa divine nga protokol. Ang pagkamasinugtanon ngadto sa divine nga awtoridad nagapatuman sa gahum sa Dios diha sa kinabuhi sa magtotoo.

Bisan pa og liboan sa divine nga mga sugo alang sa harianong pamilya ang makit-an sulud sa Bag-ong Testamento, kining tanan nga mga mando mahimong mapinig sa walo ka kategoriya. Ako magtawag niini nga mga kategoriya og mga ganghaan sa hamili, dimakitang palasyo sa magtotoo. Ang divine dynasphere nagalangkub sa mga sugo sa Dios alang sa Kristohanong kinabuhi diha sa usa ka uyon, malukpanong sistema.

Sa akong libro, *Kristohanong Integridad*, ang divine dynasphere naugmad uban ang tanang kasayuran, apan dinhi usa ka mubong paghulagway sa walo ka ganghaan paigo ra, uban sa mga panig-ingnan sa divine nga mga sugo nga tukma sa matag ganghaan. Kining bahina sa libro nagadibuho sa divine dynasphere; ang sunud mosulud sa dibuho, nagpadayag sa lig-ong-kusog sa palasyo sa magtotoo sa higayon nga siya nagaatubang og pag-antos.

ANG DIVINE DYNASPHERE: ANG MGA GANGHAAN SA PALASYO

GANGHAAN 1, ANG GANGHAAN SA GAHUM, mao ang hilum, dimakita, nagpatakus nga ministryo sa Balaang Espiritu. Ang omnipotent nga Dios Balaang Espiritu nagapalahutay sa magtotoo, naghatag sa labaw-sa-kinaiyahan nga kahimanan alang sa pagtuman sa labaw-sa-kinaiyahan nga Kristohanong paagi sa kinabuhi.

Papuno sa Espiritu. (Mga Taga-Efeso 5:18b, NASB)

Padayon paglakaw pinaagi sa Espiritu. (Mga Taga-Galacia 5:16a)

GANGHAAN 2, ANG GANGHAAN SA SUKARANON NGA KRISTOHANONG PAAGI SA BUHAT, mao ang tinubdan sa pagkawaypihig sa magtotoo. Diha sa Ganghaan 2, ang labing elementarya nga mga sistema sa pagsulbad sa problema mapuslan ngadto sa dihamtong nga magtotoo, nga maglakip sa mosunud:

Ang *Rebound Teknik* mao ang paagi sa grasya alang sa pagpabalik sa magtotoo ngadto sa temporal nga fellowship uban sa Dios human ang sala nakapabugto sa maong fellowship.⁵ Ang magtotoo sa inisyal nagasulud sa Ganghaan 1 sa pagkaluwas, apan siya nagagawas sa divine dynasphere sa higayon nga siya makasala. Siya makasulud-pagbalik lamang pinaagi sa Ganghaan 1. Sa dihang ang Kristohanon nagasunud sa masayon, mekanika sa grasya alang sa pagsulud-pagbalik, ang Balaang Espiritu sa awtomatik nagasugod-pag-usab sa pagkontrolar sa kalag sa magtotoo, nagpabalik kaniya ngadto sa fellowship uban sa Dios.

Kon kita mag-angkon sa atong mga sala [ngadto sa Dios nga Amahan], Siya matinud-anon ug makiangayon mao nga Siya nagapasaylo kanato sa atong mga sala ug usab nagahinlo kanato gikan sa tanan nga dipagkamatarong. (1 Juan 1:9)

Pinaagi sa *Pagtoo-Pahulay nga Pagbansaybansay* ang magtotoo nagasagol sa mga saad sa Dios uban sa pagtoo ug sa salabutanong nagahunahuna alang sa pagkab-ot sa doktrina nga mga konklusyon (cf. Mga Hebreohanon 4:1–2).⁶

Sa pagkatinuud, kita nahibalo nga kadtong kinsa maghigugma sa Dios, Siya nagahimo sa tanang mga butang nga mahiusa alang sa kaayohan. . . . Sa unsang konklusyon kita napugus, sa pag-atubang niining mga butanga? Kon ang Dios [maoy] alang kanato, kinsay [mahimong] batok kanato? (Mga Taga-Roma 8:28–31)

Paglaum mao ang pagdahum sa magtotoo sa gisaad nga mga panalangin ug ang iyang inisyal nga pasikaran alang sa motibasyon.⁷

5. Thieme, *Ang Plano sa Dios* (2017).

6. Thieme, *Ang Pagtoo-Pahulay nga Kinabuhi* (2016).

7. Thieme, *Ang Integridad sa Dios*, 148–52, 172–94.

Mahitungud ngadto sa paglaum, padayon diha sa pagmaya. (Mga Taga-Roma 12:12a)

GANGHAAN 3, ANG GANGHAAN SA GIPATUMAN UG MATUUD NGA KAMAPAUBSANON, nagapahimo sa magtotoo nga katudloan.

Sul-ubi ang inyong-kaugalingon uban sa kamapaubsanon ngadto sa usag-usa, kay ang DIOS SUPAK NGADTO SA MAPAHITAS-ON, APAN NAGAHATAG OG GRASYA NGADTO SA MAPAUBSANON. Pagpaubus sa inyong-kaugalingon, busa, ilalum sa gamhanang kamut sa Dios, aron Siya magpahitaas kaninyo sa tukmang panahon. (1 Pedro 5:5b–6, NASB)

GANGHAAN 4, ANG GANGHAAN SA BUYLO, gidesinyo alang sa pagpasulud, metabolismo, ug aplikasyon sa doktrina sa Bibliya, nga hinungdan sa espirituhanong pagtubo ug personal nga gugma alang sa Dios.

“ANG TAWO DILI MABUHI SA TINAPAY LAMANG, KUNDILI SA MATAG PULONG NGA NAGAGULA GIKAN SA BABA SA DIOS.” (Mateo 4:4b, NASB)

GANGHAAN 5, ANG GANGHAAN SA ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON, mao ang agianan paingon sa espirituhanong pagkahingkod. Espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon mao ang kalig-on sa kalag nga nagagikan sa personal nga gugma alang sa Dios. Gugma alang sa Dios mao ang motibasyon sa kinabuhi sa Kristohanong hingkod sa espirituhanon. Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa ingon-usab ang sinugdanan sa pag-ambit sa kalipay sa Dios.

Alang kanako, ang pagkinabuhi kang Kristo, ug ang pagkamatay ganansiya. (Mga Taga-Filipos 1:21)

“UG KAMO MAGHIGUGMA GAYUD SA GINOO INYONG DIOS SA TIBUUK NINYONG KASINGKASING, UG SA TIBUUK NINYONG KALAG, UG SA TIBUUK NINYONG HUNA-HUNA, UG SA TIBUUK NINYONG KUSOG.” (Markos 12:30, NASB)

Bisan pa og kamo wala makakita Kaniya, kamo nahigugma Kaniya, ug bisan pa kamo dili makakita Kaniya karong-panahona, apan nagtoo diha Kaniya [doktrina sa Bibliya sulud sa kalag], kamo nagmaya uban sa usa ka dimalitok ug mahimayaon nga kalipay. (1 Pedro 1:8)

GANGHAAN 6, ANG GANGHAAN SA ESPIRITUHANONG KAUGALINGNAN, mao ang kalig-on sa espirituhanong pagkahingkod, gipaila pinaagi sa dipersonal nga gugma alang sa ubang katawhan. Dipersonal nga gugma mao ang naglihok nga kaligdong sa espirituhanong hingkod nga Kristohanon ngadto sa tanang katawhan. Nagkuha sa iyang kalig-on gikan sa kaligdong sa magtotoo mismo imbis nga mapugngan gumikan sa mga problema sa pagkamadanihon o pagkabagay diha sa uban, dipersonal nga gugma mao ang

pundasyon alang sa matag hustong panghunahuna ngadto sa katawhan.⁸

“KAMO MAGHIGUGMA GAYUD SA INYONG SILINGAN SAMA SA INYONG-KAUGALINGON.” (Markos 12:31*b*, NASB)

“Higugmaa ang inyong mga kaaway, ug pag-ampo alang niadtong kinsa maglutos kaninyo.” (Mateo 5:44*b*, NASB)

GANGHAAN 7, ANG GANGHAAN SA PAGSULAY SA BUYLO, nagalambigit og pag-antos nga nagapatulin sa pag-uswag sa magtotoo gikan sa espirituhanong kaugalingnan ngadto sa espirituhanong pagkahamtong. Ang Ganghaan 7 maoy usa sa mga kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin.

Ako padayon ngadto sa tinguha alang sa premyo gumikan sa itaas nga tagwag gikan sa Dios diha kang Kristo Jesus, tungud-niini, sama kadaghan sa espirituhanong mga hingkod, padayon ta diha sa paghunahuna niini [ang agresibong panghunahuna sa pagpadayon pag-uswag sa espirituhanon ubus sa kalisud]. (Mga Taga-Filipos 3:14–15*a*)

GANGHAAN 8, ANG GANGHAAN SA MANANAOG, mao ang ganghaan sa espirituhanong pagkahamtong. Kini ang labing uswag nga kahimtang sa espirituhanong pagkahingkod, diin ang Dios nahimaya ug ang magtotoo napanalanginan sa kinatas-an ubus sa tanang sirkumstansiya, bisan-hain sa kauswagan o kalisdanan. Ang suludnong kalipay sa hingkod nga magtotoo napalungtad ug napahimutang sa hingpit diha sa espirituhanong pagkahamtong.

“Kon kamo magsunud sa Akong mga sugo, kamo mopuyo sulud sa espera sa Akong gugma [ang divine dynasphere], maingon nga Ako [ang pagkatawhanon ni Kristo] nakatuman sa mga sugo sa Akong Amahan [kinsa mimugna sa divine dynasphere] ug Ako magpuyo sulud sa espera sa Iyang gugma [panahon sa Iyang unang pag-abut si Kristo mipuyo sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere]. Ako mitudlo kaninyo niining mga butanga aron nga ang Akong kalipay mahimong maanaa kaninyo ug aron nga ang inyong kalipay mahimong makompleto [espirituhanong pagkahamtong].” (Juan 15:10–11)

Sa dihang ang Balaang Espiritu mibutang kanato sulud sa palasyo sa divine dynasphere, ang Dios nga Amahan mitinguha kanato sa pagpuyo didto, dili sa paggawas gikan sa fellowship uban Kaniya pinaagi sa sala ug magbalhin ngadto sa bilanggoan sa inawat nga mga sistema ni Satanas.⁹

Kita espirituhanong harianon, sa bisan-unsang-paagi, waysapayan asa kita magpuyo:

8. Alang sa usa ka paghulagway sa dipersonal nga gugma, tan-awa sa mga panid 88–92.

9. Ang tumong ni Satanas mao ang paggamit sa katawhan alang sa pagpamatuud sa iyang kaugalingon nga kalabaw sa Dios. Ang kalainlaing-dagway sa palisiya sa yawa alang sa pagkab-ot niini nga tinguha maoy gitawag og *kalibutanong sistema*. Ang iyang nagkalainlaing mga taktika magpahayag og usa ka istrateliya, diin kini nagapadasig og tawhanong pagkaarogante o nagapasiugda og tawhanong antagonismo batok sa Dios. Tan-awa sa Thieme, *Kristohanong Integridad*, 161–74.

Atong kaluwasan asegurado sa kahangturan. Apan kita kinahanglan magpuyo sulud sa atong palasyo alang sa pagsulbad sa mga problema sa pag-antos ug sa pagtubo espirituhanon. Ang plano sa Dios nagakinahanglan kanato sa pagdumala sa pag-antos gikan sa sulud sa palasyo. Sulud lamang sa palasyo nga ang Iyang omnipotence atong magamit alang sa pagdumala sa mga problema sa kinabuhi.

KATALOGO SA PANGSULBAD-SA-PROBLEMA NGA KAHIMANAN SA MAGTOTOO

Pagsulbad sa Problema diha sa Espirituhanong Pagkabata

Ang matag ganghaan sa palasyo nagasulud og divine nga mga bahandi aron magamit sa pagsulbad sa piho nga mga problema nga hinungdan o uban sa pag-antos. Unsa nga mga kalisud kining walo ka ganghaan magsulbad? Alang sa pagtabang sa magtotoo sa paghinumdum ug paggamit sa grasya sa Dios taliwala sa hilabihang kasakit, ang divine nga kasangkapan alang sa pagsulbad sa problema sa labing-mapuslanon gihulagway diha sa makiangayon kaayo nga pinulongan. Ang gahum ug grasya sa Dios, busa, mapasundayag mahitungud sa “pangsulbad-sa-problema nga kahimanan.” Kini nga terminolohiya maingon-ingon nga alingisngis ug mekanikal, apan adunay usa ka rason alang niini.

Ilalum sa kalisud ang magtotoo nagakinahanglan og kamatuuran. Kon siya gipatuyangan, siya malagmit mamiligro sa pagpasamut sa iyang problema pinaagi sa pagsulud ngadto sa kalooy-sa-kaugalingon. Walay tawo nga may integridad nagatinguha sa pagbasol sa iyang-kaugalingon. Labot pa, ubus sa tensiyon ang magtotoo nagakinahanglan og deretsong mga tubag. Siya wala nagakinahanglan sa daghang maanindot nga pinulongan. Ang iyang emosyon mahinamon na sa hilabihan, ug ang emosyonalismo wala nagatanyag og paglaum sa pagpalig-on kaniya. Sa pagkatinuud ang grasya sa Dios mahimong mahulagway pinaagi sa maanindot, balaknong mga termino, apan ang emosyonal nga pangpagan dili makasulbad sa problema ug tingali magpalisud lamang sa pag-antos sa Kristohanon, nga malisud na kaayo.

Ang katuyoan alang sa terminolohiya nga akong napili mao ang paghimong tataw sa bug-os ngadto sa nag-antos nga magtotoo nga ang Dios misangkap og matuud nga mga bahandi diin pulos maglabaw sa iyang labing-ulahi nga kagulan ug magtanyag kaniya sa epektibong tabang sa takna nga gikinahanglan. Ang katuyoan dili ang pagpadayag-ogkasubo o sa paghupay kaniya. Kini nga tawhanong dimensiyon sa problema dili mahimong ibaliwala, apan dili kana ang tumong niining libroha. Kining libroha gitumong sa pagtudlo ug sa pagpaila sa usa ka sistema sa ortodoxa nga doktrina uban sa talagsaon nga mapuslanong aplikasyon.

Ang simpleng pangsulbad-sa-problema nga kahimanan magamit alang sa espirituhanong pagkabata diha sa unang upat ka ganghaan sa divine dynasphere. Ang labing gamhanan nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan mahimong epektibo diha sa espirituhanong pagkahingkod sulud sa katapusang upat ka ganghaan.

Ang Kristohanong paagi sa kinabuhi usa ka labaw-sa-kinaiyahan nga paagi sa kinabuhi diin nagabungat og usa ka labaw-sa-kinaiyahan nga kahimanan alang sa pagpatuman. Ang bugtong gahum nga katumbas ngadto sa panginahanglan mao ang omnipotence sa Dios.

Busa, Ganghaan 1 mao ang dimakita, likud-sa-hitabo nga ministryo sa Dios nga Balaang Espiritu diha sa kinabuhi sa magtotoo. Ang Balaang Espiritu nagadumala sa Ganghaan 1 sa hingpit Mismo gikan sa Iyang divine omnipotence. Kita wala gayuy matampo. Kita magsiguro lamang nga kita maghatag Kaniya og pagkontrolar sa atong mga kinabuhi pinaagi sa paggamit sa rebound teknik. Rebound mao ang nag-unang responsibilidad sa magtotoo sulud sa Ganghaan 2.

Ang rebound, pagtoo-pahulay, ug paglaum maoy sukaranon nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan nga makaplagaan sulud sa Ganghaan 2. Ang rebound nagatugot sa magtotoo sa pagpuyo sa makanunayon sulud sa iyang palasyo. Kini nagapalihok sa gahum sa Ganghaan 1. Tungud kay ang espirituhanong bata (sa tinuud, matag magtotoo) mahiligon sa pagbiya sa iyang palasyo (1 Juan 1:8, 10), siya kinahanglan magkat-on dayon unsaon sa pagsulud-pagbalik. Siya nagagula sa divine dynasphere pinaagi sa paghimo og sala; siya nagasulud-pagbalik pinaagi sa paghingalan sa maong sala ngadto sa Dios nga Amahan (1 Juan 1:9). Ako magtawag niining divine nga kasangkapan og rebound teknik tungud kay kini nagapahimo sa magtotoo sa paghibalik-dayon human sa kapakyasan, nagpahiuli sa iyang fellowship uban sa Dios, nagpalikay sa lit-ag gikan sa usa ka dinugtongdugtong nga pagkasad-an.¹⁰

Ang sunud nga pangsulbad-sa-problema nga himan diha sa Kristohanong paagi sa kinabuhi mao ang pagtoo-pahulay, diin nagapatakus sa magtotoo sa pagkontrolar sa iyang kaugalingon nga panghunahuna. Ang emosyon usa ka panalangin, apan kini usab mahimong usa ka makalilisang nga tunglo kon kini nagapapha sa salabutan ug kamatuuran. Kon ang emosyon nagadominar sa hunahuna taliwala sa usa ka krisis, ang resulta mahimong makatalagmanon. Ang espirituhanong bata nagakinahanglan sa pagkahibalo unsaon sa pagpabilin nga mabuut sa higayon nga ang iyang emosyon magsaka, unsaon sa paghunahuna sa tin-aw ilalum sa kalisud. Ang hustong aplikasyon sa doktrina nga tukma alang sa usa ka krisis nagakinahanglan og usa ka lig-ong metalidad. Unsaon man sa nalibog nga magtotoo sa pagbawi ug pagpabilin sa iyang pagkontrolar-sa-kaugalingon? Ang kasulbaran mao ang pagtoo-pahulay nga pagbansaybansay. Ang usa ka makapalibog, komplikado nga kahimtang kinahanglan mabalhin pag-una ngadto sa bug-os nga kasayon pinaagi sa pag-angkon sa piho nga mga saad sa Dios (Mga Hebreohanon 4:1–3). Napalig-on pinaagi sa divine nga mga saad, siya makahinumdom sa mga prinsipyo nga siya nakakat-on ug sa katapusan magkab-ot sa doktrina nga mga konklusyon. Gikan sa divine nga panglantaw siya unya makaatiman sa mga pagkamakuti sa sitwasyon.¹¹

Dugang sukaranon nga pangsulbad-sa-problema nga himan sulud sa Ganghaan 2 gitawag og “paglaum” diha sa Bibliya. Ang paglaum nagatubag sa pangutana, “Asa akong padulngan sa kinabuhi?” Ang magtotoo nagakat-on sa tukmang doktrina mahitungud sa iyang kaugalingong umaabot nga mga panalangin; ang iyang matinguhaon nga pagpaabot, o paglaum, sa pagdawat niadtong mga panalangin nagapadasig kaniya sa pagpadayon pag-uswag diha sa protokol nga plano sa Dios. Ang paglaum nagasugod isip usa ka sukaranon nga pangsulbad-sa-problema nga himan sulud sa Ganghaan 2 apan nagadugang sa kalig-on samtang ang magtotoo nagatubo sa espirituhanon. Isip usa ka resulta, ang paglaum usab mamahimong usa sa mahinungdanong pangsulbad-sa-problema nga kahimanan sa

10. Thieme, *Rebound ug Padayon sa Pag-abante!* (2017).

11. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 103–10.

espirituhanong pagkahingkod.

Pagkaarogante mao ang labing-daotan nga kaaway sa magtotoo. Unsa man ang dihadiha ug malungtarong kasulbaran alang sa malimbungon, nagkalainlaing-dagway nga problema sa pagkaarogante? Diha sa Ganghaan 3, *gipatuman nga kamapaubsanon* maoy usa ka dihadiha nga pangsulbad-sa-problema nga himan tungud kay ang magtotoo nagapasakup ngadto sa awtoridad sa sistema sa Dios. Pagkamasinugtanon ngadto sa divine nga protokol nagakahulugan sa paggamit sa perpektong divine nga mga bahandi imbis sa pagsalig sa kubus nga tawhanong abilidad. Samtang ang magtotoo nagakat-on og daghan pang doktrina, siya makasabut sa mga rason likud sa mga sugo sa Dios ug makakita sa unsang-paagiha ang iyang mga sugo magpadayag sa iyang waysama nga karakter. Tungud sa usa ka nagtubo nga kahibalo sa doktrina sa Bibliya, ang gipatuman nga kamapaubsanon mamahimong *matuud nga kamapaubsanon*, ang pundasyon alang sa personal nga gugma alang sa Dios.

Ang labing kritikal nga isyu diha sa kinabuhi sa magtotoo mao ang pagkahibalo unsaon sa pagsulbad sa problema sa pagkaignorante. Sa pagkaluwas siya wala gayuy kasayuran mahitungud sa Dios ug sa iyang protokol nga plano. Ang kasulbaran sulud sa Ganghaan 4 nagalakis sa talagsaong divine nga mga bahandi alang sa pagkat-on, pagmetabolisar, ug paggamit sa hunahuna ni Kristo (1 Mga Taga-Corinto 2:16).¹²

Ang Bibliya nagasugyot og usa ka analohiya tali sa pagtulon sa pagkaon ug pagkat-on sa doktrina, nga mao ang espirituhanong pagkaon sa magtotoo (Deuteronomio 8:3; Mateo 4:4). Maingon sa pagkaon nga kinahanglan mametabolisar alang sa pagpalahutay sa lawas, nan ang doktrina kinahanglan mametabolisar una pa kini magamit diha sa espirituhang pagtubo, aplikasyon, o pagsulbad sa problema. Ang usa-ka-tawo magpalit og pagkaon diha sa restawran, ug ang pagkaon, kon gipasundayag og maayo, hayan makadani sa mata. Apan ang pagkaon nagapabaskog kaniya lamang sa higayon nga siya nagakaon niini. Sa ingon-usab, ang magtotoo sa akademiko nagakat-on og doktrina, apan ang doktrina nagapabenepisyu kaniya lamang kon siya nagatoo sa unsay nakat-onan niya. Siya kinahanglan magtipon sa bag-ong doktrina nga nadunggan niya diha sa ubang doktrina nga nahibal-an niya aron nga ang bag-ong kamatuuran makatabang sa iyang espirituhang pagtubo. Sa pagwagtang sa iyang pagkaignorante, ang magtotoo kinahanglan magpahimutang og usa ka lig-ong palisiya sa pagkat-on sa doktrina sa Bibliya matag adlaw. Siya kinahanglan sa kanunay mag-organisar sa iyang adlaw alang sa pagtuman sa iyang nag-unang prayoridad, ang pagpatuhup sa Pulong sa Dios.

Pagsulbad sa Problema diha sa Espirituhanong Pagkahingkod

Ang espirituhanong pagkabata nagapadayon gikan sa kaluwasan hangtod ang magtotoo nagaabut sa Ganghaan 5, nga mao ang personal nga gugma alang sa Dios. Ang espirituhanong pagkahingkod nagalungtad gikan sa Ganghaan 5 hangtod sa Ganghaan 8, ang ganghaan sa mananaog.

Samtang ang Kristohanon nagauswag ngadto sa espirituhanong pagkahingkod siya na-

12. Ibid., 83–88. Ang termino nga metabolisar nagagikan sa klasikong Griyego nga pungan (*metabole*) nagkahulugan og “pagkausab-sa-dagway” o “pagkabalhin.”

gakaplag og mga kasulbaran sa daghang problema. Sa unsang-paagiha siya makahigugma sa Dios kang-kinsa siya wala makakita? Sa unsang-paagiha siya makabaton og usa ka waypihig apan positibong batasan diha sa kaugalingon, bisan og siya nahibalo sa iyang kaugalingon nga mga depekto ug mga kahuyang? Sa unsang-paagiha siya makalahutay sa salawayon, mabatukong katawhan? Sa unsang-paagiha siya makalikay sa pagkabalda gumikan sa katawhan nga siya nagahigugma?

Kini ang mga problema taliwala sa mga relasyon, ug ang mga kasulbaran anaa sa *ligdong nga gugma*. Ligdong nga gugma mao ang kombinasyon sa mga Ganghaan 5 ug 6 sa divine dynasphere, nga maglakip sa personal nga gugma alang sa Dios, espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, espirituhanong kaugalingnan, ug dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan.¹³

Ako magpahayag niining bibliyanhon nga mga konsepto pinaagi sa modernong terminolohiya alang sa pagbutyag sa kalamboan ug sa mekanika sa espirituhanong pagkahingkod. Ang mga Ganghaan 5 ug 6 magsulbad sa mga problema taliwala sa mga relasyon uban sa Dios ug uban sa laing katawhan. Ngadto sa Dios, ang ligdong nga gugma nagakuha sa iyang kalig-on gikan sa Dios Mismo, ang hingtungdan sa personal nga gugma sa magtotoo. Ang personal nga gugma alang sa Dios natural nga nagamugna sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon ug espirituhanong kaugalingnan sulud sa mismong kalag sa magtotoo. Ang magtotoo nagakuha og kompiyansa mahitungud sa iyang waykatapusan nga espirituhanong kaharianon, ug kana nga suludnong pagkakalma mamahimong masaligon-sa-kaugalingon nga basihanan alang sa kaayo, pagkamahunahunaon, ug pagkamaloloy-on ngadto sa ubang katawhan. Ngadto sa uban, busa, ang ligdong nga gugma maoy dipersonal nga gugma alang sa tibuuk tawhanong kaliwat. Ang dipersonal nga gugma nagakuha sa iyang kalig-on dili gikan sa hingtungdan sa gugma kundili gikan sa kaligdong sa magtotoo mismo, bisan pa ang hingtungdan sa gugma sukwahi sa hingpit o mabatukon ngadto kaniya.

Sa higayon nga ang magtotoo nagasugod sa paghuput og ligdong nga gugma, unsaon man niya pagpahiangay sa iyang bag-ong naugmad nga espirituhanong kusog? Unsaon man ang kinaunhang bakikaw nga mga ekspresyon sa ligdong nga gugma mahimong matuud nga balansi sa espirituhanong kalig-on? Ang tubag mao ang pag-antos alang sa panalangin. Taliwala sa mga Ganghaan 5 ug 6, ug sa ikaduhang-higayon human ang ligdong nga gugma nahiusa diha sa Ganghaan 6, ang Dios nagabutang og kabug-at alang sa pagsulay sa magtotoo ug alang sa pagpatulin sa iyang pag-uswag. Ang Ganghaan 7 maoy usa ka serye sa mga pagsulay nga gidesinyo sa pagtukmod kaniya paingon sa espirituhanong pagkahamtong.

Ang hamtong nga magtotoo maoy usa ka mananaog sa kinabuhi. Siya nakaugmad og kapasidad alang sa pagdawat sa pagtugyan sa “matag espirituhanong panalangin ngadto sa langitnong *mga dapit* uban kang Kristo” (Mga Taga-Efeso 1:3, NASB), kining tanan pinatuyo alang kaniya “sa wala pa ang pundasyon sa kalibutan” (Mga Taga-Efeso 1:4, NASB). Kining katingalahan nga mga panalangin, karon nadeposito alang sa matag magtotoo, maoy gitawag og “masdakong grasya” (Santiago 4:6, NASB). Ang pagtugyan sa masdakong mga panalangin sa magtotoo nagapahimaya sa Dios sa kinatas-an.¹⁴

13. Ligdong nga gugma gihulagway diha sa mga panid 95–98.

14. Ang espesyal nga mga panalangin sa magtotoo nga nadeposito didto sa langit matumbas sa usa ka kuwentada sa escrow. Tan-

Karon nga ang magtotoo nakaabut sa pagkahamtong, siya sayodsa dugang laing problema. Nakat-on sa doktrina sa anghelanong away, nga nagapatin-aw sa pagkalalang sa tawhanong kaliwat ug ang tumong sa tawhanong kasaysayan, siya nahibalo nga ang katuyoan sa Dios mao gihapon sa pagpadayag sa Iyang himaya.¹⁵ Sa unsang-paagiha ang Dios nahimaya sa kinatas-an? Sa unsang-paagiha Siya nagapahayag sa Iyang himaya diha sa kinabuhi sa usa ka magtotoo kinsa human na nagadawat sa hamiling mga panalangin sa pagkahamtong?

Ang tubag mao ang kapanghimatuuran nga pagsulay. Kapanghimatuuran nga pagsulay mao ang panukitsukit ni Satanas sa usa ka hamtong nga magtotoo kinsa ang Dios mipatawag ngadto sa hukmanan isip usa ka saksi alang sa karakter sa Dios, usa ka demonstrasyon sa himaya sa Dios. Si Satanas nagasulay sa pagdaot-sa-dungog sa matag saksi, apan ang espirituhanong pagkahamtong nagahatag sa magtotoo sa kalig-on sa pagharong sa labing-daotan nga si Satanas makabuno diha kaniya. Kon ang magtotoo nagagamit sa divine nga mga bahandi ilalum sa kinadak-ang hulga, dili lamang ang pagkahingpit sa Dios ang napadayag ngadto ni Satanas, kundili ang katingalahan nga grasya sa Dios usab sa daklit nahimong tataw ngadto sa hamtong nga magtotoo mismo. Ang iyang okupasyon uban sa persona ni Kristo nagapalahutay sa usa ka suludnong kalipay nga mao ang kinadak-an sa tanang pangsulbad-sa-problema nga kahimanan (1 Pedro 1:6–8).

Bisan kon nagtagamtam sa kauswagan o nagsugakod sa kalisdanan, ang hamtong nga magtotoo adunay agianan ngadto sa tanang pangsulbad-sa-problema nga kahimanan sulud sa tibuuk divine dynasphere. Samtang siya nagatubo, siya nagagamit gihapon sa tanang pangsulbad-sa-problema nga kahimanan sa espirituhanong pagkabata, apan niining-tungura sila napaluyohan sa kalig-on sa pagkahingkod. Naggamit sa talagsaong mga bahandi sulud sa iyang palasyo, siya nagapalahutay sa iyang espirituhanon nga buylo sa tanang-bahin sa iyang kinabuhi ug nagadumala sa pag-antos uban sa hilabihang kompiyansa diin siya mamahimong usa ka kinatas-ang demonstrasyon sa perpektong grasya ug integridad sa Dios.

PANGHUNAHUNA DIHA SA PAG-ANTOS: ANG PRINSIPYO SA OPENSIBA

Dugang pa sa mga doktrina sa harianong pamilya ug sa palasyo, labot pa laing konsepto ang kinahanglan masabtan mahitungud sa pag-antos. Ang protokol nga plano sa Dios maoy usa ka agresibong plano. Ang iyang tumong sa tataw nagapunting sa pagtagad sa magtotoo. Ang katuyoan sa Kristohanon sa kinabuhi mao ang pagkaila sa Dios, ingon nga Siya mipadayag sa Iyang-kaugalingon pinaagi sa Iyang Pulong. Kini nga tinguha makab-ot pinaagi sa pagkat-on, pagmetabolisar, ug paggamit sa doktrina sa Bibliya, nga dili lamang maghimo sa magtotoo sa paghigugma sa Dios sa personal kundili usab magmugna sa tinuud nga motibasyon diha sa tanan nga pagbulot-an sa espirituhanon ug temporal nga kinabuhi.

awa sa mga panid 126–29.

15. Alang sa usa ka laraw sa anghelanong away, tan-awa sa mga panid 146–49. Tan-awa usab sa Thieme, *Ang Anghelanong Away* (2018).

Ang positibo nga kabubut-on labaw pa kay sa usa ka maagarong kaikag diha sa Dios ug sa Iyang plano. Ang magtotoo kinahanglan maggamit sa opensiba ug maggamit sa divine nga mga bahandi alang sa pagkab-ot sa tinguha nga gipahimutang sa Dios alang sa matag magtotoo.

Walay usa ang wala nagalihok diha sa Kristohanong kinabuhi: Kon ang usa ka magtotoo wala nagauswag, siya nagaus-us. Kini nga kamatuuran gipakusog ilalum sa kalisud. Ang pag-antos dili gayud magpabilin sa Kristohanon nga walay kalainan niya sa nangaging panahon; ang pag-antos nagahimo kaniya bisan-hain sa labing-maayo o labing-daotan. Ang magtotoo nga nagareak sa kasakit ug kabug-at uban sa pagkaarogante—gipakita pinaagi sa pagkamapait, kamapahimaslon, pagkadili-mapuypuy, pagkasad-an, o kalooy-sa-kaugalingon—nagapalangan sa iyang-kaugalingon diha sa Kristohanong kinabuhi. Alang sa pag-uswag, siya kinahanglan magsunud sa panig-ingnan ni Pablo kinsa nagapahayag sa binalikbalik sa batasan sa opensiba: “Ako padayon sa. . . pagkab-ot nga matinguhaon, . . . Ako padayon ngadto sa tinguha gumikan sa itaas nga tawag sa Dios diha kang Kristo Jesus” (Mga Taga-Filipos 3:12–14).

Ang opensiba sa kanunay gayud usa ka importanteng prinsipyo diha sa kinabuhi. Kini usa ka sundalohong sanglitanan nga ang maasdangong buhat mao ang bugtong paagi diin ang usa ka kadaugan maangkon. Ang maasdangong buhat nagadala og kadaugan, samtang ang buhat sa pagpanalipod makapalikay lamang sa pagkapildi.

Maingon nga ang opensiba nagapataas sa kaepektibo sa sundalohong kusog nga nagsagup niini, sa ingon-usab sa paggamit sa opensiba diha sa espirituhanong kinabuhi nagapataas sa abilidad sa magtotoo alang sa pagdumala sa bisan-unsang pag-antos nga siya nagaatubang. Ang opensiba diha sa kasundalohan usab nagapasaka sa kaisog, nagatugot og panaghugup sa pakigbisog, ug nagahatag og kagawasan sa paglihok. Ang buhat sa pagpanalipod magamit sa pag-abag sa maasdangong buhat ngadto sa laing-dapit, sa pagpahimulus sa higayon, sa paggamit sa natad-sa-panggubatan, o sa pagbugti sa kahuyang, apan ang maasdangong buhat kinahanglan gamiton diin adunay bisan-unsang makatarunganon nga kahigayonan alang sa kalampusan.

Diha sa Kristohanong kinabuhi sa kanunay adunay usa ka makatarunganong kahigayonan alang sa kalampusan. Nagkuha sa atong samingay gikan sa daghan nga bibliyanhong mga analohiya nga gikutlo gikan sa sundalohong kinabuhi (pananglitan, Mga Taga-Efeso 6:10–17 o Mga Hebreohanon 4:12), atong gamiton ang mga pagkasama tali sa Kristohanong kinabuhi ug sa usa ka kalihukan sa militar isip usa ka paagi alang sa paglantaw asa-dapita ang atong pagtoon sa pag-antos modala kanato.

Ang magtotoo adunay usa ka tumong sa kinabuhi, nga mao ang pag-ila ug paghigugma sa Dios. Kining personal nga tumong nagapasabut nga ang magtotoo kinahanglan magkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong, niining kahimtanga ang iyang kinabuhi nagahimaya sa Dios ngadto sa kinatas-an. Unsaon man niya pagkab-ot sa iyang gisangon nga tumong? Siya nagahimo sa opensiba pinaagi sa pagmetabolisar sa doktrina sa Bibliya samtang sa makanunayon nga nagpuyo sulud sa divine dynasphere. Ang doktrina nagahatag kaniya og espirituhanong buylo. Gikan sa doktrina siya nagaugmad og kapasidad alang sa paghigugma sa Dios; siya nagakab-ot sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon maoy usa ka talagsaon nga kalampusan, diin kita magtoon sa makuti. Kini mao ang dako-kaayong ang-ang paingon sa espirituhanong pagkahingkod, ang unang labing-hinungdanon sa intermedya nga tumong subay sa rota sa

pag-uswag ngadto sa pagkahamtong.

Tungud kay ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sayon ra mahimong kaarogante, ang Dios nagapalig-on sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa magtotoo pinaagi sa langitnon nga mapugnganong pag-antos. Kini mao ang unang kategoriya sa Kristohanong pag-antos nga gidesinyo alang sa panalangin. Sa dihang napalig-on, ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon mamahimo nga espirituhanong kaugalingnan, nga maoy usa ka sumbanan alang sa padayong kalihukan. Ang magtotoo nagapadayon sa iyang pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong latas sa walog sa pagsulay sa buylo, nga maoy dugang pang kategoriya sa Kristohanong pag-antos alang sa panalangin. Sa pagkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong, ang magtotoo anaa sa usa ka posisyon alang sa pag-atubang sa hagit gikan sa kapanghimatuuran nga pagsulay, ug alang sa paghimaya sa Dios ngadto sa kinatas-an.

Ang pag-antos nagahuput og usa ka labing-hinungdanong tahas diha sa pag-uswag sa magtotoo. Ang iyang personal nga determinasyon sa pagkab-ot sa pagkahamtong pinaagi sa pagsunud sa mga sugo sa Dios nagapatumbas kaniya ngadto sa bisan-unsang pag-antos sa kinabuhi. Kamabinantayon sa pangisip ug pagkaandam sa paggamit sa mga bahandi nga gisangkap sa Dios mao ang mga pamatasan sa espirituhanong mananaog.

ANG BALAOD SA KINABUBUT-ONG RESPONSABILIDAD

KAUGALINGONG-MINUGNA NGA KAGUL-ANAN

SUKAD MASUKAD ANG LABING SAGAD NGA KATEGORIYA sa tawhanong pag-antos mao ang kaugalingong-minugna nga kagul-anan. Ang katawhan sa kasagaran ug ang mga magtotoo ilabi na maghimo sa ilang-kaugalingon og dako-kaayong kasakit, pulos sa sulud sa ilang kaugalingon nga mga kalag ug diha sa makitang mga sirkumstansiya nga sila magmugna. Ang balaod sa kinabubut-ong responsibilidad nagapaila nga ang mga desisyon sa usa ka magtotoo adunay natural ug lohikal nga mga sangputanan. Sa dihang siya nagahimo og dimaayong mga desisyon, ang pag-antos sa diikatingala moresulta. Hapit sa matag hitabo sa Kristohanong pag-antos, tungud-niini, tipik o tanan sa problema masubay sa makatarunganon balik ngadto sa mga pagpili sa tawo nga nagaantos.

Sa wala pa ang Dios mimugna sa tawhanong kaliwat, Siya midekrito nga ang tawo makabaton og gawasnong pagbuut. Sumala sa divine nga dekrito, ang atong mga desisyon (o mga kawala-makahukum) adunay tinuud nga mga sangputanan diin kita maykaakohan. Maingon nga adunay siyentipikanhong mga balaod diin ang siyensiya nagaobserbar sa pagkamatimumanon ni Jesu-Kristo kinsa “nagahuput sa tanang butang pinaagi sa pulong sa Iyang gahum” (Mga Hebreohanon 1:3; cf. Mga Taga-Colosas 1:16, NASB), sa ingon usab adunay mga balaod sa tawhanong sangputanan diin ang mga panahum, mga desisyon, ug mga lihok sa matag tawo magpahiluna sa dagan sa iyang kinabuhi.

Ang matag tawhanong linalang adunay gawasnong pagbuut. Kita maghimo og mga desisyon sa kanunay. Pipila niadto nga mga desisyon maoy maayo, ang uban dimaayo. Ikaw tingali nakakaplag sa sayong kabatan-on nga sa dihang ikaw mipili sa paghimo sa piho nga mga buhat ikaw nasilotan, apan sa dihang ikaw mipili sa paghimo sa lahi nga mga buhat ikaw nakalikay sa silot ug tingali mipahimulus sa pipila ka paagi sa panalangin. Kining prinsipyoha usab nagapamatuud diha sa espirituhanong kinabuhi. Sa dihang kita magsunud sa divine nga protokol kita napanalanginan; sa dihang kita maglapas sa protokol

kita mag-antos. Ang tataw nga konklusyon mao nga kita kinahanglan magkat-on sa sistema sa Dios ug magsunud niini.

Ang gipasabut sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad mao nga ang matag tawhanong linalang mag-angkon gayud sa responsibilidad alang sa iyang kaugalingon nga mga desisyon ug mga binuhatan. Kon namatuto sa tarong, ang usa ka tawo nagaila nga siya dili gayud mamasangil sa uban gumikan sa iyang pagkadili-malipayon. Siya nagaangkon sa bisan-unsang mga sayup o di hustong mga desisyon nga nahimo niya mahitungud sa mga relasyon, mga aktibidad, mga motibo, ug kalihukan sa kinabuhi ug nagatuman sa mga obligasyon nga midangat niya. Kon siya nagaantos gikan sa mga hinungdan nga gawas sa iyang kontrol, siya dili magtugot sa kasakit sa pagdaogdaog sa iyang kalag. Imbis nga sa paghilo sa iyang-kaugalingon pinaagi sa pagkamapait ug kalooy-sa-kaugalingon, siya nagapahimulus sa iyang makitang mga kapilian ug mga oportunidad pinaagi sa maayong mga desisyon nga mahiuon sa protokol nga plano sa Dios.

Ang balaod sa kinabubut-ong responsibilidad sa hingpit gitudlo diha sa Kasulatan.

Ayaw pailad; ang Dios dili gayud malingla. Bisunsa ang usa ka tawo nagapugas, niini siya usab moani. (Mga Taga-Galacia 6:7)

Ang pagpugas ug pag-ani mahimong makaayo o makadaot. Diha sa Mga Taga-Galacia 6:7 sila maghulagway sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad, nagpasidaan sa magtotoo sa dili pagbaliwala o paglapas sa protokol nga plano sa Dios. Ang mga binhi nga ang usa ka mag-uuma nagatanum sa gihapon nagabunga sa ilaha mismong matang sa tanum ug bunga. Sa ingon-usab, ang mga sala nga mahimo sa usa ka tawo magsalingsing ug magsunud sa usa ka natural nga sumbanan sa pagtubo.

Ang pagkaplag sa mga resulta sa usa ka piho nga sala dili maoy punto niining bersikuloha. Maingon nga walay duha ka binhi nga managsama sa tanang-bahin ug maingon nga sila naapektohan sa hapit dimasukud nga mga kombinasyon sa yuta ug kahimtang-sa-panahon, ang mga sala sa usa ka magtotoo magmugna og pag-antos sumala sa tanang baryable sa iyang kinabuhi. Ang pag-ani sa pag-antos lahilahi sa usag usa bisan pa kon sila daw og nakahimo sa mao ra nga mga sala. Apan si bisan-kinsa nga nagahunahuna nga siya makalingkawas sa mga sangputanan sa iyang kaugalingon nga mga desisyon nagailad sa iyang-kaugalingon. Siya nagatoo nga ang Dios sa labawng-kamandoan wala midekrito sa tawo sa paghuput og gawasnong pagbuut. Kon ang mga desisyon sa tawo wala nakaapekto, siya wala gayud untay gawasnong pagbuut. Apan, ang tawo adunay gawasnong pagbuut ug ang iyang dimaayong mga desisyon adunay dimaayong mga epekto.

Ang pagkaarogante maoy paglimbong-sa-kaugalingon. Ang usa ka hinambog nga opinyon sa kaugalingon mao ang nag-unang kaaway sa magtotoo, usa ka ilusyon nga moamong-among sa waylunga sa iyang kinabuhi ug kalipay. Kasagaran sa pag-antos diha sa kinabuhi hinimo sa pagkaarogante. Ang pagkalahi sa doktrina sa Bibliya, nga nagapasinati sa magtotoo ngadto sa katinuuran, ang pagkaarogante maoy pagkabulag gikan sa katinuuran. Ang divine nga dekrito nagapasiguro nga ang mga sangputanan sa mga desisyon sa tawo mahitabo sulud sa kamatuuran, ug tungud kay ang panabut ug panahum sa aroganteng magtotoo maoy nabulag gikan sa katinuuran, ang iyang pag-antos daw moabut gikan sa dimakitang-dapit. Ang natural nga mga resulta sa iyang mga desisyon sagad mopakurat kaniya. Ang mga sitwasyon diin siya mismo maoy responsable

mopakugang ug mopahigawad kaniya, mopagubot sa iyang mga pagdahum, modugmok sa iyang diangay nga mga paglaum.

Gumikan sa pagkaarogante ug pagkaignorante ang magtotoo sa waykapisikaran mopasangil sa iyang mga daotang-palad diha sa ubang katawhan, kalikupan, truma sa pagkabata, kadimalas, sa yawa, o bisan gani sa Dios. Tungud kay siya nahilayo sa katinuuran, siya sa hilabihan dimakataruganon diha sa iyang panghunahuna. Ang pagpasangil sa uban maoy pangatarungan-sa-buhat; ang matag-usa responsable sa iyang kaugalingon nga mga desisyon.

KABUBUT-ON ISIP ANG TINUBDAN SA SALA, TAWHANONG KAMAAYO, UG KADAOTAN

Kabubut-on, nga maoy usa ka bahin sa tawhanong kalag, mao ang tinubdan sa personal nga mga sala ug tawhanong kamaayo ug sa ingon-usab usa ka tinubdan sa kadaotan.

PERSONAL NGA SALA maoy usa ka lihok sa kabubut-on sukwahi ngadto sa pagbuut ug mga sukaranan sa Dios. Ang personal nga sala lahi sa orihinal nga sala ni Adan, nga nakaingon sa pagkalaglag sa tibuuk tawhanong kaliwat, ug lahi usab sa kinaiyang makasasala, nga mao ang genetic nga kabilin sa sala ni Adan sulud sa lawas sa matag-usa sa iyang mga liwat.¹⁶ Ang personal nga sala maoy usa ka pagpadayag sa pagkalaglag nga kahimtang sa tawo.

Ang kinaiyang makasasala maoy usa ka tinubdan sa tentasyon, apan ang kabubut-on mao ang tinubdan sa matag personal nga sala. Ang personal nga sala nagaresulta gikan sa kabubut-on nga nagsulti og oo ngadto sa tentasyon, bisan kon ang tawo nahibalo o wala nga siya nakalapas sa pagbuut sa Dios. Ang presensiya sa kinaiyang makasasala dili ikapasumangil alang sa paghimo og personal nga mga sala, ni ang pagkaignorante. Ang Dios nakahatag kanato og mga bahandi nga may gahum alang sa pagbuntog niini nga mga kakulian. Ang personal nga mga sala nabahin sa (1) mga sala sa panghunahuna, sama sa pagkaarogante ug pangabubho, (2) binaba nga mga sala, susama sa panglibak, pagdaot-sa-dungog, ug pamakak, ug (3) dayag nga mga sala, sama sa pagbuno, pangawat, ug pakighilawas-sa-diminyo.

TAWHANONG KAMAAYO maoy ditinuud nga pagkamatarong sa tawo, nga dili gayud makaabut sa mga sukaranan sa absolutong pagkamatarong sa Dios. Piho nga mga kategoriya sa tawhanong kamaayo maoy lehitimo tali sa katawhan, apan kon gitanyag ngadto sa Dios, tawhanong “mga pagkamatarong maoy nahisama sa mahugaw nga mga trapo” (Isaiah 64:6). Ang rilihiyon sa kawang nagatinguha sa pag-angkon og pag-uyon sa Dios pinaagi sa “patay nga mga buhat” sa tawhanong kamaayo (Mga Hebreohanon 6:1; 9:14). Ang Kristiyanismo, nga dili usa ka rilihiyon, maoy usa ka personal nga relasyon uban sa Dios pinasikad dili sa tawhanong kamaayo kundili diha sa paghuput sa perpektong divine nga pagkamatarong. Diha sa takna sa kaluwasan, ang Dios nagaimpyut sa iyang kaugalingon nga pagkamatarong ngadto sa matag magtotoo (Genesis 15:6; Mga Taga-Roma 3:22; 4:3) ug nagadeklarar sa matag magtotoo nga nahitarong, natubus, madawat

16. Thieme, *Ang Integridad sa Dios*, 67–72.

ngadto sa absolutong mga sukaranan sa Dios (Mga Taga-Roma 3:19–30).

KADAOTAN maoy usa ka magub-anon-sa-kaugalingon nga paagi sa panghunahuna nga mabatukon ngadto sa pagbuut sa Dios. Isip ang magmamando sa kalibutan si Satanas nagapatuman sa iyang kalainlaing-dagway nga palisiya sa kadaotan, usa ka palisiya sa sinigurong kagul-anan diin daghan sa mga Kristohanon ang maghimo.¹⁷

MGA SALA SA PAGKAIGNORANTE UG MGA SAYUP DIHA SA PAGHUKUM

Sala, tawhanong kamaayo, ug kadaotan sa hingpit nga wamalakip gikan sa plano sa Dios alang sa kinabuhi sa magtotoo. Apan gumikan kay ang mga magtotoo magbaton gihapon sa ilang mga kinaiyang makasasala human sa kaluwasan (1 Juan 1:8, 10), ug gumikan kay daghang magtotoo mapakyas sa pagkat-on og unsay nagalangkub sa sala, tawhanong kamaayo, ug kadaotan o unsaon sa pag-atiman kanila, ang mga Kristohanon sa dikalikayan mobuhat niini nga mga kalapasan sa divine nga protokol.

Ang pag-antos ubus sa balaod sa kinabubut-on nga responsibilidad mopasakit sa magtotoo kinsa wala mahibalo nga siya nahilambigit diha sa sala, tawhanong kamaayo, o kadaotan. Tungud kay ang kabubut-on nagalihok diha sa pagkaignorante ingon man sa pagkahibalo, bisan kon ang usa ka magtotoo nahibalo o wala sa kaugalingong panahum o lihok nga sayup, siya hinunoa mipili sa paghimo niini. Siya mihimo niini tungud kay siya buut sa paghimo niini. Sa sangputanan, siya kinahanglan mag-angkon sa responsibilidad alang sa maong desisyon ug alang sa bisan-unsang misangpot nga pag-antos. Siya buangbuang kon siya nagapabilin sa waypagpanumbaling ngadto sa kalambigitan tali sa iyang mga desisyon ug sa iyang kagul-anan.

Walay usa ang adunay ikapasangil sa pagbuhat og sala, tawhanong kamaayo, o kadaotan. Gawasnong pagbuut sa kanunay ang hinungdan. Hasta-gani sa sakit-sa-kaisipan ang katawhan maggamit sa ilang kabubut-on. Sa tinuud, ang sakit-sa-kaisipan una-satanan maoy kinabubut-on. Sa pagkatinuud, daghang maysakit-sa-pangisip nga mga tawo adunay lig-on kaayong mga kabubut-on. Diyutay ra kaayo nga katawhan ang natawo nga maysakit-sa-pangisip; kasagaran sa sakit sa utok nakuha pinaagi sa pagkaarogante, pagkamaki-kaugalingon; pagkahakogan; kinaugalingong-pagkamatarong, ug ang pagbatasan sa paghimo sa liboan ka subhetibong sayup nga mga desisyon sulud sa hataas nga gidugayon sa panahon. Sa tinuyoan nga pagkamasupilon, sa pagkaignorante, o sa sakit-sa-kaisipan, ang pag-antos nagapatong sa pag-antos—diin ang tagsatagsa nagaabaga sa responsibilidad.

Dili tanang pag-antos ilalum sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad nagagikan sa sala, tawhanong kamaayo, o kadaotan. Usahay, ang atong pag-antos nagagikan sa walay lain kundili sa dimaayo nga paghukum. Ang labing tinuud nga kita diperpekto nagakahulugan nga ang atong paghukum masayup sa matag karon ug unya. Walay sapayan unsa kita kasalabutanon, usa-ka-tawo ang makapailad gihapon kanato. Bisan pa sa kaalam ug pagkawaypihig, kitang tanan adunay mga lugar sa pagkasubhetibo ug sentimental-nga-pagbati

17. Ang kalibutanong sistema maoy palisiya sa kadaotan ni Satanas alang sa katawhan. Tan-awa sa Thieme, *Kristohanong Integridad*, 161–74; *Satanas ug Demonismo* (2017), 19–20; *Rebersiyonismo* (2020), 12–15.

nga makapatuis sa atong panghunahuna. Ang kalantip-sa-salabutan dili gayud proteksiyon. Ang kasinatian nagahatag sa diyutay nga tabang. Ang tambag gikan sa kahigalaan o mga pasidaan gikan sa mga eksperto dili gayud makapugong kanato gikan sa paghimo sa wayhi-nungdang mga butang nga kita maglaraw sa atong mga hunahuna nga himoon. Ubay-ubay sa pag-antos nagagikan sa mga kasaypanan sa tawhanong paghukum.

Ang mga kalapasan sa mga balaod sa divine nga katukuran maggarantiya og pag-antos pulos sa magtotoo ug dimagtotoo ilalum sa prinsipyo sa kinabubut-ong responsibilidad.¹⁸ Ang mga Kasulatan magsaysay sa tinagsatagsa sa magamit nga mga balaod alang sa tibuuk tawhanong kaliwat sulud sa dugukan sa nasudnong mga linalang. Ang pagkabalaan sa kinabuhi ug kabtangan, sa praybasi ug kagawasan, kinahanglan respetohon kon dili ang pag-antos moresulta. Kon ang usa ka magtotoo makabuhat og pagbuno, pananglitan, siya wala lamang nakabuhat og usa ka sala batok sa Dios kundili siya nakalapas sa mga balaod sa katukuran mahitungud sa pagkabalaan sa tawhanong kinabuhi. Siya gayud, tungud-niini, magsagubang sa silot sa kamatayon tungud kay siya mihimo sa kriminal nga desisyon sa pagbuno (Mga Taga-Roma 13:1–4).

Ang Kristohanong paagi sa kinabuhi labi pa kamasuknaon kay sa katukuran nga kinabuhi sa dimagtotoo. Ang kinabuhi sa magtotoo adunay usa ka divine nga katuyoan; ang kinabuhi sa dimagtotoo wala—gawas sa pagkahimong usa ka magtotoo. Mao nga, ang Kristohanon nagaantos gumikan sa mga paglapas sa katukuran nga mga prinsipyo, maingon man ang bisan-kinsang dimagtotoo, apan siya usab nagaantos sa dihang siya nagabaliwala sa mga sugo sa protokol nga plano sa Dios. Siya gimandoan sa pagpuyo ug paglihok sulud sa palasyo, ang divine dynasphere, ilalum sa nagpatakus nga gahum sa Dios nga Balaang Espiritu, apan kon siya “nagapaguul” o “nagapalong” sa Balaang Espiritu pinaagi sa sala (Mga Taga-Efeso 4:30; 1 Mga Taga-Tesalonica 5:19), siya nagahiklin sa iyang-kaugalingon gikan sa katuyoan sa Dios alang sa iyang kinabuhi ug nagasulud sa bilanggoan sa sistema ni Satanas. Ang tanang pag-antos gikan sa kalibutanong sistema gibahin ilalum sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad, apan ang magtotoo sulud sa kalibutanong sistema nagaantos sa masgrabe kay sa dimagtotoo sulud sa kalibutanong sistema.

HINUGPONG NGA PAG-ANTOS

Ang balaod sa kinabubut-ong responsibilidad wala lamang nagapatin-aw sa matag-usa nga pag-antos kundili usab nagabatbat alang sa hinugpong nga pag-antos diin ang tawo nagadala diha sa iyang-kaugalingon. Ang usa ka korporasyon mahimong mabangkaruta pinaagi sa dimaayong mga desisyon gikan sa pipila ka mga opisyal sa kompanya ug mga opisyal sa gobyerno. Ang pag-antos gikan sa ilang mga desisyon makadaot sa daghan laing katawhan.

Uban sa daghan kaayong katawhan nga naglihok sulud sa kalibutan, matag-usa adunay gawasnong pagbuut, usa ka piho nga hinungdan sa pag-antos sa dikalikayan nagabuhagay paingon sa bisan-kinsang kinabuhi gikan sa mga desisyon sa uban. Kabubut-on gihapon ang hinungdan. Kon dili minugna pinaagi sa kaugalingong kabubut-on sa usa, ang pag-antos nagaresulta gikan sa kabubut-on sa laing tawo. Ang inosente nagaantos tungud sa

18. Thieme, *Kagawasan pinaagi sa Sundalonghng Kadaugan* (2018).

masalaypon, apan inosente o masalaypon, ang matag magtotoo kinahanglan maggamit sa mga kasulbaran nga anaa sulud sa divine dynasphere pinaagi sa iyang kaugalingon nga maayong mga desisyon. Kon siya sa personal mapakyas sa paggamit sa divine nga mga bahandi ug sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan, ang mabasol alang sa iyang kagulangan makaplagan lamang diha sa magtotoo mismo.

Sa kaulahian wala gayuy inosente nga mga hingtungdan; ang tawo sa kinaiyanhon usa ka daot ug diperpekto nga binuhat. Sukad sa pagkalaglag ni Adan, walay usa sa natural nga hamili; ang pagkahamili sa kalag usa ka disagad nga kalampusan. Ang ebidensiya gikan niini nga bibliyanhong prinsipyo makaplagan diha sa makapahinganghang gidaghanon sa pag-antos sulud sa kalibutan karong-panahona, pag-antos nga naghitak taliwala sa liboan nga katuigan sa tawhanong kasaysayan. Sa matag henerasyon, sa kanunay adunay usa ka pagkabuhong sa pag-antos. Ang matag tawo (waylabot ang pagkatawo ni Kristo) napahisama kang Adan sa iyang pagkalaglag; ang matag-usa sa genetic nga kabanay sa nalaglag nga Adan. Tungud sa tinuyoang desisyon ni Adan sa pagpakasala sulud sa Hardin, kita gipakatawo nga may genetic ug sa kalikupan nga mga kakulian diin kita magdugang sa atong kaugalingon nga kinabubut-ong mga depekto gikan sa personal nga sala ug sa dimaayong paghukum, nagmugna sa atong kaugalingon nga pag-antos ilalum sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad.

Tawhanong kahuyang, pagkaignorante, ug pagkaarogante magtagik og usa ka tapiserya sa dikalikayan nga pag-antos alang sa daghang katawhan. Apan, kita dili malaglag gumikan sa atong mga kakulian ngadto sa kinabuhi sa kagulangan ug pagkawalay-paglaum. Ang usa ka prinsipyo sa grasya labaw pa kaayo kagamhanan kay sa dimalikayan nga balaod sa kinabubut-ong responsibilidad: Samtang ang tawo nagagama sa iyang kaugalingon nga mga problema ug sa misangpot nga pag-antos, ang Dios nagagama sa mga kasulbaran ug mga panalangin taliwala sa pag-antos.

KAPASAYLOAN UG RESPONSABILIDAD

Ang tanang personal nga mga sala gihukman didto sa krus (1 Pedro 2:24; 2 Mga Taga-Corinto 5:21).¹⁹ Ang Ebanghelyo sa kaluwasan mao ang kinatas-ang ilustrasyon nga ang divine nga kinalabwang-kamandoan ug tawhanon nga gawasnong pagbuut dungang-anaa sa divine nga dekrito.

Pinaagi sa grasya ang Dios nga Amahan, kinsa mao ang tagmugna sa divine nga plano, mihimo sa laktod, kinaugalingong lihok ug misulbad sa problema sa sala. Siya miimpyut sa tanang mga sala sa katawhan ngadto kang Kristo ibabaw sa krus ug mihukum Kaniya ingon nga atong puli (1 Pedro 2:24). Si Jesu-Kristo namatay alang sa mga sala sa matag myembro sa tawhanong kaliwat, nagbayad sa tibuuk, makausa ug alang sa tanan, sa silot nga gibungat sa absolutong pagkamatarong sa Dios (1 Pedro 3:18). Tungud niana ang Kasulatan nagaingon “*bisan-kinsa* nga nagatoo diha Kaniya makabaton og waykatapusang kinabuhi” (Juan 3:15).

19. Bisan pa og wala mahukmi didto sa krus, ang tawhanong kamaayo ug kadaotan gisalikway (gitagana alang sa umaabot nga paghukum), ug ang mga sayup sa tawhanong panabut wala makasulud ngadto sa eksklusibong buhat sa Dios. Tan-awa sa Thieme, *Ang Integridad sa Dios*, 113–16.

Usa ka wala-ang-merito nga buhat sa positibong kabubut-on sa pagtoo diha kang Kristo nagaangkon sa buhat sa waykatapusan, omnipotent, labawng-kamandoan nga Dios. Kini maoy grasya (Mga Taga-Efeso 2:8–9). Pinaagi sa hingpit nga adunay-meritong buhat ni Kristo ug ang walay-merito nga pagtoo sa tawo, ang Dios sa hingpit nagatangtang sa babag tali sa nalaglag nga tawo ug sa Iyang-kaugalingon, nagpakig-uli sa magtotoo ngadto sa Iyang-kaugalingon sa kahangturan.

Bisan pa og ang mga sala nahukman na didto sa krus, ug kita adunay waykatapusang kaluwasan pinaagi sa pagtoo diha kang Jesu-Kristo, ang atong adlaw-adlaw nga pagkinabuhi sa kalibutan nagalambigit sa natural nga mga sangputanan sa atong mga sala. Ang sala adunay temporal nga mga sangputanan ngadto sa Dios, ngadto sa kaugalingon, ug ngadto sa ubang katawhan. Labot sa Dios, ang sala nga nahimo gumikan sa negatibong kabubut-on nagatangtang sa magtotoo gikan sa temporal nga fellowship uban Kaniya sulud sa palasyo sa divine dynasphere. Sa dihang kita magrebound, ang sala mapasaylo sa kanunay ug kita mahibalik ngadto sa fellowship uban sa Dios. Pag-angkon, paghingalan, pagsitar sa atong mga sala sa pribado ngadto sa Amahan mao ang atong responsibilidad ngadto sa Dios (1 Juan 1:9), nga mao ang atong *nag-unang* obligasyon human sa pagbuhat og usa ka sala.

Unsa man ang atong responsibilidad sa atong-kaugalingon? Labot sa atong-kaugalingon, ang peligro anaa diha sa pagtugot sa sala diin ang Dios nakapasaylo na sa pagdagkot sa usa ka reaksiyon sa panghunahuna. Sama sa usa ka hinabako kinsa nagadagkot sa iyang sunud nga sigarilyo gikan sa upos sa katapusan, ang sad-an sa sumpaysumpay nagadagkot sa usa ka sala sa panghunahuna gikan sa usa ka sala nga giwagtang na sa rebound.

Pananglitan, kon ang usa ka magtotoo sad-an sa pagdumut og nagasugid sa iyang sala ngadto sa Dios, ang Dios nagapasaylo kaniya ug nagahikalimot sa sala. Kon ang usa ka magtotoo nan mapakyas sa paghikalimot sa unsay gikalimtan sa Dios Mismo, ang karaang pagdumut makadala sa dugang mga sala sa pagkamapait ug pagpanimalus. Sa ingon-usab, ang pakighilawas-sa-diminyo maoy usa ka sala nga, bisan pa og sa hingpit gipasaylo sa Dios, mahimong hinungdan sa magun-ubong sad-an nga pagbati. O, gumikan sa sayup nga kadasig sa pagbayad alang sa usa ka sala diin si Kristo human na mihukum didto sa krus, ang usa ka magtotoo magsulud ngadto sa kinaugalingong-kamatarong, krusadong-pagkaarogante, nga sa balikbalik nagapalagpot kaniya gikan sa divine dynasphere.

Usa ka hinungdanong parte sa rebound, tungud-niini, mao ang paghiklin sa sala.²⁰ Kita dili gayud magtugot sa usa ka sala nga mahimong hinungdan sa dugang ug dugang pa pinaagi sa usa ka subhetibong sumpaysumpay nga reaksiyon. Human ang perpektong Dios nakapasaylo kanato, ang usa ka dinugtongdugtong nga pagkasad-an o kalooy-sa-kaugalingon o ang usa ka “gamut sa pagkamapait nga naglambo” kinahanglan malain isip walay lain kundili usa ka magub-anong sala sa panghunahuna, usa ka nag-unang hinungdan sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan (Mga Hebreohanon 12:15, NASB). Pinaagi sa pagsabut ug paggamit sa gamhanang mga doktrina nga nagpailalum sa kasayon sa rebound teknik, kita makahimo sa pagpugong sa karon-napasaylo nga sala gikan sa pagdagkot og laing sala.²¹

Kita responsable alang sa pagrebound ug pagpadayon sa atong Kristohanon nga pagkinabuhi kay sa maulipon sa nangaging mga sala pinaagi sa pagkamapait o sa usa ka dinug-

20. Thieme, *Paghikling sa Sala* (2016).

21. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 33–36.

tongdugtong nga pagkasad-an. Ang bisan-unsang pag-antos nga ang atong pagkasad-an nagadala mabalhin pinaagi sa pagrebound gikan sa pagtunglo ngadto sa panalangin. Bisan pa og kita ang hinungdan sa atong kaugalingon nga kasakit, ang atong sitwasyon karon mahimong usa ka oportunidad alang sa paggamit sa divine nga mga bahandi, alang sa pagkakita sa mga pagsangkap sa Dios nga naglihok, alang sa pagtubo pinaagi sa grasya.

Gumikan kay kita responsable alang sa tanan natong mga desisyon, unsa man ang atong obligasyon ngadto sa katawhan kinsa nasakitan gumikan sa atong pagkasad-an? Unsa man ang atong responsibilidad alang niadtong nadaot gumikan sa atong dimaayong desisyon? Bisan pa ang atong mga sala napasaylo ug kita nahibalik sa fellowship uban sa Dios, bisan pa og kita nakalikay sa sumpaysumpay nga pagpakasala ug nakapadayon sa paggamit og doktrina diha sa atong kaugalingon nga mga kinabuhi, ang atong mga sala mahimong magpadayon sa paghatag og makadaot nga mga epekto diha sa ubang katawhan. Ang rebound ug ang paghiklin sa sala maoy katingalahan nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan nga gihatag pinaagi sa grasya sa Dios, apan sila wala maghatag kanato og pamalibad alang sa kairesponsible ngadto sa uban. Ang rebound usa ka lisensiya alang sa espirituhanong pagtubo, dili gayud usa ka lisensiya alang sa pagpakasala. Ni ang grasya sa Dios gayud pinaagi sa rebound nagapalingkawas sa sayup sa usa ka waytahod nga batasan sa magtotoo ngadto sa kagawasan, praybasi, kabtangan, o pagbati sa uban.

Dinhi kita maglawig sulud sa peligrosong katubigan diin kita kinahanglan “sa husto [mag] bahin sa pulong sa kamatuuran” (2 Timoteo 2:15, KJV). Ang pagkahusto diha sa tawo *wala* nagakahulugan nga kita husto diha sa Dios. Ang mga dimagtotoo mahimong makabaton og madungganon nga mga relasyon uban sa laing katawhan, nagpamatuud nga ang tawhanong mga relasyon dili maoy kinauyokan sa Kristohanong paagi sa kinabuhi. Unsay mahimo sa dimagtotoo dili kana ang Kristohanong kinabuhi.

Diha sa protokol nga plano sa Dios, relasyon uban sa Dios ang nagauna ug adunay usa ka positibong impak diha sa mga relasyon uban sa katawhan. Ang usa ka hustong relasyon uban sa Dios nagasangpot ngadto sa usa ka hustong relasyon uban sa tawo. Ang labing importante nga kalihukan sa magtotoo human sa paghimo og usa ka sala mao ang pagpabalik sa iyang fellowship uban sa Dios sulud sa divine dynasphere, diin siya napuno sa Espiritu ug pinaagi-niana nagapalungtad sa iyang espirituhanong pagtubo.

Ubus-ubus kaimportante, apan kabahin gihapon sa kinabubut-ong responsibilidad sa magtotoo, mao ang pagtuman sa iyang mga obligasyon mahitungud sa ubang katawhan. Ang matag sitwasyon managlahi; ang matag magtotoo kinahanglan maggamit og doktrina alang sa iyang-kaugalingon. Walay malaktorong kasulbaran diin ang Kristohanon nagasulbad sa iyang tawhanon nga mga relasyon, apan ang piho nga bibliyanhong mga prinsipyo kinahanglan maggiya sa iyang panghunahuna ug aplikasyon.

Ang responsibilidad ngadto sa katawhan nga kita nakapadaot nahimutang taliwala sa duha ka mapintas nga kita maglikay gayud. Kita kinahanglan dili waybalatian, ni kita magtugot gayud sa atong-kaugalingon nga maulipon sa pagkadili-mapuypuy ni bisan-kinsa. Sa laing pagkasulti, kita dili magbaliwala sa makatarunganong hinungdan ni bisan-kinsa nga nagaantos tungud sa atong mga desisyon, apan dili gayud kita mapadasig gumikan sa kahadlok o sa usa ka dinugtongdugtong nga pagkasad-an. Taliwala niining duha ka sayup nga mga mapintas nahimutang ang atong responsibilidad.

Kon ang pag-antos nga kita ang hinungdan mahimong mapakunhod, kita kinahanglan maglihok kutub sa mahimo nga ang hustisya, pagkasensitibo, ug sentido komon nagman-

do sa pagpahupay sa sitwasyon. Sagad ang problema komplikado. Kasagaran ang pulos hingtungdan sa bisan-unsang panagbingkil sad-an sa usa ka matang. Pipila sa 'kasulbaran' magpasamut lamang sa problema. Kita kinahanglan mahunahunaon ug mahinatagon ug kinahanglan maningkamot og dugang sa pagkab-ot sa tinguha (Mateo 5:41), apan kon wala na gayuy mahimo pa, kita magtugyan gayud sa sitwasyon diha sa mga kamut sa Ginoo alang sa kasulbaran samtang kita magpadayon diha sa atong Kristohanong pagkinabuhi (2 Samuel 12:13). Walay sapayan kansang kabubut-on sa sinugdan ang nakaingon sa pag-antos, ang matag-usa ka tawo sa katapusan responsable alang sa paggamit sa doktrina sa Bibliya diha sa iyang kaugalingon nga kinabuhi.

Labaw sa tanan, ang magtotoo kinahanglan magpuyo sa iyang kinabuhi maingon nga alang sa Ginoo, dili alang sa katawhan. Kini dili gayud pagasabton ingon nga nagbaliwala sa tawhanong dimensiyon sa problema, apan ang aplikasyon sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad wala nagagarantiya sa kaugmaon sa magtotoo alang sa pagbayad sa iyang nangagi nga mga kapakyasan. Hinoon, ang protokol nga plano sa Dios nagabungat og mga kaligdong sa kamapaubsanon, personal nga gugma alang sa Dios, ug dipersonal nga gugma ngadto sa ubang katawhan. Ang dimaayong mga desisyon maghimo sa pag-antos nga dikalikayan, ug sa dihang ang usa ka magtotoo makahimo og usa ka sala, siya kinahanglan mag-angkon sa responsibilidad alang sa iyang mga sangputanan ngadto sa Dios, sa kaugalingon, ug sa uban.

ANG LIMITADO NGA EHEMPLO SA KATUKURAN NGA KAISOG

Sulud sa kalibutan sa yawa ang usa ka piho nga gidaghanon sa pag-antos dimalikayan, apan ang kaugalingong-minugna nga kagul-anan sa kanunay mahimong malikayan. Ang sulbad makaplagan pinaagi sa aplikasyon sa kamatuuran nga nagpuyo sulud sa kalag. Ang tanang kamatuuran sa sukaranon pinasikad sa absolutong persona sa Dios, ug ang tanang tawhanon nga integridad maoy pagkamaunungon sa pipila ka kategoriya sa kamatuuran. Ang kamatuuran anaa diha sa tulo ka kategoriya:

1. MGA BALAOD SA DIVINE NGA KATUKURAN alang sa mga magtotoo ug mga dimagtotoo pareho,
2. ANG EBANGHELYO SA KALUWASAN alang sa mga dimagtotoo,
3. DOKTRINA SA BIBLIYA alang sa mga magtotoo lamang.

Sa dihang natudloan sa kamatuuran, ang tawhanong kalag mahimong makadaog batok sa makalilisang nga kalisdanan. Kining puntoha sa madramahon gihulagway pinaagi sa sinati-sa-katukuran nga dimagtotoo. Bisan pa og siya adunay limitadong mga kahinguhaan sa kamatuuran, siya nagapakita og dalayegong kalig-on ug kaisog ubus sa kahapo. Kon ang dimagtotoo makaatiman sa pag-antos nga may pinugngang gahum sa katukuran nga kamatuuran, nan masdako pa kaayo ang lig-ong-kusog sa magtotoo samtang siya nagagamit sa doktrina sa Bibliya ug sa divine omnipotence nga anaa sulud sa divine dynasphere alang

sa pagtagbo sa mga hagit sa kinabuhi.

Ang pagkaepektibo sa divine nga katukuran isip usa ka limitadong tinubdan sa kalig-on sa madramahon nagabutyag sa hawud nga gahum sa doktrina. Ang Amerikanong mga binilanggo sa gubat didto sa Amihanang Vietnam magsangkap og usa ka halandumong panig-ingnan sa mga dimagtotoo ug mga magtotoo kansang suludnon nga kalig-on maoy gikuha gikan sa katukuran nga mga prinsipyo. Kini nga kalakin-an napalahutay pinaagi sa usa ka lagda sa katukuran nga mga konsepto sa tibuuk katuigan sa mabangis, makadaot nga pagdagmal. Si Rear Admiral James B. Stockdale, (Ret.), ang taas-og-ranggo nga Amerikahong binilanggo sa gubat, nahatagan sa Medalya sa Pasidungog alang sa iyang “waykahadlok nga liderato ug talagsaong kaisog” isip lider sa binilanggo nga paglahutay.²² Siya nagakompirmar nga bisan pa ilalum sa hilabihang pag-antos, ang balaod sa kinabubut-ong responsibilidad nagapabiling naglihok, ug siya nagahulagway sa abilidad sa mga binilanggo sa paglikay sa magun-ubon-sa-kaugalingon nga mga sala sa panghunahuna.

Adunay daghang butang ang [usa ka tigtortyr] dili mahimo sa tortyr. Si Aristotle miingon nga ang pamugus ug gawasnong pagbuut magdungan-og-kaanaa, ug siya husto. . . . Ang tawo nga hapit na moagwanta og pagtortyr kinahanglan matisok sa iyang hunahuna ang kamatuuran nga siya makalihok lamang sulud sa usa ka sigpit kaayo nga tamboanan ug mao nga siya dili kinahanglan magboluntaryo og kasayuran

Sa pag-amping sa imong integridad, imong dignidad, imong kalag, ikaw kinahanglan sa pagbaton og responsibilidad alang sa imong mga binuhatan, sa pag-atiman sa sayup. (“Oo, nalibog ko, ako makahimo unta sa masmaayo, apan wala ko himoa.”) Ikaw kinahanglan sa minatarong mag-atubang sa unsay imong nahimo ug magsukud sa iyang maykinutuban nga kabug-aton sumala sa tanang kamatuuran sa tibuuk sitwasyon, unya gamiton ang pagkasad-an, sa susamang paagi, ingon nga usa ka makapahinlong kalayo alang sa pagputli sa sayup, ingon nga usa ka pag-aghat alang sa umaabot nga kasulbaran, ug labaw sa tanan dili malamon niini. Apan ikaw kinahanglan magbuhat niining tanan nga ikaw ra. Sa pag-ingon nga ang pagkasad-an wala malalang o nga kini ang buhat sa “daotang mga espiritu” o “mga tigpropaganda” maoy paglim-bong-sa-kaugalingon. . . . Unsay kinahanglanon-kaayo alang sa paglikay sa lit-ag diha sa paggumon sa kahadlok ug pagkasad-an mao ang abilidad sa pagbarog nga nag-inusara, walay kahigalaan ug gilibotan sa mga tigpangali-yupo, ug sa makalma higpit nga mag-ingon og “dili,” nga walay bisan diyutay nga kasuko, nga walay kaulaw, uban sa hukum ug sa kaakohan ngadto sa mga sangputanan. . . .

Ang batan-ong mga Amerikano didto sa Hanoi dali nakat-on. Sila wala mihimo og mga pakigsabot. Sila nahibalo nga ang “pagpakig-areglo kanila” mao ang dalan paingon sa kaalautan. Ang akong mapangagpason nga batan-ong isigkabinilanggo sa wala madugay nakat-on nga ang mga motibo, sa pagsukwahi sa unsay gipaabot, maoy importante kaayo diha sa politikanhong

22 U.S. Congress, Senate, *Medal of Honor Recipients, 1863–1978*, 96th cong., 1st sess., 14 Pebrero 1979, 928.

mga bilanggoan, diin ang usa makat-on sa pagpahimulus sa pagbatok sa wayhinungdan nga awtoridad, sa pagpahimulus paghatag sa kaaway og nagkalamukat sa pangatarungan nga mga problema, diin ang usa unya makasabut sa iyang-kaugalingon nga nagdawat sa iyang mga silot nga may garbo ug dili lamang gusto kundili nagtinguha aron pagpikpik sa tawo sa pikas lawak, ang tawo nga siya wala gayud makakita, ang tawo nga siya nagatug-an sa iyang kadasig human sa matag panahon sa tortyur, hangtod siya makaamgo nga siya pinaagi-niana nagpapas sa tanang nahabilin nga pagbating-sad-an. Unya siya makaamgo nga siya dili masakitan ug dili gayud mapasakitan tungud kay siya nagasulti sa kamatuuran ug nagaunong nianang maluluy-on nga mga kauban sa propesyon kinsa maoy mahimo nga iyang nasod, iyang pamilya.²³

Ang Amerikanhong mga binilanggo sa gubat migamit sa katukuran nga mga kamatuuran mahitungud sa personal nga kagawasan ug responsibilidad gawas pa sa kamapaubsanon, kamatinuuron, ug respeto sa usag-usa. Sila milikay sa pagtortyur sa ilang-kaugalingon pinaagi sa mga sala sa panghunahuna. Dugang pa, gawasnon sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan, sila nakat-on sa pagpahimulus sa tinuuray sa mga hagit sa ilang dimahubit nga sitwasyon. Ang ilang kalampusan wala migumikan sa pagkahunit lamang, nga mahimong usa ka pag-awat sa integridad. Kasuko, kahadlok, pagbating-sad-an, pagpanimalus, pagkadili-mapuypuy, o kawalay-kasigurohan mahimong magpadasig og dimatarog nga kalig-on. Kining mini-nga-kalig-on magpakita nga daw dalayegon ug mahimo pa gani magkab-ot og usa ka matang sa kalampusan, apan ang suludnong resulta sa maong mini nga motibasyon mao lamang ang pagkadaot sa kalag. Sa piho, ang kahadlok usa ka dako-kaayong hubasanan sa pangisip ug sa pisiko nga kalagsik.

Dios ang tinubdan sa katukuran nga kamatuuran, apan ang protokol nga plano sa Dios pulos nagalakip ug nagalabaw sa divine nga katukuran. Kon ang aplikasyon sa katukuran nga kamatuuran nagamugna og matuud nga kalig-on sa kalag, ang aplikasyon sa doktrina sa Bibliya adunay labaw pa kaayong lig-ong-kusog. Ang katibuk-an masdako pa kay sa parte. Ang nag-uswag nga magtotoo nakasabut nga “ang tanang kamatuuran sulud sa tibuuk sitwasyon” nagalakip sa hamiling grasya sa Dios, Iyang divine omnipotence, ug sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan gikan sa Iyang protokol nga plano.

Gawasnong kabubut-on ang hinungdan sa pag-antos ubus sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad, apan ang pagkaanaa sa gawasnong pagbuut sa ingon-usab nagatangtang sa matag pamalibad alang sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan. Ang kaugalingon nga negatibong kabubut-on sa magtotoo maoy iyang bugtong babag alang sa paglambo diha sa protokol nga plano sa Dios. Wala gayuy ikapamalibad tungud sa pagkapakyas sa pagsabut, pagmetabolisar, ug paggamit sa doktrina sa Bibliya pinaagi sa gahum sa divine dynasphere. Hawud kaayong katukuran nga kamatuuran, katingalahang katumbas nga mga pribilihiyo ug katumbas nga mga oportunidad maoy gitugyan sa Dios ngadto sa matag magtotoo alang sa pagtuman sa Iyang plano, katuyoan, ug desinyo.

23. Gihubad gikan ni James Bond Stockdale, “Dignity and Honor in Vietnam,” *Wall Street Journal*, Abril 16, 1982.

PAGHIMO OG MAAYONG MGA DESISYON, PAGSUNUD SA DIVINE NGA PROTOKOL

Ang magtotoo maoy responsable sa kadaghanan sa iyang kaugalingon nga pag-antos, apan unsa man ang kasulbaran? Siya kinahanglan magbali sa hilig. Imbis sa paghimo og dimaayong mga desisyon, ang magtotoo kinahanglan magsugod sa paghimo og maayong mga desisyon, diin usab adunay lohikal nga mga sangputanan—maayong mga resulta. Ang magtotoo kinsa nagasunud sa mga sugo sa Dios nagapagawasnon sa omnipotence sa Dios alang sa pagpauswag ug pagpanalangin kaniya. Kini nagakahulugan nga siya kinahanglan magkat-on og doktrina sa Bibliya. Bugtong ang magtotoo kinsa nagasabut ug sa husto nagagamit sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan nga anaa kaniya sulud sa palasyo sa divine dynasphere ang nagatuman sa iyang padulngan diha sa plano sa Dios.

Ang Divine nga protokol maoy tukma. Ang “Dios dili *usa ka Dios* sa kalibog” o sa kagubot (1 Mga Taga-Corinto 14:33, NASB). Ang magtotoo gawasnon sa pagpahayag sa iyang kaugalingon nga kabubut-on sulud sa mga utlanan nga gipahimutang sa plano sa Dios. Ang plano sa Dios kinahanglan sa husto nga masabtan ug magamit. Ang magtotoo kinsa nagatuis sa plano sa Dios pinaagi sa pagpahimug-at-kaayo sa talagsaong mga elemento kay sa pagkinabuhi pinaagi sa tibuuk sistema sa protokol wala nagsulbad sa iyang mga problema; siya nagtingub kanila.

Ang rebound nga pag-ampo, pananglitan, mao ang pamaagi sa pagsulud-pagbalik sa divine dynasphere ug sa pagpabalik sa ministry sa Dios nga Balaang Espiritu diha sa kinabuhi sa magtotoo. Apan bisan pa ang usa ka tukma kaayong rebound nga pag-ampo sa kasagaran dili makapahimo sa kasakit sa dihadhiha, sa mahikanhong magpaundang. Tungud sa reaksiyon sa kasakit, ang pag-ampo sagad gibulag gikan sa iyang protokol nga konteksto ug sa sayup nga gigamit alang sa pag-antos. Ang pag-ampo usa ka hinagiban alang sa malig-on, dili usa ka kratsis alang sa mahuyang.²⁴ Ang pag-ampo adunay daghang kahibulungan nga mga aplikasyon sulud sa mga lagda nga gipahimutang sa Dios, apan walay katumbas sa pag-ampo nga mopabali sa natural nga mga resulta gikan sa dimaayong mga desisyon.

Sa dihang ang usa ka magtotoo nagaampo alang sa iyang-kaugalingon o nagahangyo sa uban sa pag-ampo alang kaniya tungud kay siya nag-antos gikan sa dimaayong mga desisyon, siya tingali nagdahum sa pag-ampo nga mohimo sa unsa nga kini wala gayud nadesinyo sa pagtuman. Kon siya lamang nagatinguha sa iyang pag-antos nga matapos, siya nagapangayo sa Dios sa pagpahunong sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad, pag-usab sa iyang tibuuk plano alang sa tawhanong kaliwat, ug tungud-niini milagrosong maghimo sa kasakit nga mawagtang. Ang tinubdan sa pag-antos mao ang sayup nga mga desisyon nga ang magtotoo mismo ang mihimo—mahitungud sa patigayon, o personal nga relasyon, o sa higayon nga nag-atubang og tentasyon o sala. Adunay divine nga mga kasulbaran alang sa pag-antos, diin kita magtoon, apan ang pagpangamuyo sa Dios alang sa kahupayan wala malakip kanila. Sa pagkatinuud, ang pagtangtang sa pag-antos mahimong maghikaw sa magtotoo sa usa ka espesyal nga panalangin nga maangkon niya pinaagi lamang sa pag-antos.

24. Thieme, *Pag-ampo* (2019).

Ang protokol nga plano sa Dios nagapahimutang sa hustong paagi alang sa paggamit; ang magtotoo kinahanglan magkat-on ug magsunud sa sistema nga gipahimutang sa Dios. Ang pagkaignorante ug kalibog sa mga magtotoo kinsa wala gayud makakat-on sa protokol sa Kristohanong kinabuhi makapasamut lamang sa ilang pag-antos.

Kapitulo Tres

DIVINE NGA DISIPLINA

USA KA EKSPRESYON SA GRASYA SA DIOS

ATONG NAKITA NGA ANG KADAGHANAN SA KRISTOHANONG PAG-ANTOS nagatumaw gikan sa kaugalingong mga hunahuna, mga desisyon, ug mga lihok sa magtotoo. Ang usa ka dimaayong desisyon nagasunud sa usa pa hangtod nga ang iyang kinabuhi dili na maantos. Siya nagapasarasay sa iyang makitang kasinatian ug nagaguba sa iyang umaabot nga mga kapilian. Walay usa ang makaguba sa kinabuhi sa usa ka tawo ingon sa mahimo niya sa iyang-kaugalingon.

Sa usa ka higayon diha niining magun-ubon-sa-kaugalingon nga proseso, ang Dios nagapakgang pinaagi sa divine nga disiplina. Ang Dios dili mopabilin sa paghulat samtang ang mga myembro sa harianong pamilya maunlod ngadto sa pagkaut-ut; Siya nagahimo og hignit nga mga paagi alang sa pagpaalerto kanila sa ilang makuyaw nga sitwasyon ug sa pagpadasig kanila sa pagrebound ug pagsulud-pagbalik sa palasyo. Gumikan sa Iyang perpekto nga kaalam ang Dios nahibalo kanus-a ug unsaon sa pagpasidaan ang matag magtotoo. Ang atong langitnong Amahan nahibalo sa labing epektibo nga paagi alang sa pagsudya kanato sa kamatuuran nga kita sa hingpit nagsalig diha sa Iyang grasya.

Ang tanang divine nga disiplina gipahamtang pinaagi sa grasya. Ang Kristohanon nga napailalum sa disiplina tingali magduda nga ang Dios nag-atiman kaniya pinaagi sa grasya, apan siya gayud dili makaisip unsa ka labaw pa siya masakitan kon ang Dios *wala* naglihok pinaagi sa grasya. Ang Dios sa makapasakit nagasilot sa mga magtotoo apan dili tungud kay Siya buut nga magtan-aw kanato nga maglimbaglimbag. Siya perpekto. Siya makiangayon. Kita Iyang mga anak, ang harianong pamilya sa Dios, ug Siya nagasilot kanato alang sa atong kaayohan.

Sa kahubitan, divine nga disiplina mao ang tibuuk sumada sa masilitong lihok nga gidala sa hustisya sa Dios pinaagi sa grasya alang sa pagtul-id, sa pagsilot, sa pag-awhag, sa pagbansay, sa pagdasig sa gawasnong pagbuut sa magtotoo bahin sa protokol nga plano sa Dios. Ang divine nga disiplina alang sa mga magtotoo lamang (Mga Hebreohanon 12:8)

ug mahitabo lamang dinhi niining kinabuhia, dili sa eternidad (Pinadayag 21:4).

Ang divine nga disiplina maoy usa ka pasidaan nga ang magtotoo nahigawas sa mga utlanan sa plano sa Dios. Maingon sa usa ka dula nga putbol nga gidula sulud sa mga utlanan sa natad-dulaanan, sa samang-paagi ang plano sa Dios kinahanglan ipatuman sulud sa mga lagda sa divine nga protokol (2 Juan 9). Maingon sa reperi nga nagahuyup sa pito sa dihang ang nagadala sa bola nahigawas sa utlanan, sa samang-paagi ang Dios nagahuyup sa pito tumong kanato ug nagapahamtang sa divine nga disiplina sa dihang kita magpuyo gawas sa divine dynasphere.

DISIPLINA ISIP PAGMATUTO SA GINIKANAN DIHA SA MGA HEBREOHANON 12

Kon ang usa ka magtotoo nagaputol sa iyang fellowship uban sa Dios pinaagi sa sala ug nagapabilin sulud sa kalibutanong sistema, ang Dios pinaagi sa Iyang grasya kinahanglan mag-atiman kaniya ingon sa usa ka anak. Ang doktrina sa Bibliya nabaliwala; ang Dios magkuha gayud sa pagtagad sa magtotoo pinaagi sa kasakit.

Ug sa ingon nga kamo sa inyong-kaugalingon nahikalimot sa usa ka prinsipyo sa doktrina nga nagatudlo kaninyo ingon nga mga anak: “Anak Ko [ang Dios nagasangpit sa mga magtotoo isip Iyang mga anak], ayaw hatagig diyutayng pagtagad ang makapatul-id nga disiplina gikan sa Ginoo ni maluya sa higayon nga kamo gibadlong Niya.” (Mga Hebreohanon 12:5)

Ang Mga Hebreohanon 12:5 nagaawhag kanato pinaagi sa pagpasabut nga ang divine nga disiplina maoy gipahiangay sa matag magtotoo. Ang Dios nagaatiman kanato sa tagsatagsa. Ang disiplina dili maaghop kaayo, “ayaw hatagig diyutayng pagtagad,” ni mapintas kaayo, “ni maluya,” kundili gipahamtang alang sa hilabihang kaepektibo diha sa kinabuhi sa matag magtotoo.

“Kay kang kinsa ang Ginoo nagahigugma Siya nagadisiplina, ug Siya nagasilot sa matag anak kang kinsa Siya nagadawat sa panimalay.” (Mga Hebreohanon 12:6)

Ang divine nga disiplina gikan sa Ginoo maoy kabahin sa pagmatuto sa ginikanan sulud sa harianong pamilya sa Dios. Ang pasikaran diha sa pagtandi sa divine nga disiplina uban sa pag-amuma sa gamayng-bata sulud sa panimalay mao nga, gawas lamang sa pagkawat ni Jesu-Kristo, wala kanang usa ka perpektong gamayng-bata. Daghang kabataan sa wayduhaduha tarong kaayo ug masdali pa makatubag sa instruksiyon kay sa uban, apan ang matag bata nagakinahanglan og pagmatuto aron nga siya sa ngadtongadto maykatakus sa paglihok diha sa hingkod nga katilingban. Ang mga ginikanan manglimbasog sa pag-silsil og pagkasinati sa awtoridad diha sa ilang mga anak. Si bisan-kinsa ang nagabiya sa panimalay nga walay pagkasinati sa awtoridad nagahimo sa iyang-kaugalingon nga usa ka mangtas kinsa momugna og kagul-anan alang sa iyang-kaugalingon ug sa uban ubus sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad.

Diha sa espirituhanong bahin sa analohiya, wala kanang waysala sa hingpit dinhi niining kinabuhia, sa makausa pa nga may eksepsiyon sa waysayup nga pagkatawo ni Kristo. Samtang nga ang bisan-kinsang magtotoo nagapuyo sulud sa iyang mamatay nga lawas, diin ang kinaiyang makasasala nagapuyo, siya mopadayon sa pagpakasala. Samtang siya nagakahamtong sa espirituhanon, siya sagad makasala sa dili kaayo daghan ug tingali mohimo sa lahi nga mga kategoriya sa sala, apan sa matag karon ug unya siya mopahinut ngadto sa tentasyon ug mosulud sa kalibutanong sistema.

Kon kita [mga magtotoo] mag-ingon nga kita walay sala [walay kinaiyang makasasala], kita nag-ilad sa atong-kaugalingon, ug ang kamatuuran wala kanato. . . . Kon kita mag-ingon nga kita wala makasala [wala makabuhat og personal nga mga sala], kita maghimo Kaniya nga usa ka bakakon, ug ang Iyang Pulong wala kanato. (1 Juan 1:8, 10, NASB)

Kon ang magtotoo nagapabilin sulud sa kalibutanong sistema, ang iyang panghuna-huna mawad-an og kasibot diha sa katinuuran sa protokol nga plano sa Dios. Ilalum sa gipalungtad nga kalibutanong impluwensiya, ang iyang pagkaarogante mamahimong antagonismo batok sa Dios; siya nagapasanay sa iyang kaugalingon nga pagkadili-malipayon ug ngaangkon sa divine nga disiplina. Sama sa pagmatuto sa ginikanan, ang divine nga disiplina gidesinyo alang sa pagtudlo og kamapaubsanon, nga mao ang pagkasinati sa katinuuran ug awtoridad. Bugtong ang mapaubsanon nga magtotoo maoy katudloan (Salmo 25:8–9); siya nagatinguha sa pagsabut unsaon nga siya nagasibo diha sa tibuuk laraw sa grasya sa Dios. Ang may kamapaubsanon lamang ang bisan-kinsa mahimong makiangayon ug sensitibo ngadto sa awtoridad sa doktrina sa Bibliya.

Bisan pa ang pagtantiya-sa-kaugalingon kon giubanan sa pagkaarogante sa tulin nagasulud sa pagkasubhetibo, kita adunay responsibilidad sa pag-usisa sa atong mga kinabuhi sa makiangayon sumala sa Pulong sa Dios. Kita kinahanglan mag-ila pag-una sa atong kaugalingon nga mga kahuyang. Kon kita magdumili, ang divine nga disiplina nagapatuman sa kamapaubsanon ngari kanato, nagtudlo kanato sa pag-ila sa atong-kaugalingon sa tinud-anay nga kita labot sa Dios ug sa Iyang katingalahan nga plano. Ang mismong kamatuuran nga kita magdawat og disiplina gikan sa Dios nagasulti kanato nga kita nahimulag gikan sa katinuuran ug nga ang Dios nagdala kanato pagbalik ngadto sa nasinati-sa-grasya nga pagkawaypihig. Gikan nianang lig-on nga kabutang kita makarebound ug makapadayon sa atong espirituhanon nga pagtubo.

Tungud sa makapatul-id nga disiplina, agwanta. (Mga Hebreohanon 12:7a)

Kini usa ka mando sa pag-agwanta sa pag-antos sulud sa divine dynasphere. Sa laing pagkasulti, rebound! Ug human sa pagrebound, padayon sa paggamit og doktrina!

Ang Mga Hebreohanon 12 nagapadayon pinaagi sa usa ka pagpasabut sa divine nga disiplina mahitungud sa mga ginikanan ug kabataan. Ang tibuuk yugto kinahanglan mahisgotan (nga may eksposisyon) ingon nga kasayuran gikan sa hamiling katuyoan sa Dios diha sa pagdisiplina sa Iyang anak.

Ingon nga usa ka resulta, ang Dios moatiman kaninyo ingon nga mga anak,

kay unsa man ang usa ka anak [harianong pamilya] kang kinsa ang Amahan wala midisiplina? Apan kon kamo wala madisiplina, diin ang tanan [mga magtotoo] mahimong mga magsasalmot, nan kamo mga bastardo [mga dimagtotoo] ug dili mga anak.

Dugang punto: Kita nakabaton sa atong tawhanon nga mga ginikanan alang sa makapatul-id nga disiplina, ug kita mirespeto kanila. Tungud-niini, sa usa ka maslabaw nga kabutang kamo mopailalum ngadto sa Amahan sa atong mga espiritu ug mopadayon sa pagkinabuhi [sulud sa divine dynasphere]. Kay sila [tawhanong mga ginikanan] sa usa ka bahin, midisiplina kanato sulud sa hamubo nga higayon [panahon sa atong pagkabata] sumala sa unsay labing-maayo nga gitooan nila, apan Siya [Dios] sa pikas nga bahin nagadisiplina kanato alang sa atong kaayohan aron nga kita makadawat sa usa ka pahat gikan sa Iyang pagkabalaan [panalangin gikan sa hustisya sa Dios].

Nan, sa usa ka bahin, ang tanang disiplina samtang nagpadayon mao rag usa ka hitabo dili alang sa kalipay kundili sa kasubo; inigkahuman [sunud sa pagbawi pinaagi sa rebound], sa pikas nga bahin, ang kasubo nagabayad nga may interes sa usa ka mausbawong ganansiya gikan sa kaligdong [pagbalik sa buylo sulud sa divine dynasphere] niadtong kinsa natudloan pinaagi niini [disiplina nagtudlo sa mapaubsanon nga magtotoo].

Busa, ipabalik ngadto sa gahum [rebound, o paghibalik ngadto sa divine dynasphere] ang maluyahong mga kamut ug ang inutil nga mga tuhod [mga panig-ingnan sa unsang-paagiha ang magtotoo mag-antos]. Himoang tul-id ang mga agianan pinaagi sa imong mga tiil [buylo sulud sa divine dynasphere] aron nga ang bakol [ang magtotoo sulud sa kalibutanong sistema] dili mawad-an sa lutahan [sa permanente] apan hinoon maayo [nahibalik pinaagi sa rebound]. (Mga Hebreohanon 12:7b–13)

MGA KATEGORIYA SA DIVINE NGA DISIPLINA

Ang Dios dili gayud malupigon sa pagpahamtang og disiplina: ang Iyang silot sa kanunay tukma ngadto sa tawo nga may problema. Gikan sa Iyang perpektong divine nga hustisya, ang tanang disiplina dili lamang nagasibo sa kalapasan kundili usab nagahaum sa madawat sa magtotoo. Mao nga, adunay tulo ka kategoriya sa divine nga disiplina:

1. MAPASIDAN-ONG DISIPLINA,
2. GIPAKUSGAN NGA DISIPLINA,
3. PAGKAMATAY NGA DISIPLINA.

Kon ang magtotoo wala nagagamit og rebound, kining tulo ka kategoriya sa disiplina magtubo. Ang kasarangan nga disiplina nagasibog og anam-anam ngadto sa masmapintas nga disiplina kon ang magtotoo mapakyas sa pagtubag.

Ang magtotoo kinsa nagadumili sa pagpuyo sulud sa divine dynasphere nagadawat og mapasidan-ong disiplina, dugang ngadto sa kagul-anan nga gimugna na niya sa iyang-

kaugalingon ubus sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad. Siya mipahiklin sa iyang-kaugalingon gikan sa fellowship uban sa Dios; siya misalikway ni Kristo sa iyang hunahuna.

“Tan-awa, Ako [Kristo] magbarog sa pultahan ug Ako magpadayon sa pagtuk-tuk.” (Pinadayag 3:20a)

Kanang pagtuk-tuk sa pultahan mao ang mapasidan-ong disiplina. Isip usa ka naadan nga lagda, ang mapasidan-ong disiplina mismo dili kaayo bug-at kay sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan sa magtotoo. Apan, ang kombinasyon sa mapasidan-ong disiplina ug kaugalingong-minugna nga kagul-anan nagasumada ngadto sa usa ka masangputon nga kakugang. Tungud kay siya wala pa mius-us ngadto sa labing-ulahi nga mga hugna sa negatibong kabubut-on, kini nga magtotoo maoy sensitibo pa ngadto sa kamatuuran. Siya makaganansiya pa gihapon gikan niini nga hugna sa disiplina aron nga ang Dios dili na kinahanglan sa pagpadayon ngadto sa sunud nga hugna sa masilutong pag-antos. Siya makadungog sa gihapon sa pagtuk-tuk diha sa pultahan. Ang Dios makakuha sa iyang pagtagad pinaagi sa maingon-ingon nga kasarangang pag-antos.

Kon ang magtotoo nagabaliwala o nagasalikway sa divine nga mga pasidaan, siya malagmit nagakinahanglan sa gipakusgan nga pag-antos. Tungud sa nabatasan nga kagahig-ulo siya mipalubog sa iyang pagkasensitibo sa kamatuuran; ang mapasidan-ong disiplina dili na paigo. Ang Dios sa gihapon adunay usa ka maayo-kaayong plano alang sa panalangin niini nga kalibutanong magtotoo, apan ang plano sa Dios matuman lamang pinaagi sa gahum sulud sa divine dynasphere. Ang Dios nagapadayon sa pagsuportar kaniya sa lohistika nga grasya, nagpabilin kaniyang buhi aron nga siya makabalik ngadto sa iyang palasyo. Samtang adunay kinabuhi adunay paglaum, ug ang Dios nagapaypay sa hinay nga siga sa paglaum pinaagi sa pagpadayon sa pagdisiplina sa magtotoo bisan pa human siya nakainsulto ug nakapasipala sa Dios pinaagi sa pagpili sa pagpabilin sulud sa kalibutanong sistema ni Satanas.

Masbug-at nga divine nga disiplina maoy gikinahanglan alang sa pagpakugang sa masupilon sa kanunay nga magtotoo ngadto sa pagkawaypihig. Ang gipakusgan nga disiplina lamang maoy daotan pa kay sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan: Kon kining duha ka kategoriya sa pag-antos mahiusa, ang tibuuk kasakit nga gikan sa Dios ug sa kaugalingon maoy hilabihan kabug-at. Kini nagasumada ngadto sa dimadaog nga pag-antos alang sa magtotoo kinsa nagapadayon sulud sa kalibutanong sistema.

Ang Dios mapailubon kaayo diha sa iyang mga anak. Siya nagatugyan ngadto sa magtotoo sa matag posibleng oportunidad alang sa pagtuman sa iyang protokol nga plano. Apan tungud sa matag pagsalikway sa mabinationong paghangyo sa Dios sa pagbalik ngadto sa divine dynasphere, ang Kristohanon nagahimo sa iyang-kaugalingon nga kulang sa katakus alang sa paghimo og usa ka positibong desisyon. “Kagahi sa kasingkasing,” o naghugpong nga ulat sa kalag, nagapalambigit sa iyang kabubut-on diha sa negatibo (Mga Hebreohanon 4:7; 6:6). Gawas kon siya nagarebound, siya moabut diha sa ikatulo ug katapusang hugna sa divine nga disiplina, ang sala paingon sa kamatayon (1 Juan 5:16).

Pagkamatay nga disiplina, o ang sala paingon sa kamatayon, maoy usa ka makalilisang nga pagbiya gikan sa panahon padulong sa eternidad. Ang Kristohanong nahilambigit walay suludnong mga kahinguhaan alang sa pagharong sa kamatayon. Gumikan sa pagkaigorrante sa doktrina, ang kamatayon mamahimong usa ka makalilisang nga pagkahagbong

ngadto sa wamasayri.

Ang buhat sa kaluwasan sa Dios dili gayud makansilar; bisan pa ang labing matig-a, kinaugalingong-kamatarong nga Kristohanon dihadiha “mawala gikan sa lawas ug . . . sa panimalay sa atubangan diha sa Ginoo” sa dihang gikuha gikan sa pagkinabuhi ibabaw sa kalibutan (2 Mga Taga-Corinto 5:8). Ang maong usa ka masinupakong magtotoo motagamtam sa hingpit nga kalipay didto sa langit (Pinadayag 21:4), apan siya walay madawat nga waykatapusang mga ganti alang sa paghimaya ni Ginoong Jesu-Kristo sa kahangturan (1 Mga Taga-Corinto 3:15). Kining kalibutanon nga magtotoo usa ka pildiro sa kinabuhi; ang iyang pinatuyo nga mga panalangin sulud sa panahon ug sa eternidad dili gayud mahatag ngadto kaniya kundili sa permanente magpabilin nga nakadeposito didto sa langit isip usa ka handumanan sa iyang nahanaw nga oportunidad ug sa hamili, dimabakwi nga ganti sa Dios (Mga Taga-Efeso 1:3; 1 Pedro 1:4).

MGA MAGTOTOO KINSA MAG-ALAGAD NI SATANAS

Dili tanang Kristohanon kinsa mapakyas sa pagrebound ug nagapadayon diha sa dimatarog nga negatibong kabubut-on ang matangtang dihadiha gikan niining kinabuhia. Ang Dios tingali magpadayon sa usa ka magtotoo nga buhi diha sa hataas nga panahon sulud sa gipakusgan nga hugna sa divine nga disiplina. Sa dako-kaayong kaalam ang Dios tingali maggamit niining naluwas sa kahangturan nga “mga kaaway sa krus” (Mga Taga-Filipos 3:18, NASB) isip mga ahente sa pagsulay sa buylo diha sa mga kinabuhi sa nagtubo nga mga magtotoo. Sa linain, ang mga Kristohanon nga nag-antos sa gipakusgang divine nga disiplina makahimo pagpahamtang sa katawhan nga pagsulay, sa panghunahuna nga pagsulay, sa sistema nga pagsulay, o sa kalit-nga-kalisdanang pagsulay ngadto sa espirituhanong hingkod nga mga magtotoo.²⁵ Naglarawan sa daghan nga nagkalainlaing mga personalidad, mga batasan, ug mga paagi sa pagkinabuhi, ug nagdala sa daghang nagkalainlain nga tawhanong mga pamaagi sa kinabuhi, ang kalibutanong mga Kristohanon kinsa sa matag karon ug unya magdawat sa gipakusgan nga disiplina mag-alagad ni Satanas isip kalibutanong mga ebanghelista. Si Satanas nagagamit niining negatibo nga mga magtotoo sa pagpalinga sa positibong mga magtotoo gikan sa protokol nga plano sa Dios. Ang kalibutanong mga Kristohanon mag-agni sa lain nga mga magtotoo diha sa mini-nga-kalig-on ug taphaw nga mga atraksiyon sa kalibutanong sistema (Pinadayag 2:2).

Dugang pa sa “mga kaaway sa krus ni Kristo” (Mga Taga-Filipos 3:18, NASB), lain nga bibliyanhong mga termino alang sa kalibutanong magtotoo maglakip sa “kaaway sa Dios” (Santiago 4:4, NASB), “nasilag sa Dios” (Juan 15:23), “antikristo” (1 Juan 2:18, 22; 4:3; 2 Juan 7, NASB), “mabatukon ngadto sa Dios” (Mga Taga-Roma 8:7, NASB), “katawhan sa unud” (1 Mga Taga-Corinto 3:1–3, NASB), “waybaroganan” (Santiago 4:8, NASB), “ahente sa yawa” (1 Juan 3:8), ug “disipulo sa yawa” (1 Juan 3:10). Kining tanan nga mga pulongan magpasabut sa naluwas sa kahangturan nga mga magtotoo, dili sa mga dimagtotoo.

Ang kalibutanong mga magtotoo nahisama sa mga sumusulong diha sa sundalohong mga pagbansaybansay sa gubat. Kasagaran ang mga tropa kinsa adunay pipila na lamang ka semana ang nahibilin diha sa serbisyo ang pagahatagan sa mga hinagiban ug blangko

25. Kini ang mga kategoriya sa pagsulay sa buylo sulud sa Ganghaan 7 sa divine dynasphere. Tan-awa sa mga panid 100–18.

nga mga bala aron sa paghimo sa papel sa kaaway batok sa mga sundalo kinsa gipangbansay. Ang mga sumusulong ug ang kalakin-an nga nagbansay maoy mga myembro sa susamang kasundalohan, apan ang mga tropa lamang nga nakabenepisyong gikan sa ditinuud nga kombati mao kadtong gisulayan, dili ang mga sumusulong. Sa ingon-usab, ang bugtong rason nga ang Dios nagapalahutay sa mga kinabuhi sa pipila ka negatibong mga magtotoo mao ang paggamit kanila alang sa pagbansay sa uban. Kini nga “mga kaaway sa Dios” sa gihapon mga myembro sa harianong pamilya; ang ilang waykatapusang kinabuhi maoy asegurado. Apan ang bugtong papel nga mahimo nila sa paghimaya ni Kristo mao ang mahimong usa ka pagsulay alang sa positibong mga magtotoo. Tungud sa ilang kaugalingon nga mga kapakyasan sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios, sila mamahimo lamang usa ka kahimanan sa pagtukod og kalig-on diha sa laing tawo. Sa wayduhaduha, kini dili usa ka kinatas-ang tawag sa Kristohanon.

Kini nga kalibutanong mga Kristohanon nga nag-ungaw sa kinadak-ang disiplina tingali matinuuron, maaghup, ug legalista kaayo nga mga tawo kinsa mituis sa Kristiyanismo ngadto sa usa ka rilihiyon sa tawhanon nga maayong mga buhat. Sila tingali mga naut-ut sa pamatasan imbis sa imoral nga mga naut-ut. Ang nagtubo nga magtotoo kinsa makamatikud pinaagi sa ilang dagway, nakasabut sa kadaotan sa kinaugalingong-pagkamatarong, apan naglikay sa pagpahinunot sa iyang-kaugalingon, nagapadali sa iyang pagtubo sulud sa divine dynasphere. Ang kinaadman sa Dios sa dalayegon napadayag samtang Siya nagatugot sa usa ka negatibong Kristohanon sulud sa sistema ni Satanas sa pagbanhig sa usa ka positibong Kristohanon sulud sa divine dynasphere. Ang magtotoo kinsa nagpadulong sa sayup nga direksiyon sa ditinuyo nagatampo alang sa pagkahamtong sa magtotoo nga nag-uswag diha sa hustong direksiyon (Salmo 76:10a).

PAGKAT-ON SA MALISUD NGA PAAGI

Ang divine nga disiplina sa ditinuyo mahimong makatabang sa usa-ka-tawo gawas pa sa tawo nga gisilotan, apan una-sa-tanan ang disiplina usa ka magtutudlo, usa ka pribadong magtutudlo sa tawo nga nasakitan. Pinaagi sa pag-antos, ang Dios nagasudya sa magtotoo tungud sa iyang pagkaignorante sa doktrina sa Bibliya.

Ang mga magtotoo kinsa mapakyas sa pagkat-on og doktrina mag-antos sa tibuok nilang kinabuhi hangtod nga sila mahaw-as pinaagi sa sala paingon sa kamatayon. Sila tingali negatibo diha sa nagkadaiyang mga punto sulud sa proseso sa pagkat-on, diin nagalambigit sa pagdawat, paghawid, ug paghinumdum sa doktrina. Kadtong kinsa magdumili sa pagpamati sa pagtulon-an sa Bibliya (walay pagdawat) magpuyo sa daghan nilang mga adlaw diha sa usa ka lunang sa pagkaignorante, kaugalingong-minugna nga kagul-anan, ug divine nga disiplina. Sila dili malipayon ug dili gayud makasabut og ngano.

Ang uban nga mga magtotoo kinsa mamati sa doktrina, bisan gani kadtong kinsa mamati sa makanunayon, magsalikway sa tinuud nga kasayuran nga sila walay gusto sa pagpaminaw (pagdawat, apan walay paghawid). Ang mga punto sa doktrina nga sila magsukwahi kinahanglan makat-onan sa laing paagi, ang malisud nga paagi, pinaagi sa divine nga disiplina. Divine nga disiplina mao ang pag-antos, apan dili alang sa iyaha mismong kaayohan; divine nga disiplina mao ang pagpanudlo. Diin ang magtotoo adunay pagdawat ug paghawid apan walay paghinumdum sa doktrina alang sa aplikasyon, ang divine nga disiplina nagasulbad sa problema pinaagi sa pagpugus sa magtotoo sa pagkonsentrar diha

sa doktrina taliwala sa usa ka waypaglaum sa tawhanong sitwasyon. Ang Dios kinahanglan magtudlo—ug kitang tanan kinahanglan magkat-on—sa usa ka pihong gidaghanon sa mga leksiyon pinaagi sa pag-antos.

Kita adunay kapilian: Magkat-on sa sayon nga paagi pinaagi sa pagtulon-an sa Bibliya, o magkat-on sa malisud nga paagi pinaagi sa pag-antos. Kini mao ang duha ka sistema sa pagkat-on sulud sa Kapanahonan sa Simbahan. Ang pagpanudlo gikan sa pastor sa matag-usa mao ang dilimitadong kahimanan sa Dios sa komunikasyon (nag-agad og unsa kamakugihon ang pastor nga nagatoon). Sa pagtandi, ang disiplina gikan sa Dios usa ka limitado nga kahimanan sa komunikasyon. Ang naandam sa akademiko, ortodoxa nga pastor kinsa nagatudlo sa Pulong sa Dios linya sa linya, bersikulo sa bersikulo makalukup sa tibuuk pagbulot-an sa divine nga kamatuuran, nagresulta diha sa esprituhanong buylo ug pagkahamtong diha sa iyang mga tigpamati. Ang disiplina, hinoon, makapadasig lamang sa magtotoo sa pagbalik ngadto sa plano sa Dios ug sa pagpadayon pagkat-on sa doktrina ubus sa iyang pastor. Ang divine nga disiplina adunay limitado nga tumong, sa pag-alerto sa magtotoo nga siya migawas sa utlanan ug sa pagdasig sa iyang pagbawi pinaagi sa rebound. Sa pagkonsentrar diha sa Bibliya nga pagtoon tingali malisud sa matag karon ug unya, apan kini halayo ra sa kasakit ni sama ka limitado sa nagdawat og disiplina dihadiha gikan sa Dios.

Ang disiplina nagapahinumdom kanato nga kita dili gayud makalikay sa linugdangan sa bisan-unsang butang. Sa Dios wala gayuy makalimtan sa bisan-kinsang myembro sa iyang harianon nga pamilya. Walay magtotoo sa bisan-kanus-a nabaliwala sa grasya sa Dios. Sa dili madugay ang Dios mosangkap og igong silot sa pagpahinumdom sa magtotoo og unsay importante sa tinuuray diha sa kinabuhi.

DUGANG BIBLIYANHONG KASAYURAN SA DIVINE NGA DISIPLINA

Ang Dios nagagamit og masilitong lihok aron sa pagtudlo ug pagmatuto kanato. Ang divine nga disiplina nagadasig kanato sa pagkat-on aron nga ang pagbag-o sa atong mga hunahuna pinaagi sa doktrina sa Bibliya mamahimong usa ka paagi sa kinabuhi. Kita tingali magkat-on sa malisud nga paagi sa matag karon ug unya, apan kita hinoon makat-on.

“Niadtong kang kinsa Ako maghigugma [mga magtotoo, kinsa maghuput sa giimpyut nga pagkamatarong sa Dios] Ako magbadlong [mapasidan-ong disiplina alang sa kalibutanong magtotoo] ug Ako magsilot [gipakusgan nga disiplina]; busa, pagmaikagon [kadasig gikan sa divine nga disiplina] ug pagbag-o sa inyong hunahuna [rebound].” (Pinadayag 3:19)

Sa konteksto, ang gibantog nga hagit sa Pinadayag 3:20 nagahisgot sa mapasidan-ong disiplina, dili sa kaluwasan.

“Tan-awa [Karon paminawa kini!] Ako magbarog diha sa pultahan [oportunidad alang sa pagrebound] ug Ako magpadayon sa pagtuktuk. Kon si bisan-kinsa [magtotoo nga nagpuyo sulud sa kalibutanong sistema, gitawag ingon

nga “hinigugma” diha sa bersikulo 19] ang nagapatalinghog sa Akong tingog ug nagaabli sa pultahan [rebound], Ako mosulud sa atubangan uban kaniya [pagbalik sa pagpuyo sulud sa divine dynasphere], ug Ako mokaon uban kaniya ug siya uban Kanako [fellowship uban sa Dios, ang pagsangkap sa grasya sa doktrina sa Bibliya ingon nga espirituhanong pagkaon nga gikinahanglan alang sa pagtubo].” (Pinadayag 3:20)

Ang Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo nahisakup sa kanunay ngadto sa hari-anong kaparian ni Kristo, bisan pa kon siya nagapuyo sulud sa kalibutanong sistema. Siya sa kanunay adunay katungud sa pagduul sa trono sa grasya pinaagi sa rebound ug mahibalik ngadto sa iyang palasyo. Ang disiplina nagapaalerto sa kalibutanong magtotoo ngadto sa kamatuuran nga daw og may sayup diha sa iyang kinabuhi. Ang Ginoo sa mabination nagapadayon sa pagtuktuk, naghatag sa magtotoo og makanunayong mga oportunidad sa pagrebound. Ang pagkapakyas sa pagtubag human sa pagkadungog sa mga pasidaan sa Dios nagaresulta diha sa gipakusgan nga disiplina.

Tan-awa, siya [kalibutanong magtotoo] makabaton og mga panakit sa pagbati sa kakawang [mapasidan-ong disiplina] tungud kay siya nahimong tugub sa kahigawad [sayup nga mga desisyon nga hinungdan sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan], tungud-niini siya nanganak sa usa ka kinabuhi sa limbong. (Salmo 7:14)

Ang kaarogante sa bisan-asa sa iyang dimaihap nga mga matang maoy usa ka “kinabuhi sa limbong.” Ang arogante nga magtotoo nagapanghimakak sa mga resulta sa iyaha mismong dimaayo nga mga desisyon ug nagabaliwala sa mapasidan-ong disiplina nga ang Dios nagadugang ngadto sa iyang kaugalingong-minugna nga kagul-anan. Kon siya usa ka naut-ut sa pamatasan, siya nagabuhat sa sala ug kadaotan likud sa usa ka panagway sa pagkatinahod. Nalinga sa iyang kaugalingon nga pagkamatarong ug kamaikagon alang sa pagkabig sa uban ngadto sa iyang matang sa tawhanong kamaayo, siya nagadumili sa pagtoo nga siya ang hinungdan sa kadaghanan sa iyang kaugalingon nga kahasol o nga ang Dios nagtinguha sa pagkuha sa iyang pagtagad pinaagi sa pag-antos. Kon siya usa ka imoral nga naut-ut, ang iyang mga sala mahimong labi pang bantang. Siya tingali magpasangil sa mga sirkumstansiya o sa palibot gumikan sa iyang pamatasan. Siya tingali mag-angkon nga dili pa labing-daotan kay sa uban pinaagi sa malinglahong pagtandi sa iyang diyutay nga mga kalig-on batok sa ilang mga kahuyang. Siya tingali magtagad sa iyang mga sala ingon nga talagsaong mga eksepsiyon imbis nga ingon sa makanunayong hilig sa iyang kinabuhi.

Pulos ang moral ug imoral nga pagkaut-ut maningkamot sa pagpahitarong sa kaugalingon, apan ang duha managsamang mangil-ad ngadto sa Dios. Ang bugtong paagi sa Dios nga makaundang sa “kinabuhi sa limbong” mao ang kasakit nga nagaigo sa naut-ut nga magtotoo diha sa iyang piho nga lugar sa pagkasensitibo. Ang Dios “makiggubat batok sa arogante” (Mga Proberbio 3:34; Santiago 4:6; 1 Pedro 5:5), nag-ataki sa kaarogante diin ang disiplina mopasakit sa hilabihan ug sa hilabihan kaepektibo. Ang magtotoo kinsa nagapabiling dimatarog sa iyang pagkaarogante mawad-an sa tanang pagkasensitibo alang sa mga hangyo sa Dios ug sa ngadtongadto mahiagum sa kinadak-ang disiplina, nga

nagatangtang kaniya gikan niining kinabuhia.

“Busa, tungud kay kamo walay-kadasig [usa ka kalibutanong magtotoo], sa pagkatinuud dili init [usa ka nag-uswag nga magtotoo] ni bugnaw [usa ka dimagtotoo], Ako hapit na magsuka kaninyo gawas sa Akong baba [ang sala paingon sa kamatayon].” (Pinadayag 3:16)

Gitumong ngadto sa lokal nga simbahan sa Laodicea, ang Pinadayag 3:16 nagagamit sa gibantog nga Laodicean suplay sa tubig alang sa paghulagway sa sakit gikan sa kalibutanong pagkalambigit. Samtang ang silingang Hierapolis nabantog sa iyang tuburan nga mainit ug ang dili-halayo nga Colossae mipahimulus sa tuburang mabugnaw, ang Laodicea wala bisan-usa. Ang iyang gipalatay nga tubig maoy init-init sa panahon nga kini nakaabut ug adunay usa ka luud nga baho sa mineral. Ang Laodicean nga mga magtotoo sa hingpit nakasabut sa makapakurat, anthropomorphic nga imahen sa Dios nga nagsuka.

Ang init-init nga tubig nagahulagway sa kakulang sa kapasidad sa kalibutanong magtotoo alang sa kinabuhi. Isip usa ka resulta sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad, ang kinabuhi nagasugod sa pagkaaslum, nagkaanam og kadaot ilalum sa naglambo nga mga hugna sa divine nga disiplina. Kon ang dimaayong mga desisyon dili masanta pinaagi sa maayong mga desisyon—sa pagrebound ug pagtuman sa protokol nga plano sa Dios—ang magtotoo maunlod ngadto sa kalibutanong sistema hangtod ang Dios sa kalit nagapagawas kaniya gikan niining kinabuhia.

Siya [usa ka negatibong magtotoo] mikubkub sa usa ka lubnganan [dimaayong mga desisyon nga nagresulta diha sa kalibutanong pagkahilambigit] ug miusisa niini [nagpalungtad sa iyang kagul-anan], busa siya nahulog ngadto sa usa ka kanal nga siya mismo ang mihimo [kaugalingong-minugna nga kagul-anan]. Ang iyang kahigawad mosumbalik sa iyang kaugalingon; ang iyang mapintas nga pagdaogdaog sa uban mokanaog diha sa alimpulo sa iyang ulo. (Salmo 7:15–16)

Ang tanang tulo ka hugna sa divine nga disiplina gihulagway diha sa deskripsiyon ni Pablo sa pipila ka Taga-Corinto nga mga magtotoo kinsa mitambong sa seremonyas sa komunyon nga hubog.

Tungud niini nga rason [mga magtotoo nga nag-ambit sa Eyukaristiya samtang gawas sa divine dynasphere] daghan ang naluya [mapasidan-ong disiplina] ug nasakit [gipakusgan nga disiplina] ug pipila sa mga magtotoo nahikatulog [pagkamatay nga disiplina], apan kon kita maghukum sa atong-kaugalingon [rebound] kita dili gayud mahukman. (1 Mga Taga-Corinto 11:30–31)

Kon ang magtotoo nagarebound, ang iyang disiplina mahimong maundang, mokunhod, o magpadayon sa mao rang gikusgon. Bis-an-uns-a nga pag-antos ang nagapabilin pagkahuman og rebound maoy gidesinyo alang sa panalangin imbis nga alang sa pagtunglo. Nahibalik ngadto sa iyang palasyo, ang magtotoo niining-tungura anaa sa usa ka posisyon alang sa paggamit sa divine nga mga bahandi nga iyang naangkon ug sa pagbenepisyo gikan sa

paggamit sa mga kahinguhaan sa Dios ubus sa kalisud.

“Tan-awa, malipayon ang tawo kang kinsa ang Dios nagabadlong. Busa, ayaw tamaya ang disiplina ni El-Shaddai [ang “daghan-kaayog-suso nga Dios,” usa ka divine nga titulo nga nagpahimug-at sa lohistika nga grasya sa Dios], kay Siya nagapahamtang og kasakit [mapasidan-ong disiplina] ug Siya nagabendahe sa samad. Siya nagasamad [gipakusgan nga disiplina] ug ang Iyang mga kamut mag-ayo.” (Job 5:17–18)

Sa pagtandi sa kadaghanan sa Kristohanong pag-antos, nga maoy kinaugalingong-gipahamtang, ang katuyoan sa disiplina mao ang pag-ayo. Ang Dios sama sa usa ka doktor kinsa kinahanglan maghimo og kasakit alang sa pagpahimutang sa nabali nga bukog o sa paghimo og makapaluwas-sa-kinabuhi nga operasyon. Kita magpasakit sa atong-kaugalingon sa dihang kita magbaliwala sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad ug magpadayon sa pagpuyo sulud sa bilanggoan sa kalibutanong sistema; ang Dios kinahanglan magpasakit kanato og dugang pa alang sa pagdala kanato pagbalik ngadto sa kabaskog ug kalig-on. Siya nagahatag lamang sa unsay makatabang sa hilabihan alang sa atong panalangin ug kalipay: Pinaagi sa disiplina ang Dios nagahatag kanato sa tukma og unsay gikinahanglan sa atong kalibutanon nga kabutang.

DISIPLINA UG WAYKATAPUSANG SEGURIDAD

Ang Dios sa lohistika nga grasya nagadisiplina sa Iyang mga anak, apan dili gayud Siya makabiya kanato. Bisan pa taliwala sa kalisud sa gipakusgan nga disiplina, ang “daghan-kaayog-suso nga Dios” sa matinumanoon nagahatag sa tanang lohistika nga grasya nga atong gikinahanglan alang sa pagpalahutay sa atong mga kinabuhi. Ang disiplina wala gayud nagapasabut nga ang Dios nagabiya kanato.

Ang divine nga disiplina wala gayud nagakahulugan og pagkawagtang sa kaluwasan. Sa higayon nga si bisan-kinsa nagatoo diha ni Kristo, ang maong kaluwasan sa magtotoo dili gayud makansilar pinaagi sa bisan-unsang butang nga siya nagahunahuna, nagasulti, o nagabuhat. Ang kaluwasan maoy dimabakwi nga buhat sa Dios. Tawhanong pagkaarogante lamang ang magdahum nga ang kapakyasan sa tawo makapapas sa buhat sa Dios. Si Kristo ibabaw sa krus mibayad alang sa tanang mga sala sa tawo, naglakip sa sala sa pagkaarogante, mao nga walay tawhanong sala, walay tawhanong desisyon, walay tawhanong pagkasalikwaot ang makaguba sa waykatapusang relasyon sa tawo uban sa Dios.

Bisan pa ang pagsalikway sa pagtoo dili makaapekto sa waykatapusang kabutang sa magtotoo isip usa ka myembro sa harianong pamilya sa Dios.

Matinumanoon mao ang Pulong:

Kay kon kita namatay uban Kaniya [sa takna sa pagtoo diha ni Kristo, ang bawtismo sa Balaang Espiritu nagapahiusa kanato uban kang Kristo diha sa Iyang kamatayon],

Kita usab mabuhi uban Kaniya [ang waykatapusang kaluwasan niining-tungura maoy usa ka dikondisyonal nga kamatuuran].

Kon kita maglahutay [sulud sa palasyo panahon sa atong Kristohanon nga mga pagkinabuhi ibabaw sa kalibutan],
 Kita mohari uban Kaniya [isip usa ka waykatapusang ganti].
 Kon kita maghikaw Kaniya [magdumili sa paggamit sa divine nga mga bahandi],
 Siya mohikaw kanato [waykatapusang mga ganti].
 Kon kita maluibon [maggugol sa atong mga kinabuhi sulud sa kalibutanong sistema],
 Siya nagapabiling matinumanon [kita naluwas sa kahangturan],
 Siya dili makahikaw sa Iyang-kaugalingon. (2 Timoteo 2:11–13)

Diha sa takna sa kaluwasan ang Dios nagaimpyut sa Iyang absoluto nga pagkamatarong ngadto sa matag magtotoo ug nagadeklarar kaniya nga matarong o napahitarong (Mga Taga-Roma 3:21–28). Kon ang Dios mipapahawa gikan sa waykatapusang kaluwasan kang bisan kinsa nga nagahuput sa kaugalingong pagkamatarong sa Dios, Siya kinahanglan gayud sa paghikaw sa Iyang-kaugalingon ug sa pagsukwahi sa Iyang kaugalingon nga pagpahayag sa pagkahitarong. Ang atong kaluwasan sama kalig-on sa esensiya sa Dios.

Sa dihang ang Dios misangkap sa kaluwasan, Siya nahibalo gumikan sa Iyang omniscience nga ang mga magtotoo dali ra malinga. Siya dili makugang sa dihang ang usa ka Kristohanon nagasalikway sa iyang kaugalingon nga harianong kabilin. Kita tingali malisang sa pagkadili-matinumanon sa mga myembro sa harianong pamilya, apan ang mga sala nga magpakugang kanato human na gihukman didto sa krus. Ang Dios dili mapugus sa pag-usab sa Iyang plano tungud kay ang tawo sa matag karon ug unya nagapadayag sa kabuang nga ang Dios sa kanunay nahibalo nga siya gayud magpakita. Ang plano sa Dios maslabaw pa kay sa tawhanong sala ug kapakyasan. Ang Iyang grasya dimausab. Siya dili masilo sa matag tipik sa pagtipas sa kinabuhi sa usa ka magtotoo (Santiago 1:17). Ang divine nga disiplina, walay sapayan og unsa kabug-at, dili gayud makakansilar sa kaluwasan. Hinoon, ang Dios nagbansay sa Iyang mga anak alang sa pagsunud sa Iyang protokol nga plano.

ANG MAPANALIPDANONG TAHAS SA DISIPLINA

Tiningub sa Tinagutlo sa Divine nga Disiplina

Duha ka linain nga mga kategoriya sa divine nga disiplina ang mohatag sa paghulagway og unsang-paagiha ang Dios nagapahamtang sa silot. Una, ang Iyang pag-atiman sa tagsatagsa gipadayag pinaagi sa tiningub sa tinagutlo sa divine nga disiplina; ikaduha, ang Iyang silot sa mga pamilya, mga grupo, ug kanasuran gipadayag pinaagi sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon. Kining duha ka panig-ingnan mopakita nga ang divine nga disiplina wala lamang nagasilot sa sad-an kundili usab nagapanalipod sa katawhan gikan sa paggun-ob-sa-kaugalingon. Kon ang negatibong kabubut-on dimasanta, ang tawhanong kaliwat dili gayud molungtad. Ang kagawasan nga ang magtotoo nagagamit ilalum sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad gibantayan sa awtoridad sa divine nga disiplina.

Ang binaba nga mga sala sama sa panglibak, paghukum, ug pagdaot-sa-dungog maggarantiya og mapintas nga divine nga disiplina tungud kay sila magguba sa praybasi sa ilang mga biktima. Ang praybasi usa ka hinungdanong sangkap sa kagawasan. Ang pagkinabuhi

sa iyang kaugalingon alang sa Ginoo mahimong malisud alang sa usa ka magtotoo kon siya gipakaulawan ug ang iyang personal nga katungud sa wayhunong gisaway. Ang mga sala pinaagi sa pulong maglapas sa pagkabalaan sa tawhanong kagawasan, ug kon ang usa ka magtotoo anaa nagpuyo sulud sa kalibutanong sistema, ang pagpakaulaw kaniya magbabag lamang diha sa iyang pagbawi (Mga Taga-Roma 14:10–14).

Ang Dios nanalipod sa tagsatagsa ka praybasi pinaagi sa mga balaod sa divine nga katukuran ug midoble sa kasigurohan ngadto sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo pinaagi sa pagdugang sa praybasi sa pagkapari. Diha sa kaluwasan, ang Dios mitudlo sa matag Kristohanon sulud sa harianong kaparian ni Kristo (Mga Hebreohanon 5:6, 10; 1 Pedro 2:5, 9; Pinadayag 1:6; 5:10; 20:6).²⁶ Ang matag myembro sa harianong pamilya maoy pari iyang kaugalingon, nagrepresentar sa iyang-kaugalingon atubangan sa Dios; ang matag harianong pari maykaakohan iyang-kaugalingon ngadto sa Dios lamang alang sa iyang espirituhanon nga kinabuhi.

Tungud kay ang Dios sa hingpit nanalipod kaayo sa praybasi sa magtotoo, Siya sa wayduhaduha dili motugot sa waypugongpugong nga pagbuhat sa mga sala nga mag-ataki sa laktod sa praybasi. Sa pagkatinuud, Siya nagapahamtang og tiningub sa tinagutlo sa divine nga disiplina ngadto sa mga magtotoo nga kanunay sad-an sa mga sala pinaagi sa pulong.

Ang tiningub sa tinagutlo sa divine nga disiplina nagaatiman pag-una sa desisyon sa magtotoo alang sa pagbuhat og mga sala sa panghunahuna. Sa kanunay adunay usa ka motibo likud sa binaba nga mga sala, ug kana nga motibasyon tingali maoy pagkaarogante, pang-abubho, pagkamapait, pagdumut, kamapahimaslon, pagkadili-mapuypuy, kalooy-sa-kaugalingon, o usa ka dinugtongdugtong nga pagkasad-an, bisan-hain niini adunay-tulubagon sa divine nga disiplina. Ang mga sala sa panghunahuna magpadasig sa magtotoo alang sa pagpahitaas sa kaugalingon ug magsaway sa laing tawo. Sa laing pagkasulti, human sa pagpili sa pagpahinunut diha sa mga sala sa panghunahuna, ang magtotoo nagahimo og dugang dimaayong desisyon alang sa pagbalhin sa iyang mga sala sa hunahuna ngadto sa binaba nga mga sala, nga mahiagum sa ikaduhang katalagman gikan sa divine nga disiplina. Usa sa labing yabag nga kalihukan nga mahimo sa usa ka magtotoo mao ang mahilambigit diha sa binaba nga pagpakasala.

“Ayaw paghukum aron nga ikaw dili mahukman [divine nga disiplina].” (Mateo 7:1, KJV)

Paghukum maoy usa ka naandang termino alang sa binaba nga mga sala nga gipunting batok sa laing tawo. Diha sa paghukum, ang usa-ka-tawo nagasulti o nagalakip og usa-ka-butang nga makadaot-sa-dungog bahin sa laing tawo. Bisan pa ang pasangil tinuud o dili maoy dili mahinungdanon. Bisan pa ang balita tukma, ug ang pagkatukma malisud sa pagpamatuud, wala gayuy ikapamalibad alang sa pagsubli og panglibak. Ug sa pagpasumbingay lamang sa mga sala o mga kapakyasan sa usa-ka-tawo maingon ka sayup sa tinuuray nga pagbutyag kanila.

Ang paghukum nagalapas sa prinsipyo sa grasya. Ang Dios mihatag sa matag mag-

26. Thieme, *Ang Integridad sa Dios*, 97–98; *Kristohanong Integridad*, 94–98.

totoong-pari sa katungud alang sa pagdumala sa iyang kaugalingong kinabuhi atubangan sa Ginoo. Sa linaing-paagi, tanang magtotoo, sulud sa matag hugna sa espirituhanong pagtubo, adunay usa ka managsamang katungud sa pagtigum sulud sa lokal nga simbahan alang sa pagpamati sa pagtulon-an sa doktrina sa Bibliya. Kon ang ubang mga myembro sa kongregasyon magpuli sa katungud sa Dios pinaagi sa paghukum sa usa ka magtotoo, sila nag-ulang sa iyang espirituhanong buylo. Siya dili makakonsentrar sa doktrina sa Bibliya ug makagamit niini alang sa iyang kaugalingong kinabuhi kon siya maninguha sa pagpanalipod gikan sa mga paglibak sa uban nga mga Kristohanon. Busa, pinasikad sa prinsipyo sa grasya, ug sumala sa tinguha sa Dios alang sa espirituhanong pag-uswag sa matag magtotoo, ang panglibak nagaangkon og tulo ka kabilinggan, diin kita moklasipikar ingon nga tiningub sa tinagutlo sa divine nga disiplina. Ang tigpakaulaw maytulubagon alang sa:

1. MGA SALA SA PANGHUNAHUNA nga magpadasig kaniya,
2. BINABA NGA SALA mismo, ug
3. MGA SALA NGA SIYA NAGASULTI pinaagi pagpakaulaw.

Lainlaing mga Kristohanon malingaw sa lainlaing mga aktibidad, morepresentar sa halapad nga matang sa mga hilig sa sinina ug pamayhon, mobaton sa nagkalainlaing mga panahum diha sa daghang mga hilisgutan. Pipila sa kinaiya sa bisan-kinsang magtotoo maoy makapasilo sa uban nga mga Kristohanon. Kini nga mga kalidad maoy mga ekspresyon sa personalidad ug bakgrawon imbis nga mga target alang sa makadaot nga panaway. Ang responsibilidad sa matag magtotoong-pari mao ang pagtubo pinaagi sa grasya ug pagpuyo sa iyang kaugalingong kinabuhi alang sa Ginoo, dili ang pagbantay sa mga kinabuhi sa iyang isigka mga Kristohanon ug pagpugus kanila diha sa iyang kaugalingon nga sumbanan sa pagkaespirituhanon.

“Kay ang Dios *nagatan-aw* dili sama sa tawo nagatan-aw, kay ang tawo nagsud-ong diha sa gawas nga panagway, apan ang GINOO nagasud-ong diha sa kasingkasing.” (1 Samuel 16:7b, NASB)

Sa tataw ang mga eksepsiyon alang sa prinsipyo sa praybasi anaa. Ang mga ginikanan adunay katungud ug responsibilidad alang sa pagdumala sa mga kinabuhi sa ilang menor-de-edad nga mga anak kinsa magpuyo sa panimalay. Tungud kay ang usa ka pastor maoy responsable alang sa pagpanalipod sa mga myembro sa iyang kongregasyon gikan sa mga paglapas sa praybasi, siya kinahanglang alerto sa pagdili og panglibak. Sa ingon-usab, ang usa ka superbisor kinsa nagatantiya sa iyang mga sakup wala makabuhat sa usa ka sala kon, ingon nga kabahin sa iyang propesyonal nga mga responsibilidad, siya sa matinud-anong nagataho sa mga kahuyang ug mga kapakyasan sa usa ka empleyado. Kon ang maong superbisor, hinoon, nagasabwag sa iyang mga taho ngadto sa katawhan kinsa wala kinahanglana sa propesyon nga makahibalo, siya maingon-usab sad-an sa paghukum.

Si bisan-kinsa ang mahilambigit diha sa paghukum sa tinuud maoy sad-an sa duha ka sala: ang binaba nga sala mismo ug ang sala sa hunahuna nga mipadasig kaniya sa paglibak o pagdaot-sa-dungog sa iyang biktima. Ang matag-usa niini nga mga sala nagakinahanglan

sa divine nga disiplina; ang pag-antos nalangkub na. Apan kana dili ang katapusan sa disiplina alang sa mga sala pinaagi sa pulong. Hinoon laing pagtugyan sa silot ang gidugang, pinasikad sa mga sala nga gihisgotan diha sa panglibak.

“Kay diha sa paagi nga ikaw maghukum, ikaw pagahukman; ug pinaagi sa un-sang sukdanan ikaw magsukud sa uban, kini maoy isukud pagbalik kanimo.”
(Mateo 7:2)

Ang tigpangdaot maytulubagon alang sa disiplina nga nahisakup unta ngadto sa tawo nga siya nagapakaulaw. Kon ang biktima tinud-anay nga sad-an sa mga sala, ang Dios human na nag-atiman kaniya, bisan-hain sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad o pinaagi sa divine nga disiplina. Apan sa higayon nga ang iyang mga sala mahimong usa ka hilisgutan sa panglibak, ang tigpangdaot nagaapil kaniya diha sa disiplina. Kon ang biktima sa panglibak walay sala, siya napanalanginan samtang ang iyang kaaway nagadawat og disiplina nga tukma alang sa mga sala nga iyang nasulti sa panglibak.

Kini nagasumada ngadto sa tulo ka kabilinggan ug sa tiningub sa tinagutlo nga disiplina. Ang tigpangdaot masilotan alang sa mga sala sa panghunahuna, alang sa binaba nga mga sala, ug alang sa mga sala nga siya nagatumbok sa paghukum sa iyang biktima. Ang tiningub sa tinagutlo sa divine nga disiplina maoy mapintas sa hilabihan. Kini usa ka matang sa mitnaong hustisya nga nagahatag sa magtotoo og usa ka maayo-kaayong hinungdan alang sa paglikay sa sala sa panglibak. Ang matag magtotoo kinahanglan mag-ugmad og usa ka kasibot sa gawi diha sa pagtak-om sa iyang baba kon gitintal sa pagsaway sa usa-ka-tawo o paghimo og mga popasangil batok sa usa-ka-tawo nga siya walay pailub.

Ang abilidad sa pagkontrolar sa dila sa usa-ka-tawo sa kanunay nagauban og espi-rituhanong pagtubo.

Kon si bisan-kinsa ang dili masayup sa bisan-unsang tawo nga siya nagasulti, siya usa ka hingpit [hamtong] nga tawo, makahimo sa pagpugong sa tibuuk lawas usab.
(Santiago 3:2b, NASB)

Disiplina diha sa Makasaysayanong Panahum

SATANAS, TAWO, UG DIOS

Hangtod niining puntoha kita mipunting diha sa pag-antos nga hinimo sa mga magtotoo sa tinagsa. Usa ka makapakurat nga gidaghanon sa tawhanong kagul-anan, sa bisan-unsang-paagi, ingon nga nalalang labaw sa personal nga responsibilidad sa bisan-kinsang magtotoo, nagpasakit sa liboan nga katawhan sa tanang-bahin sa tibuuk hiyograpiyanhong mga dapit. Unsaon man sa dakong makasaysayanon nga mga kalit-nga-kalisdanan sama sa mga gubat, mga kagutum, mga epidemiya, ug ekonomikanhong mga depresyon mapahaum diha sa bibliyanhong doktrina sa pag-antos? Ang tubag niining kritikal nga pangutana mosangkap og pakisayran sa pangisip alang sa pagsabut sa ikaupat-nga-henerasyon nga tunglo, nga maoy atong ikaduha nga panig-ingnan og unsang-paagiha ang Dios nagapahamtang sa disiplina.

Ang malukpanon nga makasaysayanong pag-antos sa kanunay nagalakip og tulo ka

tinubdan: Satanas, tawo, ug Dios. Si Satanas ang nagahari sa kalibutan (Juan 12:31; 14:30; 16:11; Mga Taga-Efeso 2:1–8; 1 Juan 2:13–14). Bisan pa sa iyang nalaglag nga kabutang, si Satanas gihapon ang labing gamhanan nga binuhat gayud nga nagagikan sa kamut sa Dios. Ang yawa maoy usa ka talagsaong henyo nga may ditupngang abilidad sa pamunoan. Ang kalibutanong sistema maoy iyang maalamon nga istrategiya ug palisiya alang sa pagmando sa iyang gingharian.

Ang ambisyon ni Satanas mao ang pagpamatuud sa iyang-kaugalingon nga katumbas diha sa Dios (Isaiah 14:14), apan walay binuhat nga dimaagaron sa Magbubuhat. Si Satanas dili gayud mahimong katumbas sa Dios sa bisan-unsang paagi sa katungdanan. Ang pagkaarogante sa kanunay nagapahimo sa usa ka tawo sa pag-isip-sa-hilabihan sa iyang mga abilidad—sa pagkatinuud, ang kaibog alang sa kalampusan ug gahum ni Satanas nakamugna lamang sa kagul-anan. Diha sa mubong-pamahayag ni L. S. Chafer, kadaghanan sa pag-antos sulud sa kalibutan nahitabo tungud sa “pagkaway-katakus sa yawa alang sa paghimo sa tanan niyang gidesinyo.”²⁷ Ang pagkaarogante ni Satanas, iyang kalibutanon nga sistema, iyang kahigawad, kapintas, ug kakulang-sa-katakus sa hilabihan magmugna og usa ka kalikupan sa kagul-anan ibabaw sa kalibutan. Ang pag-antos maoy usa ka hitabo sa kinabuhi sulud sa kalibutan sa yawa, ug ang tawo nagahimo sa iyang-kaugalingon nga mauyunong biktima ni Satanas pinaagi sa gawasnong-pagbuut nga mga desisyon diin magbutang kaniya sulud sa kalibutanong sistema.

Kon si Satanas dili malampuson nga makaugalingnanon sa Dios, sa wayduhaduha ang tawo dili gayud. Sa tinuuray, kon ang tawo nagakinabuhi gawas sa plano sa Dios, siya layo sa maykaugalingnan; hinoon, siya mamahimong usa ka ulipon diha sa magunubon-sa-kaugalingon nga kalibutanong sistema sa yawa. Ang anghelanon ug tawhanong pagsalikway sa plano sa Dios nagahimo lamang sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan ug magpuo sa tawhanong kaliwat kon si Jesu-Kristo wala mikontrolar sulud sa tawhanong kasaysayan.

Apan si Jesu-Kristo ang nagakontrolar sa tawhanong kasaysayan bisan pa sa paghari ni Satanas ibabaw sa kalibutan (Salmo 2; Juan 5:22; Pinadayag 1:5, 18). Ang atong Ginoo nagahimo sa pagkontrolar pinaagi sa laktod ug dilaktod nga buhat. Siya sa laktod nagapanginlabot pinaagi sa maampingong pagkontrolar sa mga baryable sa kasaysayan nga magpabiling lapas sa kinutuban sa tawhanong kabubut-on, mga baryable sama sa klima, kahimtang-sa-panahon, ug sa kinaiyanhong mga kalit-nga-kalisdanan. Siya sa dilaktod nagakontrolar sa kalibutanong kalihukan pinaagi sa ahensiya sa tawhanong kabubut-on, sa dihang ang tawo sa gawasnong nagasunud sa kamatuuran ug nagagamit sa mapuslan nga divine omnipotence. Ang kamatuuran gikapadayag pinaagi sa mga balaod sa divine nga katukuran, sa Ebanghelyo, ug sa doktrina sa Bibliya. Ang divine omnipotence anaa sulud sa divine dynasphere.

Nga may perpektong hustisya si Jesu-Kristo nagapahamtang bisan-hain sa panalangin o pagtunglo. Siya nagapanalangin sa mga magotoo ug mga dimagtotoo kinsa magsunud sa mga balaod sa divine nga katukuran. Siya nagahatag og dako kaayong mga panalangin ngadto sa mga magtotoo kinsa magtuman sa protokol nga plano sa Dios ug magkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong. Ang mga panalangin sa hamtong nga magtotoo magbuhagay ngadto sa kahigalaan, kabanayan, ug kaubanan kinsa magpuyo ug magtrabaho diha

27. Gihubad gikan ni Lewis Sperry chafer, *Systematic Theology*, 8 vols. (Dallas: Dallas Seminary Press, 1947), 2:100.

sa iyang palibot. Kini nga katawhan napanalanginan sa samang-bahin pinaagi sa Dios sa laktod o sa dilaktod tungud sa hamtong nga magtotoo. Ang hamtong nga magtotoo, tungud-niini, adunay dako-kaayo, dimakita nga impak tungud kay ang mga tawo ug mga organisasyon magdawat og panalangin pinaagi sa ilang pagpakig-uban diha kaniya.

Ang Dios nahimaya sa pagpanalangin sa hamtong nga mga magtotoo. Subay sa waykatapusang katuyoan sa Dios, si Jesu-Kristo sa mahigugmaon nagaatiman sa hamtong nga mga magtotoo (Salmo 1:6; 33:18–22; 34:15–19; 66:7), naggiya sa dagan sa kaysaysayan alang sa ilang kaayohan (Mga Taga-Roma 8:28). Sila tingali wala mag-ilhanay sa usag-usa, apan ang Dios nakaila sa matag-usa kanila. Sila ang kinataliwad-an, ang mahinungdanong-kahimtang diin nagahimo sa kauswagan sa mga organisasyon diin sila nahisakup—mga pamilya, katilingbanon ug pangalagad nga mga grupo, propesyonal nga mga asosasyon, mga korporasyon, lokal nga mga simbahan, hiyograpiyanhong mga dapit, mga lungsod, mga siyudad, o mga nasod. Ang atong Ginoo nagapanalangin sa tawhanong kaliwat pinaagi sa harianong pamilya, sa piho pinaagi sa espirituhanong hamtong nga mga myembro sa harianong pamilya.

Sa tugbang, si Jesu-Kristo nagadisiplina sa mga magtotoo ug nagahukum sa mga dimagtotoo kinsa magsalikway sa kamatuuran ug maglapas sa Iyang plano.²⁸ Sa ingon nga adunay usa ka prinsipyo sa panalangin pinaagi sa panag-uban, sa ingon-usab adunay pagtunglo pinaagi sa panag-uban. Ang kaugalingong-minugna nga kagul-anan mismo nagapahimo sa kalibutanong Kristohanon nga usa ka sinalikway-sa-katilingban, salawayon sa tanan nga iyang matagbo. Dugang sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad, ang divine nga disiplina alang niining kalibutanon nga magtotoo sa ingon-usab nagaangin sa katawhan sa iyang palibot ug sa mga organisasyon diin siya nahisakup (Jonah 1:4–16). Ang pagtunglo pinaagi sa panag-uban nagatubo hangtod mahimong hinugpong sa divine nga disiplina batok sa nasod sa kalibutanong magtotoo. Dugang sa satanasnong rebelyon ug tawhanong pagkadili-matumanon, tungud-niini, ang ikatulong tinubdan sa pag-antos diha sa usa ka makasaysayanong timbangan mao ang divine nga kastigo.

HINUGPONG NGA DISIPLINA UG ANG SINALIGANG NASOD SA DIOS

Bisan pa ang simbahan ug ang istado kinahanglan sa kanunay magpabiling bulag, ang tanan nga mga kategoriya sa kamatuuran—katukuran, ang Ebanghelyo, ug doktrina sa Bibliya—dili sukwhi sa usag-usa ug masubayon sulud sa ilang-kaugalingon. Pinaagi sa mga balaod sa divine nga katukuran, ang Dios mibahinbahin sa katawhan ngadto sa mga nasod (Genesis 11:9; Mga Buhat 17:26), ug subay niining nasudnon nga mga utlanan magdagayday ang piho nga espirituhanong mga panalangin (Genesis 22:18). Lakip sa kanasuran sa kalibutan, ang *sinaligang kanasuran* gigamit ni Jesu-Kristo isip usa ka agianan sa panalangin alang sa katawhan.

Ang usa ka sinaligang nasod kansang gobyerno nagapanalipod sa kagawasan, praybasi, ug kabtangan sa iyang mga lungsuranon ug, bisan nagbaton sa panagbulag sa simbahan ug istado, wala nagasanta sa pagpasundayag sa Ebanghelyo ug doktrina sa Bibliya sulud sa iyang mga utlanan. Gikan sa sulud sa sinaligang nasod, ang dili-sa-gobyerno nga mga

28. Tan-awa sa Pakapin-sa-basahon.

organisasyon sama sa lokal nga kasimbahanan o mga konseho sa misyon magpasiugda ug magsuportar sa bibliyanhong ortodoxa nga misyonaryong kalihukan sa langyaw nga mga nasod. Ang pagwali-sa-ebanghelyo, pagtulon-an sa Bibliya, ug ang langyaw nga mga misyon magpaila sa espirituhanong kalagsik sa sinaligang nasod.

Ang pagsunud ngadto sa mga balaod sa divine nga katukuran usab nagahimo sa sinaligang nasod nga usa ka dalangpanan alang sa mga Hudiyo, usa ka dangpanan gikan sa kontra-Semitic nga panglutos ngadto sa laing mga parte sa kalibutan (Genesis 12:3). Ang mga Hudiyo mag-antos sa makalilisang isip usa ka nag-una nga satanasnong target sulud sa anghelanong away tungud kay ang Dios milalang kanila ingon nga Iyang espesyal nga instrumento alang sa pagpanalangin sa katawhan (Genesis 12:1–3; 22:18) ug tungud kay ang Iyang dikondisyonal nga mga kasabutan ngadto sa Israel mag-agad diha sa makasaysayanong kalungtaran sa mga Hudiyo (Salmo 89:28–37). Israel ang orihinal ug waykaparehas nga sinaligang nasod sa Dios; ang mga Hudiyo maoy Iyang piniling katawhan sa kahangturan (2 Samuel 7:10–16). Kon ang tanang mga Hudiyo mapoo, katarungan ni Satanas, nan ang Dios dili makatuman sa Iyang gibungat ngadto kanila. Ang divine nga integridad sa ingon makompromiso, ug si Satanas magmadaugon sa iyang kaso diha sa anghelanong away. Apan, si Kristo ang Mesiyas motuman sa tanang dikondisyonal nga mga kasabutan ngadto sa mga Hudiyo sa dihang Siya nagapahibalik sa Israel ngadto sa sinaligang nasod nga kahimtang sa Iyang ikaduhang pag-abut ug nagahari sa kahangturan isip Hari sa mga Hudiyo (Isaiah 5:26; 11:11–13; Zechariah 10:6–12).

Tungud kay ang Israel napaubus sa divine nga disiplina sulud sa Kapanahonan sa Simbahan, ang Dios niining-panahona nagapanalangin sa katawhan pinaagi sa usa ka pagpanunod sa hentil nga sinaligang kanasuran sulud “sa mga panahon sa mga Hentil” (Lukas 21:24, NASB).²⁹ Ang Romanhong Imperyo ubus sa Antonine Caesars (A.D. 96–192) mao ang kinaunhang hentil nga sinaligang nasod. Sukad niadtong panahona, daghang lain nga sinaligang mga nasod ang mitungha ug nalaglag, naglakip sa Frankish nga gingharian ni Charlemagne niadtong ikawalo nga siglo ug ang Great Britain sa ikanapulog-walo ug ikanapulog-siyam ka mga siglo. Ang United States of America maoy usa ka sinaligang nasod karong-panahona.

Diha sa sinaligang kanasuran sulud sa Kapanahonan sa Simbahan, ang panalangin pinaagi sa panag-uban sulud sa personal nga utlanan sa magtotoo nagakaylap nga mahimong dimakita nga makasaysayanong impak sa harianong pamilya. Wala gayud mahitabo sa nag-una sa Kapanahonan sa Simbahan nga ang Dios mitugyan sa matag usa ka magtotoo sa pribilihiyo alang sa paggamit sa divine omnipotence ug sa pagbaton sa usa ka gamhanan, dimakitang impak diha sa kasaysayan. Sa Israel pipila ka hamtong nga mga magtotoo ang migamit lamang sa tipik sa divine nga mga bahandi nga atong nahuptan ug nakabaton sa usa ka makahuluganong impluwensiya diha sa nasudnon ug kalibutanong kasaysayan. Piho nga mga prinsipyo sa makasaysayanong impak nahitabo sulud sa Kapanahonan sa Israel. Maskin sa Israel ang mga magtotoo mao ang “asin sa kalibutan,” ang preserbatibo ug igtetempla sa yuta (Mateo 5:13), usab gitawag og ang “nahabilin sumala sa pagpili sa grasya” (Mga Taga-Roma 9:27; 11:5, KJV). Ang maong prinsipyo magamit sa gihapon: Tungud kay padayon ang mga magtotoo, mao nga nagapadayon ang sinaligang

29. Ang “mga panahon sa mga Hentil” maglungtad gikan sa pagkagun-ub sa Hudiyong istado niadtong A.D. 70 hangtod nga si Kristo nagapabalik sa Israel diha sa Iyang ikaduhang pag-abut. Tan-awa sa Thieme, *Ang Divine nga Laraw sa Kasaysayan*, 11, 104.

nasod (Salmo 33:10–19). Apan karon, ang matag magtotoo sa harianong pamilya sa ingon-usab usa ka “bag-ong [espirituhanon] kaliwatan” (2 Mga Taga-Corinto 5:17) nga may usa ka bag-ong sistema sa protokol ug gahum nga nagahatag kaniya sa dako pa kaayong potensiyal alang sa paghimo og usa ka impak sulud sa kasaysayan kay sa nahimo sa bisan-kinsang magtotoo sulud sa Kapanahonan sa Hudiyo.

Ang hamtong nga Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo adunay dimakitang impluwensiya diha sa labing minus tulo ka pagbulot-an:

1. PANALANGIN PINAAGI SA PANAG-UBAN sulud sa iyang personal nga utlanan,
2. MAKASAYSAYANONG IMPAK sulud sa iyang nasod, ug
3. INTERNASYONAL NGA IMPAK tungud kay siya nagasuportar sa misyonaryong aktibidad ngadto sa disinaligang kanasuran.

Wamabutyag sulud sa mga talaan sa tawhanong kasaysayan, ang mga Kristohanon kon itandi diyutay ra ang gidaghanon sa wahiilhi magdeterminar sa mga pagsaka ug mga pag-ut-ut sa sibilisasyon. Si Jesu-Kristo nagapauswag sa Iyang sinaligang nasod kon ang iyang mga magtotoo maglambo sulud sa divine dynasphere; Siya nagadisiplina sa nasod kon ang mga magtotoo magpuyo sa kanunay sulud sa kalibutanong sistema. Kasagaran ang usa ka nasod mosugod sa pag-us-us ilalum sa kabug-aton sa iyang kaugalingon nga pagkaut-ut. Kon igong mga magtotoo magbaliwala sa nagkagrabeng mga hugna sa tagsatagsa ka disiplina ug magpabilin sulud sa kalibutanong sistema, ang espirituhanong mahinungdanong-kahimtang sa nasod nagakunhod ug ang nasod mismo magdawat gayud sa hinugpong sa divine nga disiplina. Isip usa ka aplikasyon niini nga doktrina, ang imong nag-unang katungdanan sa imong nasod mao ang pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong sulud sa divine dynasphere.

Ang divine nga kastigo batok sa sinaligang nasod nagakakusog pinaagi sa lima ka liyok sa disiplina, nga maglakip sa katilingbanong pagkabungkag, ekonomikanhong pagkahugno, ug politikanhong kaguliyang (Levitico 26:14, 18, 21). Ang ikalimang liyok nagaguba sa soberanya sa nasod pinaagi sa mga makalilisang nga sundalonhong pagkabuntog, naghimo sa nabuntog nga katawhan ngadto sa kakabus, pagkaluug, ug pagkaulipon (Deuteronomio 28:49–67).

Ang Akong katawhan napukan gumikan sa kakulang sa kahibalo [sa doktrina sa Bibliya]. Tungud kay kamo [mga magtotoo] misalikway sa kahibalo, Ako [Dios] usab mosalikway kaninyo [ang Amihanang Gingharian sa Israel] gikan sa pagka Akong pari [sinaligang nasod]. Gumikan kay kamo nahikalimot sa balaod sa inyong Dios, Ako usab mohikalimot sa inyong mga anak [pagkawagtang sa sinaligang nasod nga mga pribilihiyo ug mga panalangin]. (Hosea 4:6, NASB)

HINUGPONG NGA DISIPLINA UG TAGSATAGSA KA MGA MAGTOTOO

Sa unsang-paagiha ang lima ka liyok sa nasudnong disiplina, nga magguba sa halapad nga mga lugar ug sa tibuuk nga mga molupyo, makaapekto sa tagsatagsa ka mga Kristo-

hanon?

Ang panalangin ug pagtunglo pinaagi sa panag-uban magkalahi sa usa ka mahinungdanong paagi. Ang panalangin pinaagi sa panag-uban sa kanunay nagabenepisyos sa katawhan kinsa sa personal magsalikway kang Kristo ug sa protokol nga plano sa Dios. Kini sagad nagapatin-aw og ngano “ang daotan magmauswagon” (Jeremiah 12:1–2, KJV); sila magdawat og panalangin pinaagi sa panag-uban bisan pa sa ilaha mismong pagkawalay-pagtagad ngadto sa Dios isip ang tinubdan sa ilang kauswagan.

Ang pagtunglo pinaagi sa panag-uban, bisan pa, dili makaguba sa espirituanong pag-uswag sa nagkahamtong nga mga magtotoo kinsa magpuyo o magtrabaho sulud sa palibot sa kalibutanong mga magtotoo. Ang balaod sa pagkasad-an nagaingon nga walay tawo ang nagaantos sa divine nga disiplina gawas sa iyang kaugalingon nga negatibong kabubut-on.³⁰ Ang positibong impak sa nagtubong mga magtotoo nagatugbang sa negatibong impluwensiya sa kalibutanong mga magtotoo. Kon ang mahinungdanong-kahimtang diyutay ra kaayo alang sa pagbalansi sa ubus-nga-kahimtang sa negatibong mga Kristohanon, hinoon, ang Dios kinahanglan magpahamtang sa divine nga disiplina.

Pinaagi sa usa ka maayo-kaayong pagpadayag sa perpektong panimpo ug omnipotence diha sa pagkontrolar sa kasaysayan, ang mga kalit-nga-kalisdanan nga ang Dios naga-padala diha sa kalibutanong mga magtotoo maoy managsamag-utlanan sa pag-antos alang sa panalangin sa nagtubo nga mga magtotoo. Ang lugway sa hinugpong nga pag-antos latas sa dayag nga nahitabong kasaysayan nagapahamtang ngadto sa pipila ka magtotoo sa nagkalainlaing mga kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin ug ngadto sa laing mga Kristohanon sa tanang tulo ka kategoriya sa divine nga disiplina. Ang susamang makasaysayanon nga hitabo mahimong magdala og panalangin sa unang bahin apan mapasidan-ong disiplina, gipakusgan nga disiplina, o pagkamatay nga disiplina sa pikas nga bahin. Walay usa gayud ang mahisalaag sa paglahugay; ang Dios dili gayud magabiya sa bisan-kinsang magtotoo (Salmo 37:25). Ang Dios sa kanunay nagahunahuna kanimo sa personal.

Ang hamtong o nagtubo nga magtotoo dili gayud mahikawan sa mga panalangin pinaagi sa pagkaut-ut sa kasaysayan (Salmo 23:4–5; Jeremiah 39:10–18).³¹ Gumikan kay si Jesu-Kristo nagakontrolar sa kasaysayan niining Kapanahonan sa Simbahan, tanan nga negatibong mga puwersa sa internasyonal nga ekonomiya ug politika dili makababag sa takdo nga paghatag sa mga panalangin alang sa bisan usa ka hamtong nga Kristohanon (Mga Taga-Roma 8:38–39). Gubat, ekonomikanhong pagkahugno, ug panglutos sa rilihiyon dili gayud makasanta sa divine omnipotence (Job 5:19–27). Samtang ang kalibutan daw og nga mahugno diha sa protokol nga magtotoo, siya nagatagamtam sa usa ka madasigong kinabuhi sa panalangin ug hingpit nga kompiyansa diha sa Dios. Maingon nga ang Dios mitukod sa usa ka panalipod gikan sa kaaway palibot sa Jerusalem sa dihang siya mahimong madaot taliwala sa iyang mga kaaway (Zechariah 2:5), ang divine dynasphere nagapanalipod sa nagtubong magtotoo gikan sa pagkamagun-ubon sa dakong pag-antos.

Ang kalibutanong magtotoo nalaang sa susama nga makasaysayanong mga kalit-nga-kalisdanan nga mag-alirong sa nag-uswag nga magtotoo. Kini nga negatibong magtotoo, hinoon, maoy usa ka hinungdan sa hinugpong sa divine nga disiplina ug kulang sa suludnong mga kahinguhaan sa doktrina sa Bibliya nga gikinahanglan alang sa pagtagbo sa

30 Tan-awa sa mga panid 50–54.

31. Thieme, *Daniel mga Kapitulo Uno hangtod sa Says* (2020).

krisis. Siya walay suludnon nga lig-ong-kusog tungud kay siya napakyas og paggamit sa sistema sa gahum sa Dios. Imbis nga pag-antos alang sa panalangin, iyang kasakit ang divine nga disiplina, bisan-hain sa mapasidan-on o gipakusgan.

Pipila sa mga magtotoo, gipakugang paingon sa pagkawaypihig pinaagi sa makasaysayanong truma, naulian gikan sa kalibutanong sistema. Ang uban magpadayon sa ilang personal nga pagkaut-ut. Alang kanila ang hinugpong nga pag-antos sa nasod nagasilbi isip usa ka instrumento sa sala paingon sa kamatayon. Ang mga Kristohanon mahilakip sa mga biktima sa hapit tanan nga makasaysayanong katalagman.

Ang pag-antos mismo wala sa bug-os nagakahulugan kon ang Dios nagpanalangin ba sa usa ka magtotoo, o nagdisiplina ba kaniya, o nagtugot ba kaniya sa paghimo og kaugalingong-minugna nga kagul-anan. Busa, ang matag Kristohanon maggamit gayud sa doktrina alang sa iyang-kaugalingon ug magdeterminar sa iyang kaugalingon nga kahimtang atubangan sa Ginoo. Walay magtotoo ang adunay katungud sa paghukom, pagdaot-sa-dungog, o paglibak labot sa laing magtotoo tungud sa personal nga pag-antos ug makasaysayanong mga kalit-nga-kalisdanan.

ANG TUNGLO SA IKAUPAT-NGA-HENERASYON ISIP HINUGPONG NGA DISIPLINA

Sa pagtangdi sa tiningub-sa-tinagutlo nga disiplina alang sa panglibak, nga nagaatiman sa katawhan, ang tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon maoy usa ka ilustrasyon sa divine nga disiplina labot sa makasaysayanong mga tudling-sa-kalamboan. Kita sagad mag-isip sa hinugpong nga disiplina ingon sa masilitong lihok diha sa usa ka piho nga hiyograpiyanhong lugar, apan ang tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon nagaatiman sa usa ka pundok sa katawhan og nailhan dili lamang tungud kay sila maglungtad sulud sa usa ka hiyograpiyanhong lugar kundili usab tungud kay sila maglungtad sulud sa usa ka hugna sa panahon. Ang Dios dili gayud malupigon. Sulud sa administrasyon sa perpektong divine nga hustisya, ang Dios nagakonsiderar sa matag aspeto sa matag sitwasyon, naglakip sa hinungdan sa higayon ug sa paagi diin ang usa ka tawo naimpluwensiyahan sa uban.

Ang Dios unang mideklarar sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon diha sa Napulo nga Kamandoan.

“Kamo dili mohimo alang sa inyong-kaugalingon og usa ka mining-diyos, o sa bisan-unsang pagkasama sa unsay anaa sa ibabaw sa langit o diha sa ubus sa yuta o diha sa tubig ilalum sa yuta. Kamo dili mosimba kanila o moalagad kanila; kay Ako, ang GINOO inyong Dios, usa ka abubhoan nga Dios, nagduaw sa pagkadaotan sa mga amahan ngadto sa kaanakan, ngadto sa ikatulo ug sa ikaupat nga mga henerasyon niadtong kinsa nasilag Kanako.” (Exodo 20:4–5, NASB)

Ngano man ang usa ka Dios sa grasya, hustisya, ug gugma magduaw “sa pagkadaotan sa mga amahan ngadto sa kaanakan, ngadto sa ikatulo ug sa ikaupat nga mga henerasyon niadtong kinsa nasilag [Kaniya]” (Deuteronomio 5:9; Numeros 14:18)? Ang Dios dili gayud mapihigon ni bisan-kinsa. Ang usa ka salawayong katigulangan dili makapapihig sa Dios batok ni bisan-kinsang tawo. Hinoon, ingon sa atong makita, ang divine nga palisiya sa usa ka tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon nagasilot sa sad-an samtang nagpanalipod sa

inosente ug naggarantiya sa kagawasan sa matag tawo alang sa pagpahayag sa iyang positibo o negatibo nga kabubut-on.

Ang Dios nagatratar sa matag usa ingon nga usa ka tawo, apan Siya dili mapakyas sa pag-atiman sa magun-ubong hinugpong nga mga hilig nga magkakusog gikan sa usa ka henerasyon hangtod sa sunud. Isip usa ka mahinungdanon nga bahin sa paghatag sa katawhan og gawasnong pagbuut, ang Dios nagatugyan sa tawhanong kabubut-on og igo nga gawasnong paggiya aron nga magawasnon sa tiunay. Ang mga sumbanan sa sala nga gibalikbalik sa kanunay mahimong kinaiyanhong mga hiyas sa usa ka pamilya, pundok, o nasod. Ang kabataan makat-on sa mga sala ug mga kadaotan gikan sa ilang mga ginikanan ug magpalungtad sa mga hilig sa pamilya. Imbis sa pagdisiplina dihadiha sa tawo, ang Dios nagatugot sa negatibong kabubut-on sa pagpadayon.

Daghan sa posibleng mga kategoriya ug mga kombinasyon sa pagkadaotan, rebelyon, ug sala ang gitugotan sa pagporma ug paglig-on sulud sa tulo o upat ka henerasyon isip mga ekspresyon sa tawhanong kagawasan (Exodo 34:6). Apan kon ang negatibong kabubut-on nagalihok sa hilabihan kamapatuyangon maingon nga mahulgaon sa Iyang plano, ang Dios “dili pasagdan ang sad-an nga dimasilotan” (Exodo 34:7, NIV).³² Pagkahuman sa usa ka tagal sa grasya sa dili pa ang paghukom, naglungtad sulud niining tulo o upat ka henerasyon, Siya nagapahamtang og hinugpong nga disiplina ngadto sa pamilya, pundok, o nasod.

Alang sa pagpanalipod sa tawhanong kaliwat gikan sa kinaugalingong-paggun-ob, ang Dios nagapahamtang og hinugpong nga disiplina diin nagapadayon pagtubo ang kapintas gikan sa usa ka henerasyon paingon sa sunud. Diha sa ikatulo o ikaupat nga henerasyon, Siya nagapadala og katalagman alang sa pagpawala o pagpapas sa hilig. Kini nga matang sa disiplina nagatugot sa mga sumbanan sa kadaotan sa paglambo sulud sa dagan sa tawhanong kasaysayan apan nagaguba kanila sa dili pa sila makapakompromiso sa plano sa Dios. Ang Dios wala nagatugot sa hilig sa karon nga kasaysayan alang sa pagsanta sa positibong kabubut-on sa sunud nga mga henerasyon.

Ubus niining sistemaha sa hinugpong nga disiplina, ang matag henerasyon nadisiplina alang sa susama nga mga sala tungud kay kadto nga mga sala nabuhat sa matag henerasyon. Ang mga anak magbuhat sa mga sala sa amahan. “Kadtong kinsa nasilag sa [Dios]” (Exodo 20:5; Deuteronomio 5:9, NASB) nadisiplina tungud kay sila sa ilang-kaugalingon magpuyo sa kanunay sulud sa kalibutanong sistema ug magtukod og mga sumbanan sa kadaotan diha sa ilang mga kinabuhi. Apan walay usa ang nagaantos ubus sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon gawas sa iyang kaugalingon nga kabubut-on. Sa bisan-unsang puntoha ang tunglo mahimong mabugto sa mga magtotoo kinsa magpatuman sa protokol nga plano sa Dios, nagdumili sa pagsunud sa sumbanan sa kadaotan sa ilang mga katigulangan.

“Mga amahan dili masilotan sa kamatayon gumikan sa ilang mga anak, ni ang mga anak masilotan sa kamatayon gumikan sa ilang mga amahan; ang matag usa mamatay gumikan sa iyang kaugalingon nga sala.” (Deuteronomio 24:16, NIV)

Ang mga sala sa amahan kinahanglan nga masubli sa sunud nga henerasyon aron ang

32. Gihubad gikan sa New International Version © 1973, 1978 gikan sa International Bible Society.

pagkasad-an mapamatud-an ug aron ang masilutong lihok mapahamtang sa Dios. Gawas-niini, usa ka linain nga balaod ang maaplay: ang balaod sa grasya.

“Pag-ila tungud-niini nga ang GINOO inyong Dios maoy Dios. Siya ang matinumanon nga Dios, nagtamod sa Iyang kasabutan sa grasya hangtod sa usa kalibong mga henerasyon niadtong kinsa maghigugma Kaniya ug sunda ang Iyang mga sugo.” (Deuteronomio 7:9)

Human sa unang pagsibya sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon, ang Dios gilayon mi-saad nga ang pagkamasinugtanon sa Iyang plano sa kanunay mabugto sa tunglo.

Apan nagpakita og paghigugma alang sa liboan kinsa maghigugma Kaniya ug magsunud sa Iyang mga kamandoan. (Exodo 20:6)

Walay usa ang nagaantos ubus sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon gawas sa Iyang kaugalingon nga pagkasad-an. Bisan pa sa makasaysayanong mga tudling-sa-kalamboan, ang grasya sa Dios sa kanunay nagalihok ibabaw sa kalibutan. Sa pagkatinuud, ang tunglo ngadto sa usa ka pamilya o nasod mahimong mabugto sa bisan-unsang henerasyon kon ang katawhan magtoo diha ni Kristo ug magporma sa usa ka mahinungdanong-kahimtang sa hamtong nga mga magtotoo pinaagi sa pagtuman sa plano sa Dios.

Kay ang GINOO maayo [divine nga esensiya maoy perpekto] ug ang Iyang gugma nagalungtad hangtod sa hangtod;
ang Iyang pagkamatinumanon nagapadayon latas sa tibuuk mga henerasyon. (Salmo 100:5, NIV)

Ang motibasyon sa Dios sa pagpalangan sa makasaysayanong disiplina nahulagway pinaagi sa Iyang pasensiya alang sa katawhan sa dili pa ang Katapusang Paghukum sa pagkatapos sa tawhanong kasaysayan.

Ang Ginoo dili langanon mahitungud sa Iyang saad [sa paghukum sa katawhan], ingon nga ang pipila mag-isip nga langayan, kundili mapailubon nganha kaninyo, wala nagtinguha kang bisan-kinsa nga malaglag kundili sa tanan sa pagsangpot sa usa ka pag-usab sa hunahuna [mahitungud kang Kristo ingon nga Manluluwas, alang sa mga dimagtotoo, o mahitungud sa protokol nga plano sa Dios, alang sa mga magtotoo]. (2 Pedro 3:9)

Ang tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon nagasangkap og usa ka prinsipyo nga nagatabang kanato sa pagbadbad sa tawhanong kasaysayan gikan sa divine nga panglantaw: Ang makasaysayanong mga kalit-nga-kalisdanan sagad mao ang divine nga disiplina nga gipadala alang sa pagbungkag sa magun-ubong mga hilig ug sa paghatag sa sunud nga henerasyon og oportunidad alang sa pagtuman sa plano sa Dios. Ang Mga Proberbio 30:11–14 nagadokumento sa upat ka henerasyon nga nagtubo ang pagkaut-ut, nagsugod sa kawalay-pagtahod alang sa awtoridad sa ginikanan ug nagsangko diha sa “usa ka henerasyon kansang mga ngipon [nahisama sa] mga espada . . . alang sa pagpoo sa nag-

antos.” Ang Dios nagapanalipod sa tawhanong kaliwat gikan sa pagkamagun-ubon-sa-kaugalingon sa maong nagpasulabi nga pagkaarogante.

Ang prinsipyo sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon, diin ang Bibliya nagapasundayag sulud sa konteksto sa karaang kalibutan, nagapatin-aw sa panabut diha sa mga kaguliyang taliwala sa modernong kasaysayan. Ang French nga Rebolusyon, pananglitan, maoy usa ka panagbangi sa mga hilig sa kadaotan nga naumol sulud sa hataas nga paghari ni Louis XIV. Ang Haring Adlaw, sa ingon siya gihinganlan, miguba sa mahinungdanong-kahimtang sa hamtong nga mga magtotoo sa France pinaagi sa pagbakwi sa Balaod sa Nantes ug, dugang pa, mipakunhod sa French nga aristokrasya ngadto sa maayong mouloulo nga mga tawo. Ang pagkahanaw sa usa ka espirituhanong mahinungdanon-nga-kahimtang ug ang pagkawala sa usa ka kusganong aristokrasya makapahuyang sa matag kahimtang sa katilingban. Isip usa ka resulta, ang wapugngi nga pangabubho sa kasarangang-hutong mipadasig og kapintas sa ubus-og-matang sa katilingban. Sa kaulahian, ang French nga katilingban naguba gumikan sa Paghari sa Hilabihang-kabangis, ug ang usa ka bagong kahusay natukod ubus ni Napoleon. Ang Russian nga Rebolusyon usab mipagula sa mga kadaotan nga mianam-anam sa paglambo sulud sa daghang katuigan sa wala pa ang dayag nga kapintas mitungha.

Sa unsang-paagiha ang tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon nagatudlo kanato? Una, kini nagapasidaan kanato nga ang pagsalikway sa plano sa Dios mahimong gikauyonan, kinaiyanhong tradisyon sa usa ka pamilya o nasod. Ang usa ka diyutay nga pagpasagad, usa ka diyutay nga pagkompromiso, usa ka diyutay nga pagkaarogante sa dimadugay mamahimong usa ka paagi sa pagkinabuhi. Ikaduha, kini nga sistema sa divine nga disiplina nagapahimangno kanato nga ang pagpakigbatok sa Dios nagadangat ngadto sa makalilisang nga pag-antos sa kaugalingon ug sa kalit-nga-kalisdanan alang sa nasod. Ikatulo, ang tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon nagabutyag sa katingalahang grasya sa Dios. Siya sa mapailubon nagapadapat og disiplina sa matag masupilong henerasyon apan dili gayud motugot sa mga hilig sa kadaotan sa pagguba sa mga kapilian sa umaabot nga mga henerasyon. Tungud sa grasya sa Dios, gipahayag pinaagi sa hinugpong sa divine nga disiplina, ang tawhanong kaliwat dili makapoo sa iyang-kaugalingon.

Ang doktrina sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon nagapaawhag sa magtotoo alang sa paggamit sa divine nga mga bahandi diha sa iyang kaugalingon nga kinabuhi tungud kay kini nga kategoriya sa disiplina nagapahimug-at sa iyang dimakita nga impak sulud sa kasaysayan. Ang mga magtotoo sa samang-bahin makapalungtad sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon o makapabugto sa sumbanan sa disiplina. Ang mga pribilihiyo ug mga oportunidad sa harianong pamilya maglakip og dako-kaayong responsibilidad. Kon ang usa ka Kristohanon mapakyas sa pagpuyo ug pagtubo sulud sa iyang palasyo, siya nagatampo sa divine nga disiplina batok sa iyang tibuuk nasod.

ANG KASULBARAN NGADTO SA TUNGLO SA IKAUPAT-NGA-HENERASYON

Ang tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon wala gayud nagapasabut nga ang pagkasad-an nagabalhin gikan sa mga ginikanan ngadto sa mga anak kundili ang maong mga ginikanan kinsa magsupak sa plano sa Dios moimpluwensiya sa ilang mga anak sa pagsunud sa susamang sumbanan sa pakigbatok. Ang mga anak maimpluwensiyahan sa ilang mga ginikanan ug mahilig sa pagsubli sa mga sala sa ilang mga ginikanan.

Ang pabulo sa makasaysayanong kalit-nga-kalisdanan nagasiga sulud sa tulo o upat ka henerasyon samtang ang mga anak magpalungtad sa mga sala sa ilang mga ginikanan. Duul sa utlanan niini nga panahon, ang Dios nagapasiugda sa mga liyok sa disiplina batok sa nasod alang sa pagpasidaan sa mga magtotoo sa pagbalik ngadto sa protokol nga plano sa Dios ug sa pagbugto sa tunglo.

Sa bisan-unsang taknaa, ang usa ka henerasyon makatubag uban sa positibong kabubut-on alang sa Ebanghelyo ug doktrina sa Bibliya, sa pagpugong sa nasudnong kata-lagman. Ang usa ka bibliyanhong panig-ingnan sa usa ka ulahing takna nga pagbawi mao ang pagtubag sa Assyrian nga Imperyo ngadto sa mensahe ni Jonah (Jonah 3:10). Dugang panig-ingnan mao ang espirituhanong pagbawi sa ikaduhang henerasyon sa mga Hudiyos sulud sa Exodo. Kon sila mipadayon pa diha sa rebelyon sa unang henerasyon, ang hinugpong sa divine nga disiplina mapasamut gayud. Sa pagkatinuud, ang ilang positibo nga kabubut-on mibugto sa tunglo diin nakapugong na sa ilang mga amahan gikan sa pagsulud sa Yutang gisaad.

Sa modernong kasaysayan ang United States paspas nagaduul sa makasaysayanong kalit-nga-kalisdanan—sa ekonomikanhon, sa sundalonhon, sa katilingbanon, sa espirituhanon. Ang bugtong hinungdan nga nagabarog taliwala sa atong nasod ug sa kinadak-ang divine nga disiplina mao ang positibong kabubut-on sa mga magtotoo. Divine nga grasya lamang ang makapugong sa makalilisang nga pag-antos gikan sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon, apan ang Dios mopanalangin niining nasora lamang kon adunay usa ka lig-on nga mahinungdanong-kahimtang sa hamtong nga mga magtotoo aron mahimong mga tagadawat sa mga benepisyos sa Iyang grasya.

Ang kasulbaran sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon nagakinahanglan sa mapintas nga silot sa kriminal nga kabatan-onan (Deuteronomio 21:18–21) apan nagapahimug-at sa pagtudlo sa mga anak diha sa mga balaod sa katukuran ug doktrina sa Bibliya.

“Kamo mosilsil niini nga mga doktrina gikan Kanako sulud sa inyong mga kasingkasing ug mga hunahuna, paghikot kanila isip mga timaan sa inyong mga kamut, ug isip mga panabang sa pagpanudlo paghikot kanila diha sa inyong mga agtang. Itudlo sila sa inyong mga anak, paghisgot mahitungud kanila kon kamo manglingkod sa panimalay, kon kamo magpanaw, sa dili pa kamo matulog, ug sa higayon sa inyong pagmata. Isulat kini diha sa mga marko sa pultahan sa inyong mga panimalay ug diha sa inyong mga ganghaan aron nga ang inyong mga adlaw ug ang mga adlaw sa inyong mga anak mahimong madaghan sulud sa yuta nga ang GINOO misaad sa paghatag ngadto sa inyong mga katigulangan [mga saad nga gihatag ngadto nila Abraham, Isaac, ug Jacob], samtang ang kalangitan magpabiling ibabaw sa kalibutan.” (Deuteronomio 11:18–21)

Ang kalungtaran sa sinaligang nasod sa Dios sa kanunay nagalambigit og pagpanudlo sa sunud nga henerasyon. Imbis nga mahimong usa ka negatibong impluwensiya, ang mga ginikanan kinahanglan mahimong usa ka positibong impluwensiya pinaagi sa pagtudlo sa divine nga katukuran, sa Ebanghelyo, ug sa doktrina sa Bibliya ngadto sa ilang mga anak. Ang mga ginikanan kinahanglan magdala og panalangin pinaagi sa panag-uban ngadto sa

ilang mga anak kay sa magdala kanila ngadto sa kalit-nga-kalisdanan ubus sa tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon.

KATINGBANAN SA MASILUTONG PAG-ANTOS UG PASIUNANG-PASUNDAYAG SA PAG-ANTOS ALANG SA PANALANGIN

Sa pagtapos sa atong pagtoon sa masilutong pag-antos ug sa pag-abut sa hilisgutan sa pag-antos alang sa panalangin, kita makakuha og serye sa mga kalainan.

Sa mapantonong pag-antos, nga angay, isyu ang sala ug sayup nga mga desisyon gikan sa usa ka posisyon sa kahuyang. Diha sa wamahitakus nga pag-antos sa hingkod nga magtotoo, isyu ang panalangin ug buylo tungud sa hustong mga desisyon gikan sa usa ka posisyon sa kalig-on. Ang espirituhanong buylo gikan sa nametabolisar nga doktrina sa Bibliya nagaresulta kanunay diha sa masdakong panalangin.

Ang kahimtang sa magtotoo ilalum sa divine nga disiplina mao ang kalibutanong pagkalambigit, nga gihulagway pinaagi sa nagkadaiyang mga termino: pagkakalibutanon, karnalidad, apostasiya, rebersiyonismo. Ilalum sa pag-antos alang sa panalangin, ang kahimtang sa magtotoo mao ang pagpuyo sa kanunay sulud sa palasyo sa divine dynasphere. Adunay dako-kaayong kalainan tali sa pagpuyo sulud sa usa ka palasyo ug sa pagkunhod sulud sa usa ka bilanggoan.

Ilalum sa disiplina ang pag-antos dimadaog. Ang saad nga “walay tentasyon nga makaabut kanimo . . . labaw sa unsay imong sarang” sa pagdala (1 Mga Taga-Corinto 10:13a, NASB), nagahisgot sa pagsulay, dili sa divine nga disiplina. Ang pagsulay gidesinyo alang sa paggamit ug pagpalig-on sa espirituhanong kusog sa magtotoo, apan ang disiplina kinahanglan igo ang kabug-at alang sa pagpakugang sa magtotoo, sa pagkuha sa iyang pagtagad. Siya kinahanglan makat-on gikan sa pag-antos nga ang tawhanong mga kahinguhaan maoy dipaigo; siya kinahanglan sa dimaantos masakitan aron nga siya mapugus sa pagkonsiderar sa divine nga kasulbaran. Ilalum sa pagsulay, ang pag-antos alang sa panalangin maagwanta sa kanunay. Ang magtotoo ilalum sa pagsulay naggamit sa mga bahandi sa divine dynasphere, nga maglangkub “sa paagi sa paglingkawas . . . aron nga [siya] makahimo sa pag-agwanta niini” (1 Mga Taga-Corinto 10:13b, NASB).

Ang panglantaw sa magtotoo sa higayon nga siya mahiagum sa divine nga disiplina mao ang pagkaarogante ug pagkasubhetibo. Diha sa pag-antos alang sa panalangin, ang iyang panglantaw mao ang kamapaubsanon ug pagkawaypihig.

Ang kasulbaran sa divine nga disiplina mao ang rebound teknik, nga mao ang labing sukaranon nga pangsulbad-sa-problema nga himan sa Kristohanon. Ang kasulbaran sa pag-antos alang sa panalangin nagalambigit og labi pang uswag nga mga sistema sa pangsulbad og problema.

Ang resulta sa divine nga disiplina, kon ang magtotoo nagagamit og rebound, mao nga ang pagtunglo mahimong panalangin. Ang pag-antos matapos, mikunhod, o nagapadayon sa mao rang gikusgon, apan sa bisan-unsang paagiha ang katuyoan niining-tungura mao ang panalangin imbis nga kastigo. Ang mga kasulbaran sa Dios sa kanunay gidesinyo alang sa panalangin. Ang resulta sa pag-antos alang sa panalangin mao nga ang Kristohanon makaangkon og daghang benepisyos gikan sa pagtulin sa espirituhanong pagtubo: gipadak-an nga mga kapasidad ug ang masdakong mga panalangin sa espirituhanong pagkahamtong.

	<i>DIVINE NGA DISIPLINA</i>	<i>PAG-ANTOS ALANG SA PANALANGIN</i>
ISYU	Sala	Panalangin
KAHIMTANG	Kalibutanong Sistema	Divine Dynasphere
GIKUSGON	Dimaantos	Maantos
PANGLANTAW	Pagkaarogante	Kamapaubsanon
KASULBARAN	Rebound	Mas-uswag nga Pangsulbad-sa-Problema nga Kahimanan
GITINGUHA NGA RESULTA	Pagtunglo nga Nahimong Panalangin	Tulin nga Pagtubo

DIVINE NGA DISIPLINA GITANDI SA PAG-ANTOS ALANG SA PANALANGIN

Adunay lima ka kategoriya sa Kristohanong pag-antos, apan ang tanang lima ka kategoriya gidesinyo alang sa personal nga kaayohan sa magtotoo. Kita bag-ohay lamang mituki sa unang duha; ang katapusang tulo mao ang hilisgutan sa nahibilin sulud niining libroha.

ALANG SA PAGSILOT:

1. Kaugalingong-Minugna nga Kagul-anan
2. Divine nga Disiplina

ALANG SA PANALANGIN:

3. Langitnon nga Mapugnganong Pag-antos
4. Pagsulay sa Buylo
5. Kapanghimatuuran nga Pagsulay

Kon ang magtotoo nagapabilin sa gawas sa divine dynasphere, nga katumbas sa pag-kawalay fellowship uban sa Dios, siya nagaani og masilitong pag-antos gikan sa iyang kaugalingon nga dimaayong mga desisyon o isip usa ka resulta sa divine nga disiplina. Kini nga pag-antos makaayo gihapon alang kaniya tungud kay kini makapapugus kaniya sa pag-atubang sa kamatuuran sa iyang pagkamaagaron diha sa grasya sa Dios, nagdala kaniya ngadto sa punto sa pagrebound ug pagbawi. Ang masilitong pag-antos makatug-an kaniya nga ang iyang sukdanan sa barahanong-pamatasan sayup ug diin siya magtul-id gayud sa iyang mga prayoridad.

Apan kon ang magtotoo nagapuyo sulud sa divine dynasphere ug nagaantos taliwala sa pagkawalay sayup sa iyang kaugalingon, ang benepisyo masdako pa. Ang katuyoan niining-tungura dili ang pagdala sa usa ka negatibong magtotoo ug pagdasig sa pagbawi

kundili sa pagdala sa usa ka nagtubo nga magtotoo ug pagpatulin sa iyang pagtubo. Kon itandi sa masilutong pag-antos, nga mapuslanon ubus sa limitado nga sukud, ang pag-antos alang sa panalangin gidesinyo sa Dios alang sa pagpatulin sa pagtubo sa magtotoo latas sa mga hugna sa espirituhanong pagkahingkod nga magsangpot ngadto sa espirituhanong pagkahamtong.

PAG-ANTOS ALANG SA PANALANGIN

PAG-ANTOS UG PAGTUBO DIHA SA ESPIRITUHANONG PAGKAHINGKOD

ANG PROTOKOL NGA PLANO SA DIOS nagalakip sa duha ka sistema sa espirituhanong pagtubo. Ang inanay nga pagtubo nagasangpot pinaagi sa pagsabut, metabolismo, ug aplikasyon sa doktrina sa Bibliya. Ang Dios nagamando sa matag magtotoo sa paglihok sa kanunay ilalum sa sistema sa katibuk-an sa iyang kinabuhi ibabaw sa kalibutan (Mateo 4:4; Mga Taga-Efeso 4:11–13; 2 Juan 4–6). Ang ikaduhang sistema, tulin nga pagtubo, mahitabo sa higayon nga ang nametabolisar nga doktrina masulayan ubus sa kalisud. Human sa pagkab-ot sa espirituhanong pagkahingkod, ang padayong pagtubo *nagakinahanglan* sa matag karon ug unya nga pag-antos. Kini nga pag-antos alang sa katuyoan sa panalangin nagapagula sa doktrina gikan sa pondohan sa magtotoo, nagbansay ug nagdugang sa iyang suludnon nga kalig-on. Doktrina sa Bibliya ang espirituhanong pagkaon; pag-antos alang sa panalangin ang espirituhanong pagbansaybansay.

Sulud sa espirituhanong pagkabata, kasagaran sa pag-antos mao ang kaugalingong-minugna nga kagulan o divine nga disiplina. Ang bugtong kasakit nga maisip ingon nga pag-antos alang sa panalangin diha sa kinabuhi sa espirituhanong bata mao ang pag-antos nga nagapadayon pagkahuman og rebound. Diha sa espirituhanong pagkabata ang pag-antos alang sa panalangin nahisama sa usa ka magtutudlo, apan diha sa espirituhanong pagkahingkod ang pag-antos alang sa panalangin maoy pariho kaayo sa usa ka masuknaong propesor sa kolehiyo.

Sa paghubit, ang pag-antos alang sa panalangin mao ang wamahitakus nga kasakit, kapit-os, o kalisud nga ang Dios sa matag karon ug unya nagapadala diha sa kinabuhi sa espirituhanong hamtong nga magtotoo alang sa katuyoan sa pagpatulin sa espirituhanong pagtubo ug sa pagpakita sa hingpit nga kaigoan sa iyang grasya.

Ang pag-antos alang sa panalangin pinasubay sa iyaha mismong pasabut wala gilaraw sa pagpasakit sa magtotoo o sa paghimo kaniyang masulub-on kundili sa pagpauswag

kaniya. Alang sa hingkod nga magtotoo ang wamahitakus nga pag-antos sa tukma usa ka hinungdan sa panalangin.

Ang Dios dili magpahamtang og pag-antos alang sa panalangin hangtod ang magtotoo maykasarang sa pagdala niini. Maoy hinungdan nga ang pag-antos alang sa panalangin gitagana sa espirituhanong pagkahingkod. Ni ang Dios nagapadala og pag-antos alang sa panalangin hangtod ang magtotoo adunay kapasidad sa pagdayeg-pag-ayo sa Dios ingon nga iyang tinubdan ug mapasalamaton alang sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan diin Siya misangkap sulud sa palasyo sa divine dynasphere. Sa makausa pa, kini nagapatin-aw og ngano ang Dios sa matag karon ug unya makahatag og pag-antos alang sa panalangin lamang ngadto sa espirituhanong hamtong nga mga magtotoo. Apan ang Dios dili gayud maghatag sa magtotoo og pag-antos nga labaw pa kay sa iyang madala.

Walay pagsulay nga makaabut kanimo kundili sama sa naandan sa katawhan; apan ang Dios matinumanon, kinsa dili motugot kanimo nga pagasulayan labaw sa unsay imong masarang [sa pagdala], apan uban sa pagsulay mosangkap usab og kasulbaran [usa ka paagi sa paglingkawas], aron nga ikaw makahimo sa pag-agwanta niini. (1 Mga Taga-Corinto 10:13)

Sulud sa protokol nga plano sa Dios, ang kalig-on nagauna sa pag-antos alang sa panalangin. Ang Dios nagasangkap og kahimanan alang sa pag-atiman sa usa ka sitwasyon sa dili pa Siya nagapadapat sa kabug-at aron nga ang pag-antos alang sa panalangin dili gayud makapabug-at pag-ayo sa bisan-kinsang magtotoo. Gumikan lamang sa iyang kaugalingon nga dimaayong mga desisyon ang magtotoo makamugna og pag-antos alang sa iyang-kaugalingon nga labaw pa kay sa iyang madala. Mismo magtotoo lamang ang makahukum sa pagpuyo gawas sa iyang palasyo. Siya lamang ang makadumili sa pagkat-on sa doktrina sa Bibliya mao nga siya wala gayuy espirituhanong mga kahinguhaan nga magamit.

Kon ang kabug-at nagapiit sa usa ka magtotoo, ang hinungdan sa kapildihan mao sa kanunay ang iyaha mismong kabubut-on, dili gayud ang kinalabwang-kamandoan sa Dios. Ang pag-antos alang sa panalangin sa kanunay maagwanta. Ang dimaagwanta nga pag-antos ubus sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad, nga may gidugang nga divine nga disiplina, gidesinyo alang sa pagpahimatngon sa magtotoo sa iyang pagkamaagaron diha sa protokol nga sistema sa Dios.

Ang pagkamasinugtanon diha sa divine nga protokol nagapaandam sa mga magtotoo alang sa pag-antos. Tanang problema gikan sa pag-antos masulbad pinaagi sa mga mekanika sa protokol nga plano sa Dios, ug ang tanang kasulbaran maggikan sa doktrina sa Bibliya. Ang makanunayong pagpuyo ug paglihok sulud sa divine dynasphere magpagahum sa magtotoo alang sa mga kalisud sa kinabuhi.

ANG SUMBANAN SA BUYLO DIHA SA ESPIRITUHANONG PAGKAHINGKOD

Ang katapusang tulo ka kategoriya sa pag-antos diha sa Kristohanong paagi sa pag-kinabuhi gitagana alang sa espirituhanong mga hingkod. Kita mopahinungud og tibuuk kapitulo alang sa matag-usa ka kategoriya.

1. LANGITNON NGA MAPUGNGANONG PAG-ANTOS nagalikay sa magtotoo gikan sa pagtuis sa iyang bag-ong-nakaplagnan nga espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon ngadto sa pagkaarogante. Sa susamang-panahon ang langitnon nga mapugnganong pag-antos nagabalhin sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon ngadto sa espirituhanong kaugalingnan.

2. PAGESULAY SA BUYLO nagapatulin sa espirituhanong pag-uswag sa magtotoo, nagdala kaniya gikan sa espirituhanong kaugalingnan paingon sa espirituhanong pagkahamtong.

3. KAPANGHIMATUURAN NGA PAGESULAY nagapakita sa pagkamasangputon sa grasya sa Dios diha sa kinabuhi sa espirituhanong hamtong nga magtotoo ug nagasangko diha sa kinatas-ang paghimaya sa Dios.

Kining tulo ka kategoriya sa wamahitakus nga pag-antos maoy tinuyo nga mga pagsangkap sa grasya sa Dios. Ilang katuyoan mao ang padayong pagtubo sa espirituhanon sa usa ka magtotoo kinsa sa matinumang misunud sa divine nga protokol. Sa dakong-kasubo, sulud sa bisan-unsang henerasyon maingon nga diyutayng mga Kristohanon ang magsunud sa divine nga mga sugo ug maggamit sa Iyang katingalahan nga mga bahandi sa grasya. Diyutay ra gayud ang makaabut sa espirituhanong pagkahingkod. Dali ra malinga gikan sa ilang tinuud nga padulngan ingon nga mga myembro sa harianong pamilya sa Dios, kasagaran sa mga magtotoo kulang sa positibong kabubut-on, sa kamapaubsanon, sa kamakanunayon sa pagpabilin diha sa protokol nga plano.

Dili daghan nga mga magtotoo ang moatubang gayud sa pag-antos alang sa panalangin. Lagmit si bisan-kinsa dili malipay sa mga benepisyos sa pagsinati sa grasya sa Dios nga naglihok ubus sa kinadak-ang hulga. Ang personal ug makasaysayanong mga kalit-nga-kalisdanan talagsa ra makakaplag og mga magtotoo nga andam sa pagpahimulus sa mga pagsangkap sa Dios. Hinoon, ang kaugalingong-minugna nga kagulan ug divine nga disiplina sukad masukad mao ang labing kasagaran nga mga matang sa Kristohanong pag-antos. Kon ikaw wala makat-on og ubay-ubay sa doktrina sa Bibliya, ikaw walay katungud sa pagdahum nga ang mga kabug-at diha sa imong kinabuhi maoy pag-antos alang sa panalangin. Kon, hinoon, ikaw nakapatuhup sa imong kalag sa panghunahuna sa Dios, ikaw makapaabot sa usa ka makapaikag, makapadasig nga kinabuhi gikan sa espesyal nga grasya sa Dios—taliwala sa kalisdanan ug sa kauswagan.

Diha sa espirituhanong pagkahingkod, ang espirituhanong buylo sa magtotoo nagasunud sa usa ka tino nga sumbanan:

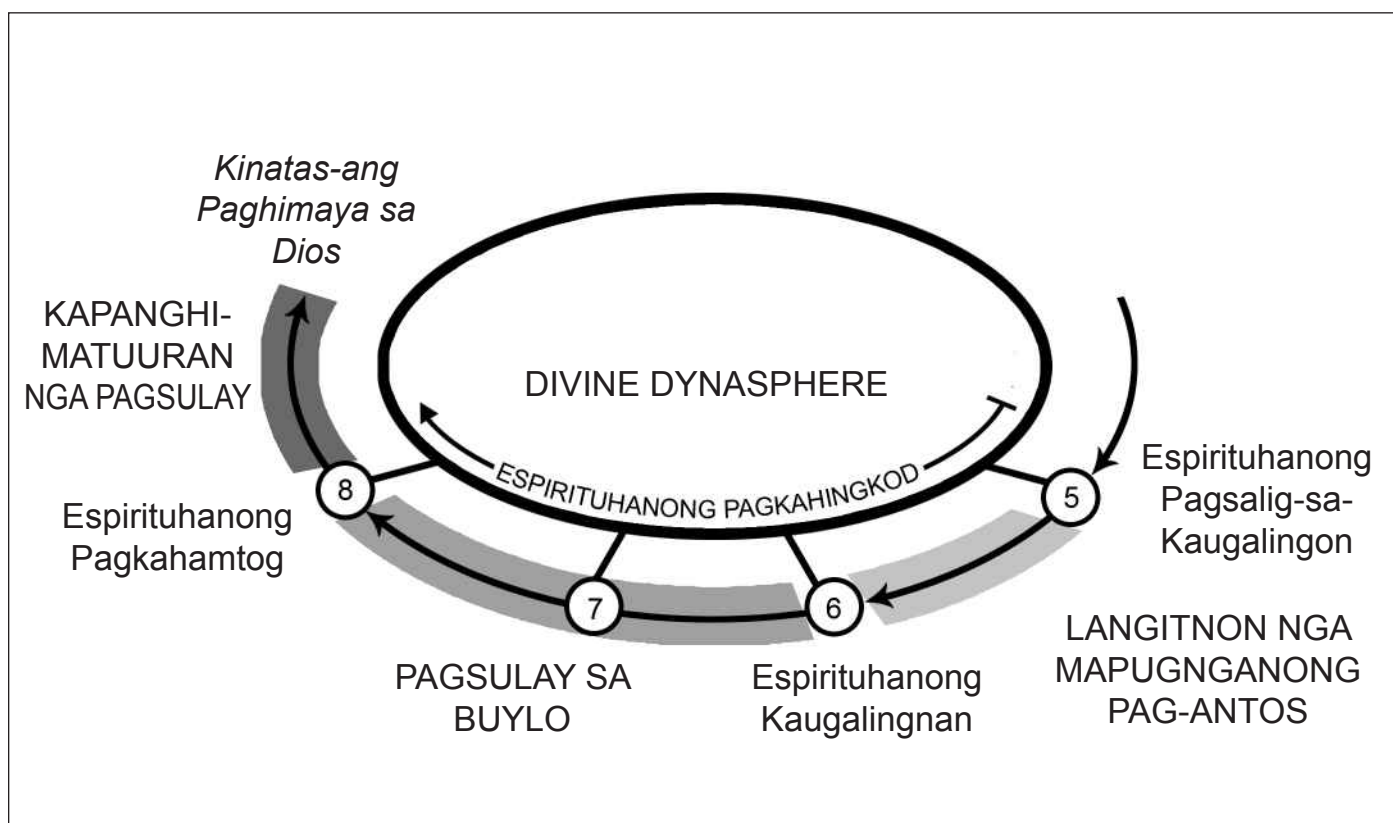
1. Ang makanunayong panabut ug metabolismo sa doktrina sa Bibliya sulud sa divine dynasphere magresulta diha sa dako-kaayong lakang sa magtotoo paingon sa personal nga gugma alang sa Dios ug sa ESPIRITUHANONG PAGESALIG-SA-KAUGALINGON.

2. Sa higayon nga nasulayan ubus sa langitnon nga mapugnganong pag-antos, ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon mahimo nga ESPIRITUHANONG KAUGALINGNAN.

3. Gumikan sa malampusong paglabang sa mga pagsulay sa buylo, ang espirituhanong

kaugalingnan mamahimo nga ESPIRITUHANONG PAGKAHAMTONG.

4. Kon ang espirituhanong pagkahamtong nagapabilin sa pagbarog ubus sa kapanghi-matuuran nga pagsulay, ang DIOS MAHIMAYA SA KINATAS-AN sulud sa makasaysayanon nga anghelanong away.

MGA HUGNA SA ESPIRITUHANONG PAGKAHINGKOD UG PAG-ANTOS ALANG SA PANALANGIN

Si Pablo nagahulagway niini nga sumbanan sa buylo diha sa iyang ikaduha nga epistola ngadto sa mga Taga-Corinto.

Unya Siya [Dios] mipasalig kanako: “Ang Akong grasya [kaniadto ug sa gihapon] paigo alang kanimo, kay ang gahum makab-ot diha sa kahuyang.” . . . Kay kon ako mahuyang, nan ako gamhanan. (2 Mga Taga-Corinto 12:9–10)

Kita mousisa niining yugtoa sa mashingpit sa dihang kita magpokus sa langitnon nga mapugnganong pag-antos. Dinhi kita magkinahanglan sa paghisgot lamang sa sumbanan sa padayong paglambo sa hingkod nga magtotoo.

“Ang gahum makab-ot diha sa kahuyang” nagapahayag nga ang pag-antos maoy gikinahanglan alang sa espirituhanong pag-uswag. Ang Griyegong pungan (*dunamis*), “gahum,” nagapasabut sa omnipotence sa Dios nga gigamit sa magtotoo diha sa pag-uswag latas sa espirituhanong pagkahingkod: espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, espirituhanong kaugalingnan, ug espirituhanong pagkahamtong. Ang hingkod nga magtotoo adunay gahum tungud kay siya sa makanunayon nagapuyo sulud sa divine dynaspHERE.

Ang punghok nga (*teleo*), nga sa ditino gihubad og “gihimong perpekto” diha sa King James Version, nagakahulugan og “sa pagtapos, sa paglampos, sa pagtuman, sa pagkab-ot,” ang ulahi labing nahuyon diha sa konteksto sa bersikulo 9.

Sa unsang-paagiha ang gahum makab-ot? Unsaon man sa magtotoo pag-uswag latas sa katapusang mga ganghaan sa iyang palasyo? Ang Griyegong preposisyon nga (*en*) plas (*astheneia*), diha sa instrumental case sa paagi, nagatumbok sa paagi diin ang lihok sa punghok gikaputuman: “diha sa kahuyang.”

“Kahuyang” nagapasabut ngadto sa naglambo nga mga hugna sa pag-antos alang sa panalangin. Ang kahuyang dinhi dili kapakyasan o sala kundili ang pagkadili-makahimo. Ang pag-antos alang sa panalangin nagabutang sa espirituhanong hingkod nga magtotoo taliwala sa usa ka sitwasyon nga siya dili makasulbad pinaagi sa tawhanong mga kahinguhaan. Siya dili makahimo ug kinahanglan magsalig sa hingpit diha sa divine nga mga bahandi nga siya nakaangkon pinaagi sa pagmetabolisar sa doktrina sa Bibliya sulud sa iyang kalag. Ang pag-antos mismo dili makapauswag sa magtotoo; ang iyang paggamit sa gahum sa Dios taliwala sa pag-antos mao ang nagapauswag kaniya.

Ang gahum ug kahuyang magkuyog sa susamang higayon: Ang hingkod nga magtotoo nagagamit og kalig-on gikan sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon alang sa paglatas sa iyang kahuyang taliwala sa langitnon nga mapugnganong pag-antos. Siya nagagamit og kalig-on sa espirituhanong kaugalingnan alang sa paglabang sa iyang kahuyang taliwala sa pagsulay sa buylo. Ug siya nagagamit og kalig-on sa espirituhanong pagkahamtong alang sa paglatas sa iyang kahuyang taliwala sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Siya wala lamang nagagamit sa gahum nga tiunay sa matag hugna sa espirituhanong pagkahingkod alang sa pagharong sa pagsulay, apan kon siya malampuson diha sa paglabang sa matag pagsulay, siya “nagakab-ot sa gahum” sa sunud nga hugna sa espirituhanong pagkahingkod. Sa matag pagsulay nga siya nagalabang, siya nagasaka.

Unsang matanga sa kalig-on ang gikinahanglan alang sa paglungtad sa langitnon nga mapugnganong pag-antos? Espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Unsa nga gahum ang gikinahanglan alang sa paglabang sa pagsulay sa buylo? Espirituhanong kaugalingnan. Ug unsay gikinahanglan alang sa paglabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay? Espirituhanong pagkahamtong.

Isip usa ka resulta sa pag-atiman sa wamahitakus nga pag-antos nga ang Dios nagapadala, ang kalig-on sa magtotoo nagausbaw aron nga siya makahimo sa pagsugakod sa sunud nga umento sa pag-antos sa dihang kini nagasangpot. Pinaagi sa iyang perpektong kaalam ang Dios nagahatag sa matag magtotoo og talagsaong han-ay sa panalangin ug pag-antos, sa kauswagan ug kalisdanan, nga gikinahanglan sa pagdala kaniya ngadto sa kinatas-ang paghimaya sa Dios.

ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON

ANG DEPEKTO DIHA SA TAWHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON

SA DILI PA ANG DIOS NAGAPAHAMTANG OG PAG-ANTOS ALANG SA PANALANGIN, ang magtotoo kinahanglan adunay suludnong kalig-on nga gikinahanglan alang sa paglahutay ug pagganansiya gikan sa pagsulay. Sa laing pagkasulti, ang magtotoo kinahanglan adunay espi-rituhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Ang Dios dili mopadala og pag-antos alang sa pa-nalangin hangtod una-sa-tanan ang magtotoo may kompiyansa diha sa iyang relasyon uban sa Dios ug diha sa iyaha mismong abilidad sa paggamit sa mga bahandi nga gikahatag sa Dios kaniya. Ang iyang kalag kinahanglan masilsilan sa doktrina sa Bibliya aron nga siya maghigugma sa Dios ug magpuyo sa iyang kaugalingon nga panghunahuna sa doktrina (Mga Taga-Roma 14:22).

Karong-panahona, ang sikolohiya nagahatag og dakong empasis diha sa mahinungda-nong papel sa pagsalig-sa-kaugalingon: ang batasan sa usa ka tawo alang sa iyang-kaugalingon nagaapekto sa iyang tibuuk panglantaw sa kinabuhi.

Sa tanang mga desisyon nga kita maghimo sa kinabuhi, walay-usa ingon kaimportante susama sa mahimo nato sa atong-kaugalingon; kay ang maong desisyon nagatugkad sa mismong kinauyokan sa atong pagkalalang.

Kita magbarog taliwala sa usa ka halos dimasukud nga kutay sa mga relasyon: sa ubang katawhan, sa mga butang, sa uniberso. Ug hinonoa, sa alas tres sa kaadlawon, sa dihang kita mag-inusara sa atong-kaugalingon, kita masayod nga ang labing suud ug gamhanan sa tanan nga mga relasyon ug ang usa nga kita dili gayud makalingkawas mao ang relasyon sa atong-kaugalingon. Walay mahinungdanong aspeto sa atong panghunahuna, motibasyon, pagbati,

o pamatasan nga dimatandog sa atong pagtantiya-sa-kaugalingon.³³

Samtang kini nga sikologo nakahimo sa usa ka tukmang obserbasyon diha sa pag-ila sa pagkinahanglan sa tawo alang sa pagtagad sa iyang-kaugalingon pinaagi sa usa ka positibong kahimtang, ang problema niini nga panahum mao nga ang tawhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa sukaranon adunay usa ka makadaot nga depekto.

“Ang kasingkasing [sa tawo] labaw pang malimbongon kay sa bisan-unsang pa Ug masakiton sa hilabihan;
Kinsa man ang makasabut niini?” (Jeremiah 17:9, NASB)

Sukad sa pagkalaglag ni Adan, ang tawhanong kaliwat nahimong daotan sa tiunay. Ang tawo nahimugso nga patay sa espirituhanon, nahimulag gayud gikan sa iyang Magbubuhay, sa hingpit ditakus sa usa ka relasyon uban sa Dios (Mga Taga-Efeso 2:1). Ang tawo nagapakita sa iyang kadaotan pinaagi sa personal nga mga sala nga siya nagabuhay ug pinaagi sa tawhanong kamaayo ug kadaotan nga siya nagabatason. Ang tawo sa naandan nga arogante, hakogan, makikaugalingon, taphaw, talawan, wayhinungdan, malimbongon, kinaugalingong-kamatarong, salbahis, mapintas. Pinaagi lamang sa usa ka inuyunang paningkamot sa kabubut-on siya gani sa dili tanan makakontrolar sa iyang kinaiyang makasasala (1 Juan 1:8).

Ang tawhanong kahalangdon sa kalag talagsa ra ug lumalabay. Ang bugtong higayon alang sa mga dimagtotoo sa pagbaton og matuud nga tawhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagagikan sa pagsunud sa mga balaod sa divine nga katukuran. Ang pagkinabuhi sa tinuud nga mga prinsipyo sa katukuran nagamugna diha kanila og usa ka integridad, nga maoy kapasikaran sa pagtahod-sa-kaugalingon. Gikan niini nga kalig-on sa karakter, sila malagmit usab makakab-ot og usa ka matang sa kalampusan diha sa usa ka propesyon, diha sa kaminyoon, diha sa pamilyanhong kinabuhi, diha sa relasyon sa uban. Kabahin sa ilang kaligdong mao ang ilang kamapaubsanon; sila sa mapaubsanong mag-atubang sa kamatuuran sa ilang kaugalingon nga mga kahuyang ug mga kapakyasan. Ang maong kalakin-an ug kababayen-an nga may matuud nga tawhanong pagsalig-sa-kaugalingon maoy talagsaon.

Sa pagtangdi, ang dakong mayoriya sa tawhanong kaliwat nagakulang og pagsalig-sa-kaugalingon. Ang pagtahod sa kaugalingon hapit sa kanunay kabahin sa matang sa pagkaarogante. Kadaghanan sa katawhan mag-ilad sa ilang-kaugalingon pinaagi sa salabutanong mga pagpangatarungan o sikolohiyanhong mga ilusyon mahitungud sa ilaha mismong kamahinungdanon.

Ang tawo nagabatyag sa panginahanglan alang sa usa ka positibong impresyon-sa-kaugalingon, hinoon siya nagakulang gikan sa iyaha mismong dihingpit nga mga sukaranan, sa paghatag og gamayng pagtagad gikan sa hingpit nga pagkapakyas sa absolutong mga sukaranan sa Dios. Ang pagkatawo mismo diin ang tawo nagatinguha sa pagtahod maoy mahuyang ug mahiligon sa kadaotan. Ang maayo-kaayong mga katuyoan ug kinadak-ang mga kalampusan sa tawo mapukan sa pagkaignorante, mga kakulian, mga distraksiyon,

33. Gihubad gikan ni Nathaniel Branden, *Honoring the Self* (Los Angeles: Jeremy P. Tarcher, Inc., 1983), 1.

ug mga tentasyon. Ang tawhanong pagsalig-sa-kaugalingon maoy usa ka malinglahon ug waykusog nga panghalili alang sa unsay tinud-anay nga panginahanglan sa tawo ug unsa ang gikahatag sa Dios pinaagi sa Iyang grasya: *espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon*. Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon pinasikad sa kinsa ug unsa ang Dios, dili sa kinsa ug unsa ang tawo. Kini nagabarog diha sa absolutong integridad sa Dios, dili sa dikasaligang karakter sa tawo.

ANG KAHAWUD SA ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON

Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nahisakup ngadto sa protokol nga plano sa Dios. Ang Kristohanon nagakab-ot sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon pinaagi sa matinumanong pagkat-on ug paggamit sa doktrina sa Bibliya, pinaagi sa pag-uswag og hinayhinay sulud sa protokol nga sistema sa Dios hangtod nga siya makaabut sa Ganghaan 5, personal nga gugma alang sa Dios. Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon maoy usa ka dikalikayan nga resulta gikan sa personal nga gugma alang sa Dios. Ang kompiyansa-sa-kaugalingon sa magtotoo wala makuha gikan sa iyang-kaugalingon kundili gikan sa kompiyansa diin siya adunay usa ka talagsaong relasyon uban sa Dios sa uniberso.

Ang mga magtotoo sulud sa harianong pamilya sa Dios adunay masdakong katuyoan alang sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon kay sa mga magtotoo sulud sa bisan unsang dispensasyon. Ang Dios nagapadayag sa Iyang himaya sulud sa Simbahan maingon nga wala gayud mahitabo sa kaniadto ug maingon nga dili na gayud mausab pa sulud sa tawhanong kasaysayan. Ang Iyang tumong mao ang pagpakita “sa mga bahandi gikan sa Iyang grasya diin Siya sa naghingapin nga mihatag kanato” (Mga Taga-Efeso 1:7–8, NASB) ug sa pagpadayag “unsa ang hawud nga kahalangdon sa Iyang gahum ngari kanato nga magtoo” (Mga Taga-Efeso 1:19). Gani ang tipik sa listahan sa mga bintaha nga gitugyan sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo mopakita sa kahawud sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon kay sa tawhanong pagsalig-sa-kaugalingon.

Isip mga magtotoo sa Kapanahonan sa Simbahan kita maoy “bag-ong [espirituhanon] kaliwatan” nga nahiusa uban kang Kristo (2 Mga Taga-Corinto 5:17). Pinaagi sa bawtismo sa Balaang Espiritu diha sa panahon sa kaluwasan, kita “nalalang tungud ni Kristo Jesus” alang sa katuyoan sa paggamit sa divine nga gahum, dili sa tawhanong gahum (Mga Taga-Efeso 2:10, NASB). Ang Dios mihimo nga mapuslan nato ang paggamit sa divine omnipotence alang sa pagtuman sa Iyang plano (Mga Buhat 1:8; 1 Mga Taga-Corinto 2:4; 2 Mga Taga-Corinto 4:7; Mga Taga-Efeso 1:19–20; Mga Taga-Colosas 1:10–12; 2 Timoteo 1:7). Wala gayud mahitabo sa wala pa ang Kapanahonan sa Simbahan nga mitugyan ang Dios niini nga pribilihiyo sa matag magtotoo. Tipik nga paggamit lamang sa omnipotence sa Dios ang nahimong mapuslan ngadto sa pipila ka mga magtotoo sa nangaging mga dispensasyon.

Kita gimandoan sa “paglakaw uban sa kabag-ohan sa kinabuhi” (Mga Taga-Roma 6:4; Mga Taga-Efeso 2:10; 4:24, NASB) tungud kay ang bag-o nga espirituhanong kaliwatan gidesinyo alang sa paggamit sa tanang pagkaanaa sa omnipotence gikan sa tulo ka myembro sa Trinidad. Ang omnipotence sa Dios nga Amahan mimugna alang sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo og usa ka porpolyo sa dimakitang mga bahandi, nga nagalakip sa divine dynasphere (Mga Taga-Efeso 1:3). Ang omnipotence sa Dios nga Anak nagapalahutay sa uniberso ug nagapalungtad sa tawhanong kasaysayan (Mga

Hebreohanon 1:3). Ang omnipotence sa Dios nga Balaang Espiritu nagasangkap sa kalihukan sulud sa divine dynasphere (Mga Buhat 1:8).

Dugang pa, ang atong mga lawas gipuy-an sa matag-usa sa tulo ka myembro sa Trinidad. Ang Dios nga Amahan nagapuyo kanato alang sa kahimayaan sa Iyang protokol nga plano, nga Siya midesyino didto sa eternidad nga milabay alang sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo (Juan 14:23; Mga Taga-Efeso 1:3, 6, 12; 4:6; 2 Juan 9). Ang Dios nga Balaang Espiritu nagapuyo kanato alang sa pagmugna og usa ka templo alang sa pagpuyo ni Kristo ingon nga Shekinah nga Himaya³⁴ ug sa pagsangkap sa usa ka pundasyon sa kalihukan alang sa paggamit sa Iyang nagpatakus nga gahum—ang pagpuno sa Balaang Espiritu—isip kahimanan sa pagtuman sa plano sa Dios (Mga Taga-Roma 8:11; 1 Mga Taga-Corinto 3:16; 6:19–20; 2 Mga Taga-Corinto 6:16; Mga Taga-Efeso 1:14). Ang Dios nga Anak nagapuyo kanato tungud sa pipila ka mga hinungdan:

1. Isip usa ka timaan o tsapa sa harianong pamilya (Juan 14:20);
2. Isip usa ka garantiya sa pagkaanaa sa divine nga gahum sulud sa panahon (Mga Taga-Roma 8:10; 2 Mga Taga-Corinto 13:4–6);
3. Isip usa ka garantiya sa kinabuhi sunud sa kamatayon uban sa presensiya sa Dios sa kahangturan (Mga Taga-Colosas 1:27);
4. Isip ang magbalantay sa espesyal nga mga panalangin sulud sa panahon ug sa eternidad (Mga Taga-Efeso 1:3) ug isip ang escrow nga opisyal kinsa motunol niini nga mga panalangin ngadto sa magtotoo kon siya nagakab-ot sa espirituhanong pagkahingkod ug sa dihang siya nagaatubang sa lingkoranan sa paghukum ni Kristo (1 Mga Taga-Corinto 3:13–14; 2 Mga Taga-Corinto 5:10);³⁵
5. Isip motibasyon alang sa padayong buylo sa higayon nga nag-atubang sa tulo ka kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin: langitnon nga mapugnganong pag-antos, pagsulay sa buylo, ug kapanghimatuuran nga pagsulay (Mga Taga-Galacia 2:20);
6. Isip ang pasikaran alang sa pagsangon og kinatas-ang prayoridad ngadto sa relasyon uban sa Dios labaw sa mga relasyon uban sa katawhan, ug sa paggamit sa divine nga gahum labaw sa paggamit sa tawhanong gahum (1 Juan 2:24);
7. Isip ang pasikaran alang sa paghimaya ni Kristo, ang Shekinah nga Himaya, sulud sa waykaparehas nga kinabuhi sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo (Juan 17:22–23, 26).

34. Atol sa Kapanahonan sa Israel, ang wala-pa-nagpakatawo nga Jesu-Kristo isip ang Shekinah nga Himaya mipuyo sulud sa Tabernakulo o Templo (Exodo 25:21–22; Levitico 26:11–12; Salmo 91:1; Mga Hebreohanon 9:5). Ang Shekinah nga Himaya makita ingon nga usa ka panganod sa adlaw ug usa ka haligi nga nagdilaab inig kagabii, sa ingon-usab sama sa usa ka magilakong kahayag ibabaw sa arka sa kasabutan. Ang presensiya sa Shekinah nga Himaya mipasiguro sa saad sa Dios sa temporal ug waykatapusan nga mga panalangin ngadto sa Israel. Sa pagkaron nga Kapanahonan sa Simbahan, ang lawas sa magtotoo mao ang templo sa Shekinah nga Himaya (Juan 16:13–14; 17:22; Mga Taga-Colosas 1:27).

35. Tan-awa sa mga panid 142–45.

Wala gayud mahitabo sa wala pa ang Kapanahonan sa Simbahan nga si bisan-kinsang myembro sa Trinidad mipuyo sa bisan-kinsang magtotoo. Apan ang matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo gipuy-an sa permanente sa tibuuk Trinidad. Isip usa ka sangputanan, kadaghanan sa uban nga mga bintaha gipanag-iya usab kanato. Alang sa pagsimba ug praybasi diha sa atong waykaparehas nga relasyon uban sa Dios, kita napahimutang diha sa kinalabwan sa tanan nga parianong mga han-ay. Ang matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo nahisakup sa harianong kaparian sa atong hamili nga pangulong pari, Jesu-Kristo (Mga Hebreohanon 4:14; Pinadayag 1:6). Dugang pa, ang matag-usa kanato gihatagan og usa ka harianong katungud gikan sa Dios nga mahimong embahador ni Kristo sulud sa gingharian ni Satanas (2 Mga Taga-Corinto 5:20). Kita magrepresentar ni Kristo dinhi sa kalibutan ug adunay usa ka dimakitang impak sa kasaysayan. Labot pa, ang matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo nagapanag-iya sa iyang kaugalingon nga harianong palasyo, ang divine dynasphere, ang hingpit-nga-sumbanan diin nasulayan ug napamatud-an pinaagi sa pagkatawo ni Kristo (Juan 15:10). Kita mga manununod sa Dios, kaubang mga manununod ni Jesu-Kristo (Mga Taga-Roma 8:17). Kita makig-uban sa atong Ginoo ug maghimaya Kaniya sa kahangturan (Mga Taga-Efeso 2:6–7).

Bisan pa kining tipik lamang nga paglarawan sa atong harianon nga mga bahandi nagapakita nga ang atong kabutang waykaparehas. Wala gayuy ordinaryong mga Kristohanon. Matag-usa sa ‘ordinaryong’ Kristohanon adunay usa ka posisyon ug usa ka katungdanan nga hawud pa kaayo kay sa bisan-unsang-butang nga anaa sa bantugang mga magtotoo sa nangaging mga dispensasyon.

Ang atong talagsaong kabutang gikapadayag ngari kanato pinaagi sa atong makanunayan, matinumanon, sa tibuuk-kinabuhi nga pagpasulud sa doktrina sa Bibliya. Ang doktrina nagatudlo kanato og kinsa kita diha sa plano sa Dios. Ang doktrina nagapasinati kanato ngadto sa pagbuut, plano, ug katuyoan sa Dios alang sa atong mga kinabuhi ug nagapahimug-at sa pagkab-ot sa espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon, espiritudhanong kaugalingnan, ug espiritudhanong pagkahamtong. Ang pag-uswag diha sa protokol nga plano sa Dios nagapaila sa espiritudhanong pagkaharianon diin ang Dios mipataas kanato. Ang Dios mihatag kanato sa usa ka pasikaran alang sa espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon nga sa hingpit maykalambigitan sa grasya ug wamadaot gumikan sa tawhanong mga kahuyang sa bisan-unsang matang.

ANG TINUBDAN SA ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON

Ang personal nga gugma alang sa Dios nagauna sa espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon ug mamahimong tinubdan niining inisyal nga hugna sa espiritudhanong pagkahingkod. Kinsa man kining waykinutuban ug waykatapusang Persona kinsa nakahatag kanato sa usa ka mahimayaon kaayong posisyon uban kang Kristo? Unsa man ang karakter sa atong halangdon nga Dios?³⁶

Ang Dios nagapadayag sa Iyang-kaugalingon ngari kanato pinaagi sa Iyang Pulong. Siya

36. Thieme, *Ang Integridad sa Dios*, Pakapin-sa-basahon A.

“mihimaya sa [Iyang] pulong labaw pa sa [Iyang] ngalan” (Salmo 138:2). Ang Iyang esensiya napadayag diha sa matag panid sa Kasulatan: diha sa matag doktrina nga desertasyon, sa matag bibliyanhong panig-ingnan ug aplikasyon, sa matag yugto sa makasaysayanong istorya, sa matag linya sa bibliyanhong pamalak.

Aron nga “mausab pinaagi sa pagbag-o sa [iyang] hunahuna” (Mga Taga-Roma 12:2, NASB), ang magtotoo kinahanglan magkat-on sa matag bibliyanhong doktrina nga ang iyang pastor nagatudlo. Bisan pa ang iyang kagamitan dili makita sa pagkakaran, ang matag doktrina nagatampo og usa ka mahinungdanon-kaayong hulagway ngadto sa panabut sa Kristohanon mahitungud sa esensiya ug personalidad sa Dios. Ang Bibliya wala lamang gidesinyo alang sa pagsangkap og mga kasulbaran sa labing-ulahi nga mga problema sa usa ka magtotoo; ang katuyoan sa Bibliya mao ang pagpadayag sa hamili ug daghag-aspeto nga karakter sa Dios.

Unsa ka bililhon . . . ang Imong hunahuna ngari kanako, O Dios!

Unsa ka dimatugkad ang katibuk-an kanila! (Salmo 139:17, NASB)

Ang pagkat-on sa esensiya sa Dios maoy usa ka labing-taas, tibuuk-kinabuhi nga panglimbasog diin kita nahatagan og masangputong mga bahandi nga maykalabutan sa divine dynasphere. Kining labing-dako sa tanang kahimoan nagabungat sa hustong mga prayoridad ug disiplin-sa-kaugalingon alang sa matinumanong pagpasulud, metabolismo, ug aplikasyon sa doktrina sa Bibliya. Ang pagsabut sa mga hiyas sa Dios mao ang paghigugma Kaniya. Kini nagatagik sa laktod nga katuyoan sa atong mga kinabuhi.

Sulud sa espirituhanong pagkabata ang magtotoo wala makabaton og kapasidad o katakus alang sa paghigugma sa Dios. Ang hilabihang pagkamatinuuron, emosyonalismo, ug sentimental-nga-pagbati nasaypan nga gugma alang sa Dios. Sa pagkatinuud, alang sa *paghigugma* sa Dios ang magtotoo kinahanglan *makaila* sa Dios. Kini nagakinahanglan og pagkahibalo sa doktrina sa Bibliya.

Ang Dios dimakita. Ang nagpakatawo nga Ginoong Jesu-Kristo mao ang makita nga “tukmang larawan sa Iyaha [dimakita] nga esensiya” (Mga Hebreohanon 1:3), apan ang nabanhaw nga pagkatawo ni Kristo sa pagkakaran wala dinhi sa kalibutan. Unsaon man sa paghigugma sa magtotoo sa usa-ka-tawo kang kinsa siya wala gayud makakita (1 Pedro 1:8)?

Kita moabut sa pagkaila ug paghigugma sa Dios pinaagi sa Iyang Pulong. Sa pagkatinuud, ang doktrina sa Bibliya mao ang hunahuna ni Kristo (1 Mga Taga-Corinto 2:16). Ang doktrina nagabutyag kanato sa mga hiyas sa Dios, Iyang kaalam, Iyang gugma alang kanato, Iyang salabutanong sistema sa protokol. Kita maghigugma sa Dios kon ang atong mga kalag nasilsilan sa doktrina aron nga kita maghunahuna sa Iyang panghunahuna, mag-ambit sa Iyang panahum, ug magdayeg-pag-ayo sa Iyang perpekto nga integridad ug ditupngan nga grasya. Ang pagkat-on sa doktrina dili dali; ang paghigugma alang sa Dios dili sa kalit nga moabut. Apan likud sa katuigan sa matinumanong pagkat-on sa Pulong sa Dios, ang adlaw moabut sa dihang ang magtotoo mahigmata ug makaamgo nga si Jesu-Kristo maoy Iyang suud nga higala. Kana mao ang dako-kaayong lakang gikan sa espirituhanong pagkabata paingon sa espirituhanong pagkahingkod. Kana sa ingon-usab ang sinugdanan sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon.

ANG SUMBANAN ALANG SA ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON

Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa magtotoo gisunud subay sa duha ka nahiuna:

1. DIVINE NGA PAGSALIG-SA-KAUGALINGON ug,

2. ANG ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON SA PAGKATAWO NI KRISTO nga nagpuyo sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere.

Ang Dios makahigugma lamang sa personal nianang unsay perpekto. Tungud kay Siya absoluto nga pagkamatarong, ang Dios nagahigugma sa Iyang-kaugalingon. Siya takus sa hingpit sa Iyang kaugalingon nga masuknaon, dimakompromiso nga gugma. Sulud sa esensiya sa Dios, tungud-niini, kita magkaplag sa labing-mahinungdanong sumbanan alang sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon: Ang Iyang perpekto nga gugma nahisibo ngadto sa Iyang kaugalingon nga perpektong pagkamatarong. Ang Dios adunay hingpit nga pagsalig-sa-kaugalingon ug nakakita sa usa ka paagi alang sa paghimo sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nga mapuslan ngadto sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo.

Ang pagkatawo ni Kristo mao ang sumbanan sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon alang sa harianong pamilya sa Dios. Ang divine dynasphere sa orihinal nadisenyo alang sa pagkatawo sa atong Ginoo, usa ka gasa gikan sa Dios nga Amahan nga gihatag sa kinaunhang Pasko.³⁷ Sa katibuk-an sa Iyang unang pag-abut ang pagkatawo ni Jesu-Kristo mipuyo ug milihok sa kanunay sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere. Bisan og gitintal sa labaw pa kaayo kay sa bisan-unsang-paagi gayud nga nahibal-an nato, Siya wala gayud mibiya gikan sa plano sa Amahan; Siya wala gayud migula gikan sa divine dynasphere.

Gikan sa sayong mga adlaw sa pagkabata, ang pagkatawo ni Jesu-Kristo nakat-on sa doktrina sa Bibliya ug nabuhi pinaagi sa doktrina sulud sa Iyang kalag. Gikan sa Iyang pagkabatan-on Siya “mipadayon sa pagtubo diha sa kaalam [doktrina sa Bibliya] ug pamarog, ug diha sa kahimuut sa Dios ug katawhan” (Lukas 2:52, NASB). Kini nga sumbanan mipadayon sa katibuk-an sa unang pag-abut sa atong Ginoo. Doktrina ang nag-unang prayoridad diha sa Iyang kinabuhi (Mateo 4:4; Lukas 11:28; Juan 7:15–16; 8:25–27). Ang Iyang katapusang mga pulong ibabaw sa krus dili lamang usa ka kinutlo gikan sa Kasulatan, kundili ang Kasulatan nga Iyang gikutlo maoy usa ka pasidungog alang sa Amahan isip ang “Dios sa doktrina” (Lukas 23:46; cf. Salmo 31:5).³⁸ Diha sa pagkatawo ni Kristo, ang doktrina mibunga og personal nga gugma alang sa Dios, nga sa dikalikayan miresulta diha sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon.

Sa higayon nga kita magtoon sa kapanghimatuuran nga pagsulay, kita mousisa sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa atong Ginoo samtang kini miugmad latas sa espirituhanong kaugalingnan hangtod sa espirituhanong pagkahamtong. Atong makita nga

37. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 9–12.

38. Thieme, *Ang Dugo ni Kristo* (2017), 39.

Siya mihatag sa sanglitanan alang sa atong espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon.

NAKASABUT UNSAON SA PAGKINABUHI UG UNSAON SA PAGKAMATAY

Ang magtotoo nga may espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon maagaron diha sa Dios apan dili maagaron sa hilabihan diha sa ubang katawhan. Ang kaugalingnan diha sa iyang kalag nagahatag sa iyang kapasidad alang sa makahuluganon ug malahutayong personal nga mga relasyon. Matag Kristohanon nagakinabuhi sulud sa kalibutan sa katawhan. Pipila sa katawhan mohigugma kaniya, ang uban mosagubang kaniya, ang pipila motamay kaniya. Alang sa labing daghan, siya sa gihapon magpabiling usa ka istranghero sa hingpit. Bisan pa og napalibutan sa katawhan, ang matag magtotoo kinahanglan magbuhat sa daghang mga butang sa iyang-kaugalingon. Siya kinahanglan maghunahuna sa iyaha mismong panahum, maghimo sa iyaha mismong mga prayoridad, maghimo sa iyaha mismong mga desisyon, magsagubang sa iyaha mismong kasakit, ug sa katapusan magsinati sa iyaha mismong kamatayon.

Ang kritikal nga kamahinungdanon sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa daklit makit-an diha sa kamatuuran nga walay tawo ang mamatay alang sa kamatayon sa laing tawo. Ang kahigalaan mahimong magmaunugon ug tingali maghatag og kahupayan, apan kon ang takna sa kamatayon nagasangpot, ang matag usa nagahimo niini nga nag-inusara. Ni si bisan-kinsa makadala sa kasakit sa uban, makasinati sa emosyon sa uban, o makahunahuna sa panahum sa uban. Sa kanunay adunay usa ka luna alang sa pagkasensitibo, kalooy, ug pagdasig gikan sa usa ka tawo alang sa uban, apan sa katapusan ang labing sukaranon nga mga aktibidad sa kinabuhi magkinahanglan og espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon alang sa tagsatagsa ka magtotoo.

Usa sa labing-dako nga mga kalampusan diha sa kinabuhi mao ang abilidad sa pagtumbas sa pagkinabuhi ug pagkamatay. Ang pagkinabuhi ibabaw sa kalibutan nagalakip sa takna diin ang usa ka tawo masayod nianang iyang pagkamatay; ang pagkamatay kabahin sa pagkinabuhi. Pinaagi lamang sa pag-atubang sa katinuuran sa kamatayon uban sa katinuud sa doktrina ang bisan-kinsang magtotoo makaatubang sa kinabuhi gikan sa divine nga panglantaw (Mga Taga-Filipos 1:20–21). Ug pinaagi lamang sa pag-antos alang sa panalangin ug pagkab-ot sa mga hugna sa espirituhanong pagkahingkod ang magtotoo makahimo pagtumbas sa pagkinabuhi ug pagkamatay ug tungud-niana makabenepisyo sa pag-antos.

Ang matag magtotoo kinahanglan dili lamang makat-on unsaon sa pagpakabuhi kundili usab makat-on unsaon sa pagkamatay. Ang pagpabiling buhi wala magpasabut nga ang usa ka tawo nakabaton sa kinagamyang idiya og unsaon sa pagkinabuhi, og unsaon sa pagtuman sa potensiyal nga ang tawhanong kinabuhi nagahatag. Ni ang pagkamyembro sa harianong pamilya sa Dios nagakahulugan nga ang usa ka magtotoo kahibalo og unsaon sa pagdumala sa iyang-kaugalingon isip usa ka espirituhanong aristokrata. Ang usa ka Kristohanon dili isip-sangputanan kahibalo sa nag-unang butang bahin sa Kristohanong paagi sa kinabuhi ug sa mekanika sa pagtuman sa pagbuut, katuyoan, ug plano sa Dios alang sa Kapanahonan sa Simbahan. Sa pagkatinuud, ang paghuput sa waykatapusang kinabuhi wala nagagarantiya nga siya kahibalo unsaon sa paglabang gikan sa panahon

paingon sa eternidad nga may kompiyansa ug balansi.

Human sa kaluwasan kita kinahanglan magkat-on og doktrina sa Bibliya alang sa pagkahibalo unsaon sa pagkinabuhi ug sa pagkamatay taliwala sa kauswagan o kalisdanan, sa kalipay o kasakit, kuyog sa uban o nag-inusara. Bisan ang pagkat-on og doktrina sa Bibliya maoy usa-ka-butang nga ang matag magtotoo gayud maghimo sa iyang-kaugalingon—ubus sa pagpanudlo nga ministryo sa iyang pastor-magtutudlo. Matag magtotoo kinahanglan maghimo sa iyang kaugalingon nga mga desisyon sa paghatag sa doktrina og kinaunhang prayoridad diha sa iyang kinabuhi, sa pagtigum diin ang Pulong sa Dios gitudlo, nga mapuno sa Balaang Espiritu samtang siya nagapatalinghog, sa pagpalandong diha sa mensahe sa pastor, sa pagtoo sa kamatuuran, sa paggamit sa husto sa doktrina nga iyang nasabtan. Kini mao ang pasabut sa Bibliya sa dihang nagpahimangno kanato sa “paghangup [pagbantay, o pag-amping] sa kinaadman.”

Siya kinsa nagahuput og kaalam nagahigugma sa iyang kaugalingon nga kalag;
siya kinsa nagahangup sa kinaadman nagauswag. (Mga Proberbio 19:8,
NIV)

Ang “paghuput og kaalam” ug “paghangup sa kinaadman” maghulagway sa pagkama-tinumanon sa magtotoo pinaagi sa makanunayong pagkat-on ug paggamit sa doktrina sulud sa hataas nga hugna sa panahon. Diha sa tanang hugna sa espiritudhanong pagtubo, siya nagakinahanglan og adlaw-adlaw nga pagkaon sa doktrina.

Ang paghigugma sa “iyang kaugalingon nga kalag” maoy usa ka paghulagway sa espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Kining lehitimo nga paghigugma sa kaugalingon, inubanan sa “kauswag[an],” nagabutyag sa sumbanan sa pagtubo diha sa espiritudhanong pagkahingkod. Ang magtotoo nagatubo sa espiritudhanon pinaagi sa “[pag]huput og kaalam” ug nagasulud sa espiritudhanong pagkahingkod sa dihang siya nagakab-ot sa espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Samtang ang espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon napakusog, napalig-on, ug nasulayan ubus sa kabug-at sa pag-antos alang sa panalangin, siya nagauswag sa matag hugna paingon sa espiritudhanong pagkahamtong. Siya “nagauswag” sa tanang paagi.

Niining paagiha ang Kristohanon nagakat-on sa pagkinabuhi ug pagkamatay sa iyang-kaugalingon. Kon ang hunahuna ni Kristo nasilsil ug nametabolisar ngadto sa kalag sa magtotoo, kanang tawhana nagabaton og espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Sulud sa divine dynasphere ang mga kaligdong sa pagkatawo ni Jesu-Kristo naporma diha kaniya (Mga Taga-Roma 13:14; Mga Taga-Galacia 4:19; 1 Pedro 2:9b), naglakip sa hamiling personal nga gugma sa atong Ginoo alang sa Amahan (Juan 15:10). Gikan sa iyang kaugalingong gugma alang sa Dios ug divine nga makatarunganong panglantaw, ang magtotoo nan adunay katagbawan, kalig-on, kamakalmahon, ug tanan sa laing mga hiyas sa espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon alang sa pagharong sa mga hagit sa pagkinabuhi ug pagkamatay.

O, bisan pa ako maglakaw latas sa walog sulud sa anino sa kamatayon,
Ako walay kahadlok sa daotan:
Kay ikaw *ang* kauban nako. (Salmo 23:4a, KJV)

ANG MGA HIYAS SA ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON

Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon mapasabut sa tataw ingon nga adunay napulog-upat ka hiyas.

1. **ANG SINUGDANAN SA KATAGBAWAN.** Ang katagbawan, o kapasidad alang sa kalipay sulud sa makitang panghitabo sa usa-ka-tawo, nagasugod diha sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, nagakalig-on diha sa espirituhanong kaugalingnan, ug nagaabut sa kinatas-an diha sa espirituhanong pagkahamtong (2 Mga Taga-Corinto 12:10; 1 Timoteo 6:6–8; Mga Hebreohanon 13:5). Diha sa espirituhanong pagkahingkod, pag-ambit sa kalipay sa Dios mao ang kinadak-an ug labing epektibo nga pangsulbad-sa-problema nga himan sa Kristohanon (Mga Taga-Filipos 4:11).

2. **KALIG-ON SA PANGISIP.** Ang usa ka lig-ong mentalidad nagagikan sa makanunayon ug hustong aplikasyon sa doktrina sa Bibliya taliwala sa kalisdanan ug sa kauswagan (Mga Taga-Filipos 4:12–13).

3. **KAMAKALMAHON TIMAAN SAKASIGUROHAN-SA-KAUGALINGON.** Kasigurohan-sa-kaugalingon maoy hiyas sa magtotoo kinsa sa makanunayon ug sa husto makagamit og doktrina sa kinabuhi ug kinsa adunay kasinatian sa pagkamasangputon sa doktrina diha sa iyang kaugalingon nga kinabuhi (Santiago 1:22–25).

4. **PASINATI SA GRASYA SA KINABUHI.** Ang magtotoo nga may espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagapasalamat sa paglugway sa grasya sa Dios ngadto kaniya nga walay pagtuis nianang palisiya sa grasya ngadto sa permiso sa pagkaway-batasan (Mga Taga-Roma 6:1). Dugang pa, siya nagapakita og usa ka maloloy-ong batasan alang sa ubang katawhan nga walay pagtuis og pagtugot ngadto sa pagkompromiso sa integridad (Mga Taga-Roma 12:10).

5. **PASINATI SA DOKTRINA NGADTO SA KATINUURAN.** Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagapasinati sa magtotoo ngadto sa katinuuran pinaagi sa pagpabilin sa iyang kamapaubsanon, sa paglikay sa mapatuyangong ambisyon ug panag-indigay, sa pagpaugmad og espirituhanong sentido komon, espirituhanong kaugalingnan, ug sa pagtamud sa buut (Mga Taga-Roma 12:3; Mga Taga-Efeso 4:23).

6. **MAAYONG MGA DESISYON GIKAN SA USA KA POSISYON SA KALIG-ON.** Divine dynasphere mao ang posisyon sa kalig-on diin ang maayong mga desisyon maoy posible, pinasikad sa divine nga makatarunganong panglantaw—sulud sa Ganghaan 4—ug motibasyon gikan sa personal nga gugma alang sa Dios—sulud sa Ganghaan 5 (Mga Taga-Efeso 6:10; Mga Taga-Filipos 2:2; Mga Taga-Colosas 1:11).

7. **ANG SINUGDANAN SA PERSONAL NGA PAGKONTROLAR SA KAUGALINGONG KINABUHI.** Ang espirituhanong kaugalingnan maoy pinasikad sa kinatas-ang paggamit sa harianong pagkapari sa tawo, diin ang magtotoo nagarepresentar sa iyang-kaugalingon

atubangan sa Dios. Ang iyang panglantaw sa kinabuhi gipunting diha sa Dios imbis nga diha sa katawhan (Mga Taga-Colosas 2:7; Mga Hebreohanon 12:2–3).

8. ANG PAGGAMIT SA ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON ISIP USA KA PANGSULBAD-SA-PROBLEMA NGA HIMAN. Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagasulbad sa mga problema sa kakulang, kahadlok, emosyonal nga kagubot, pagkahanaw sa kaugalingong personalidad, ug katahap mahitungud sa kaugalingong kalihukan-nga-mohaum sa kinabuhi (2 Timoteo 1:7). Dugang pa, ang magtotoo nga may espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagasulbad sa iyang kaugalingon nga mga problema gikan sa doktrina nga iyang nahibal-an imbis kay sa pagdagan nganhig ngadto alang sa pagkonsulta ug espirituhanong tambag. Siya nagalantaw sa mga kalisud isip mga oportunidad sa paggamit og doktrina sulud sa iyang kalag (2 Timoteo 2:3–4).

9. ANG SINUGDANAN SA USA KA PERSONAL NGA KASIGUROHAN SA PADULNGAN. Ang personal nga kasigurohan sa padulngan sa magtotoo mamahimong maslig-on samtang siya nagalambo latas sa tulo ka hugna sa espirituhanong pagkahingkod. Ang kahulugan, katuyoan, ug kahubitan sa iyang kinabuhi mahimong tataw samtang siya nagasulbad sa iyang mga relasyon uban sa Dios, kaugalingon, ug katawhan.

10. HUMAN-SA-KALUWASAN NGA EPISTEMOLOHIYANHONG REHABILITASYON. Epistemolohiya mao ang pagtoon sa kahibalo mismo, nagtagad sa pangutana og sa unsang-paagiha ang tawo mahibalo sa unsay iyang nahibal-an. Human sa kaluwasan ang magtotoo kinahanglan magpunting diha sa bag-ong tinubdan sa kamatuuran, doktrina sa Bibliya, ubus sa ministryo sa pagpanudlo sa usa ka naandam sa akademiko, teyolohiyanhong ortodoxa nga pastor og napuno sa Espiritu. Ang magtotoo kinahanglan mag-angkon sa usa ka bag-ong doktrinal nga pakisayran sa pangisip pinaagi sa pagkat-on ug pagmetabolisar sa Pulong sa Dios pinaagi sa pagtoo, kay “ang matarong [magtotoo nga may giimpyut nga divine nga pagkamatarong] magpuyo pinaagi sa pagtoo” (Mga Taga-Roma 1:17, NIV). Human-sa-kaluwasan nga epistemolohiyanhong rehabilitasyon maoy usa ka termino nga nagalakip sa tanang doktrina sa Bibliya nga ang magtotoo nakakat-on taliwala sa kaluwasan ug sa espirituhanong pagkahingkod. Kining pagkabag-o sa hunahuna nagalakip sa tanan gikan sa pagsabut sa pagkaespirituhanon ug unsaon sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios, pag-ila sa kaugalingong porpolyo sa dimakitang mga bahandi, sa pagbuntog sa Kristohanong pag-antos. Ang nametabolisar nga doktrina “makapausab [sa espirituhanong hingkod nga magtotoo] pinaagi sa pagbag-o sa [iyang] hunahuna” (Mga Taga-Roma 12:2, NASB).

11. PAGGAWI SA KAUGALINGON. Pagtuman sa mga responsibilidad nga mag-uban og kaugalingnan, ang magtotoo nagagamit og pagkontrolar-sa-kaugalingon, pamugong-sa-kaugalingon, balansi, ug pagdumala-sa-kaugalingon (Mga Proberbio 19:11; 1 Mga Taga-Corinto 14:33; 2 Timoteo 2:10).

12. USA KA BAG-ONG PANGHUNAHUNA ALANG SA KINABUHI. Ang personal nga gugma alang sa Dios nagahatag sa magtotoo og usa ka lig-ong panghunahuna, panglantaw, ug panahum diha sa kinabuhi. Ang iyang panghunahuna ug mga prayoridad mausab

tungud kay ang iyang pokus diha ni Kristo nagapadasig kaniya sa matag-butang nga siya nagabuhat (Juan 15:10–17).

13. **KASARANG ALANG SA LANGITNON NGA MAPUGNGANONG PAG-ANTOS.** Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagahatag sa magtotoo og abilidad sa pagpatigayon sa pag-antos alang sa panalangin. Ang mga hiyas sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon magpasarang kaniya alang sa paglabang sa pagsulay gikan sa langitnon nga mapugnganong pag-antos ug magpauswag kaniya paingon sa sunud nga hugna sa espirituhanong pagkahingkod, nga mao ang espirituhanong kaugalingnan (1 Pedro 4:12–16).

14. **PAGLAMPOS GIKAN SA UNANG BAHIN SA WAYKAPAREHAS NGA KINABUHI.** Ang Dios midesyono og usa ka waykaparehas nga kinabuhi alang sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo, tipik niini mabati ug tipik niini dili (Mga Taga-Roma 8:10). Ang dimabatian nga aspeto sa waykaparehas nga kinabuhi nagalakip sa pagpuyo sa tanang tulo ka myembro sa Trinidad. Kini mao ang permanenteng kahimtang sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo, dili ang iyang naglambo nga kasinatian. Ang kasinatian nga aspeto sa waykaparehas nga kinabuhi mao ang kahimayaan ni Kristo sulud sa lawas sa magtotoo (1 Mga Taga-Corinto 6:20; Mga Taga-Efeso 5:1).

Ang usa ka kalainan kinahanglan pagahimoon tali sa permanente, dimausab, dimabati nga pagpuyo ni Kristo ingon nga Shekinah nga Himaya ug ang Kristohanong kasinatian kang Kristo nga mahimaya sulud sa atong mga lawas (Mga Taga-Filipos 1:20–21). Ang usa ka kalainan usab kinahanglan pagahimoon tali sa permanente, dimausab, dimabati nga pagpuyo sa Balaang Espiritu ug sa Iyang dimakita, tinago nga kalihukan sulud sa divine dynasphere pinaagi niini Siya nagahimaya ni Kristo sulud sa atong mga lawas (Juan 16:13–14).

Matag hugna sa espirituhanong pagkahingkod nagadala og usa ka bag-ong kasinatian sa kahimayaan ni Kristo. Kining naglambo nga kasinatian nagasugod diha sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, diin gihulagway sa pulongan nga si “Kristo . . . naporma sulud kanimo” (Mga Taga-Galacia 4:19). Diha sa espirituhanong kaugalingnan, nga mao ang sunud nga hugna sa Kristohanong pagtubo, ang kahimayaan ni Kristo diha sa waykaparehas nga kinabuhi sa harianong pamilya gikahulagway ingon nga si “Kristo [sa pagkaron] hamugaway sulud sa imong kasingkasing” (Mga Taga-Efeso 3:16–17). Diha sa espirituhanong pagkahamtong, ang katapusang hugna sa espirituhanong pagkahingkod, ang waykaparehas nga kinabuhi ikapahayag ingon nga si “Kristo [sa pagkaron] nahimaya sulud sa [imong] lawas” (Mga Taga-Filipos 1:20–21).

DESKRIPSIYON SA ESPIRITUHANONG PAGESALIG-SA-KAUGALINGON

Espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon mao ang pagpahayag sa doktrina sa Bibliya sulud sa kalag; kini ang pagkinabuhi sa kaugalingong panghunahuna sa usa-ka-tawo

gikan sa maong doktrina; kini ang paggamit sa nametabolisar nga doktrina sulud sa tanang panghitabo, naglakip sa pag-antos alang sa panalangin.

Ang Kristohanon kinsa nagakab-ot sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nakalatas sa nagbahin nga linya tali sa espirituhanong pagkabata ug sa espirituhanong pagkahingkod, tali sa espirituhanong pagkamaagaron ug sa espirituhanong kaugalingnan, tali sa masilitong pag-antos ug sa pag-antos alang sa panalangin. Espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon mao ang dako-kaayong hugna-sa-kalamboan diha sa kinabuhi sa magtotoo, ang unang hugna sa espirituhanong pagkahingkod.

Ang magtotoo nga may espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagahunahuna ug nagagamit sa doktrina sa Bibliya ngadto sa kinabuhi, nadasig sa iyang personal nga gugma alang sa Dios. Siya nakasabut og igong doktrina sa paghunahuna nga dimaagaron sa uban, adunay kasibot sa iyang kaugalingon nga mga panabut ug sa doktrinal nga mga aplikasyon imbis nga masaypanong maimpluwensiyahan sa uban. Dugang pa, imbis nga mapahitasong nagpasulabi sa iyang mga kalig-on o sa iyang mga kahuyang, siya nagapahiangay ngadto sa bibliyanhong katinuuran kon kinsa ug unsa siya isip usa ka myembro sa harianong pamilya sa Dios ug sa susamang higayon dili gayud mahikalimot kon kinsa ug unsa ang Dios. Siya nagadawat sa iyang tawhanon nga mga limitasyon samtang nagpahimug-at sa dilimitadong mga pribilihiyo ug mga oportunidad nga ang Dios nagahatag ngadto sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo. Siya nagagamit sa divine nga mga bahandi; siya nagapahimulus sa iyang mga kapilian.

Kon ang usa ka magtotoo nakakab-ot sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, siya dili mobati og kakuyaw sa uban. Siya nagadumili nga mamanipula pinaagi sa pagkasad-an o kahadlok gikan niadtong kinsa mag-imposar og sayup, legalistang mga sukaranan diha kaniya. Kon siya adunay sala, tawhanong kamaayo, o kadaotan, siya nagaangkon sa responsibilidad alang sa iyang kaugalingon nga mga desisyon, maayo o dimaayo, ug nagasulbad sa iyang mga problema pinasikad sa divine nga protokol. Siya nakasabut sa iyang katungud isip usa ka myembro sa harianong pamilya sa Dios sa pagbaton sa iyang kinabuhi maingon nga alang sa Ginoo sumala sa praybasi sa iyaha mismong pagkapari. Ang iyang kinabuhi dili sakup sa ubang katawhan kundili sa Dios. Ang lohistika nga grasya sa Dios nagapalahutay kaniya, dili aron nga siya makatuman ngadto sa mga pagdahum sa uban, kundili aron nga siya makasunud ngadto sa divine nga mga sugo sa protokol nga plano sa Dios. Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagapatakus sa magtotoo alang sa pagpahimulus sa tanan nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan sulud sa divine dynasphere. Tungud sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon siya makasugod sa pagtagamtam sa kalipay ug kalinaw sa hunahuna sulud sa matag kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin.

Ang Kristohanon nga may espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nasayod nga siya nahisakup ngadto sa dumadaog nga plano. Siya nakasabut og unsay nahimo sa Dios alang kaniya didto sa eternidad nga milabay. Siya nahibalo sa pagkakaran nga panahon og unsaon sa paglambo sulud sa protokol nga sistema sa Dios. Siya nakahibalo nga ang usa ka katingalahan nga waykatapusang kaugmaon nagahulat kaniya human sa kamatayon. Ang protokol nga plano sa Dios nagahatag sa iyang kinabuhi og kahulugan, katuyoan, ug kahubitan. Siya nagauswag uban sa kasegurohan nga ang lohistika nga grasya mosupportar sa iyang kinabuhi ug mopagahum sa iyang dimapukan nga tinguha alang sa pagdaog batok sa bisan-unsang mga kakulian o mga kahuyang nga siya maghuput. Espirituhanong

pagkahingkod ug padayon nga espirituhanong pagtubo mao ang kadaugan sa magtotoo batok sa iyang mga kakulian, genetic ug midangat.

Gumikan sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon ang magtotoo nagapadayon diha sa pagkat-on ug paggamit sa doktrina sa Bibliya tungud kay siya nagahigugma sa Dios. Personal nga gugma alang sa Dios mao ang kinatas-ang motibasyon sa kinabuhi. Ang magtotoo nga may espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa masaligong nagapadayon diha sa plano sa Dios nga wala gayud nagkinahanglan og ulog-ulog o suliyaw, nga wala nag-agad diha sa pagtagad, pagpadasig, pagtambag, inspirasyon, o pagdaogdaog sa laing mga magtotoo. Siya nagasalig dili sa tawo kundili sa Dios. Imbis nga magkuhag kadasig ug kaligon gikan sa kinabuhi sa laing tawo, siya nagagamit sa doktrina sulud sa iyang kaugalingon nga kalag. Siya wala gayuy angay pamatud-an kang bisan-kinsa. Siya walay kahadlok ni bisan-kinsa. Siya wala nagatinguha og pag-uyon sa katawhan o pagreak-sa-hilabihan ngadto sa ilang kawalay-pagtagad, dipag-uyon, o pagsalikway. Ni siya sa maulipnong nagasundog sa personalidad o kinaiya sa uban. Siya kuntento sa iyang kaugalingon nga personalidad; siya nakaila sa iyaha mismong haum-nga-kalihukan diha sa kinabuhi.

Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagapahimo sa magtotoo nga maykaugalingnan sa kahibalo, apan kini dili maghimo kaniya nga arogante. Daghan sa positibong mga Kristohanon moagi sa salikwaut, mapagarbohong hugna sa kamasaligon-kaayong mga panatiko sa rilihiyon, puno sa mga tubag, mahinamon sa pag-imposar sa ilang mga idiya diha sa laing katawhan. Ang maong pagkaarogante dili espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nagapahimo sa magtotoo nga usa ka maayong tigpamati; ang iyang matuud nga kamapaubsanon sulud sa Ganghaan 3 sa divine dynasphere nagapahimo kaniya nga matudloan. Siya mapasalamaton sa pagkamaloloy-on sa ubang katawhan ug nagaila sa lehitimong mga awtoridad, naglakip sa awtoridad sa pastor kinsa nagatudlo og doktrina sa Bibliya. Ang espirituhanong kaugalingnan nagakahulugan nga ang magtotoo nagalambo sulud sa mga katukuran sa Dios gikan sa tawhanon ug espirituhanong awtoridad, dili sa gawas sa iyang protokol nga sistema isip usa ka rebelde, usa ka tigkrusado, o usa ka nagpakaingon nga gawasnong tawo.

Ang magtotoo mahigmata ngadto sa katinuuran sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon pinaagi sa pagkat-on og doktrina sa Bibliya uban sa gahum sa divine dynasphere. Pinaagi sa pagtoon sa duha ka masilutong kategoriya sa Kristohanong pag-antos, atong namatikdan nga kon ang usa ka myembro sa harianong pamilya sa Dios mapakyas sa pagbantay pinaagi sa pagsabut ug aplikasyon sa doktrina sa Bibliya, siya pagatay-ogon pinaagi sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan ug divine nga disiplina.

LANGITNON NGA MAPUGNGANONG PAG-ANTOS

HASOL DIHA SA KINABUHI NI PABLO

ISIP ANG NAG-UNANG KATEGORIYA sa pag-antos alang sa panalangin, ang langitnon nga mapugnganong pag-antos nagatanyag og duha ka katungdanan. Ang iyang maasdangong katungdanan mao ang pagpatulin sa espirituhang buylo sa magtotoo likud sa espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon paingon sa espirituhang kaugalingnan; ang iyang mapanalipdanon nga katungdanan mao ang paglikay kaniya gikan sa pagkabiktima ngadto sa pagkaarogante.

Ang espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon malagmit mao ang labing madutlan nga hugna sa Kristohanong kinabuhi. Samtang ang magtotoo nagasugod sa paghunahuna sa iyang-kaugalingon ug magkinabuhi pinaagi sa doktrina sulud sa iyaha mismong kalag, siya mahimong magtuis sa iyang bag-ong-nakaplagnan nga kaugalingnan. Siya mahimong magdahum nga ang iyang kalig-on nagagikan sa iyang-kaugalingon imbis nga gikan sa Pulong sa Dios ug sa divine dynasphere. Samtang siya nagapadayag sa iyang bag-o nga espirituhang kusog ug nagatagamtam sa mga resulta gikan sa espirituhang pagtubo, siya mahimong mahikalimot nga ang Dios mao ang tinubdan sa iyang pagtubo.

Ang Dios pinaagi sa Iyang grasya dili maghulat sa magtotoo nga mapakyas. Imbis nga nagpahiuli sa iyang kinabuhi, ang Dios nagasangkap sa kahimanan alang sa paglikay sa magtotoo gikan sa pagkahugno. Gumikan sa grasya ang Dios nagagamit og mapugnganong lihok pinaagi sa pagpadala og pag-antos alang sa panalangin. Ang langitnon nga mapugnganong pag-antos nagapahinumdom sa magtotoo gikan sa iyang pagkamaagaron diha sa protokol nga plano sa Dios ug nagatukmod kaniya sa paggamit sa divine nga mga bahandi ilalum sa panghitabo nga ang tawhanong abilidad dili makasulbad.

Isip usa ka dimagtotoo, si Pablo nasayod sa iyang kaugalingon nga kahenyo. Pinaagi sa konsentrasyon ug disiplina-sa-kaugalingon siya mipahimulus sa iyang dako-kaayong tawhanon nga mga bahandi. Isip usa ka batan-ong lalaki siya mihawud sa akademiko taliwala sa higpit-kaayong edukasyon. Siya busa mipasubay sa iyang disagad nga naghigwaos nga

kabaskog ug talagsaon nga salabutanong kusog sa pagsidlak sulud sa rilihiyon ug politikanhon nga katukuran didto sa Judea. Ang tawhanong kusog mihimo kaniya sa pag-uswag sa tulin sulud sa usa ka daotang sistema.

Si Pablo usa ka tawo sa buhat kinsa usab adunay kasayuran diha sa pagbulot-an sa mga idiya. Siya usa ka batid pulos sa Hudiyong teyolohiya ug Griyegong pilosopiya. Ang aplikasyon sa iyang tawhanong kahenyo mao ang madasigong pagpanglutos sa mga Kristohanon. Siya nahimuut sa kalampusan nga nakab-ot sa iyang tawhanong mga abilidad; siya ambisyoso alang sa dugang pang promosyon. Human nga nagtoo kang Kristo, si Pablo nakat-on gayud sa pagkamaagaron diha sa divine imbis nga sa tawhanong gahum, apan siya wala gayud mawad-i sa iyang isog nga personalidad o sa iyang maalamong salabutan. Mao nga, sa dihang siya miabut sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, siya namiligro sa pagdaot sa iyang kaugalingon nga espirituhanong pag-uswag. Siya mahimong magdahum nga ang iyang kaugalingon nga kabatid sa pangisip mipahimo kaniya sa pagsabut sa halawum nga mga butang sa doktrina sa Bibliya, samtang sa pagkatinuud ang nametabolisar nga doktrina mipuyo sulud sa iyang kalag lamang tungud sa grasya sa Dios nga sistema alang sa panabut. Alang sa pagpanalipod kang Pablo gikan sa iyang kinaiyanhon nga pagkamadutlan ngadto sa pagkaarogante, ang Dios mipadala og langitnon nga mapugnganong pag-antos, diin si Pablo mitawag og iyang “hasol diha sa kinabuhi.”

Ug gumikan niini nga hinungdan, aron dili ako mahimong arogante tungud sa talagsaong kalidad sa mga pinadayag, ako gihatagan og usa ka hasol diha sa kinabuhi, usa ka anghel gikan ni Satanas diin siya magsakit kanako, aron dili ako mahimong arogante. (2 Mga Taga-Corinto 12:7)

Si Pablo gipili sa Dios alang sa pag-alagad isip apostol sa mga Hentil, ang unang tigpamaba sa mga doktrina sa harianong pamilya sa Dios. Kini nga “misteryo” nga mga doktrina wala gayud gikabutyag sa wala pa ang Kapanahonan sa Simbahan.³⁹ Tungud sa labawng-kamadoan nga desisyon sa Dios alang sa paggamit kaniya diha niining espesyal nga paagi, si Pablo nakabaton og usa ka talagsaong ministeryo, ug ang divine nga mga pinadayag nga gihatag ngadto kaniya milabaw pa kay ni bisan-kinsang apostol. Si Pedro miila sa hawud nga panabut sa doktrina ni Pablo, nag-ila nga ang mga epistola ni Pablo “magsulud og mga butang nga malisud sa pagsabut, diin ang ignorante ug huyang nga katawhan magtuis” (2 Pedro 3:15–16, NIV).

Ang Dios mihatag kang Pablo sa ditupngan nga panalangin sa pagtudlo ug pagsulat sa Kapanahonan sa Simbahan nga doktrina, apan si Pablo usab gihatagan og laing panalangin nga gitawag og “hasol diha sa kinabuhi.” Ang doktrina nagapasinati sa magtotoo ngadto sa katinuuran; ang pagkaarogante nagapahimulag kaniya gikan sa katinuuran. Ang pagkaarogante kinahanglan mapugngan tungud kay kini nagasumpo sa pagkaepektibo sa doktrina diha sa kinabuhi sa magtotoo. Ang doktrina nagasangkap og espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon; pagkaarogante mao ang pagkabulag-sa-kaugalingon. Pagkaarogante mao ang malimbungong kaaway sa espirituhanong kinabuhi, ang mismong panghunahuna nga midaot kang Lucifer, kinsa sa orihinal mao ang kinalabwan sa tanang mga

39. Thieme, *Ang Divine nga Laraw sa Kasaysayan*, 150–51.

anghel.⁴⁰ Ang ministryo ni Pablo maguba gayud unta sa pagkaarogante, apan ang hasol diha sa kinabuhi maoy gihatag ngadto kaniya alang sa pagpatunhay kaniya taliwala sa usa ka higayon sa grabeng kakuyaw.

Ang mga iskolar sa Bibliya nangagpas sa matang sa hasol diha sa kinabuhi ni Pablo, apan si Pablo sa tinuyo nagalaktaw sa mga detalye alang sa pagpahimug-at sa prinsipyo sa langitnon nga mapugnganong pag-antos. Si Pablo nagasulti lamang nga ang Dios mitugot kang Satanas sa pagpadala og usa ka demonyo alang sa pagsakit kaniya sa wayhunong. Ang buhat niining ‘tighasol nga demonyo’ misangkap ni Pablo diha sa usa ka ilustrasyon sa hingpit nga abilidad sa Dios alang sa pag-atiman sa Iyang kaugalingon. Ang kasangkapan sa Dios hawud pa kaayo kay sa bisan-unsang posibleng hagit. Siya maykatakus sa paghimo bisan pa sa atong mga kaaway magbenepisyu kanato (Salmo 76:10).

Kon ang Dios alang kanato, kinsa ang mahimong batok kanato? (Mga Taga-Roma 8:31b, NIV)

Adunay usa ka tin-aw nga baligho diha sa pag-antos ni Pablo. Ang tighasol nga demonyo mitinguha sa pagguba ni Pablo apan nakapapugus lamang kaniya sa pagsalig diha sa hawud nga mga kasangkapan sa Dios. Ang Dios migamit sa ataki ni Satanas alang sa paglikay ni Pablo gikan sa pagkalaglag ngadto sa susamang sumbanan sa pagkaarogante nga nakaingon sa orihinal nga pagkalaglag ni Satanas. Ang Dios adunay kahibulungan nga sentidong makapahimuut; uban sa katingalahan nga kaalam, Iyang gitugotan ang yawa sa pagpildi sa Iyang-kaugalingon. Bugtong ang omnipotent nga Dios ang adunay gahum sa pagbalhin sa pag-antos ngadto sa panalangin, ug kini nga gahum mahimong mapuslan nato pinaagi sa pagpuyo ug paglihok sulud sa divine dynasphere. Ang Dios makagamit sa kalisdanan alang sa atong bintaha, bisan pa sa mga pag-ipit nga ang atong mga kontra midesinyo alang sa pagdaot kanato.

Samtang si Pablo nag-antos sa hilabihan ug nahibulong og ngano ang Dios wala mipagaan sa kasakit, ang Dios sa binatid nagpakita sa Iyang pagkalabaw-sa-tanan ngadto kang Pablo. Ang apostol nasakit ug nangitag kahupayan, apan sa “ilalum [mao] ang malungtarong mga bukton” (Deuteronomio 33:27, NASB). Pinaagi niini nga kasinatian ang personal nga gugma ni Pablo alang sa Dios midako. Apan sa wala pa siya miani sa mga kaayohan sa langitnon nga mapugnganong pag-antos, si Pablo migamit sa ditinuud nga kasulbaran ug mihimo sa sayup nga aplikasyon sa doktrina.

USA KA DITINUUD NGA KASULBARAN UG SAYUP NGA APLIKASYON

Isip ang nag-unang hugna sa espirituhanong pagkahingkod, ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa gihapon usa ka salikwaut nga bahin diin ang magtotoo wala pa makapaugmad og tinuud nga mga gawi sa espirituhanong pagkahamtong. Maoy hinungdan nga si Pablo emosyonal nga mireak ngadto sa kasakit sa langitnon nga mapugnganong

40. Tan-awa sa mga panid 146–47.

pag-antos. Gumikan sa usa ka masabut nga tawhanong reaksiyon, siya sa makadiyut naapektohan sa pagsakit sa wala pa makaangkon sa iyang pagkamakalmahon ug makalabang sa pagsulay.

Mahitungud niini [hasol diha sa kinabuhi] ako mihangyo ngadto sa Ginoo makatulo ka higayon nga kini unta magbiya gikan kanako. (2 Mga Taga-Corinto 12:8)

Ang paggamit sa pag-ampo ni Pablo maoy usa ka ditinuud nga kasulbaran sa pag-antos alang sa panalangin; ang iyang hangyo nga ang pag-antos matangtang maoy usa ka sayup nga aplikasyon sa doktrina.

Ang langitnon nga mapugnganong pag-antos maoy gikinahanglan alang sa espirituhanong pag-uswag sa hingkod nga magtotoo. Siya dili gayud unta maghangyo sa Dios sa pagtangtang sa kahimanan sa iyang pagtubo. Siya dili gayud unta mag-ampo alang sa pagtangtang sa pag-antos alang sa panalangin diin ang protokol nga plano sa Dios mapatuman.

Kita magtoo nga kita kahibalo sa higayon nga kita makabaton og igong pag-antos, apan ang Dios mas nahibalo kanato kay sa atong nahibal-an sa atong-kaugalingon. Siya dili gayud magpadala og kalisud nga labaw pa kay sa atong madala (1 Mga Taga-Corinto 10:13), apan sa pikas nga bahin Siya nagapadala og igong kalisud alang sa pagpatulin sa atong pagtubo. Sa higayon lamang nga iyang makita nga kita nakalabang sa pagsulay o nga kita sa hilabihan napakyas pag-ayo diin kita magkinahanglan og panahon sa pagsugod-pag-usab Siya nagatangtang o nagapakunhod sa pag-antos. Bisan-unsa ang Dios wala nagatangtang Siya nagalaraw alang kanato sa pagdala.

Ang Dios adunay usa ka talagsaong plano alang sa matag magtotoo. Ang iyang panimpo maoy perpekto alang sa matag usa. Siya nagahimo sa labawng-kamandoan nga desisyon sa pagmatuto sa pagtubo sa positibong Kristohanon pinaagi sa tukmang matang, sa tukmang gikusgon, ug sa tukmang gidugayon sa pag-antos o kauswagan. Ang labing dako o labing diyutay nga kalisdanan, labing dako o labing gamay nga kauswagan, ang sayup nga kombinasyon, o ang sayup nga panimpo magsumpo sa espirituhanong kalamboan sa magtotoo. Ang usa ka magtotoo kinsa nagasulti sa Dios unsaon ug kanus-a ang pagpahamtang sa pag-antos alang sa panalangin nagaangkon sa pagbaton og masdakong kaalam ug usa ka masmaayong plano kay sa Dios. Kini maoy pagpasipala. Kita dili magsugo sa Dios. Kita giingnan sa “pagduul sa dayag atubangan sa trono sa grasya” (Mga Hebreohanon 4:16), apan kita walay katungud sa pagsukna sa kinalabwang-kamandoan sa Dios, ilabina sa paghangyo alang sa pagkansilar sa divine nga kaalam.

Si Pablo mihimo og usa ka sayup nga aplikasyon sa doktrina pinaagi sa pagpangamuyo sa Dios alang sa pagtangtang sa langitnon nga mapugnganong pag-antos. Labawng-daotan pa, siya mihimo og usa ka labi pang sukaranon nga sayup pinaagi sa paggamit og pag-ampo alang sa pagpatuman og unsay wala gayud gidesinyo sa paghimo. Ang pag-ampo usa ka gamhanang kasangkapan nga may daghang epektibo nga mga aplikasyon. Apan ang Kristohanon dili mag-ampo alang sa kalig-on o alang sa kahupayan gikan sa pag-antos alang sa panalangin, tungud kay ang iyang kalig-on ug kahupayan maggikan sa aplikasyon sa nametabolisar nga doktrina diha sa espirituhanong pagkahingkod.

Binilyon ang katuigan nga milabay ang Dios mitukod sa sistema sa paghatag og kalig-on

alang sa harianong pamilya. Kadto nga sistema mao ang divine dynasphere. Ang paggamit sa divine nga mga bahandi usa ka butang sa pagkat-on ug pag-aplay sa doktrina sa Bibliya, dili usa ka butang sa pag-ampo. Sagad kaayo ang magtotoo dili makasabut sa iyang pag-antos tungud kay siya mibaliwala o misalikway sa doktrina. Siya nagapabiling ignorante gikan sa gamhanang pangsulbad-sa-problema nga kahimanan diin nahisakup ngadto sa harianong pamilya.

Sa kasagaran, ang mga magtotoo ilalum sa kalisud maghangyo sa Dios alang sa milagro, apan ang mga milagro dili kasulbaran sa pag-antos alang sa panalangin. Pinaagi sa paghimo og usa ka milagro nga naglakip sa kalit nga pagtangtang sa kalisud, ang Dios nagkansilar gayud sa iyang kaugalingong sistema alang sa pagpatulin sa espirituhanong pag-uswag sa magtotoo. Alang sa labawng-kamandoan, omnipotent nga Dios, wala gayuy labing sayon pa kay sa usa ka milagro. Ang mga milagro magpahayag lamang sa iyang labawng-kamandoan nga desisyon; sila dili magkinahanglan sa positibong kabubut-on sa tawo o sa bisan-unsang kalihukan sa tawhanon nga gawasnong pagbuut.

Ang magtotoo kinahanglan sa gawasnong magpili sa pagpuyo sulud sa palasyo sa divine dynasphere. Didto siya kinahanglan magkat-on ug magmetabolisar sa doktrina sa Bibliya. Siya usab sa makanunayong maggamit niining nametabolisar nga doktrina sa katibuk-an sa pag-antos alang sa panalangin. Ang Dios mopaundang sa pagsulay sulud sa iyang kaugalingon nga perpektong panahon (1 Mga Taga-Corinto 10:13). Kana usa ka divine nga saad, aron nga ang kinaiyanhong tinguha sa magtotoo alang sa kahupayan gikan sa kalisud mamahimong usa ka butang sa kompiyansa diha sa Dios. Ang magtotoo nga may positibong kabubut-on nagaangkon og kalig-on pinaagi sa paggamit og doktrina, pinaagi sa paggamit sa iyang kaugalingon nga hunahuna nga nasilsilan sa panghunahuna sa Dios, dili pinaagi sa pag-obserbar og labaw-sa-kinaiyahan nga panghitabo.

Ang ditinuud nga mga kasulbaran alang sa kaugalingong pag-antos sa tawo maglakip sa mga milagro ug sa sayup-nga-paggamit sa pag-ampo; tanang tinuud nga mga kasulbaran maoy kinahanglanon nga mga kabahin sa divine dynasphere. Kita human na nakatuki niining pangsulbad-sa-problema nga kahimanan alang sa espirituhanong pagkabata ug espirituhanong pagkahingkod diha sa kapitulo uno. Sila maglakip sa rebound, sa pagtoopahulay nga pagbansaybansay, paglaum, ligdong nga gugma, ug pag-ambit sa kalipay sa Dios.

DIVINE NGA TAMBAG ALANG KANG PABLO

Sa wayduhaduha ang Dios wala mitubag sa mga pag-ampo ni Pablo. Siya wala mitangtang sa hasol diha sa kinabuhi, ni Siya mitubag sa bisan-unsang paagi gawas sa pagpalungtad sa pag-antos ni Pablo. Sa katapusan, human si Pablo nakabalikbalik sa iyang dinalian nga hangyo diha sa makatulo ka higayon, ang Dios mipahinumdom sa bantugang apostol sa usa ka dotkrina nga iyaha nang nahibaloan.

Unya Siya mipasalig kanako: “Ang Akong grasya [kaniadto ug sa gihapon] paigo alang kanimo, kay ang gahum maangkon pinaagi sa kahuyang.” (2 Mga Taga-Corinto 12:9a)

Kita human na nakahisgot sa sumbanan sa kalampusan niini besikuloha. Unsa man ang

“gahum” dinhi nga konteksto, ug unsa man ang “kahuyang”? Ang gahum mao ang divine omnipotence ingon nga kini mamahimong magamit ngadto sa magtotoo diha sa matag hugna sa espirituhanong pagkahingkod pinaagi sa pagpuyo, paglihok, ug buylo sulud sa divine dynasphere. Ang omnipotence nagalihok diha sa hingkod nga magtotoo pinaagi sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, espirituhanong kaugalingnan, o espirituhanong pagkahamtong.

Ang kahuyang mao ang pag-antos alang sa panalangin, diin ang Dios nagagamit ngadto sa magtotoo sa matag-usa niining mga hugna sa espirituhanong kalampusan. Ang Dios nagapadala sa kahuyang gikan sa langitnon nga mapugnganong pag-antos, pagsulay sa buylo, o kapanghimatuuran nga pagsulay aron nga ang tawo nagasinati sa kahuyang taliwala sa pag-antos nga labaw pa sa tawhanong kasulbaran. Ang Dios nagasangkap sa gahum sulud sa divine dynasphere, diin magamit sa tawo taliwala sa iyang pagkadili-makahimo ug nagamugna og tulin nga espirituhanong pagtubo.

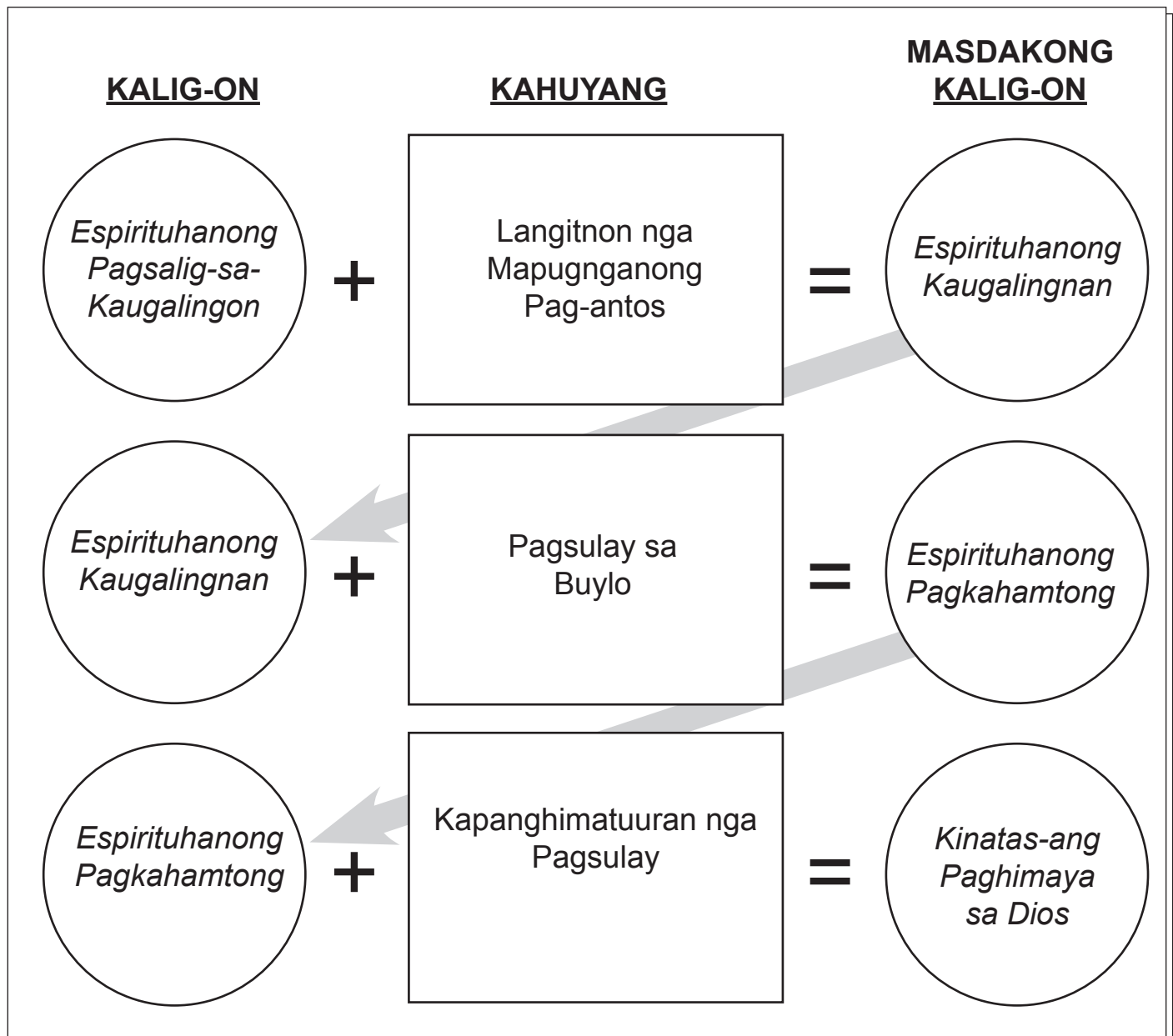
Busa, ako mopasigarbo sa labi pa sa dakong-kasadya mahitungud sa akong mga kahuyang aron nga ang gahum ni Kristo magpuyo sulud kanako. (2 Mga Taga-Corinto 12:9b)

Kini nga pagpasigarbo dili ang kahulugan sa paghimaya sa kaugalingon kundili isip usa ka pagpakita sa kadasig. Ang pagpasigarbo ni Pablo nagapahayag sa iyang kalipay diha sa pagkasakup ngadto sa protokol nga plano sa Dios. Ang maong pagpasigarbo nagapaila og pagsumiter ngadto sa sistema sa Dios ug mao ang kasukwahian sa pagkaarogante. Niining-paagiha si Pablo nagapakita nga ang langitnon nga mapugnganong pag-antos maoy epektibo diha sa iyang kinabuhi. Ang divine nga proteksiyon batok sa pagkaarogante milampos tungud sa iyang positibong kabubut-on diha sa aplikasyon sa nametabolisar nga doktrina sulud sa iyang kalag. Siya mihunong pagbasol sa iyang-kaugalingon, sa dihang siya mipakilooy sa Dios sa pagtangtang sa kasakit. Imbis sa pagkalinga diha sa iyang-kaugalingon ug sa iyang mga problema, si Pablo niining-tungura nagapunting sa iyang pagtagad diha sa persona ni Kristo.

Ang pag-antos ni Pablo wala mausab. Ang iyang tawhanong kahuyang wala mausab. Ang iyang kinaiyang makasasala wala mausab. Ang divine dynasphere wala mausab. Unsay nausab mao ang panghunahuna ni Pablo. Siya misugod sa paggamit sa doktrina nga iyang nahibal-an ngadto sa panghitabo nga iyang natagboan sa iyang-kaugalingon. Siya mihinumdum sa doktrina, misugod sa paghunahuna sa waypihig, migamit sa divine nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan, ug mikontrolar pagbalik sa iyang kinabuhi. Sa laing pagkasulti adunay piho nga mga prinsipyo ug mga disiplina nga makat-onan lamang pinaagi og pag-antos.

Ang pag-antos mismo walay kaligdong. Ang kahulugan ug panalangin taliwala sa pag-antos anaa diha sa demonstrasyon sa divine nga grasya ug gahum diha sa kinabuhi sa magtotoo. Ang omnipotence nagalihok pinaagi sa Pulong sa Dios nga nagpuyo sulud sa kalag sa magtotoo. Gikan sa doktrina nagasangpot ang personal nga gugma alang sa Dios og nagresulta diha sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, ug kana nga suludnong kalig-on nagasangkap labot pa og masdakong kapasidad sa paghigugma sa Dios.

Ang pag-antos alang sa panalangin nagapatin-aw sa grasya sa Dios. Ang pag-antos nagabalhin sa pagtagbaw-sa-kaugalingon ngadto sa paghimaya sa Dios, nga mao ang

ANG GAHUM MAANGKON DIHA SA KAHUYANG

pagsimba, gugma, ug pagdayeg sa Dios. Ang pagpasigarbo ni Pablo dili ang lanog, dayag nga paisog-isog sa kasagaran kita magsumpay diha sa mga hambugiro. Hinoon, siya masaligon ug segurado, dili sa iyang-kaugalingon, kundili sa pagkaepektibo sa divine dynasphere. Siya mipasidungog sa esensiya sa Dios, Iyang protokol nga plano, ug sa katingalahang mga bahandi nga magamit sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo. Ang pagpasigarbo, dinhi, maoy usa ka batasan sa kalag nga mao ang lakbit-saysay sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon.

Napahinumduman sa mga pagsangkap sa grasya sa Dios, si Pablo mipahayag sa iyang hingpit nga kompiyansa diha sa palisiya sa Dios sa pag-antos alang sa panalangin. Niining-tungura nga siya naghunahuna og doktrina sa Bibliya, siya mihinumdum pagbalik og dugang punto sa doktrina nga mipadasig kaniya alang sa paglungtad sa iyang hasol diha sa kinabuhi. Siya mihinumdum nga ang hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere

mipalahutay sa pagkatawo ni Ginoong Jesu-Kristo atol sa Iyang unang pag-abut. Si Pablo nagapasabut ngadto sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere isip “ang gahum ni Kristo.”

Pinaagi sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere si Kristo mikab-ot sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, espirituhanong kaugalingnan, ug espirituhanong pagkahamtong. Siya sa hingpit mituman sa plano sa Amahan, nga milakip sa pag-antos alang sa panalangin, kay “bisan pa Siya usa ka Anak, Siya nakat-on sa pagkamasinugtanon gikan sa mga butang nga Siya miantos” (Mga Hebreohanon 5:8, NASB). Ang susamang palisiya sa pag-antos alang sa panalangin nga si Pablo naglahutay sulud sa naglihok nga divine dyansphere, ug niana kita maglahutay karong-panahona, mao ang kahimanan sa pagpatulin sa espirituhanong pagtubo sa pagkatawo ni Kristo.

Tungud niini nga hinungdan ako magkaplag og katagbawan taliwala sa mga kahuyang, sa mga pagpakaulaw, sa mga pagpanglutos, sa mga kabug-at sa ngalan ni Kristo, kay kon ako mahuyang, nan ako gamhanan. (2 Mga Taga-Corinto 12:10)

“Katagbawan” mao ang kapasidad alang sa kalipay; kini ang pagkatagbaw sa magtotoo diha sa mga panalangin nga ang Dios nagahatag kaniya. Ang espirituhanong hingkod nga magtotoo sulud sa naglihok nga divine dynasphere makaambit sa kalipay sa Dios diha sa tanang panghitabo, maingon sa pagkatawo ni Kristo sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere mihuput og suludnong kalipay ibabaw sa krus samtang gihukman alang sa mga sala sa katawhan (Mga Hebreohanon 12:2). Kon ang Dios nga Balaang Espiritu nakapalahutay kang Jesus latas sa naghingutas nga kasakit gikan sa paghukum sa atong mga sala, sa wayduhaduha ang ministeryo sa Espiritu ug ang naglihok nga divine dynasphere makapalahutay kanato sulud sa bisan-unsang waykasulbaran nga sitwasyon diin kita makasugat sa atong-kaugalingon.

Pipila sa divine nga mga panalangin maglakip og kauswagan; ang uban magtungha sulud sa paagi sa kalisdanan. Ang magtotoo mahimong mapasalamat sa bisan-una nga anaa siya sulud sa bisan-unsang kahimtang nga siya makatagbo sa iyang-kaugalingon (Mga Taga-Filipos 4:11–12). Kini nga kalinaw sa kalag nakuha gikan sa iyang personal nga gugma alang sa Dios, kay kon ang usa ka Kristohanon nagahigugma sa Usa kinsa nagahatag, siya nagapasalamat sa Iyang mga gasa. “Katagbawan,” o pag-ambit sa kalipay sa Dios, mao ang pangsulbad-sa-problema nga himan nga gipunting alang sa kaugalingon. Kini nga suludnong kalipay nagapaila sa tanang tulo ka hugna sa espirituhanong pagkahingkod, nagtubo sa kalig-on diha sa pagkab-ot sa matag ganid nga hugna.

MGA BALANSAYON SA PAGPANGANDAM ALANG SA PAGESULAY SA BUYLO

Nagkalainlain nga mga matang sa langitnon nga mapugnganong pag-antos ang natala diha sa 2 Mga Taga-Corinto 12:10, nagtukod og usa ka tataw nga sumbanan. Ingon sa napahayag na ni Pablo, ang matag kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin nagamugna og usa ka sitwasyon sa pagkadili-makahimo. Ang magtotoo dili makagamit

sa iyang tawhanon nga kalantip-sa-salabutan, kasinatian, pagkamamugnaon, talento, o impluwensiya alang sa pagsulbad sa problema. Siya kinahanglan magsalig diha sa divine nga mga bahandi. Ang pulong “mga kahuyang,” busa, nagapahayag niini nga pagkadili-makahimo ug nagarepresentar sa tibuuk konsepto sa langitnon nga mapugnganong pag-antos. Ang magtotoo nga may espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon adunay kapasidad sa “pagkaplag og katagbawan” sa higayon nga ang pag-antos nagasulud sa iyang kinabuhi.

Ang sunud nga upat ka kategoriya sa pagsulay diha sa 2 Mga Taga-Corinto 12:10 maoy mga nag-unang-butang sa upat ka pagsulay sa buylo nga atong ton-an labot sa espirituhanong kaugalingnan.⁴¹ Ang langitnon nga mapugnganong pag-antos nagapasinati sa nagtubo nga magtotoo diha niining mga pagsulay sa buylo—sa sinugdan ug sa gikunhoran nga gikusgon. Ang Dios sa maampingon nagaandam sa magtotoo alang sa umaabot, kon ang masmakusog nga pag-antos ang pagakinahanglanon alang sa pagpalungtad sa iyang espirituhanon nga pagtubo. Dinhi atong makaplagaan pag-usab ang kamatuuran nga ang Dios dili magsulay sa positibong magtotoo “labaw sa unsay [iyang] mahimong [madala]” (1 Mga Taga-Corinto 10:13, NASB).

Ang langitnon nga mapugnganong pag-antos dili lamang magpahunong sa pagkaarogante ug nagapauswag sa magtotoo ngadto sa espirituhanong kaugalingnan, kundili kini usab nagatanyag isip usa ka pagpangandam alang sa mga pagsulay nga mopatulin kaniya labay sa espirituhanong kaugalingnan paingon sa espirituhanong pagkahamtong. “Sa mga pagpakaulaw” nagakatukma ngadto sa katawhan nga pagsulay. “Sa mga kabug-at” nagapanagana sa panghunahuna nga pagsulay. “Sa mga panglutos” nagakatukma ngadto sa sistema nga pagsulay. Ug “sa mga kalisud” nagaandam sa magtotoo alang sa kalit-nga-kalisdanang pagsulay.

MGA KAHUYANG <i>isip mga pagpangandam alang sa</i>	PAGSULAY SA BUYLO
MGA PAGPAKAULAW	<i>Katawhan nga Pagsulay</i>
MGA KABUG-AT	<i>Panghunahuna nga Pagsulay</i>
MGA PAGPANGLUTOS	<i>Sistema nga Pagsulay</i>
MGA KALISUD	<i>Kalit-nga-kalisdanang Pagsulay</i>

LANGITNON NGA MAPUGNGANONG PAG-ANTOS DIHA SA 2 MGA TAGA-CORINTO 12:10

Kining tibuuk sistema sa espirituhanong kauswagan gikaingon nga “sa ngalan ni Kristo.” Ang prinsipyo nga ang pag-antos maoy usa ka mahinungdanong elemento diha sa

41. Tan-awa sa mga panid 87–99.

kahimayaan ni Kristo sa ingon-usab gisaysay diha sa epistola ni Pablo ngadto sa mga Taga-Filipos.

Kay diha kaninyo kini gikahatag sa ngalan ni Kristo dili lamang sa pagtoo diha Kaniya kundili usab sa pag-antos alang Kaniya. (Mga Taga-Filipos 1:29)

Sa unsang-paagiha ang atong pag-antos magbenepisyo kang Kristo? Pinaagi sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios kita maghimaya ni Ginoong Jesu-Kristo. Siya mahimaya sa atong mga kinabuhi samtang kita magkab-ot sa espirituhanong pagkahing-kod ug magpadayon ngadto sa pagkahamtong aron nga kita maykasarang sa pagdawat sa kinadak-ang panalangin. Si Kristo nahimaya pinaagi sa pagtunol og espesyal, pinatuyo nga mga panalangin ngadto sa hamtong nga magtotoo.⁴² Kita “mag-antos alang Kaniya” sa kahulugan nga ang matag karon ug unya nga pag-antos maoy hinungdanon sa atong pag-uswag. Ang empasis anaa diha sa espirituhanong pagtubo ug diha sa kahimayaan ni Kristo, dili diha sa pag-antos mismo.

Ang personal nga gugma alang ni Ginoong Jesu-Kristo nagapadasig kanato sa pagtinguha sa Iyang kahimayaan. Ang atong aplikasyon sa doktrina panahon sa langitnon nga mapugnganong pag-antos nagapatulin sa espirituhanong pagtubo, diin nagatampo alang sa demonstrasyon sa Iyang himaya. Busa, ingon nga nagasaysay si Pablo diha sa 2 Mga Taga-Corinto 12:9b (NIV), kita mag-antos alang Kaniya “sa masdako pang kasadya.”

Ang atong katuyoan sa kinabuhi mao ang paggamit sa mga bahandi sa divine dynamism aron nga kita mag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong. Daghan gikan niini nga pag-uswag natukmod pinaagi sa pag-antos alang sa panalangin. Sa pagtapos sa iyang paghisgot sa langitnon nga mapugnganong pag-antos, si Pablo nagasubli nga kon kita magkaplag sa atong padulngan, nag-uswag og hinayhinay paingon sa tinguha, “nan [kita] gamhanan” (2 Mga Taga-Corinto 12:10). Ang omnipotence sa Dios nagapalahutay ug nagapagahum kanato sa matag hugna samtang kita mag-abante sulud sa Iyang protokol nga plano.

Tungud kay ang 2 Mga Taga-Corinto 12:7–10 nagahulagway sa langitnon nga mapugnganong pag-antos, ang katapusang pulong nga “gamhanan” niining yugtoa nagapasabut ngadto sa sunud nga hugna sa pag-uswag human sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Si Pablo nakalabang sa pagsulay sa langitnon nga mapugnganong pag-antos ug nakaangkon sa bag-ong gahum. “Gamhanan” niini nga konteksto mamahimong usa ka kapulong sa espirituhanong kaugalingnan.

42. Tan-awa sa mga panid 142–46.

ESPIRITUHANONG KAUGALINGNAN

ANG MAKUSGANONG KAHIMTANG SA ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON

ANG LAWASNONG EHERSISYO NAGAPAUGMAD SA KUSOG, koordinasyon, ug lahutay ug mahinungdanon alang sa maayong panglawas. Sa susamang paagi, ang kalisdanan nagahatag sa magtotoo sa mahinungdanon-kaayo nga espirituhanong ehersisyo nga nagapatubo sa espirituhanong kaugalingnan. Pinasikad niini nga atletikanhong katangdian, ang espirituhanong kaugalingnan maoy espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nga may lig-ongkusog.

Ang kasinatian sa paggamit og divine nga mga bahandi ilalum sa langitnon nga mapugnganong pag-antos nagapalig-on sa tanang hiyas sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Ang kalampusan sa pagdala og kabug-at sa daklit nagapausbaw sa kompiyansa sa magtotoo diha sa Dios. Isip usa ka resulta, ang tinuud nga pagsalig-sa-kaugalingon sa ingon-usab nagatubo. Ang magtotoo sa tino makamatngon gikan sa pagkasakup ngadto sa protokol nga plano sa Dios ug sa pagkabatan sa makapahinganghang divine nga mga bahandi nga magamit sa panahon sa krisis o kadaitan. Okupasyon uban ni Kristo ug pagambit sa kalipay sa Dios magpahimo sa magtotoo nga may espirituhanong kaugalingnan sa pagbatasan sa iyang-kaugalingon inubanan sa kompiyansa, pagkamaloloy-on, ug dimatarog nga balansi.

Gikuha gikan sa klasikong Griyego nga pungan (*autonomia*), ang pulong nga “kaugalingnan” sa orihinal mipasabut sa pagkinabuhi ubus sa kaugalingong gihuptan nga mga balaod, sa pagkinabuhi sulud sa usa ka kahimtang nga dimaagaron sa uban. Sa modernong paagi-paggamit ang kaugalingnan nagapahayag og kagawasan, kinaugalingong-pagbuut, kinaugalingong-pagdumala. Diha sa Kristohanong paagi sa kinabuhi, espirituhanong kaugalingnan mao ang kagawasan sa paggamit sa harianong mga katungud sulud sa kaugalingon mismong palasyo, ang divine dynasphere. Espirituhanong kaugalingnan mao ang makusganong kahimtang sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon.

Ang espirituhanon nga makikaugalingnanong Kristohanon nasayod nga ang Dios misangkap kaniya alang sa pagtagbo sa mga panginahanglan sa kinabuhi. Pinaagi sa matinud-anong pagtudlo sa iyang pastor ug sa iyang kaugalingon nga kasinatian sa aplikasyon sa doktrina, siya makat-on sa paggamit sa dimakitang divine nga mga bahandi diha sa iyang adlaw-adlaw nga pagpakabuhi. Ang espirituhanong kaugalingnan nagahatag sa magtotoo og kalig-on alang sa paghigugma sa uban sa malahutayon inubanan sa dipersonal nga gugma.

DIPERSONAL NGA GUGMA GIMANDO SA DIOS

Ang dipersonal nga gugma gihubit sa pagtangdi ngadto sa personal nga gugma. Ang personal nga gugma nagapakita pinaagi sa duha ka kategoriya:

1. ROMANSA mao ang personal nga gugma alang sa usa ka myembro sa kaatbang nga sekso,
2. HINIGALAAY mao ang personal nga admirasyon alang sa usa ka myembro sa bisan-haing sekso.

Ang personal nga gugma maoy atraksiyon o admirasyon alang sa laing tawo pinasikad sa kaugalingong gihuptan nga mga sukaranan. Sa paghigugma o pagpakighigala, sa bisan-unsang-paagi, ang usa ka tawo nagamugna sa usa ka problema. Ang hingtungdan sa iyang gugma dili perpekto, ug sa dili madugay, tungud sa usa ka hinungdan o lahi sa usa, kanang tawhana mahimong usa ka tinubdan sa pag-antos ug pagsulay. Tungud kay walay tawo nga perpekto, ang hingtungdan sa personal nga gugma mopaaghat og kapakyas, kahigawad, ug kasakit.

Kon ang Dios nagamando kanato sa paghigugma sa tanang magtotoo (Juan 15:12, 17), sa atong mga silingan (Mateo 19:19; Mga Taga-Roma 13:9), ug sa tanang katawhan (Lukas 6:27–28, 35), sa wayduhaduha Siya wala magpasabut og personal nga gugma. Ang Dios nagmando kanato sa pagsulbad sa mga problema, dili sa pagmugna og mga problema. Sa tinuud, ang bugtong personal nga gugma nga may tiunay nga kaligdong mao ang personal nga gugma alang sa Dios. Dios lamang ang perpektong hingtungdan sa gugma.

Unsa man nga kategoriya sa gugma ang nagatuman sa divine nga sugo? Ang dipersonal nga gugma nga gipunting ngadto sa tanang katawhan adunay tiunay nga kaligdong ug pangsulbad-sa-problema nga mga hiyas. Ang dipersonal nga gugma maoy dikondisyonal mahitungud sa iyang hingtungdan. Kini nagakahulugan nga walay merito ang gisangon ngadto sa hingtungdan sa gugma; ang motibasyon alang sa dipersonal nga gugma dili pagkamadanihon, panag-uyon, o katakus. Nadasig gumikan sa kaugalingong kaligdong sa magtotoo, ang dipersonal nga gugma, tungud-niini, pasensiyoso, makiangayon, matinahuron, ug waypihig atubangan sa pagkamabatukon ug antagonismo. Dipersonal nga gugma ang batasan sa espirituhanong hingkod nga Kristohanon nga nagresulta gikan sa pagpuno sa Balaang Espiritu ug sa pagsabut, metabolismo, ug aplikasyon sa doktrina sa Bibliya sulud sa palasyo sa divine dynasphere.

KAHUBITAN UG PAGHULAGWAY SA DIPERSONAL NGA GUGMA

Alang sa pagsabut sa gugma nga ang Dios nagamando sa matag magtotoo sa pagbaton alang sa tanang katawhan, usa ka kalainan ang kinahanglan himoon tali sa hinungdan ug hingtungdan sa gugma. Ang hinungdan mao ang usa kinsa nagahigugma; ang hingtungdan mao ang usa kinsa gihigugma. Kon ang gugma nagapahimug-at sa hingtungdan, personal nga gugma ang gihulagway. Kon ang gugma nagapahimug-at sa hinungdan, dipersonal nga gugma ang gihulagway. Ang dipersonal nga gugma dikondisyonal, nagpahimug-at sa kaligdong ug espirituhanong kahimtang sa hinungdan imbis nga sa kalambigitan o katakus sa hingtungdan. Ang masdako og kaligdong sa hinungdan, ang masdako og higayon o kab-ot sa iyang mga hingtungdan. Ang hingtungdan sa dipersonal nga gugma mahimong nailhan o wahiilhi, higala o kaaway, madanihon o dikagustohan, maligdong o dimaligdong, maayo o daotan, magtotoo o dimagtotoo.

Ang dipersonal nga gugma, busa, gihubit isip ang kaligdong sa hinungdan nga nagresulta gikan sa pagpuyo, paglihok, ug buylo sulud sa divine dynasphere. Ang dipersonal nga gugma nagaugmad pinaagi sa mga hugna, ang tulo ka piho nga mga hugna sa espirituhanong pagkahingkod: espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, espirituhanong kaugalingnan, ug espirituhanong pagkahamtong. Ang dipersonal nga gugma maoy usa ka timailhan sa espirituhanong pagkahingkod, tungud kay ang tanang tulo ka hugna maghuput og dipersonal nga gugma sa pipila ka bahin. Ang dipersonal nga gugma sa Kristohanon wala maugmad sa hingpit sulud sa Ganghaan 5 sa divine dynasphere apan mapalig-on sulud sa Ganghaan 6 ug mapahimuslan-pag-ayo sulud sa Ganghaan 8.

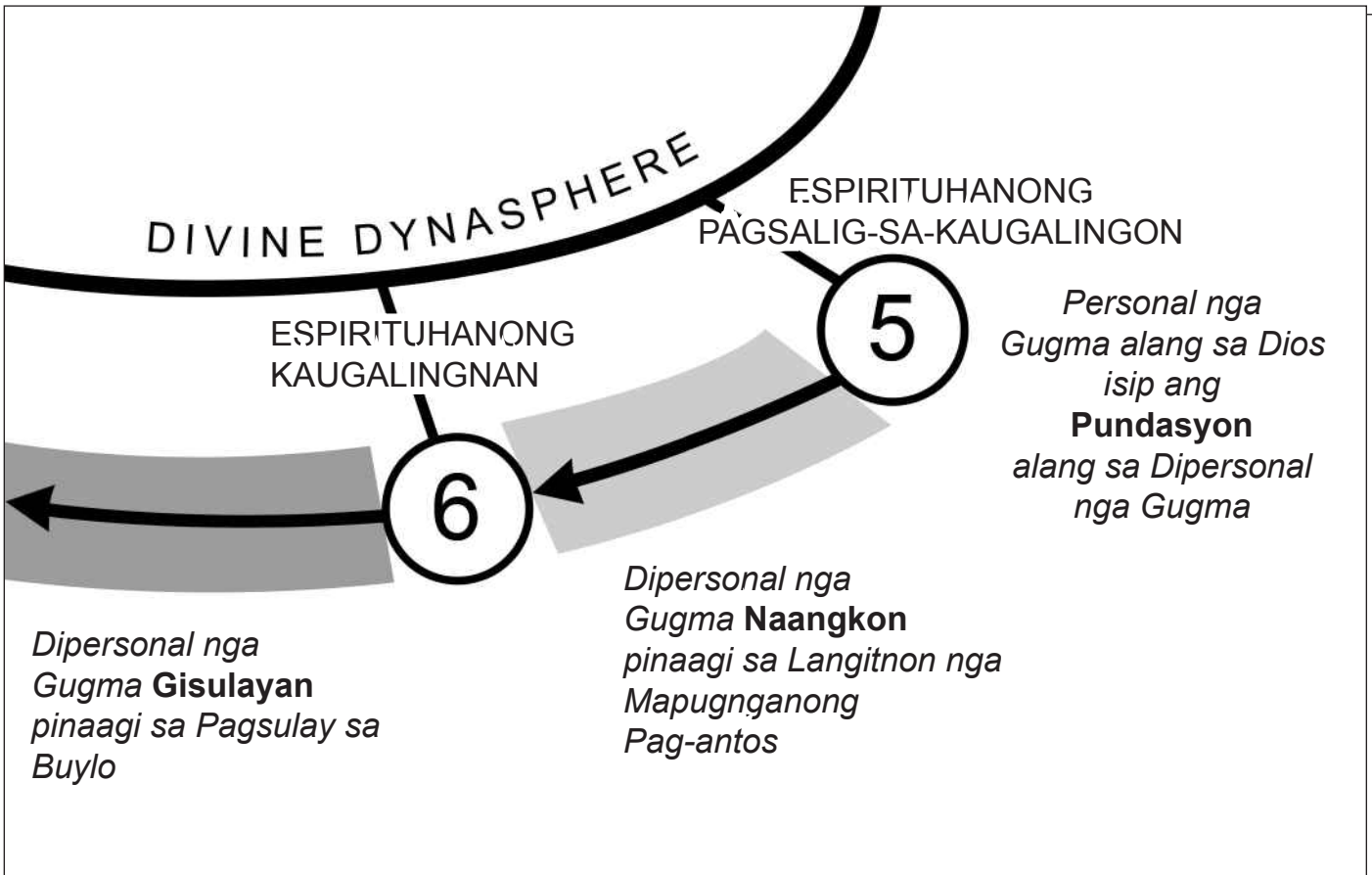
Ang personal nga gugma alang sa Dios, nga mao ang tinubdan sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, mao usab ang tinubdan sa dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan. Sa laing pagkasulti, ang Ganghaan 5 sa divine dynasphere nagauna sa Ganghaan 6.

Kon ang usa-ka-tawo mag-alegar, “Ako nahigugma sa Dios,” ug hinonoa siya nasilag sa iyang isigkamagtotoo, siya usa ka bakakon. Kay siya nga wala nagahigugma sa iyang isigkamagtotoo, kang kinsa siya nakakita, dili makahimo sa paghigugma sa Dios, kang kinsa siya wala makakita. Dugang pa, kita nakabaton niini nga sugo gikan Kaniya, nga siya kinsa nagahigugma sa Dios [personal nga gugma alang sa Dios, Ganghaan 5 sa divine dynasphere] kinahanglan usab maghigugma sa iyang isigkamagtotoo [dipersonal nga gugma, Ganghaan 6]. (1 Juan 4:20–21)

Ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon maoy mahinungdanong-rekisito alang sa kalihukan sa dipersonal nga gugma. Ang kasugoan sa “paghigugma sa imong silingan sama sa imong-kaugalingon” magpaila nga ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon mao ang mahinungdanong pundasyon alang sa dipersonal nga gugma (Mateo 22:39; Markos 12:31; Mga Taga-Galacia 5:14, NASB). Unya, samtang ang magtotoo nagauswag pai ngon sa espirituhanong kaugalingnan, siya nagapatubo og espirituhanong kusog alang sa pagtuman sa matag divine nga sugo mahitungud sa dipersonal nga gugma alang sa ta nang

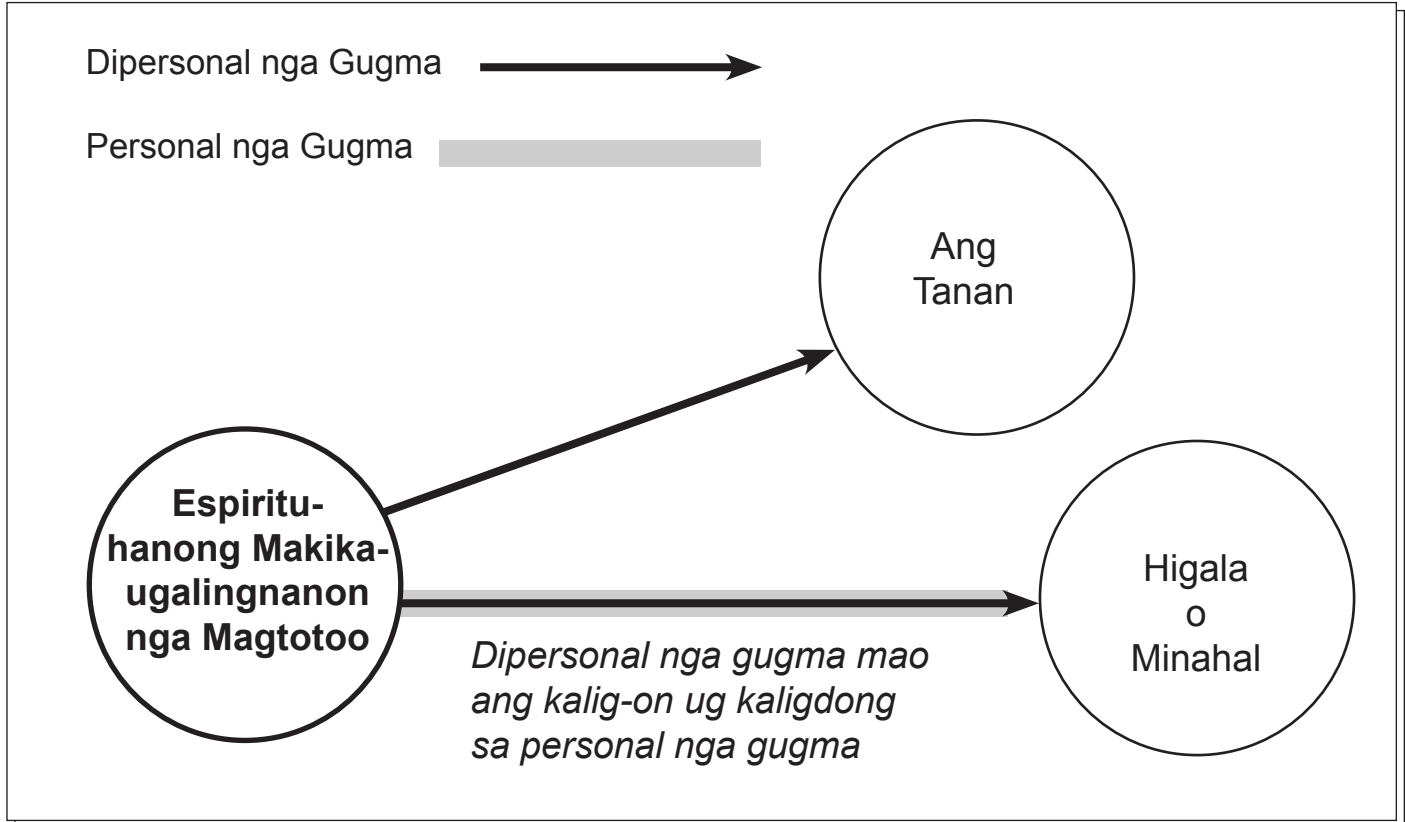
katawhan. Ang kapasidad alang sa dipersonal nga gugma naangkon pinaagi sa langitnon nga mapugnganong pag-antos, nga nagadala sa magtotoo paingon sa espirituhanong kaugalingnan. Ang dipersonal nga gugma nan nasulayan pinaagi sa katawhan nga pagsulay isip kabahin sa pagsulay sa buylo padulong sa espirituhanong pagkahamtong.⁴³

Ang dipersonal nga gugma dili pagkawalay-pagtagad o usa ka kakulang sa kalooy. Kini ang kaligdong diha sa dugokan sa tanan nga malampusong personal nga mga relasyon sa panaghigala o romansa. Ang dipersonal nga gugma maoy usa ka kaligdong gikan sa Dios nga nakab-ot tungud sa katumanan sa protokol nga plano, samtang ang personal nga gugma maoy usa ka ekspresyon sa kaugalingon sa tawo nga malagmit dili maglakip og kaligdong. Ang dipersonal nga gugma nagapahimug-at sa kaligdong, integridad, ug espirituhanong pagkahingkod sa hinungdan; ang personal nga gugma nagapahimug-at sa pagkamadanihon ug pagkaangayan sa hingtungdan. Ang dipersonal nga gugma nagalakip sa tibuuk tawhanong kaliwat; ang personal nga gugma gitagana alang sa pipila. Ang dipersonal nga gugma gipalahutay pinaagi sa doktrina sa Bibliya; ang personal nga gugma gipalahutay pinaagi sa panag-uyon ug admirasyon sa usag-usa. Ang dipersonal nga gugma maoy mando, gisugo sa Dios ngadto sa tanang magtotoo alang sa tanang katawhan; ang personal nga gugma maoy dipinugos ug himili. Ang dipersonal nga gugma nagakinahanglan og katumanan sa protokol nga plano sa Dios; ang personal nga gugma wala nagakinahanglan og mga kasarang—bisan-kinsa mahimong mahigugma. Ang dipersonal nga gugma

KAUGMARAN SA DIPERSONAL NGA GUGMA

43. Tan-awa sa mga panid 103–05.

DIPERSONAL NGA GUGMA ALANG SA TANAN, PERSONAL NGA GUGMA ALANG SA PIPILA

usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan; ang personal nga gugma usa ka tigbuhat-og-problema nga himan.

Samtang ang personal nga gugma alang sa mga myembro sa tawhanong kaliwat mahimong makabalda ngadto sa relasyon sa magtotoo uban sa Dios, ang dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan maoy usa ka pagpadayag sa personal nga gugma alang sa Dios ingon nga kinatas-ang motibasyon sa kinabuhi. Ang dipersonal nga gugma nagadala og kaligdong ngadto sa tanang problema sa gugma ug kasilag, panaghigala ug kabingkilan, atraksiyon ug kayugot. Ang dipersonal nga gugma nagapalungtad sa iyaha mismong dungog, kaligdong, ug integridad nga walay pagbalos, reaksiyon, pag-ayad, pagpihig, o panimalus. Ang dipersonal nga gugma dili mahimong maguba pinaagi sa kasilag, panglutos, dimakiangayong pagtagad, kamapahimaslon, o bisan-unsang laing kategoriya sa antagonismo.

Dipersonal nga gugma mao ang epektibong pasikaran alang sa pag-atiman sa tanang katawhan. Kini ang kahalangdon sa dili pagtugot sa personal nga pagbati o emosyon sa tawo sa pagdasig og pagkawalay-pagtahod ug kadimahunahunaon. Dipersonal nga gugma mao ang panghunahuna nga wala nagareak sa usa ka panagbangi sa personalidad apan nagatratar sa uban pinasikad sa kaugalingong dungog, integridad, ug pagkawaypihig sa tawo.

Espirituhanong kaugalingnan *mao* kanang dungog, integridad, ug pagkawaypihig diha sa magtotoo. Bisan pa ang dipersonal nga gugma nagasugod sa pagpakita sa mas sa-yong mga hugna sa Kristohanong pagtubo, kini mabalhinon sa wala pa ang pagkab-ot sa

espirituhanong kaugalingnan. Sa pagkatinuud, ang nagpaila nga hiyas sa espirituhanong kaugalingnan mao ang dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan. Ang lakbit-saysay sa mga hiyas sa espirituhanong kaugalingnan mohulagway sa suludnong kalig-on nga nagapalagsik sa dipersonal nga gugma.

MGA HIYAS SA ESPIRITUHANONG KAUGALINGNAN

Samtang ang Kristohanon nagauswag sulud sa divine dynasphere, siya nagagamit sa mapuslanong divine omnipotence ubus sa masubayong pasikaran diha sa daghan nga natad sa iyang kinabuhi. Kon itandi sa mga kalidad sa unang gilista ubus sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, ang labaw pang gamhanan nga mga hiyas sa espirituhanong kaugalingnan magpadayag niining masdako nga kapuslanan sa divine omnipotence.

1. **PAGPADAYON SAKATAGBAW.** Ang magtotoo nagahuput og miusbaw nga kapasidad alang sa kalipay ug kalinaw sa kalag. Siya makahatag-bili sa grasya sa Dios nga naglihok diha sa matag panghitabo sa iyang kinabuhi. Ang kalipay sa magtotoo nagausbaw diha sa kalig-on ug mamahimong mas malungtaron diha sa matag hugna sa espirituhanong pagkahingkod.

2. **MALUNGTARON NGA KALIG-ON SA PANGISIP.** Ang panghunahuna nagaugmad diha sa matag hugna sa espirituhanong pag-uswag.

Siya nga nagahuput og kaalam [doktrina sa Bibliya] nagahigugma sa iyang kaugalingon nga kalag [espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon gikan sa nametabolisar nga doktrina];

siya nga nagahandum og panabut nagalambo [nagauswag labaw sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon paingon sa espirituhanong kaugalingnan]. (Mga Proberbio 19:8, NIV)

Padayon sa pagbaton niini nga panghunahuna diha kaninyo nga sa ingon-usab anaa diha ni Kristo Jesus. (Mga Taga-Filipos 2:5)

Ang magtotoo nga may espirituhanong kaugalingnan dili na sama kamadutlan sa presyur ingon sa dihang siya unang nagsulud sa espirituhanong pagkahingkod. Siya niining-tungura adunay masdakong abilidad sa pagkonsentrar mao nga siya makagamit og doktrina sa Bibliya sa labi pang makanunayon taliwala sa kalisdanan ug sa kauswagan.

3. **DIPERSONAL NGA GUGMA ALANG SA TANANG KATAWHAN.** Ang pagkatapo sa dipersonal nga gugma mao ang labing maukyabon nga kausaban tali sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon ug sa espirituhanong kaugalingnan. Ang Kristohanong integridad nagahimo sa magtotoo sa pagtratar sa tanang katawhan pinasikad sa iyang kaugalingon nga kaligdong imbis nga magkuha sa ilang kalig-on o mag-agad sa ilang mga merito o pagkamadanihon.

4. **KOGNITIBO NGA KOMPIYANSA-SA-KAUGALINGON.** Sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon ang pasikaran sa kahibalo maoy gitawag og epistemolohiyanghong rehabilitasyon, ang proseso sa pagbag-o sa hunahuna pinaagi sa gatosan sa mga doktrina nga ang magtotoo nakametabolisar sulud sa katuigan diha sa espirituhanong pagkabata. Sa espirituhanong kaugalingnan ang pasikaran sa kahibalo mao ang kognitibo nga kompiyansa-sa-kaugalingon, nga nagalakis sa usa ka labing hingpit nga pagsabut sa doktrina gikan sa paggamit og divine nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan ilalum sa langitnon nga mapugnganong pag-antos. Ang espirituhanong makikaugalingnanon nga magtotoo nahibalo nga ang doktrina nagalihok. Siya adunay masdakong kompiyansa diha sa Dios ug diha sa iyang kaugalingon nga abilidad sa paghinumdum ug sa tukmang paggamit sa doktrina nga walay pagtuis bisan-hain sa doktrina o sa aplikasyon.

5. **PASINATI SA GRASYA ALANG SA KINABUHI.** Samtang ang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon usab nagalakis og pasinati sa grasya, ang espirituhanong kaugalingnan nagalambigit og usa ka mashalawum nga pagdayeg alang sa palisiya sa grasya nga ang Dios nagatugyan ngadto sa tanang magtotoo. Ang grasya sa hingpit nagasalikway sa tawhanong paningkamot, tawhanong kalig-on, tawhanong merito, tawhanong abilidad. Ang tawhanong mga bintaha walay tampo ngadto sa katumanan sa protokol nga plano sa Dios. Ang Kristohanong paagi sa kinabuhi usa ka labaw-sa-kinaiyahang paagi sa pagkinabuhi nga nagkinahanglan og usa ka labaw-sa-kinaiyahan nga kahimanan alang sa pagpatuman. Ang espirituhanong makikaugalingnanon nga magtotoo nagaila sa iyang hingpit nga pagkamaagaron diha sa divine omnipotence. Ang pagkasinati sa grasya sa Dios nagapalingkawas kaniya gikan sa katapusang mga salin sa legalismo. Tungud sa espirituhanong kaugalingnan siya dili mag-abuso sa kagawasan nga ang grasya nagahatag kaniya. Hinoon, siya nagagamit sa maong kagawasan alang sa pagtuman sa pagbuut, katuyoan, ug plano sa Dios sulud sa Kapanahonan sa Simbahan. Siya nagagamit sa mapuslan nga divine omnipotence alang sa pagpalungtad sa iyang espirituhanon nga pagtubo.

6. **PASINATI SA DOKTRINA ALANG SA KATINUURAN.** Ang paggamit sa divine omnipotence nagapabilin sa magtotoo diha sa dalan sa katinuuran ug nagapalikay sa bisan-unsang arogante nga kaikag paingon sa ditinud nga kahimtang. Tungud kay ang pagkaarogante ug pagkasubhetibo napakunhod sa labing-minos pinaagi sa langitnon nga mapugnganong pag-antos, ang espirituhanong makikaugalingnanon nga magtotoo makahimo sa paggamit kanunay sa mapuslang divine nga gahum. Siya nagapahimulus sa hingpit nga pagkaepektibo sa tanang divine nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan.

7. **MASDAKONG MGA DESISYON GIKAN SA USA KA POSISYON SA KALIG-ON.** Husto nga panghunahuna (doktrina sa Bibliya) ug husto nga motibasyon (personal nga gugma alang sa Dios) magdangat sa husto nga mga desisyon. Sa matag sunudsunud nga hugna sa espirituhanong pagkahingkod, ang magtotoo nagahimo sa usa ka mastaas nga persentahe sa maayong mga desisyon. Ang daghan nga maayong desisyon magpasabut og daghan nga hustong binuhatan, nagtuman sa prinsipyo nga ang usa ka hustong butang kinahanglan himoon diha sa husto nga paagi aron mahimong husto. Sa panagtangdi, ang usa ka hustong butang nga gihimo diha sa sayup nga paagi maoy sayup, ug ang usa ka

sayup nga butang gihimo diha sa husto nga paagi sa ingon-usab sayup. Ang usa ka sayup nga butang gihimo diha sa sayup nga paagi sa wayduhaduha sayup. Sa piho, ang tanan nga espirituhanong buylo ug pag-uswag maoy usa ka hustong butang nga gihimo diha sa hustong paagi. Kini ang esensiya sa divine nga protokol. Ang basihanan alang sa maayong mga desisyon mao ang panabut ug metabolismo sa doktrina sa Bibliya; ang maayong desisyon mismo mao ang aplikasyon sa doktrina.

8. **PERSONAL NGA KONTROL SA KAUGALINGONG KINABUHI.** Ang espirituhanong makikaugalingnanon nga Kristohanon nagaila ug nagadawat sa iyang kaugalingon nga mga limitasyon. Siya usab nagaila nga ang pagsangkap sa grasya sa dimakitang mga bahandi mitangtang sa tanang limitasyon alang sa iyang pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong, nga mao ang labing-mahinungdanong tumong. Ang nag-uswag nga magtotoo nasayod nga siya dili makamanipula sa uban ug sa samang higayon makapadayon pagkontrolar ngadto sa iyang kaugalingon nga kinabuhi. Walay bisan-kinsa ang makapanghilabut sa mga desisyon sa uban ug makiangayon diha sa iyang kaugalingon nga mga desisyon. Ang espirituhanong makikaugalingnanon nga Kristohanon, tungud-niana, nagadumili gikan sa pagpanghilabut diha sa mga kinabuhi sa laing katawhan. Ang espirituhanong kaugalingnan nagapugong sa pangabubho, kamahuptanon, kamapanalipdanon, ug sa mapatuyangong tinguha sa pagdominar sa uban. Ang espirituhanong kaugalingnan nagapabiling matarong nga dili gayud mahimong kinaugalingong-kamatarong, ug moral nga wala nagsulud sa legalistang pagpakaaron-ingnon sa krusadong pagkaarogante.

9. **USA KA PERSONAL NGA KASIGUROHAN SA PADULNGAN.** Sa espirituhanong kaugalingnan ang Kristohanon sa nagkadako nga masayod sa iyang kaugalingon nga kapalaran sulud sa protokol nga plano sa Dios. Dios ang iyang kapalaran. Ang Dios midesyono og usa ka gamhanang plano alang sa pagpanalangin kaniya sa kinadak-an, usa ka plano nga nagapatakus sa iyang kinabuhi sa paghimaya ni Jesu-Kristo sa karon ug sa kahangturan. Kon ang usa ka magtotoo dili ulipon gikan sa kamahuptanon ug gikan sa pagtinguha sa pagkontrolar sa uban, siya makakonsentrar sa paggamit sa iyang hinatag-sa-Dios nga mga katungud sulud sa dugukan sa iyang kaugalingon nga harianong pagkapari. Siya nakat-on sa pagtahod sa praybasi sa uban. Siya mahimong pasensiyoso sa mga depekto ug mga kahuyang niadtong kang kinsa siya malagmit masilag. Ang iyang dipersonal nga gugma nagakahulugan nga siya makatambayayong sa uban gikan sa taas nga kahibalo sa Kristohanong integridad samtang nagkonsentrar diha sa katumanan sa katuyoan sa Dios alang sa iyang kaugalingon nga kinabuhi.

10. **PAGGAWI SA KAUGALINGON.** Isip ang gamhanan nga ekstensiyon sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, ang espirituhanong kaugalingnan nagapalig-on sa pagkontrolar-sa-kaugalingon, pagpugong-sa-kaugalingon, balansi, ug pagdumala-sa-kaugalingon sa magtotoo. Ang iyang kalag nasilsilan pag-ayo sa doktrina sa Bibliya diin, ubus sa pagpuno sa Balaang Espiritu, ang divine nga panglantaw maoy labawng-kamandoan sulud sa iyang kinabuhi. Siya wala makontrolar sa emosyon o sa kaugalingong mga kalapasan sa uban. Sa sangputanan, nagdumala sa iyang-kaugalingon, ang magtotoo adunay usa ka kalidad sa paghimamat sa uban nga nagalikay sa mapatuyangong ambisyon ug panagindigay.

11. **KASARANG ALANG SA PAGSULAY SA BUYLO.** Tungud kay ang Dios dili gayud maghatag og masbug-at pa diha sa usa ka magtotoo kay sa iyang madala, ang espirituhanong kaugalingnan maoy usa ka mahinungdanong-rekisito alang sa pagsulay sa buylo. Pinaagi sa pagkab-ot sa espirituhanong kaugalingnan, ang magtotoo andam na sa pag-abanti ngadto sa sunud nga bahin sa iyang pag-uswag paingon sa espirituhanong pagkahamtong.

12. **PAGKAB-OT SA USA KA BAG-ONG BAHIN SA TALAGSAONG KINABUHI.** Ang paagi sa pagpuyo sa magtotoo nga may espirituhanong kaugalingnan gihulagway pinaagi sa pulongan nga “si Kristo [maoy] hamugaway sulud sa inyong mga kasingkasing,” nga maoy, sulud sa mahunahunaong bahin sa mentalidad sa kalag (Mga Taga-Efeso 3:16–17).

ESPIRITUHANONG KAUGALINGNAN UG ANG KAHINGPITAN SA LIGDONG NGA GUGMA

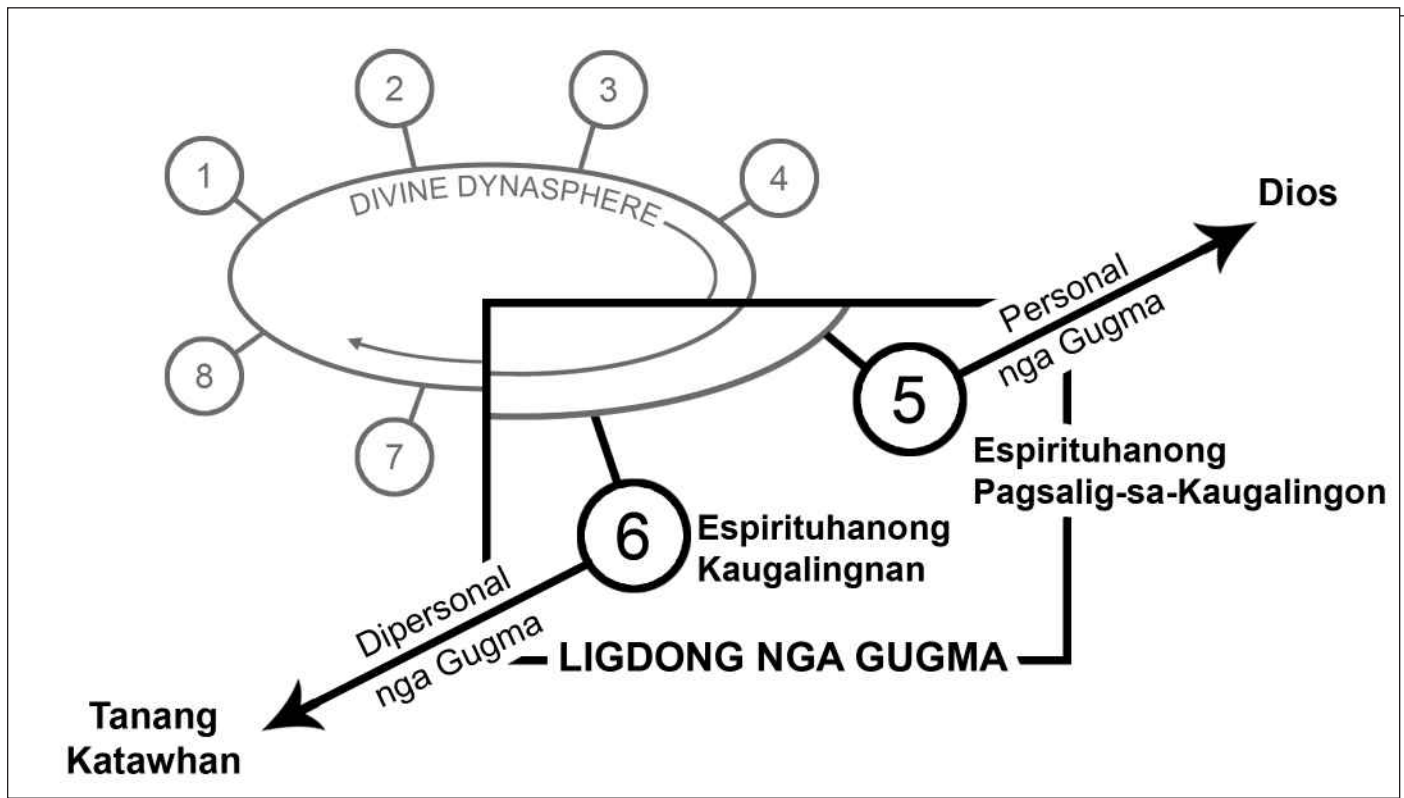
Ang espirituhanong kaugalingnan dili usa ka talagsaon nga kaligdong. Kini usa ka hingpit nga parte sa usa ka masdako, linangkub nga kaligdong, gitawag og ligdong nga gugma, tanang bahin diin niining-tungura gikapaila aron nga ang tibuuk konsepto mahimong mapasundayag.

Ang espirituhanong kaugalingnan nagatimaan sa pagkab-ot sa Ganghaan 6 sa divine dynasphere ug sa pagkahiusa sa ligdong nga gugma. Ingon nga kombinasyon sa mga Ganghaan 5 ug 6, ang ligdong nga gugma nagamugna og labing-taas nga kapasidad alang sa kinabuhi. Dugang pa, gipalagsik sa divine omnipotence pinaagi sa pagpuyo sa magtotoo sulud sa divine dynasphere, ang ligdong nga gugma usab mamahimong ang labing daghag-katakus nga pangsulbad-sa-problema nga himan diha sa protokol nga plano sa Dios.

Karon magpabilin ang pagtoo [ang pagtoo-pahulay nga pagbansaybansay], paglaum [kompiyansa diha sa gisaad nga mga panalangin], ug gugma [ligdong nga gugma], kining tulo, ug ang kinadak-an gikan niini [mao] ang gugma. (1 Mga Taga-Corinto 13:13)

Ang pagtoo-pahulay ug paglaum maoy mapuslan nga mga paagi sa pagsulbad og problema nga mahimong magamit diha sa espirituhanong pagkabata. Kining duha ka sistema sa paggamit og doktrina sa Bibliya ngadto sa kasinatian magpadayon nga epektibo diha sa espirituhanong pagkahingkod.

Ang ligdong nga gugma, hinoon, masdako pa kay sa pagtoo-pahulay o paglaum tungud kay kini nagapahayag og kalig-on nga nahisakup lamang sa espirituhanong pagkahingkod. Ang ligdong nga gugma nagasulbad og mga problema diha sa mga relasyon sa magtotoo uban sa Dios ug sa laing katawhan. Diha sa Ganghaan 5, ang personal nga gugma alang sa Dios mao ang ligdong nga gugma gipunting ngadto sa Dios. Kini ang kinatas-an nga motibasyon diha sa kinabuhi. Ang personal nga gugma alang sa Dios sa awtomatik nagahatag sa magtotoo og espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Ang langitnon nga mapugnganong pag-antos sunud-niana nagapalig-on sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, nagpaugmad sa espirituhanong kaugalingnan diha sa Ganghaan 6. Kini mama-

LIGDONG NGA GUGMA ALANG SA DIOS UG SA TAWO

himo nga suludnong kalig-on nga nagapadayag sa iyang-kaugalingon pinaagi sa dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan, o ligdong nga gugma gipunting ngadto sa uban.

Ang kamahinungdanon sa ligdong nga gugma dili gani mapahimug-at pag-ayo. Bisan pa ang mga magtotoo sa nangaging mga dispensasyon gimandoan sa paghigugma sa Dios ug sa tawo (Mateo 22:35–40), ang ligdong nga gugma maoy talagsaon ngadto sa Kapanahonan sa Simbahan. Gipalahutay pinaagi sa gahum sa pagpuno sa Balaang Espiritu, binuligan sa usa ka lawum nga mga tinubdan sa doktrina nga wala gayud maangkon sa wala pa ang kanon sa Kasulatan makompleto, gidesinyo alang sa pagsunud sa sanglitanan gikan sa nahimaya nga Kristo, ang ligdong nga gugma usa ka hingpit nga parte sa naglihok nga divine dynasphere. Kini usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan labaw pa kaayo kaepektibo gani kay sa mahinungdanong divine nga mga bahandi nga naangkon sa mga bayani sa Karaang Testamento.

Labaw pa kay sa usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan alang sa Dios ug tawo, ang ligdong nga gugma mao usab ang kapasidad sa magtotoo alang sa kinabuhi, gugma, ug kalipay. Ang ligdong nga gugma nagasangkap kaniya alang sa pagpahimulus sa kinabuhi samtang nag-atubang sa tanang kategoriya sa pagsulay sa buylo. Kon wala kini nga kahibulungang sistema sa kaligdong, walay myembro sa harianong pamilya ang makaabante sa katapusang gilay-on paingon sa espirituhanong pagkahamtong ug sa kinatas-ang paghimaya ni Jesu-Kristo.

Kining daghag-aspeto, lainlaing-bahin nga kaligdong gituki sa tinagsatagsa diha sa *Kris-*

tohanong Integridad.⁴⁴ Dinhi kita molakbit ug motimaan sa unsang-paagiha ang dipersonal nga gugma nagakompleto sa pagtukod sa ligdong nga gugma.

LIGDONG NGA GUGMA GIHUBIT

Ang mga Ganghaan 5 ug 6 sa divine dynasphere magrepresentar og usa ra nga kaligdong, gibahin pinasikad sa iyang mga hingtungdan ug gipaila alang sa pagtumbok sa han-ay diin kining tibuuk nga kaligdong maangkon. Ang personal nga gugma alang sa Dios ang nagauna. Samtang ang personal nga gugma alang sa Dios nagatubo, ang batasan sa magtotoo bahin sa iyang-kaugalingon nagaugmad: Espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon mamahimong espirituhanong kaugalingnan. Sa katapusan, samtang kining suludnon nga kalig-on mapahimutang sulud sa iyang kalag, siya makahimo sa pagtagad sa uban sa masamakanunayon gikan sa dipersonal nga gugma.

Ingon sa gipadayag sa miagi, ang dipersonal nga gugma gihubit pinaagi sa pagtangdi sa personal nga gugma. Kining duha ka mga kategoriya sa gugma mahulagway pinaagi sa kapahayag nga “Ako nahigugma kanimo.” Diha sa personal nga gugma, ang empasis anaa sa “kanimo,” diha sa pagkamadanihon, karakter, kalantip-sa-salabutan, ug personalidad sa hingtungdan sa gugma. Ang personal nga gugma nagaagad diha sa kalambigitan uban sa hingtungdan. Sa wayduhaduha, ang personal nga gugma himili. Diyutay lamang nga katawhan ang magdawat sa bisan-unsang piho nga personal nga gugma sa magtotoo, nga nagakinahanglan og usa ka matang sa kasuud, kahibalo, pagsalig, ug binaslanay. Sa pagkabagay nga mahitabo, ang “Ako” ug ang “kanimo” kinahanglan mag-ila sa matag-usa ingon nga nagtuman sa mga sumbanan ug mga sukaranan sa usag-usa.

Ang dipersonal nga gugma, sa laing bahin, sa hingpit usa ka kalihukan sa “Ako,” ang sabdyek sa kapahayag, ang usa nga nagahigugma. Unsa man ang iyang karakter? Siya ba nagahuput og kaligdong? Ang termino nga dipersonal nga gugma nagaila nga walay pagkabagay, pagkasinati, binaslanay, o kasuud sa bisan-unsang matang ang gikinahanglan tali sa hinungdan ug hingtungdan. Dipersonal nga gugma mao ang dikondisyonal nga batasan sa espirituhanong makikaugalingnanon nga magtotoo alang sa *matag-usa* nga iyang mahibalag. Kini ang ekspresyon sa iyang integridad, nga napadayag pinaagi sa kamasinabtanon, pasensiya, kalooy, kortesiya, ug kamanggihatagon. Ang dipersonal nga gugma nagasalikway sa pagpihig, pagpakaaron-ingnon, waypagbati, ug kabastos.

Ang dipersonal nga gugma sa magtotoo maligdong sa tiunay tungud kay kini mahitabo lamang kon siya adunay kaligdong. Sa pagtangdi, ang personal nga gugma alang sa uban nga tawhanong linalang walay kaligdong sa kaugalingon ug dili kinahanglan maglakip og kaligdong sa bisan-unsang matang. Si bisan kinsa nga iresponsableng buangbuang mahimong mahigugma. Ang paghigugma wala nagakinahanglan og kalantip-sa-salabutan, talento, abilidad, o integridad. Ang personal nga gugma nagaagad diha sa hingtungdan imbis nga sa hinungdan sa gugma; ang usa nga nagahigugma tingali mailad diha sa iyang panahum mahitungud sa hingtungdan o lagmit maghanduraw og mga kalidad diha sa hingtungdan nga wala mahitabo. Ang personal nga gugma sagad usa ka tigmugna-og-problema nga himan og walay tiunay nga kapabilidad sa pagsulbad-og-problema. Adunay

44. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 113–40.

duha ka tinubdan sa kaligdong sa personal nga gugma. Alang sa mga magtotoo ug mga dimagtotoo, ang pagsunud ngadto sa mga balaod sa divine nga katukuran makaabag sa personal nga gugma. Alang sa mga magtotoo, ang pagkab-ot sa espirituhanong kaugalingnan nagamugna og dipersonal nga gugma diin nagapalahutay sa personal nga gugma. Ang bugtong kategoriya sa personal nga gugma nga maligdong sa tiunay ug wala nagakinahanglan nga mapalahutay sa dipersonal nga gugma mao ang personal nga gugma sa magtotoo alang sa Dios. Gumikan sa mismong pagkahingpit sa Iyang esensiya, ang Dios takus hangtod sa hangtod sa gugma sa Kristohanon. Ang mismong idiya sa pagkamasinabtanon ngadto sa perpekto nga Dios maoy kataw-anan ug mapasipad-on.

Busa, ang personal nga gugma sa magtotoo alang sa Dios, nga maligdong sa tiunay, ug ang iyang dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan, nga sa ingon-usab maligdong mismo, maglangkub sa hinugpong nga kalig-on sa karakter nga ako magtawag og ligdong nga gugma.

KINATIBUK-ANG MGA KATEGORIYA SA GUGMA

Ang kabililhon sa ligdong nga gugma sa daklit mamahimong tataw sa dihang atong masabtan nga adunay tulo sa kinatibuk-ang mga kategoriya sa tawhanong gugma:

1. DITINUUD-NGA-GUGMA,
2. NAGSALIG-SA-KALIGDONG NGA GUGMA (personal nga gugma alang sa tawo),
3. LIGDONG NGA GUGMA (personal nga gugma alang sa Dios; dipersonal nga gugma alang sa tawo).

Ditinuud-nga-gugma mao ang kaarogante nga gitagoan atubangan sa emosyon o pag-pakaaron-ingnon sa mga pulong. Ang ditinuud-nga-gugma nagagamit sa uban alang sa pagtagbaw-sa-kaugalingon, alang sa personal nga kauswagan, o isip sangga alang sa pagpadayon sa mga kahuyang sa tawo. Kadaghanan nianang gitanyag ingon nga gug-mang lunsay dili gayud gugma. Usa ka notadong hinungdan sa tawhanong pag-antos, ang ditinuud-nga-gugma gitangtang pinaagi sa espirituhanong pagtubo sulud sa divine dy-nasphere, nga nagaresulta diha sa ligdong nga gugma ug kapasidad alang sa gugma nga nagsalig-sa-kaligdong.

Ang nagsalig-sa-kaligdong nga gugma nagalakip sa romansa ug panaghigala. Ilabi-na sa romansa, apan ingon-usab sa panaghigala, ang usa ka tawo nagatumong sa pag-pangandoy sa hingtungdan sa gugma. Apan walay tawo nga perpekto. Ang usa ka ima-hen sa kahingpitan nga giimposar diha ni bisan-kinsa sa dikalikayan nga mag-aghat sa kapakyas ug kahigawad. Ang katinuuran sa dikalikayan nga nagatungha. Bisana pa kon ang hingtungdan sa gugma gitatar isip usa ka tawo ug wala gipaabot alang sa pagtuman sa dimakab-ot nga mga sukaranan, sa gihapon ang iya o iyahang independensiya, mga pagduhaduha, mga kahuyang, ug mga depekto gikan sa kinaiyang makasasala sa matag karon ug unya mopalisud sa relasyon. Apan kini katunga lamang sa problema.

Sa pagkatinuud, ang mga kalisud sa personal nga gugma magsangpot sa masdako gayud nga mga kakulian kay sa niadtong nahimo pinaagi sa kamausab-usabon sa tawo

nga gihigugma. Ang tawo nga nagahigugma usab malubad ug diperpekto. Ang iya o iyahang kaugalingon nga mga palikoliko, mga kamausab-usabon, ug kinaiyang makasasala magsumpaki sa mga kakulangan ug mga pagduhaduha diha sa hingtungdan sa gugma. Ang kasuud ug kamatinuuron sa personal nga gugma, gumikan sa iyang kinaiyahan mismo, magpasanay sa panagbingkil batok sa usa ka malampusong relasyon. Sa personal nga gugma, ang mga problema sa matag-usa matipon sa mga problema sa laing tawo. Kon ang usa ka tawo dili makadala sa iyaha mismong mga problema, siya dili gayud makahimo sa pag-atiman sa mga problema sa usa-ka-tawo nga kang kinsa siya maoy suud. Gawas sa espirituhanong kaugalingnan, ang personal nga gugma usa ka dikapugngan, dimaagwanta nga tigbuhat-og-problema.

Ang personal nga gugma tali sa diperpekto nga tawhanong mga linalang sa kanunay anaa sa kahimtang sa pagbalhinbalhin. Ang mga kausaban sa emosyon, taras, lawasnon kabaskog, salabutanong mga pagkalinga, mga panabut, mga sayup-nga-panabut, mga reaksiyon batok sa makita nga mga impluwensiya ug mga panginahanglan—kining tanan magkunsabo sa pagbungkag sa relasyon. Ang wayhinungdan nga mga kalagot magsalga sa wayhunong. Sa mga mata sa usa kinsa nagahigugma, ang hingtungdan sa gugma mahimong mausab gikan sa pagkamadanihon paingon sa pagkadili-madanihon ngadto sa pagkamadanihon pagbalik, gikan sa makiuyunon paingon sa masupakon, gikan sa makabibihag paingon sa makalagot. Ilalum sa emosyonal nga kaguliyang nga tiunay sa personal nga gugma, bisan pa niana, ang dipersonal nga gugma nagapabilin sama ka malungtaron sa kaugalingong karakter sa espirituhanong makikaugalingnanon nga Kristohanon.

Ang komplikadong mga kalisud nga tiunay sa romansa ug panaghigala mahimong mabuntog. Ang maayo-kaayong mga relasyon mapalahutay, apan mahinungdanong-rekisito ang kaligdong. Ang romansa ug panaghigala nagsalig-sa-kaligdong. Ang matag tawo kinahanglan magdala sa iya o iyahang kaugalingon nga kaligdong sulud sa relasyon.

Alang sa magtotoo, ang Dios misangkap og sistema alang sa pag-angkon ug pag-amping niining tagsatagsa nga kaligdong. Ang sistema mao ang divine dynasphere, ang harianong palasyo sa magtotoo, ang protokol nga plano sa Dios. Ang kaligdong makaplagnan diha sa mga Ganghaan 5 ug 6 ug maoy gitawag og ligdong nga gugma.

Sa higayon nga ang usa ka magtotoo nagakab-ot sa espirituhanong kaugalingnan, siya nakaangkon sa tanang gamit sa ligdong nga gugma ingon nga ang mahinungdanong pangsulbad-sa-problema nga himan sa tibuuk divine dynasphere. Ligdong nga gugma—alang sa Dios ug sa uban—mao ang kalig-on sa karakter nga nagapasarang kaniya sa pagpadayon sa iyang espirituhanong pag-uswag. Pinaagi sa ligdong nga gugma siya makalabang sa walog sa pagsulay sa buylo, nga mao ang sunud nga kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin, ug sa pag-uswag paingon sa taas nga kahibalo sa espirituhanong pagkahamtong.

PAGSULAY SA BUYLO

WALAY ASETISISMO DIHA SA PAG-ANTOS ALANG SA PANALANGIN

BISAN PA OG KINI NGA PAGTOON NAGAPUNTING DIHA SA KALISDANAN sa kinabuhi sa magtotoo kang Jesu-Kristo, ang pag-antos *dili* ang sukaranong hiyas sa Kristiyanismo. Hinoon, ang espirituhanong kaugalingnan nagahatag sa magtotoo og kapasidad sa pagpahimulus sa kinabuhi bisan pa sa bisan-unsang kalisdanan nga nagaabut sa iyang dalan. Ang iyang kalipay wala nagaagad sa kalikupan, kabtangan, o katawhan. Siya makahatag-bili sa makapahimuut nga mga detalye sa kinabuhi ug makasugakod sa mga kalit-nga-kalisdanan tungud kay siya wala maulipon sa panghitabo. Ang pangsulbad-sa-problema nga kahimanan sa protokol nga plano sa Dios magpasarang sa magtotoo alang sa pagtumbas sa kauswagan ug kalisdanan, pagpakabuhi ug pagkamatay.

Ang nametabolisar nga doktrina sulud sa kalag sa magtotoo nagapahimo kaniya sa paghigugma sa Dios sa personal. Kanang kanunay-nagtubo nga gugma nagahatag sa katagbawan ug kalipay, diin siya nagadala uban kaniya ngadto sa matag sitwasyon. Sa pagkatinuud, pag-ambit sa kalipay sa Dios diha sa espirituhanong pagkahingkod mao ang labing epektibo nga pangsulbad-sa-problema nga himan sulud sa protokol nga plano sa Dios. Ang magtotoo nagauswag pinaagi sa paggamit og doktrina sa Bibliya ilalum sa kalisud, apan kining doktrina nga siya nagagamit, dili ang pag-antos nga siya nagaagwanta, nga ang nagahimo sa iyang pagtubo.

Ang Kristiyanismo dili usa ka rilihiyon sa pag-antos. Ang doktrina sa Bibliya nagapasabut sa pag-antos, ug ang nametabolisar, gigamit nga doktrina nagapakunhod sa pag-antos sulud sa kalag. Wala gayuy asetisismo diha sa protokol nga plano sa Dios. Bisin pa sa mini nga pagtulon-an nga nahasupak, ang pag-antos mahitungud sa iyaha mismong katuyoan dili usa ka lehitimo nga Kristohanong tumong.

Sa masulub-on, daghang Kristohanon nga wala gayud masayod sa doktrina sa pag-antos. Sa ilang paagi sa panghunahuna, ang kalisdanan nagamugna sa usa ka panimati sa

pagkaespirituhanon. Sa mapangahasong nag-angkon sa pagsunud kang Kristo sa Iyang mga pag-antos, sila magdugtong og kamahinungdanon ngadto sa ilang kaugalingon nga kasakit ingon og kini midala kanila paduul sa Dios. Sila magtuis sa ilang kinabuhi alang sa pagpahaum sa makadaot nga mining doktrina: Sila magdahum nga ang Dios nagapasidungog sa pagsakripisyo-sa-kaugalingon ug nagamando kanila sa pag-antos. Kining makadaot nga idiya nagapasanay og pagkaarogante, nagaguba og kapasidad alang sa kinabuhi, ug nagapasipala sa karakter sa Dios.

Legalismo, asetisismo, ug usa ka martir nga kahilig ang mag-imposar og wakinahanglana nga pag-antos diha sa mga magtotoo, apan ang maong kaugalingong-minugna nga kagul-anan wala gayuy dapit sulud sa divine protokol. Ang nagluwas nga buhat ni Kristo nagapapha sa tanan nga tawhanong mga buhat alang sa kaluwasan (Mga Taga-Efeso 2:8–9); ang rebound pinaagi sa grasya nagasalikway sa tanang penitensiya (1 Juan 1:9); ang katingalahang mga doktrina sa harianong pribilihiyo ug oportunidad magladlad sa pagkaarogante sa pagdili-sa-kaugalingon, pagsakit-sa-kaugalingon, pagdaot-sa-kaugalingon (Mga Taga-Galacia 5:12).

Ang Dios nagabaton og waykinutubang pagkontrolar sa pag-antos sulud sa protokol nga plano, diin Siya mopahamtang lamang ngadto sa tukmang magtotoo sa tukmang panahon ug sa tukmang kahimtang. Dios, dili kaugalingon, ang nagapahamtang og pag-antos alang sa panalangin. Sa laing pagkasulti, ang magtotoo kinahanglan dili mangita og gubot. Hinoon, siya maggamit og divine nga kasangkapan alang sa pagsulbad sa problema. Maskin ang divine nga disiplina mahitabo alang sa katuyoan sa panalangin, apan ang nagkinabuhing-mahigpit nga mga Kristohanon magbaliwala sa katuyoan sa Dios ug maghawid sa pag-antos ingon nga usa ka tumong mismo. Ang ilang nasalaag, mini nga mga paningkamot alang sa pagkab-ot sa pag-uyon sa Dios magdangat lamang sa divine nga kaligutgut. Kining legalista nga mga magtotoo magsalikway sa grasya sa Dios, magdumili sa paggamit sa dimakitang mga bahandi gikan sa divine omnipotence, ug hinoon maglihok sulud sa kalibutanong sistema ni Satanas ubus sa kadaotan sa rilihiyon.⁴⁵

Ubus sa talagsaong panghitabo ang usa ka Kristohanon mahimong mag-antos tungud sa iyang tinoohan. Ang kamatuuran nagapaaghat og kasilag niadtong may matig-a nga negatibong kabubut-on (Mateo 10:34–36), apan ang magtotoo dili gayud magpasiugda og kasilag aron lamang sa pagpamatuud sa iyang pagkamaunungon ngadto sa kamatuuran. Kini nga pag-antos nagapabuhi lamang og usa ka masupakong matang sa pagkaarogante. Ang antagonismo nga ang usa ka magtotoo nagaagwanta dili usa ka timailhan sa espirituhanong pagtubo ni usa ka pruyba sa iyang pagkaepektibo isip usa ka saksi alang kang Kristo. Ang matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo usa ka embahador ni Jesu-Kristo sulud sa kalibutan sa yawa (2 Mga Taga-Corinto 5:20). Siya *anaa* sa kalibutan apan dili *gikan* sa kalibutan, ug siya gimandoan “[sa] dili paghigugma sa kalibutan, ni ang mga butang sulud sa kalibutan” (1 Juan 2:15, NASB). Sa binsan-unsang-paagi, siya dili maghimo og wakinahanglana nga pag-antos pinaagi sa paghimo sa iyang-kaugalingon og *tawong wala kahimut-i*.

Ang pagkatinudlo sa Kristohanon isip harianong embahador wala nagatudlo kaniya aron mahimong salawayon ug sa pag-aghat og kasilag aron sa pagpamatuud nga siya

45. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 171–72.

“nagaantos alang kang Jesus.” Ang espirituhanon nga makikaugalingnanong magtotoo nadasig gumikan sa gugma alang sa Dios, dili gumikan sa usa ka tinguha sa pagpamatuud sa iyang-kaugalingon ngadto sa Dios o sa tawo. Labot pa, ang doktrina sa Bibliya sulud sa iyang kalag dako ra kaayo nga bahandi aron ikapanghambog atubangan sa mga kaaway sa kamatuuran (Mateo 7:6). Siya nagapangita og mga oportunidad sa pagtanyag sa Ebanghelyo aron sa paghatag og maayong balita. Ang iyang katuyoan dili sa pag-angkon og pag-uyon sa Dios ni sa pagladlad sa iyang-kaugalingon ngadto sa pagdumut sa kalibutan (Juan 15:18–21).

Ang 2 Mga Taga-Corinto 6 nagatudlo nga kita maghatag og “walay kapasikaran sa kapalasan sa bisan-unsang-paagi, aron nga ang ministeryo dili mapakaulawan” (2 Mga Taga-Corinto 6:3, NASB). Ang kalihukan sa divine dynasphere (2 Mga Taga-Corinto 6:6–7) ug ang pagkab-ot sa espirituhanong kaugalingnan maghatag sa magtotoo og kahamili, kalidad, ug kahawud isip usa ka harianong embahador ni Ginoong Jesu-Kristo. Uban sa espirituhanong kaugalingnan ang harianong embahador makabuntog sa “mga kasakitan, mga kapit-os, mga kabalaka, mga kapildihan, mga pagkabilanggo, mga kagubot, mga kahago, waykatulog, ug kagutum” kon ug sa higayon nga ang maong mga pagsulay mahitabo (2 Mga Taga-Corinto 6:4–5). Bisn-hain sa mauswagon o dimalas nga panghitabo (2 Mga Taga-Corinto 6:8), ang iyang gugma, pagkamaunungon, ug kalipay maykalabutan alang sa Ginoo kang kinsa siya nagarepresentar.

PAG-ANTOS PINAAGI SA UPAT KA KATEGORIYA SA PAGSULAY SA BUYLO

Ang espirituhanong kaugalingnan dili lamang maghatag sa magtotoo og kapasidad alang sa kinabuhi isip tinugyanan ni Kristo dinhi sa kalibutan kundili usab nagaandam kaniya alang sa katapusang pag-abut sa espirituhanong pagkahamtong. Aron sa pagpatulin sa buylo sa magtotoo paingon sa katapusang tumong sa pagkahamtong, ang Dios sa matag karon ug unya nagagamit og pagsulay sa buylo. Upat ka kategoriya sa pagsulay sa buylo ang magpaila sa Kristohanong pag-antos diha sa pag-uswag gikan sa espirituhanong kaugalingnan paingon sa espirituhanong pagkahamtong:

1. KATAWHAN NGA PAGSULAY,
2. PANGHUNAHUNA NGA PAGSULAY,
3. SISTEMA NGA PAGSULAY,
4. KALIT-NGA-KALISDANANG PAGSULAY.

Ang magtotoo nga may espirituhanong kaugalingnan walay kahadlok niining makalili-sang nga listahan sa pag-antos. Siya sa miagi nakalabang sa usa ka pangandam nga pasulit alang sa matag-usa niini nga mga pagsulay. Karon nga ang iyang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon nahimo nga espirituhanong kaugalingnan, ang langitnon nga mapugnganong pag-antos nakapaandam kaniya alang sa upat ka kategoriya sa pagsulay

sa buylo nga siya hapit na makasugat.

Dinhi nga hugna sa iyang espirituhanong kinabuhi, ang magtotoo kinahanglan dili na malaang sa pag-antos nga wamakapanagana. Ang kasakit dili gayud minos pa kay sa miagi. Sa pagkatinuud, ang pag-antos malagmit nga mapintas pa, apan siya adunay pangsulbad-sa-problema nga kahimanan nga gikinahanglan alang sa pagdawat sa pag-antos nga walay pagkabalda.

KATAWHAN NGA PAGSULAY

Pag-uyon isip usa ka Pagsulay sa Buylo

Ang katawhan nga pagsulay nagasukna sa magtotoo gikan sa duha ka nagsukwahi nga mga direksiyon: pag-uyon ug antagonismo. Sa bisan-hain nga kahimtang, ang peligro anaa sa pagbiya sa espirituhanong kaugalingnan ug pagtugyan sa pagkontrolar sa kinabuhi ni bisan-kinsa ngadto sa laing tawo. Ang usa ka tawo nga ang magtotoo nagahigugma o nagadayeg tingali sa hilabihan mag-impluwensiya sa iyang kinabuhi ug kalipay. Si bisan-kinsa nga siya nagalagot nagailog usab og pagkontrolar.

Personal nga gugma diha sa tawhanong kaliwat maoy nagsalig sa kaligdong. Nagkulang sa tiunay nga kaligdong, kini nagasalig diha sa integridad sa dipersonal nga gugma isip usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan. Kining mismo nga pagkamaagaron diha sa ligdong nga gugma nagahimo sa matag relasyon sa personal nga gugma nga usa ka pagsulay sa pagkamatinumanon sa magtotoo ngadto sa divine nga mga prayoridad. Siya ba mopahimug-at pag-ayo sa hingtungdan sa gugma hangtod sa punto sa pagkompromiso sa iyang personal nga kasigurohan sa padulngan sulud sa protokol nga plano sa Dios? O siya ba motapo sa iyang tawhanon nga mga relasyon ngadto sa usa ka malahutayon, balansi nga Kristohanong kinabuhi?

Ang personal nga gugma nagapahimug-at sa hingtungdan sa gugma, apan kon ang usa ka magtotoo nagatuboy sa tawhanong hingtungdan sa iyang gugma labaw sa Dios, siya pakyas sa katawhan nga pagsulay. Diha sa iyang tinguha sa pagpahimuut sa babaye nga siya nagahigugma, ang usa ka lalaki tingali magtugyan sa pagkontrolar sa iyang kinabuhi ngadto sa babaye. Siya nagahimo sa iyang-kaugalingon nga usa ka ulipon, nagkinabuhi pinaagi sa pagkamapatuyangon sa babaye imbis kay sa kalig-on sa iyang kaugalingon nga kalag. Sa baligho, ingon nga usa ka ulipon siya nagadumili sa tanang kalagmitan sa pagpahimuut sa babaye. Siya nagadumili nga mahimong lalaki kang kinsa ang babaye sa orihinal nga nabihag. Ang samang paagi tingali matuud labot sa usa ka babaye. Bisan pa ang usa ka asawa nagapuyo ubus sa awtoridad sa iyang bana, siya dili gayud magluwat sa iyang responsibilidad alang sa iyang kaugalingon nga kinabuhi gumikan sa iyang tinguha sa pagpahimuut sa bana.

Ang personal nga gugma wala nagakinahanglan ni bisan-kinsang hingtungdan sa pagtahan sa lalaki o babaye nga kaugalingnan ngadto sa usa. Ang Dios adunay usa ka waykaparehas nga plano alang sa matag magtotoo. Matag-usa usa ka harianong pari atubangan sa Dios ug nagapabilin nga tinagsa. Sulud sa usa ka relasyon sa personal nga gugma pulos ang hinungdan ug ang hingtungdan kinahanglan magbaton og integridad ug maghatag og ligdong nga gugma kon ang relasyon mag-isip og paglaum sa kalampusan.

Ang yawi sa paglabang sa katawhan nga pagsulay mao kini: ang empasis sa katawhan kinahanglan dili mag-una kay sa empasis sa Dios. Sa laing pagkasulti, lakip sa daghan nga lehitimong mga aktibidad ug mga kalambigitan diha sa kinabuhi sa magtotoo, ang doktrina sa Bibliya kinahanglan mag-angkon sa nag-unang prayoridad. Ang tawhanong mga relasyon maoy importante sa bisan-unsang normal nga kinabuhi, apan ang relasyon sa Kristohanon uban sa Dios sulud sa divine dynasphere nagahimo sa tawhanong personal nga gugma sa paglampos. Busa, ang magtotoo kinahanglan makat-on sa pag-ingon og dili sa higayon nga ang bisan pa lehitimong mga aktibidad magsupak sa kinalabwang prayoridad sa doktrina.

Ang usa ka magtotoo tingali maghimo sa iyang kaugalingon nga mga pinalabi diha sa pagpili sa iyang mga higala ug hinigugma, apan human-niana sila mohimo og daghang desisyon alang kaniya gawas kon siya nagahuput sa iyang espirituhanong kaugalingnan.

Ayaw pailad; “ang daotang mga higala maghugaw sa maayong mga pamatasan.”
(1 Mga Taga-Corinto 15:33)

Siya kinsa nagalakaw uban sa maalamong kalakin-an mahimong maalamon,
Apan ang mga higala sa mga buangbuang mosinati og kadaotan. (Mga Proberbio 13:20)

Ang personal nga gugma tingali wala magpadayag sama sa ilabina usa ka dimakapahimuut nga pagsulay sa buylo. Ang tanan gusto nga mahigugma. Ang personal nga gugma, hinoon, usa ka tigmugna-og-problema nga himan og walay tiunay nga pangsulbad-sa-problema nga katakus. Sa dihang ang usa ka tawo nagabutyag sa iyang kalag ngadto sa tawo nga siya nagahigugma, ang kasuud tali sa usa ka diperpekto nga tawo ug sa ikaduha nagamugna og pagkamadutlan sa pag-antos. Pipila sa kinadak-ang kapaitan sa kinabuhi nagagikan sa personal nga gugma. Ang personal nga gugma makalikay sa pagkahimong kagul-anan ug kaulipnan kon inubanan lamang sa kaligdong sa dipersonal nga gugma. Espirituhanong kaugalingnan, busa, mao ang suludnong kalig-on nga nagapahimo sa personal nga gugma og usa ka maayo-kaayong panalangin.

Antagonismo isip usa ka Pagsulay sa Buylo

Sama sa personal nga gugma, ang antagonismo makapaaghat usab sa magtotoo sa pagtahan sa pagkontrolar sa iyang kinabuhi ngadto sa ubang tawo. Siya lagmit nagmaneho sa dakong-karsada sa dihang laing motorista ang nagasingit atubangan kaniya. Ang dihadaha nga reaksiyon tingali masuko sa maong waybatasan nga makalagot nga tawo, apan ang kasuko maoy talamayon niini nga sitwasyon. Sa kalit ang magtotoo masilo ug mapalagot; ang iyang tibuuk panghunahuna natuis gumikan niining wayhinungdan nga hitabo. Iyang gitugyan ang paghuput sa iyang kalipay ngadto sa usa ka hingpit nga istranghero. Kon siya nagadumili sa pagbawi gikan sa sala sa panghunahuna sa kasuko pinaagi sa pagrebound, siya mahimong magpadako sa iyang inisyal nga reaksiyon ngadto sa usa ka yabag ug sa kalagmitan mapintas nga panagbingkil batok sa laing drayber.

Sa bisan-unsang higayon ang usa ka magtotoo nagasupak sa katawhan pinaagi sa pangabubho, pagkamapait, kamapahimaslon, o pagkadili-mapuypuy, siya dihadaha naghatag kanila og pagkontrolar diha sa iyang kinabuhi. Diha sa usa ka disalabutanong pag-

sulay sa pagbawi og kontrol, siya mahimong magpahungaw sa iyang antagonismo pinaagi sa paglibak, pagdaot-sa-dungog, ditinuud nga mga pasangil, o hasta gani pagdagmal sa lawas. Apan sa pag-ataki sa tawo kang kinsa siya mitahan sa iyang kalipay, ang magtotoo nagaataki sa iyang kaugalingon nga kalipay. Ang matag mabatukong reaksiyon nagadala kaniya sa mashalawum paingon sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan.

Kon ang ubang katawhan magkontrolar sa kinabuhi sa usa ka magtotoo, bisan kon sila gusto o dili sa pagkontrolar o maskin sa pag-ila nga sila aduna niana nga impluwensiya, siya nagapasangil kanila gumikan sa iyang pagkawala-mahimuut. Apan ang pagpasangil sa uban gumikan sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan nagaputol sa kalagmitan sa kasulbaran ug, ubus sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad, nagapasamut sa pag-antos. Uban sa espirituhanong pagtubo, ang magtotoo makamatikud niining sumbanan sa pagkadili-malipayon. Siya nagagamit og rebound alang sa kapasayloan sa mga sala nga nalambigit, apan ang piho nga kasulbaran sa katawhan nga pagsulay mao ang dipersonal nga gugma, diin ang mismong suludnon nga kalig-on sa magtotoo mao ang basihanan alang sa pagpasaylo sa uban. Ang dipersonal nga gugma napatin-aw isip usa ka aktibong sangkap sa ligdong nga gugma lamang human ang magtotoo nakakab-ot sa espirituhanong kaugalingnan.

Sa katapusan, ang kasulbaran sa tanang pagsulay sa buylo mao ang kalipay sa magtotoo. Ang kalipay isip usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan mao ang monopolyo sa Dios ug sa Iyang plano. Ang magtotoo dili makasalig diha sa katawhan alang sa kalipay; siya kinahanglan magsalig diha sa Dios. Ang magtotoo kinahanglan magsunud sa divine nga protokol alang sa paglikay sa diangayang impluwensiya gikan niadtong siya nagahigugma ug sa paglikay sa pagkahiagum ngadto sa pagdumut batok niadtong kinsa magpalagot kaniya. Ang espirituhanong buylo sulud sa protokol nga plano sa Dios modala sa magtotoo ngadto sa espirituhanong kaugalingnan diin ang iyang katagbawan napalig-on ug diin siya makagamit sa dipersonal nga gugma isip usa ka kasulbaran alang sa iyang mga problema diha sa katawhan.

PANGHUNAHUNA NGA PAGSULAY

Ang Kamahinungdanon sa Paghunahuna sa Doktrina

Ang panghunahuna nagadeterminar sa kinabuhi sa magtotoo. Ang panghunahuna anaa nianang usa ka masangputong epekto ngadto sa kalampusan o kapakyasan sa magtotoo diha sa Kristohanong kinabuhi diin ang hunahuna kinahanglan makonsiderar nga usa ka medyor nga pagsulay sa buylo. Diha sa tanang hugna sa Kristohanong pagtubo ang magtotoo moatubang og presyur sa mga panagbangi sa panghunahuna sulud sa iyang kalag.

Ang tawhanong panglantaw mosupak sa divine nga panglantaw. Ang mini nga mga konsepto mohagit sa doktrina sa Bibliya. Ang pagkaarogante mosupak sa kamapaubsanon. Mga himan sa tanang matang makig-indigay diha sa protokol nga plano sa Dios. Ang kahadlok moparalisar sa pangisip. Kini maoy sukaranon nga pribadong mga panagbangi diin ang magtotoo kinahanglan magsulbad diha sa iyang kaugalingon nga kalag. Mga pagduhaduha, mga kalibog, ug wamatubag nga mga pangutana magdasig sa positibong

magtotoo sa paggamit sa kahinguhaan gikan sa doktrina sa Bibliya nga iyang nakat-onan. Pagpalandong diha sa doktrina nagapatulin sa iyang espirituhanong pagtubo.

Ang panghunahuna nga pagsulay mahimong mahitabo bisan pa ang kahimtang sa dagway mauswagon ug malinawon. Ang usa ka tawo dili sa tanang-panahon mao ra sa unsay makita sa iyang dagway; ang tinuud nga tawo mao ang sulud sa panghunahuna sa iyang kalag.

Kay sa ingon siya [usa ka tawo] nagahunahuna sulud sa iyang-kaugalingon, siya mao usab.

Siya nagaingon diha kanimo, “Kaon ug inum!”

Apan ang iyang kasingkasing [ang dapit sa panghunahuna] dili uyon kanimo. (Mga Proberbio 23:7, NASB)

Tungud kay ang usa ka magtotoo mao og unsay iyang gihunahuna, ang usa ka panghunahuna makapalampos o makapapakyas kaniya, nag-agad diha sa matang sa panghunahuna. Kon ang iyang panghunahuna subay sa doktrina sa Bibliya, siya nagauswag sulud sa protokol nga plano sa Dios. Kon ang iyang panghunahuna sukwahi sa doktrina, siya mitipas gikan sa iyang tinuud nga padulngan sa kinabuhi. Ang iyang panghunahuna mahitungud sa kinabuhi mao ang kalihukan sa iyang hunahuna, ang kahugpungan sa tanan nga siya nahibalo ug nagatoo.

Ang pag-ampo nagahulagway sa kamahinungdanon sa panghunahuna diha sa pagtuman sa pribadong mga responsibilidad sa magtotoo atubangan sa Ginoo.⁴⁶ Ang matag myembro sa harianong pamilya usa ka pari nga may talagsaong pribilihiyo sa pagrepresentar sa iyang-kaugalingon atubangan sa Dios. Sa pribilihiyo nagauban ang responsibilidad. Ang Dios mipahimutang og usa ka protokol diin ang magtotoo kinahanglan magsunud sa paggamit og pag-ampo. Ang mga pag-ampo sa magtotoo kinahanglan subay sa esensiya, mga tumong, ug paagi sa buhat sa Dios. Busa, ang husto ug tukmang paghunahuna sa doktrina mao ang basihanan alang sa epektibo nga pag-ampo. Kon ang iyang mga pag-ampo maglarawan sa mismong panghunahuna ug mga tinguha sa Dios, ang magtotoo makalaum sa pagdawat og positibong mga tubag (Juan 15:7).

Si Jesus mipatin-aw nga ang sayup ug hugaw nga hunahuna nagagarantiya og kapakyasan sa pag-ampo.

“Ug kon ikaw mag-ampo, ayaw paggamit og waykahulugan nga pagbalikbalik, ingon sa gihimo sa mga Hentil, kay sila magdahum nga sila pamation gumikan sa ilang daghan nga pulong.” (Mateo 6:7, NASB)

Paghunahuna sa Kadaotan ug Paghunahuna sa Kamaayo

Salabutanong paghunahuna mao ang mahinungdanon nga tawhanong kalihukan nga nagapalain sa tawo gikan sa mga mananap. Sama sa mga anghel, ang tawo nalalang nga may usa ka kalag og maykatakus sa salabutanong paghunahuna. Tungud-niini, ang

46. Thieme, *Pag-ampo*.

mentalidad sa kalag mao ang panggubatan sa anghelanong away.⁴⁷ Kon ang magtotoo nagahunahuna og daotan, siya daotan. Siya nagapuyo sulud sa kallibutanong sistema ni Satanas. Gikan sa daotang hunahuna nagasangpot ang daotang motibasyon; gikan sa daotang motibasyon, ang daotang mga binuhatan.

Ug si Jesus nahibalo sa ilang mga panghunahuna og miingon, “Nganong kamo naghunahuna og daotan sulud sa inyong mga kasingkasing?” (Mateo 9:4, NASB)

Sa pagtangdi, ang hunahuna nga subay sa kamatuuran adunay dako-kaayong mga sangputanan alang sa kamaayo. Ang kaluwasan mismo natagana sa usa ka hustong panghunahuna, pinaagi sa wala-ang-merito nga positibong kabubut-on ngadto sa Ebanghelyo ni Jesu-Kristo.

“Unsay imong hunahuna bahin kang Kristo?” (Mateo 22:42a, NASB)

Nag-unang kaaway sa katawhan ang usa ka panghunahuna nga gitawag og pagkaarogante. Ang pagkaarogante makapadako o makapakunhod sa panahum sa tawo sa iyang-kaugalingon. Siya nagahunahuna nga siya maayo pa o daotan pa kay sa tinuuray nga siya. Pulos ang pagbuhong-sa-kaugalingon ug pagtamay-sa-kaugalingon magtuis ug maghikaw sa katinuuran, nga mao ang pagbulot-an diin ang plano sa Dios maoy epektibo. Ang grasya sa Dios nagaatiman kanato sumala sa atong-kaugalingon, apan ang usa ka maako-akohon nga magtotoo kinsa wala nagakinabuhi diha sa waypihig nga katinuuran dili gayud mogamit og grasya sa Dios nga mga pagsangkap alang sa pag-uswag sulud sa protokol nga plano.

Kay kon si bisan-kinsa nagahunahuna nga siya talagsaong-tawo [pagkaarogante] bisan pa siya waybili, siya nagailad sa iyang-kaugalingon. (Mga Taga-Galacia 6:3, NASB)

Adunay usa ka subo nga baligho sa pagkaarogante. Ang usa ka tawo nga nagahunahuna og labaw pa alang sa iyang-kaugalingon kay sa iyang angay nga hunahunaon sa tinuud naghikaw sa iyang-kaugalingon sa iyang kinadaghanang mga kaayohan, ang mga benepisyo nga magsangpot uban sa katumanan sa plano sa Dios alang sa iyang kinabuhi.

Kay ako magsulti pinaagi sa grasya sa Dios nga gikahatag ngari kanako, alang sa tanan diha kaninyo, hunonga paghunahuna sa inyong-kaugalingon pinasikad sa pagkaarogante labaw sa unsay inyong angay nga hunahunaon, apan paghunahuna pinasikad sa kabuut alang sa katuyoan sa pagkasalabutanon nga walay ilusyon, maingon nga ang Dios mitugyan sa matag usa og sukaranan [sa paghunahuna] gikan sa doktrina. (Mga Taga-Roma 12:3)

Ang pagkaarogante maoy ilusyon, dikatoohan, ug kon gipalungtad, ang pagkaarogante

47. Tan-awa sa mga panid 146–49.

mamahimong pagkabuang. Ang makasanta mao ang kamatuuran gikan sa doktrina sa Bibliya.

Busa pasagdi siya kinsa nagahunahuna nga siya nagalahutay sa pagpaminaw [sa doktrina sa Bibliya] aron dili siya malaglag. (1 Mga Taga-Corinto 10:12, NASB)

Ang divine nga mga sugo nga ang magtotoo kinahanglan magsunud aron sa makanunayong paglabang sa panghunahuna nga pagsulay gitingub diha sa Mga Taga-Roma 12:2.

Hunonga ang pagpahiuyon nunut niining panahona, apan mag-usab pinaagi sa pagbag-o sa inyong panghunahuna, aron kamo magpakita sa unsa ang pagbuut sa Dios, [kining mosunud] ang maayo, ang makapahimuut-kaayo, ug ang hingpit. (Mga Taga-Roma 12:2)

“Ang pagbag-o sa panghunahuna [ni bisan-kinsa]” matuman sulud sa hataas nga panahon pinaagi sa paghatag sa doktrina sa Bibliya og nag-unang prayoridad, pinaagi sa paghan-ay sa kinabuhi ni bisan-kinsa diha sa adlaw-adlaw nga kahibalo sa Pulong sa Dios. “Ang maayo, ang makapahimuut-kaayo, ug ang hingpit” mao ang protokol nga plano sa Dios, gihimo sulud sa palasyo sa divine dynasphere. Sulud sa divine dynasphere lamang ang magtotoo makadawat sa tanang panalangin nga giandam sa Dios alang kaniya—sa kauswagan o kalisdanan.

Kamapaubsanon diha sa Pagtangdi ngadto sa Ditinuud nga mga Kasulbaran

Ang panig-ingnan sa hustong paghunahuna mao ang pagkatawo ni Jesu-Kristo, kinsa sa makanunayong mipuyo ug milihok sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere.

Padayon sa pagbaton niini nga panghunahuna diha kaninyo, nga maoy anaa usab kang Kristo Jesus. (Mga Taga-Filipos 2:5)

Ang panghunahuna sa kamapaubsanon sa atong Ginoo napadayag pinaagi sa Iyang hingpit nga pagkamasinugtanon ngadto sa plano sa Amahan. Kamapaubsanon, nga maoy pagkamasinugtanon ngadto sa divine nga awtoridad ug pagkasinati sa grasya sa Dios, mao gayud unta ang batasan sa matag myembro sa harianong pamilya sa Dios.⁴⁸

Ang kamapaubsanon nagasalikway sa ditinuud nga mga kasulbaran sa panghunahuna nga pagsulay. Unsa may mga ditinuud-nga-kasulbaran nga ang matuud nga kamapaubsanon nagasalikway?

PAGPANGATARUNGAN maoy paglaban-sa-kaugalingon samtang nagpasangil sa uban alang sa kaugalingong mga kapakyasan ug mga pag-antos sa usa.

48. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 75–82.

KASUKO nagaataki sa usa ka problema uban sa kainit-og-ulo ug kasapoton, nga magpadayag og hingpit nga kairesponsable. Ang kasuko nagabalhin sa pagtagad ngadto sa kaugalingon, ug nagasulay sa pagpakurog ug pagkontrolar sa katawhan pinaagi sa mga paghulga o kapintas. Kaibog sa gahum ug kaibog sa pag-uyon sagad gikapahayag pinaagi sa kasuko, nga nagagumikan sa pagbati sa pagkaubus nga mapahupay sa makadiyut pinaagi sa panimalus o pinaagi sa pagsakit niadtong kinsa magsupak sa hinambog nga opinyon sa iyang-kaugalingon.

PANALIPOD NGA MGA MEKANISMO magsulay sa pagbulag sa hunahuna sa magtotoo gikan sa maslabaw nga mga kabug-at. Apan ang maong binuangbuang nga kalihukan sama sa abuso sa droga, pagkamaulagon, ug pagkapalahubog magdugang lamang sa orihinal nga problema pinaagi sa pagbulag sa magtotoo gikan sa katinuuran.

PANGULIPAS nagabaliwala sa problema tungud sa binutang paglaum nga kini mahanaw ra. Ang mga magtotoo kinsa maghangyo sa Dios alang sa mga milagro sagad magdangup niining mini nga sistema sa pagsulbad og problema.

SUBLIMASYON nagareak sa pagkapakyas pinaagi sa pagpangita og usa ka bag-ong hungawanan alang sa nagpuut nga pagbati. Ang usa ka gilaay nga magtotoo tingali mangita og kalipay pinaagi sa mahugoyhugoyong kinabuhi, pakighilawas, o sa pagpangita og kuwarta bisan pa siya sa tinuuray nagakinahanglan sa pagpaugmad og gugma alang sa Dios pinaagi sa doktrina sa Bibliya. Kadaghanan sa sublimasyon gitumong ngadto sa kalihukan nga moral ug normal apan nahatagan og usa ka sayup nga prayoridad labaw kay sa doktrina sa Bibliya ug sa plano sa Dios.

Pagsimba ug Kombate sa Pangisip

Si Pablo nagahulagway sa panghunahuna nga pagsulay sama sa usa ka gerra sulud sa kalag. Apan kini usa ka gerra diin ang Dios milaraw sa maalamong istratehiya ug mga taktika. Siya sa masangputong misangkap-og-hinagiban ug sa igo nga misuplay sa magtotoo alang sa pagdaog niini nga suludnong gubat batok sa masalaypong hunahuna.

Kay ang kasangkapan ug mga hinagiban sa atong pakiggubat dili [ang] tawhanong mga hiyas kundili ang mga hiyas sa gahum pinaagi sa Dios [ang paggamit sa divine omnipotence sulud sa divine dynasphere] batok sa paggun-ub sa mga kota [lainlaing mga sistema ni Satanas sa sayup nga paghunahuna], pagataki ug pagbungkag sa mga hunahuna ug sa matag kakulian sa pagkaarogante batok sa kahibalo gikan sa Dios, bisan sa paghimong usa ka binilanggo sa matag panghunahuna alang sa pagkamasinugtanon kang Kristo, nagbaton uban sa pagkaandam [doktrina sulud sa kalag] sa pagsilot sa tanang kasaypanan sa higayon nga ang inyong pagkamasinugtanon matuman [pagkamasinugtanon ngadto sa mga sugo sa protokol nga plano sa Dios og nagresulta diha sa espirituhanong pagkahingkod]. (2 Mga Taga-Corinto 10:4–6)

Bisan pa ang paghunahuna sa divine nga panglantaw nagahiling ug nagaguba sa sayup nga tawhanong panglantaw, ang kagun-uban sa dihusto nga mga idiya ug mga hunahuna dili ang labing-mahinungdanong kadaugan diha sa panghunahuna nga pagsulay. Ang kadaugan anaa sa paghuput sa tinuud nga panahum, paghunahuna sa tinuud nga mga idiya,

pagsabut ug paggamit sa tinuud nga mga doktrina.

Si Jesus busa nagsulti niadtong mga Hudiyo kinsa mitoo Kaniya, “Kon kamo magsunud sa Akong pulong [doktrina sa Bibliya], *nan* kamo sa tinuuray mga disipulo Kanako; ug kamo mahibalo sa kamatuuran, ug ang kamatuuran mopahimo kaninyong gawasnon.” (Juan 8:31–32, NASB)

Sa laing pagkasulti, ang pagsimba alang sa Dios usa ka panghunahuna.

“Ang Dios usa ka Espiritu, ug kadtong kinsa magsimba Kaniya kinahanglan magsimba pinaagi sa Espiritu [ang pagpuno sa Balaang Espiritu, Ganghaan 1 sulud sa divine dynasphere] ug sa kamatuuran [pagkat-on ug paghunahuna sa doktrina sa Bibliya, Ganghaan 4].” (Juan 4:24)

Ang tanang aspeto sa pagsimba pinasikad diha sa tukma, doktrinal nga paghunahuna. Diha sa Eyukaristiya ang magtotoo nagapunting diha ni Kristo, naghinumdom sa mga doktrina nga magpadayag sa Iyang persona ug sa nagluwas nga buhat.⁴⁹ Ang musika nagadayeg sa Dios pinaagi sa mga pulong sa awit sa doktrina. Ang paghatag usa ka panghunahuna, ug ang pribilihiyo sa pagsalmot ngadto sa pagpangalagad sa Ginoo gilugway alang sa mga magtotoo kinsa nasayod sa grasya sa Dios (2 Mga Taga-Corinto 9:7–8).⁵⁰ Apan ang labing mahinungdanon kaayo nga paagi sa pagsimba mao ang pagpalandong diha sa pagtulon-an sa Pulong sa Dios.

Isip usa ka resulta sa mga kadaugan diha sa panggubatan sa panghunahuna nga pagsulay, ang magtotoo nagapalawum sa iyang personal nga gugma alang sa Dios, nagaambit sa kalipay sa Dios, ug nagaangkon sa suludnong katahum. Kini nga suludnong katahum, nga si Pablo nagahulagway isip “kabuut sa hunahuna” o “kalig-on sa hunahuna,” nagatimaan sa magtotoo diha sa espirituhanong pagkahingkod (1 Timoteo 2:9–10, 15b; 1 Pedro 3:3–4).

SISTEMA NGA PAGSULAY

Mga Sistema Gihubit, ang Problema Gipahayag

Ang usa ka sistema, isip ang termino nga gigamit dinhi, maoy usa ka organisasyon nga inapilan sa katawhan ubus sa awtoridad sa laing katawhan, nga nagalihok pinasubay sa usa ka palisiya nga gidesinyo sa pagtuman sa usa ka piho nga tumong. Ang tawhanong katilingban usa ka kalambigitan sa mga sistema. Ang matag usa nahisakup sa daghan niini nga mga organisasyon, pormal o dipormal. Adunay patigayon sa mga korporasyon, mga sundalohong pangalagad, simbahanong mga organisasyon, mga bahan sa magdudula, mga asosasyon sa propesyonal, mga unibersidad, mga departamento sa gobyerno, mga kaminyoon, mga pamilya, ug daghan pang lain nga mga sistema. Kining tanan nailhan pinaagi sa:

49. Thieme, *Ang Dugo ni Kristo*, 50–56.

50. Thieme, *Paghatag: Gimik o Grasya?* (2017).

1. GINSAKUPAN UBUS SA AWTORIDAD,
2. MGA TUMONG SA ORGANISASYON,
3. PALISIYA SA TAGDUMALA.

Adunay maayo ug daotan nga mga sistema, nga mahimong malampuson o dimalampuson. Ang ginsakupan—may awtoridad ug ubus sa awtoridad—tingali malampuson o ditakus. Ang mga tumong tingali lehitimo o kadudahan, matin-aw o dipiho. Ang palisiya mahimong magpadasig sa katawhan sa paglabaw o mahimong magdaogdaog kanila. Ang mga problema sa dikalikayan nga mahitabo sulud sa gubot nga malambigiton ug naglambid nga mga sistema diin magtagik sa tawhanong katilingban. Kining tanan nga mga organisasyon maglambigit og katawhan, walay duha-ka-tawo nga managsama ug walay usa nga perpekto. Gumikan sa hilabihan kadaghan sa mga kinaiyang makasasala nga nagdinut-anay batok sa usag usa ug nagpahayag sa ilang-kaugalingon sa matag adlaw, sa walay katahap ang sistema nga pagsulay usa ka dikalikayan nga matang sa pag-antos nga nagatanyag og usa ka kinadak-ang hagit ngadto sa espirituanong pag-uswag sa Kristohanon.

Unsa may buhaton sa magtotoo kon siya gitratar sa dimakiangayon sa usa-ka-tawo nga may awtoridad labaw kaniya? Sa unsang-paagiha man siya magtubag sa kapihig ug paborpabor diin magtuboy sa katawhan kinsa daotan magtrabaho? Unsay sangputanan kon siya adunay panagbangi sa personalidad batok sa iyang agalon? O unsaon niya pagpadayon sa iyang motibasyon ug integridad kon ang mga palisiya magtabang sa personal nga mga tinguha sa usa-ka-tawo imbis nga magpalig-on sa organisasyon, kon sila magkabangi sa normal nga pagkinabuhi, o kon sila ingon og malupigon ug binuang? Sa unsang-paagiha siya nagasugakod diha sa nagkabangi, ditataw, o imposible nga mga tumong?

Ang kakusog ug mga problema sa mga organisasyon giton-an ug gisulat sa daghang inila nga mga awtoridad. Kadaghanan sa mga problema magtumbas ngadto sa pagkaarogante, gipahayag pinaagi sa pagkadili-arang, pagkatapolan, distraksiyon gumikan sa sayup nga mga prayoridad, ug pagkaignorante. Ang katuyoan niini nga pagtoon sa Kristohanong pag-antos dili sa paghiling sa mga kahuyang sa piho nga mga sistema ug magtudlo sa mga ikatabang sa organisasyon. Hinoon, ang tumong mao ang paghulagway sa panghunahuna ug paagi sa buhat sa magtotoo isip usa ka resulta sa paggamit og pangsulbad-sa-problema nga kahimanan. Ang espirituanong kaugalingnan nagapatakus kaniya sa paglungtad ug pagbenepisyos gikan sa sistema nga pagsulay.

Undang o Sugakod

Duha ka paagi sa kalihukan sa kasagaran bukas alang sa magtotoo samtang misagubang sa sistema nga pagsulay. Siya makaundang o siya makasugakod taliwala sa kabug-at, naggamit sa lig-ong-kusog sa mapuslan nga divine omnipotence. Sa wayduhaduha adunay mga panahon alang sa pagpalayo sa kaugalingon gikan sa usa ka organisasyon. Kon ang mga tumong o mga palisiya sa usa ka sistema sa hingpit nga daotan, ang magtotoo kinahanglan magpahilayo sa iyang-kaugalingon gikan niini. Kini maykalabutan sa mga grupo sama sa Komunistang Pundok, sa Nazi nga Partido, tinong apostata nga mga simbahan ug mga kulto, mga organisasyon sa kriminal, ug paramilitar nga mga grupo nga mag-among-

among sa awtoridad sa gobyerno pinaagi sa pagsukol sa kagamhanan o terorismo.

Ang pagbulag gikinahanglan sulud sa mapintas nga kahimtang, apan ang pag-undang tungud sa presyur sagad usa ka dimaayong desisyon gikan sa posisyon sa kahuyang. Kon ang magtotoo nagatahan ngadto sa presyur, kon siya nagaundang bahin sa hinay nga hagit, siya nahagbong sa sistema nga pagsulay.

Kon ikaw madagma sa mga panahon sa kagubot,
pagkagamay sa imong kalig-on! (Mga Proberbio 24:10, NIV)

Kon ang magtotoo nagalahutay sa usa ka sitwasyon bisan pa kon ang panghitabo dili gayud perpekto, ug nagapadayon sa paghimo og maayong buluhaton, siya mapanalipdan ug mapauswag sa espirituhanon sa Ginoo. Ang panalipod nagagikan sa pagpuyo sulud sa gahum sa divine dynasphere. Ang harianong palasyo sa magtotoo igo ang kalig-on sa pagsugakod sa bisan-unsang unus, kon siya mopabilin sa sulud ug mogamit sa iyang divine nga mga bahandi.

Ang espirituhanong kaugalingnan nagahatag sa Kristohanon og gahum sa pagtugyan sa problema diha sa mga kamut sa Ginoo ug sa pagpadayon sa paglihok nga walay usa ka aroganteng reaksiyon. Pagkamapait, pagkadili-mapuypuy, kalooy-sa-kaugalingon, pagdumut, pangabubho, ug panimalus wala kinahanglana sa pagkontrolar sa kinabuhi sa magtotoo tungud lamang kay ang mga problema anaa sulud sa sistema diin siya nahisakup.

Espirituhanong Kaugalingnan diha sa Sistema nga Pagsulay

Pinaagi sa paghinumdum sa naglangkub nga mga bahin sa espirituhanong kaugalingnan, ang magtotoo nagakaplag sa mga bahandi nga siya nagakinahanglan sa pag-atubang sa sistema nga pagsulay. Espirituhanong kaugalingnan mao ang:

1. DIPERSONAL NGA GUGMA ALANG SA TANANG KATAWHAN ug
2. Gipalig-on nga ESPIRITUHANONG PAGSALIG-SA-KAUGALINGON nga gikuha gikan sa
3. PERSONAL NGA GUGMA ALANG SA DIOS, nga mao ang resulta sa
4. DOKTRINA SA BIBLIYA sulud sa kalag.

Ang magtotoo magkinahanglan niining tanan nga mga kalidad samtang misagubang sa sistema nga pagsulay.

Diha sa espirituhanong kaugalingnan ang magtotoo nadasig sa iyang gugma alang sa Dios. Sa bisan-unsang sistema diin siya nahisakup, siya nagahimo sa iyang trabaho “dili tungud sa pagpahimuut sa katawhan kundili sa Dios” (1 Mga Taga-Tesalonica 2:4, NASB). Siya wala nagaagad sa organisasyon alang sa pagsangkap sa iyang motibasyon tungud kay siya nadasig-sa-kaugalingon. Ang organisasyon dili makaguba sa motibasyon diin kini wala milalang sa unang bahin. Bugtong ang magtotoo mismo ang makaguba sa iyang kaugalingong motibasyon pinaagi sa negatibong kabubut-on ngadto sa protokol nga

plano sa Dios. Pinaagi sa personal nga gugma alang sa Dios isip iyang makapadasig nga kaligdong, ang espirituhanon nga makikaugalingnanong Kristohanon makatabang ngadto sa organisasyon bisan pa kon kini magtratar kaniya sa dimakiangayon. Sa tataw nga paagi, siya nagahimo sa posibleng kinamaayohan nga trabaho bisan pa sa inhustisya, dimakiangayon nga pagsaway, o pamihig sa trabaho. Siya dili magreklamo o mag-apil diha sa mga laraw-pangdaot sa organisasyon.

Ang tawo sa kanunay dimakiangayon, apan ang Dios sa kanunay makiangayon. Ang mga sistema sa tawo daotan, apan ang protokol nga plano sa Dios perpekto. Ang mga tawo nga may awtoridad tingali salawayon, apan ang Dios sa tanang-panahon takus sa respeto. Ang personal nga gugma alang sa Dios sa espirituhanon nga makikaugalingnanong magtotoo nagapadasig sa dipersonal nga gugma alang sa katawhan, nga nagapahimo kaniya nga pasensiyoso sa mga kahuyang ug mga kapakyasan sa uban. Kon siya usa ka biktima sa dimakiangayon nga liderato, dimatarong nga tagdumala, o sa usa ka ditakus nga sistema, siya nagaatiman sa mga panagbangi sa personalidad pinasikad sa dipersonal nga gugma. Sa laing pagkasulti, siya nagasagup sa batasan nga ang katawhan kinsa magpahamtang og sistema nga pagsulay diha kaniya nagtampo lamang alang sa iyang espirituhanong pag-uswag. Gumikan kay siya nagahigugma sa Dios, ang Dios nagpalihok sa “tanang butang nga nagtambayayong sa kanunay” alang sa iyang kaayohan (Mga Taga-Roma 8:28).⁵¹

Ang imbentaryo sa doktrina sa Bibliya sulud sa kalag sa magtotoo nagapahimo kaniya sa pagpasakup ngadto sa awtoridad ug mahimong usa ka kaayohan sa bisan-unsang organisasyon. Kana nga susamang doktrina ang nagapalig-on kaniya sa pag-agwanta sa sistema nga pagsulay ug pinaagi sa iyang kasibot-sa-propesyon mahimong usa ka malungtarong impluwensiya alang sa uban kinsa usab mag-antos gikan sa pagkatalamayon, kulang-sa-panglantaw, o pagkadili-takus sa organisasyon.

Diha sa epistola alang sa Mga Taga-Colosas, si Pablo nagasaysay sa prinsipyo, unya nagahulagway gikan sa kalainlain nga mga sistema, ug sa katapusan nagatanyag sa hustong aplikasyon sa doktrina alang sa sistema nga pagsulay.

Ug bisan-unsang inyong himoon pinaagi sa pulong o sa buhat, kining tanan himoa sa ngalan ni Ginoong Jesus, pagpasalamat ngadto Kaniya pinaagi sa Dios nga Amahan. Mga asawa, pagsunud sa awtoridad sa inyong mga bana sa ingon niini takus diha sa Ginoo. Mga bana, higugmaa ang inyong mga asawa ug hunonga ang pagkamapait batok kanila. Mga anak, sunda ang inyong mga ginikanan sa bisan-unsang-butang, kay kini nagapahimuut sa Ginoo. Mga ginikanan, ayaw palagota ang inyong mga anak, o sila mawad-an-og-kadasig. [Ang mga anak, kulang sa suludnong tinubdan, sa waypalad naapektohan sa makalilisang nga sistema sa pagsulay gikan sa dimakiangayon, palingpaling nga mga ginikanan.] Mga mamomoo, sunda ang tagdumala sa tanang-butang, dili pinaagi sa pagtrabaho kon may nagtan-aw ingon sa mga tigpahimuut-sa-katawhan kundili pinaagi sa kaligdong sa kasingkasing [doktrina diha sa hunahuna sulud sa kalag], nagtahod sa Ginoo.

Bisan-unsang inyong buhaton, padayon sa paglihok gikan sa [inyong kau-

51. Thieme, *Ang Integridad sa Dios*, 179–200.

galingon] kalag maingon nga alang sa Ginoo [esprituhanong kaugalingnan] ug dili alang sa tawo, tungud kay kamo nahibalo nga kamo modawat sa ganti gikan sa inyong kabilin [ang inyong pokus nagalugway lapas sa mga tumong sa bisan-unsang tawhanon nga organisasyon]. Kamo mag-alagad ni Ginoong Kristo. Si bisan-kinsa nga nagabuhat og sayup modawat sa mga sangputanan gikan sa iyang sayup, ug wala gayuy pagkamapihigon [ubus sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad]. (Mga Taga-Colosas 3:17–25)

Ang doktrina sa pagkawaypihig sa Dios nagaaplay sa sistema nga pagsulay.⁵² Human ang magtotoo nakagamit sa tukma nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan, siya nagapahimutang sa iyang asunto ubus sa kagahum sa kinatas-ang hukmanan sa langit. Dios mao ang perpektong maghuhukum. Wala gayuy rason sa pagreklamo ug pagbagulbul labot sa pagkamapihigon.

Ang magtotoo kulang kaayo sa kahamtong kon siya nagaabiabi sa ilusyon nga ang nalaglag, mangil-ad sa hingpit nga tawhanong mga linalang matudloan sa kanunay ug makiangayon. Kini ang kalibutan sa yawa. Inhustisya ug pamihig mao ang sumbanan ubus sa mapahitas-ong kamandoan ni Satanas. Imbis nga nagpunting sa iyang pagtagad diha sa kabuang, katalawan, ug kadaotan sa katawhan, ang esprituhanon nga makikaugalingnanong Kristohanon motagad sa tawhanong mga kahuyang sulud sa konteksto sa plano sa Dios.

Ang Dios makiangayon sa kanunay ngadto sa magtotoo. Ang Dios misangkap sa gamhanan ug epektibong divine nga mga bahandi, ug Siya nagalaraw alang sa magtotoo sa pag-abaga sa pagsulay nga Siya wala nagatangtang. Kon ang pagbulag gikan sa daotan nga sistema walay kapasikaran, ang esprituhanong kaugalingnan nagahatag sa magtotoo sa kalig-on sa pagbutang sa asunto atubangan sa Dios, itugyan kini didto alang sa divine nga kasulbaran, ug magsagubang sa sitwasyon maingon nga alang sa Ginoo.

PAGSULAY SA KALIT-NGA-KALISDANAN

Ang Labing Tataw nga Pagsulay

Katawhan nga pagsulay, panghunahuna nga pagsulay, ug sistema nga pagsulay mahimong magbutang og usa ka malimbungong kabug-at diha sa magtotoo. Siya kinahanglan nga mabinantayon alang sa pag-ila niini nga mga hagit sa iyang esprituhanong pag-uswag. Sa higayon nga nailhan niya ang matang sa pagsulay, siya sunud-niana makadapat sa tukma nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan ug maglabang sa pagsulay.

Ang pagsulay sa kalit-nga-kalisdanan, hinoon, dili gayud lisud-sabton. Ang problema dili ang pag-ila sa hulga kundili ang pag-agwanta sa kakugang ug sa pagpabiling balansi alang sa paghimog-desisyon ubus sa kinadak-ang hulga.

Adunay duha ka kategoriya sa pagsulay sa kalit-nga-kalisdanan:

1. PERSONAL NGA KALIT-NGA-KALISDANAN,

52. Ibid., 33–37.

2. MAKASAYSAYANON O NASUDNONG KALIT-NGA-KALISDANAN.

Ang usa ka personal nga kalit-nga-kalisdanan tingali lawasnong kasakit gumikan sa samad, balatian, kakulian, o genetic nga kahuyang. Tingali kini kasubo sa pangisip, gumikan sa pagkawala sa hinigugma, dungog, kalampusan, trabaho, kuwarta, o kabtangan. Ang mga kawad-on tungud sa kagutum, kauhaw, o pagkaladlad sa init o bugnaw mahimong mapinig isip personal nga mga kalit-nga-kalisdanan.

Ang usa ka makasaysayanong kalit-nga-kalisdanan maoy usa ka sitwasyon nga nagadala og kasub-anan sa daghang katawhan. Ang daghan kaayong katawhan mahimong mag-antos gikan sa kahimtang-sa-panahon tungud sa kainit ug hulaw o tungud sa hilabihan ug dugay nga kabugnaw. Mga pagbunok sa nyebe, dagkong-bagyo, mga buhawi, ug mga lunup maghimo og malukpanong kadaot sama sa makusog nga mga linog, mga balud sa linog, o mga pagbuto sa bolkan. Mga insekto o mga sakit sa tanum magwagtang sa mga alanihon. Ang epidemiya makapuhag sa mga molupyo.

Ang mga liyok sa usa ka bukas nga ekonomiya o mga kausaban sa pangagamhanan nga palisiya mahimong hinungdan sa laktod nga mga kapit-os sulud sa dakong tipik sa katilingban. Inhustisya nagabiktima sa daghang katawhan diin ang pagbuhong-sa-kaugalingon nagapadunot sa integridad sa liderato. Kon ang usa ka nasod naga-us, ang mga kadaotan sa krimen, terorismo, ug abuso sa droga magpahamtang og makalilisang nga pag-antos diha sa tibuuk katilingban. Pagkaarogante, panimalus, kahakog, mapatuyangong ambisyon, ug kaibog sa gahum magsabong og grupo batok sa grupo, nasod batok sa nasod, nagbuhi sa kaulahian sa kapintas sa gubat uban sa tanan niyang nagsangpot nga pag-antos.

Ang Kalit-nga-kalisdanan sa Ekonomikanhong Depresyon

Sa unsang-paagiha ang espirituhanon nga makikaugalingnanong magtotoo nagaatiman sa usa ka kalit-nga-kalisdanan nga nagaapekto sa iyang tibuuk nasod? Pananglitan, unsaon niya nga makalabang sa pagsulay gikan sa ekonomikanhong depresyon?

Sa katibuk-an sa mga siglo sa panahon diin ang Bibliya nahasulat, ang ekonomiya sa mga Hudiyo mao ang panguma. Ang kanihit-sa-pagkaon katumbas ra sa depresyon. Tungud-niini, ako mogamit sa termino nga “ekonomikanhong depresyon” alang sa paghubad sa “kanihit-sa-pagkaon” sa pipila ka yugto sa Kasulatan.

Ang ekonomikanhong kabaskog sa usa ka sinaligang nasod sa Dios maoy usa sa pipila ka timailhan sa espirituhanong kahimtang sa nasod. Ekonomikanhong kauswagan maoy gisaad alang sa kanasuran nga magsunud sa mga balaod sa divine nga katukuran labot sa ekonomikanhong kagawasan.

“Kon kamo maglakaw sumala sa Akong mga balaod ug magsunud sa Akong mga kamandoan aron sa pagtuman kanila, nan Ako mohatag kaninyo sa tingulan sulud sa ilang hustong panahon, aron nga ang kayutaan motugyan sa iyang produkto ug ang kakayohan sa umahan mohatag sa ilang bunga. Sa pagkatinuud, ang inyong paggiok molungtad alang kaninyo hangtod sa pag-ani sa ubas, ug ang pag-ani sa ubas molungtad hangtod sa panahon sa tingpugas.

Kamo tungud-niini mokaon sa inyong pagkaon sa kamadagayaon ug magpuyo nga luwas sulud sa inyong kayutaan.” (Levitico 26:3–5, NASB)

Ang ekonomikanhong pagkabawi nagauban og espirituhanong pagkabawi sulud sa sinaligang nasod. Apan kon ang ekonomiya naut-ut sa kanunay, ang nasod sa kasagaran anaa sa espirituhanong pag-us-us. Ang usa ka sinaligang nasod nagaut-ut sa espirituhanon kon ang “nahabilin,” ang mahinungdanong-kahimtang sa nagtubo ug hamtong nga mga magtotoo nianang nasora, nagkadyutay samtang ang gidaghanon sa mga magtotoo kinsa magsalikway sa plano sa Dios nagkadaghan. Dugang pa, kon ang nahabilin mamahimong diyutay kaayo alang sa pagparang sa impluwensiya sa tawhanong panglantaw gikan sa negatibong mga magtotoo, ang Dios nagasilot sa sinaligang nasod pinaagi sa hinugpong nga divine nga disiplina.

Ang lima ka liyok sa disiplina mapahamtang ngadto sa sinaligang nasod kansang mga magtotoo magdumili sa pagbawi sa ilang espirituhanong buylo. Ang ikaduhang liyok sa disiplina mao ang ekonomikanhong pagkunhod ug depresyon (Levitico 26:18–20); ang ikaupat nga liyok mao ang sundalohong pag-okupar pinaagi sa usa ka langyaw nga kagamhanan ug pagkanihit sa pagkaon (Levitico 26:23–26; Deuteronomio 28:15; cf. 28:23–24); ang ikalimang liyok mao ang pagkagun-ub sa nasod (Levitico 26:27–35; Deuteronomio 28:25–26).⁵³

Ang Nag-uswag nga Magtotoo sulud sa Kalit-nga-kalisdanan

Bisan sa panahon ang nasod nagaantos ubus sa divine nga disiplina, ang Dios wala gayud nagabaliwala sa pagkamatinumanon sa tagsatagsa ka mga magtotoo. Ubus sa pagsulay sa kalit-nga-kalisdanan gikan sa ekonomikanhong depresyon, ang espirituhanon nga makikaugalingnanong magtotoo nagagamit sa tanan nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan sa espirituhanong pagkahingkod. Siya nagapunting sa iyang paglaum ngadto sa doktrina, sa iyang personal nga gugma ngadto sa Dios, iyang dipersonal nga gugma ngadto sa katawhan, ug sa iyang naangkon nga divine nga kalipay ngadto sa iyang-kaugalingon. Pinaagi niining gamhanang divine nga mga bahandi siya dili lamang makalahutay sa unus kundili hasta gani sa pagpahimulus niini—uban sa hingpit nga kompiyansa diha sa plano sa Dios alang sa iyang kinabuhi.

Si Abram napakyas sa paggamit sa bisan-unsang pangsulbad-sa-problema nga kahimanan taliwala sa ekonomikanhong depresyon, apan ang Ginoo sa kanunay mihatag sa iyang tanan nga panginahanglan (Genesis 12:10—13:1). Tungud sa pagdumili sa paggamit sa doktrina nga iyang nahibal-an, si Abram mihimo og wakinahanglanang kabug-at alang sa iyang-kaugalingon ug wamakahimo sa pagpahimulus sa pagsangkap sa Dios samtang maangkon unta niya.

Ang hustong batasan taliwala sa ekonomikanhong kalit-nga-kalisdanan nasaysay pinaagi ni Pedro.

53. Ang lima ka liyok sa nasudnong disiplina nabatbat diha sa Levitico 26:14–39. Tan-awa sa Thieme, *Daniel Mga Kapitulo Uno hangtod sa Says, 2*.

Kini [mga pagsulay sa buylo gikan sa tanang matang] kinahanglang magsangpot aron nga ang inyong pagtoo [ang aplikasyon sa doktrina sa Bibliya diha sa paggamit sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan sa Dios]—dako pa og bili kay sa bulawan, nga mahanaw bisan pa og gihingpit pinaagi sa kalayo—mahimong matino nga matuud ug magresulta sa pagdayeg, himaya ug dungog sa higayon nga si Jesu-Kristo ikapadayag [ang Pagsakgaw o pagkabanhaw sa Simbahan isip usa ka pasiuna alang sa lingkoranan sa paghukum ni Kristo, diin ang waykatapusang mga ganti pinasikad sa espirituhang pagtubo]. Bisang kamo wala makakita kaniya, kamo naghigugma kaniya; ug bisan pa kamo dili makakita kaniya karon, kamo nagtoo diha kaniya [paggamit sa mga bahandi sa divine dynasphere] ug napuno sa usa ka dimalitok ug mahimayaon nga kasadya. (1 Pedro 1:7–8, NIV)

Diha sa pagsulay sa kalit-nga-kalisdanan, ang espirituhang hingkod nga magtotoo nagagamit sa kinadak-an sa tanan nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan, ang kalipay sa Dios, nga gihulagway dinhi isip “dimalitok ug mahimayaon nga kasadya.” Ang Dios nagapaambit sa Iyang kalipay diha sa magtotoo una pinaagi sa espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon, unya sa masmakusog pinaagi sa espirituhang kaugalingnan, ug sa labing epektibo pinaagi sa espirituhang pagkahamtong. Ang magtotoo nga nasilsilan sa hunahuna sa Dios malipayon o kuntento sa bisan-unsang kahimtang siya nahimutang mismo ug busa makasugakod sa bisan-unsang kalisud sa kinabuhi.

Ang kahibalo sa doktrina sa Bibliya nagahatag sa magtotoo og usa ka panabut alang sa makasaysayanong tudling-sa-kalamboan mao nga siya mabinantayon sa nag-ong-ong nga ekonomikanhong mga kalit-nga-kalisdanan. Sentido komon sa pagpangandam alang sa ekonomikanhong depresyon gihulagway ni Joseph, ang unang ministro sa Egypt. Si Joseph nakasabut sa kamahinungdanon sa kuwartang-magamit, o ang iyang karaang katumbas sa bugas, ug mitipig sa mga reserba nga magamit sulud sa nihit nga katuigan (Genesis 41:46–57). Ang inflation isip usa ka hinungdan sa depresyon gihulagway ingon nga usa ka sangkap diha sa ikaupat nga liyok sa disiplina (Levitico 26:26). Kon ang depresyon divine nga disiplina, espirituhang pagkabawi sa magtotoo lamang ang makapalingkawas sa sinaligang nasod. Samtang magpadayon ang mga magtotoo, nan nagapadayon ang nasod.

“Kon ang kalit-nga-kalisdanan nagaabut, bisan-hain sa espada sa paghukum [gubat] o sa balatian o ekonomikanhong depresyon, kami mobarog uban sa Imong presensiya atubangan sa templo nga nagadala sa Imong ngalan [diin ang doktrina gikatudlo ngadto sa mga Hudyo pinaagi sa rituwal] ug motawag [pag-ampo] nganha Kanimo tungud sa among kabalaka. Unya Ikaw sa maong-panahon maminaw kanamo ug mopalingkawas kanamo.” (2 Cronicas 20:9)

Ang Dios nagapanalipod sa nagtubo nga magtotoo taliwala sa pagsulay sa kalit-nga-kalisdanan. Ang espirituhang nga makikaugalingnanong magtotoo adunay pribilihiyo sa pagsabut niini nga mga doktrina ug sa pagpasalamat sa Usa kinsa nagapanalipod ug nagapalingkawas kaniya.

“Taliwala sa ekonomikanhong depresyon Siya [Dios] motubus kaninyo gikan sa kamatayon, ug sa pagpakigsangka sa kusog sa espada.” (Job 5:20)

Kinsa ang mopabulag kanato gikan sa gugma ni Kristo? Ang kalit-nga-kalisdanan ba o ang kapaitan o panglutos o ekonomikanhong depresyon o kawad-on o peligro o espada? . . . Apan sa tanan niining mga butanga kita mag-angkon sa kinatas-ang kadaugan pinaagi Kaniya kinsa nagahigugma kanato. (Mga Taga-Roma 8:35–37)

PANGHUNAHUNA NI PABLO: PAGTUNGLO NGA NAHIMONG PANALANGIN

Sa higayon nga ang usa ka magtotoo nagaantos sa pagsulay sa buylo, siya nagkaduul sa gilaraw nga tumong diha sa Kristohanong paagi sa kinabuhi. Espirituhanong pagkahamtong mao ang sunud nga lakang. Diha sa katawhan nga pagsulay, panghunahuna nga pagsulay, sistema nga pagsulay, o pagsulay sa kalit-nga-kalisdanan, ang panghunahuna sa Kristohanon mailhan pinaagi sa matinguhaong pagpaabot ug kaikag bisan pa sa kasakit nga siya nagaantos. Ang nametabolisar nga doktrina sa Bibliya nagapatakus kaniya sa pag-ila unsa na siya kaduul sa pagkab-ot sa pagkahamtong.

Si Pablo mismo maoy usa ka panig-ingnan sa batasan sa magtotoo samtang gihasal sa pagsulay sa buylo human sa usa ka kinadak-ang kapakyasan sa kaugalingon. Siya nakaabot sa espiritudhanong pagsalig-sa-kaugalingon, nga madutlan sa pagkaarogante, ug sa malampusong miatubang sa langitnon nga mapugnganong pag-antos mao nga siya mikab-ot sa espiritudhanong kaugalingnan. Unya, tungud sa pagkabanhaw sa pagkaarogante, siya midahum nga ang iyang kaugalingon nga plano alang sa iyang kinabuhi maayo pa kay sa plano sa Dios. Nahasupak sa doktrina nga iyang nahibaloan (Mga Taga-Roma 11:2–5, 13; Mga Taga-Galacia 2:7), sa mga pasidaan sa ubang katawhan (Mga Buhat 21:10–14), ug sa iyaha mismong sentido komon, si Pablo mitalikud sa iyang malamboong ministeryo alang sa mga Hentil didto sa Aegean Quadrangle ug mibalik sa Jerusalem.

Si Pablo misagol sa pagkaarogante diha sa sentimental-nga-pagbati, nagbunga og usa ka makatalagmanong resulta. Siya nahinumdom sa iyang kabantog isip usa ka manggialamon nga batan-ong Pariseyo ug mitinguha sa pagbalik ug sa pagdala og impak alang kang Kristo diha sa iyang kanhi nga mga kauban. Siya napakyas sa masulub-on. Ang iyang waypagtoo nga tagilungsod negatibo sa dimatarog batok sa Ebanghelyo, maingon nga sila mikontra kaniadto ni Kristo, ug ang legalistang Hudiyo nga mga Kristohanon negatibo sa doktrina. Sa pagkabig og mga tumatambong gikan sa mga Hudiyo, si Pablo milapas pag-ayo hangtod sa pagkompromiso sa iyang integridad, naghimo sa usa ka mapasipad-on nga relihiyosong panumpa sulud sa Templo (Mga Buhat 21:23–26).

Sugod sa usa ka kagubot sulud sa Templo ug sa usa ka laraw sa asasinasyon batok kaniya, ang duha-ka-tuig nga pagkabilanggo misangpot, diin midala ni Pablo ngadto sa Roma. Si Pablo nakamatikud dayon sa iyang kapakyasan ug mirebound mao nga ang katuyoan niining taas nga panahon sa pag-antos nabalhin gikan sa pagtunglo ngadto sa panalangin. Taliwala sa pag-antos, siya mikab-ot-pag-usab sa iyang espiritudhanong buylo. Sa tinuuray, ang langitnon nga mapugnganong pag-antos paspas nga mipalig-on sa iyang

espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon paingon sa espirituhanong kaugalingnan. Diha sa Mga Taga-Filipos 3, si Pablo nagahulagway sa iyang-kaugalingon nga mahandumon: Siya nagapahayag sa panglantaw sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon diha sa bersikulo 10 ug sa panahum gikan sa espirituhanong kaugalingnan diha sa bersikulo 11. Ang unang-bahin sa iyang pagkabilanggo mao ang pagsulay sa buylo. Gikan sa usa ka posisyon sa espirituhanong pagkahamtong, siya nagahinumdom og unsay iyang batasan sa dihang siya wala pa nakaabut sa pagkahamtong apan sa waykatahap siya nagpadulong na. Isip usa ka hamtong nga magtotoo, si Pablo naghinumdom sa grasya sa Dios nga nakapalingkawas kaniya gikan sa iyaha mismong kaugalingong-minugna nga kagul-anan ug nakapatulin sa iyang pag-uswag paingon sa pagkahamtong.

Si Pablo mipasiugda sa usa ka han-ay sa pag-antos pinaagi sa iyang kaugalingon nga mapahitas-ong mga desisyon, apan ang Dios mibalhin sa pagtunglo ngadto sa panalagin sa dihang si Pablo migamit sa rebound ug misulud-pagbalik sa iyang palasyo sulud sa divine dynasphere. Ang apostol wala maluya gumikan sa iyang kapakyasan. Siya mitantiya sa iyang sitwasyon sa igong gidugayon alang sa pagkat-on sa iyang leksiyon, unya sa mapasalamaton mipadayon pag-abante sulud sa plano sa Dios.

PAGSULAY SA BUYLO DIHA SA MGA TAGA-FILIPOS 3

Pagtalikud sa Mini nga Kompiyansa

Si Pablo nagasugod sa Mga Taga-Filipos 3 pinaagi sa pagsubli sa usa ka pasidaan nga siya mismo mibaliwala bahin sa iyang kapakyasan sa Jerusalem. Ang mga magtotoo kinahanglan magmatngon sa rilihiyon mahitungud sa tanan niyang emosyonal nga pag-lukmay, kinaugalingong-pagkamatarong, pagpugus, ug potensiyal nga kapintas. Sa made-talyehon, si Pablo nagahisgot sa iyang kaugalingon nga aristokratikong bakgrawon, kadasig, ug pagkainila sulud sa Hundayismo. Ang rilihiyon nakalusut sa iyang salabutan ug kabaskog, nakaulog-ulog ug nakapauswag kaniya, nakahatag kaniya og dako-kaayong “linawas nga kompiyansa” (Mga Taga-Filipos 3:4, NIV). Pinaagi sa iyang personal nga pagtoo diha ni Kristo ug pagmaymay sa doktrina sa Bibliya, si Pablo nakabiya sa iyang kanhi, sayup nga kompiyansa diha sa tawo. Ang iyang kaibog sa gahum ug iyang kinaugalingong-kamatarong nga kadasig alang sa pag-imposar sa iyang kaugalingong legalismo ngadto sa uban napulihan sa espirituhanong kaugalingnan. Imbis nga sa iyang-kaugalingon, si Kristo niining-tungura ang pokus sa iyang pagtagad. Ang personal nga gugma alang sa Dios nakapalagpot sa pagkaarogante isip pundasyon sa iyang panghunahuna mahitungud sa iyang-kaugalingon.

Apan ang bisan-unsang mga butang nga miabut [ganansiya] ngari kanako, kadtong mga butanga [iyang hiyas nga nahuptan didto sa Israel] karon ako magkonsiderar nga kapildihan alang kang Kristo. Labaw pa niana, mag-ingon ako sa tanang butang nga kapildihan kompara ngadto sa hawud nga kahalangdon sa pagkaila kang Kristo Jesus akong Ginoo, tungud kang kinsa ako nakasinati og pagkawagtang sa tanang butang [iyang Hudiyo nga

pagkabantugan] ug mag-ingon kanila [nga] mahugaw sanglit ako makaangkon ni Kristo. (Mga Taga-Filipos 3:7–8)

“[Pag]angkon ni Kristo” maoy usa ka kapulong alang sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios. Si Pablo nagapahayag sa iyang tinguha sa pag-uswag sulud sa naglihok nga divine dynasphere hangtod sa Ganghaan 8, espirituhanong pagkahamtong, maingon nga ang pagkatawo ni Kristo mipahimutang sa sanglitanan alang sa harianong pamilya pinaagi sa pagkab-ot sa pagkahamtong sulud sa perpektong-sumbanan sa divine dynasphere.

Parentesis: Unsaon Pagkab-ot sa Espirituhanong Pagkahamtong

Diha sa mga bersikulo 9–11, si Pablo nagasal-ot sa usa ka parentesis, nagpasabut unsaon sa “pag-angkon ni Kristo.”

Aron lagmit akong makaplagan diha Kaniya [isip usa ka myembro sa harianong pamilya, pinaagi sa pagkahiusa diha ni Kristo] sa wala pagbaton og usa ka pagkamatarong sa akong kaugalingon gikan sa Balaod [walay kaluwasan pinaagi sa pagsunud sa Balaod ni Moses] apan kana [divine nga pagkamatarong] naangkon pinaagi sa pagtoo diha ni Kristo, kana nga pagkamatarong gikan sa Dios pinasikad sa pagtoo. (Mga Taga-Filipos 3:9)

Sa “pag-angkon ni Kristo” ang usa ka tawo kinahanglan magtoo pag-una diha ni Kristo. Sa panahon sa pagtoo lamang diha ni Kristo lamang, ang Dios sa piho nagaimpyut sa lyaha mismong absoluto nga pagkamatarong ngadto sa matag magtotoo, nagpapas sa bisan-unsang panginahanglan alang sa pagkab-ot sa pag-uyon sa Dios pinaagi sa tawhanong pagkamatarong gikan sa rilihiyon o sa maayong mga binuhatan. Ang tawo nagaangkon og kaluwasan sumala lamang sa divine nga protokol: “gumikan sa grasya ikaw naluwas pinaagi sa pagtoo [diha ni Kristo] . . . dili tungud sa binuhatan, aron dili si bisan-kinsa makapanghambog gayud” (Mga Taga-Efeso 2:8–9).

Human sa kaluwasan ang magtotoo kinahanglan magpadayon sa pagsunud sa divine nga protokol. Ang tawhanong mga buhat walay katakus sa pagluwas, ni ang tawhanon nga maayong mga buhat makahimong angayan sa gugma sa Dios o mga panalangin human sa kaluwasan. Ang palisiya sa grasya sa Dios masubayon. Ang magtotoo nagakinabuhi sa Kristohanong paagi sa kinabuhi pinaagi sa pagsunud sa mga sugo sa Dios, dili pinaagi sa pagpaningkamot sa pagtuman sa iyang kaugalingon nga legalistang idiya og unsay angay gayud sa pagpahimuut sa Dios. Isip usa ka tabang sa pagpanudlo, ang divine dynasphere nagahiusa sa mga sugo sa Dios, naghimo sa Iyang palisiya sa grasya nga masabtan, sa masistemahong nagtanyag sa mga paagi diin kita “magtubo pinaagi sa grasya ug kahibalo gikan sa atong Ginoo ug Manluluwas nga si Jesu-Kristo” (2 Pedro 3:18, NIV).

Aron ako makaila Kaniya ug sa gahum sa Iyang pagkabanhaw ug sa fellowship sa Iyang mga pag-antos, sa pagkahisama [Kaniya] mahitungud sa Iyang kamatayon. (Mga Taga-Filipos 3:10)

Diha sa Mga Taga-Filipos 3:10 si Pablo nagapahimug-at sa pag-antos, apan siya naga-

sugod pinaagi sa pagsaysay sa kamahinungdanon sa human-sa-kaluwasan nga epistemolohiyahong rehabilitasyon labot sa espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon. Bisan og si Pablo anaa na sa espirituhang pagkahamtong samtang siya nagasulat, siya naghatag kanato sa kaayohan gikan sa iyang kasinatian sulud sa espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon. Busa siya nagasugod sa bersikulo 10 pinaagi sa infinitive sa pagtinguha sa punglihok nga (*ginosko*), “sa pag-ila.” Ang infinitive sa pagtinguha nagatumbok sa tumong o katuyoan sa aksiyon gikan sa punoang punglihok, nga makit-an diha sa bersikulo 8, “Ako mag-ingon sa tanang butang nga kapildihan . . . aron ako makaila Kaniya.”

Si Pablo miabut niini nga konklusyon pinaagi sa human-sa-kaluwasan nga epistemolohiyahong rehabilitasyon ug kahibalo sa doktrina sa espirituhang pagkahingkod. Pagkaila ni Kristo, o okupasyon uban ni Kristo, maoy usa sa mga hiyas sa espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon. Gikan sa panglantaw sa espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon, si Pablo niining-tungura nagabalhin sa iyang pagtagad ngadto sa gahum sa Dios diha sa pagkabanhaw.

Ang Eksperimento sa Malungtarong Gahum

Si Jesu-Kristo misinati og duha ka talagsaong kamatayon ibabaw sa krus. Ang mapulihon nga espirituhang kamatayon ni Kristo nagasangkap og waykatapusang kaluwasan alang sa tawhanong kaliwat. Ang lawasnong kamatayon ni Kristo milambigit og usa ka talagsaong tulo-ka-sangkap nga pagkabalag sa lawas, kalag, ug espiritu nga mihatag og pasikaran alang sa usa ka demonstrasyon sa divine nga gahum sa pagkabanhaw.

Ang lawas sa atong Ginoo misulud sa lubnganan (Lukas 23:50–53). Ang iyang tawhanong espiritu miuban sa presensiya sa Amahan didto sa langit (Lukas 23:46; Juan 19:30). Ang iyang kalag gidala sa Balaang Espiritu ngadto sa Paraiso, nga usa ka kompartamento sa Hades sulud sa kinahiladman sa kalibutan (Lukas 23:43; Mga Buhat 2:27, 31).⁵⁴

Diha sa pagkabanhaw ni Kristo gikan sa iyang talagsaon nga lawasnong kamatayon, duha ka kategoriya sa divine nga gahum ang napadayag. Ang omnipotence sa Dios nga Amahan mipahiuli sa tawhanong espiritu sa atong Ginoo gikan sa langit ngadto sa iyang lawas sulud sa lubnganan. Ang Amahan pinaagi-niini nahimong tinugyanan sa pagkabanhaw ni Kristo (Mga Buhat 2:24; Mga Taga-Roma 6:4; Mga Taga-Efeso 1:20; Mga Taga-Colosas 2:12; 1 Mga Taga-Tesalonica 1:10; 1 Pedro 1:21). Ang omnipotence sa Dios nga Balaang Espiritu mipahiuli sa kalag ni Kristo gikan sa Hades ngadto sa iyang lawas sulud sa lubnganan. Tungud-niini, ang Balaang Espiritu sa ingon-usab nahimong usa ka tinugyanan sa pagkabanhaw ni Kristo (Mga Taga-Roma 1:4; 8:11; 1 Pedro 3:18).

Sa labing mahinungdanon-kaayo mao ang isyu sa gahum diha sa kinabuhi ni Kristo, ug hamili kaayo mao ang doktrina sa divine omnipotence, diin ang unang pag-abut sa atong Ginoo mahulagway isip usa ka eksperimento sa malungtarong gahum. Bahin sa paggamit niini nga pulong, ang usa ka eksperimento maoy demonstrasyon sa usa ka nasayran nga kamatuuran. Dinhi ang nasayran nga kamatuuran mao ang doktrina sa Bibliya nga maykalabutan sa hingpit nga pagkamapuslan sa divine nga gahum alang sa pagkatawo ni Kristo sulud sa hypostatic nga paghiusa.⁵⁵ Ang eksperimento sa malungtarong gahum sa

54. Thieme, *Madaugong Proklamasyon* (2017).

55. Sa teyolohiyahong terminolohiya, ang *hypostatic nga paghiusa* mao ang Dios-tawo, ang Ginoong Jesu-Kristo. Tan-awa sa

hypostatic nga paghiusa nagapakita sa waykinutubang gahum sa Dios nga Amahan ug sa Dios nga Balaang Espiritu diha sa pagpalahutay sa pagkatawo ni Kristo sa tibuuk-panahon sa Iyang unang pag-abut.

Ang eksperimento sa malungtarong gahum sa hypostatic nga paghiusa gipadayon isip ang eksperimento sa malungtarong gahum sa Kapanahonan sa Simbahan. Ang gahum nga mibanhaw ni Jesu-Kristo gikan sa pagkamatay karon mapuslan sa matag myembro sa harianong pamilya alang sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios. Alang sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo, ang eksperimento dili lamang usa ka demonstrasyon sa nasayran nga kamatuuran kundili sa ingon-usab usa ka operasyon nga gibuhay alang sa pagkaplag og pipila ka wamasayri nga prinsipyo o sangputanan. Samtang ang pagtugyan ug pang-apod-apod sa divine nga gahum nasayran sa hingpit sa Dios, kining hamili nga pagsangkap sa grasya wamasayri ngadto sa magtotoo hangtod nga nakaplagnan sulud sa Bag-ong Testamento ug nasangyaw sa pastor ubus sa ministryo sa Dios nga Balaang Espiritu. Sa higayon nga ang kalag sa magtotoo nasilsilan sa doktrina sa Bibliya, dugang pang kahubitan mahitungod sa “eksperimento” ang magamit. Ang eksperimento sa malungtarong gahum sa Kapanahonan sa Simbahan mao ang maila nga resulta sa usa ka palisiya, ang talagsaong divine nga palisiya alang sa paghimo sa divine omnipotence nga mapuslan sa hingpit ug sa waypinig alang sa matag myembro sa harianong pamilya.

Usa sa mga resulta sa bawtismo sa Balaang Espiritu diha sa kaluwasan mao ang pagbuhay sa usa ka bag-o nga espirituhanong kaliwatan, ang harianong pamilya sa Dios (2 Mga Taga-Corinto 5:17). Ang katuyoan sa pagbuhay niining bag-o nga espirituhanong kaliwatan mao ang pagpahitakus sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo sa paggamit sa divine nga gahum, nga mahimong mapuslan pinaagi sa tulo ka kategoriya:

1. Ang OMNIPOTENCE SA DIOS NGA AMAHAN nga maykalabutan sa pagsangkap sa atong porpolyo sa dimakitang mga bahandi,
2. Ang OMNIPOTENCE SA DIOS NGA ANAK nga maykalabutan sa pagpalahutay sa uniberso ug pagpalungtad sa tawhanong kasaysayan,
3. Ang OMNIPOTENCE SA DIOS NGA BALANG ESPIRITU nga maykalabutan sa pagpagahum sa espirituhanong kinabuhi sulud sa divine dynasphere.

Wala gayud sa kanhiay sa tawhanong kasaysayan nga adunay ingon kadako sa divine nga gahum ang magamit alang sa daghan kaayong mga magtotoo sama sa eksperimento sa malungtarong gahum sa Kapanahonan sa Simbahan. Ang paggamit niini nga divine omnipotence mao ang basihan alang sa magtotoo nga makabaton og dimakitang impak atol sa Kapanahonan sa Simbahan. Adunay tulo ka kategoriya sa impak:

1. PERSONAL NGA IMPAK gikan sa panalangin pinaagi sa panag-uban sa hamtong nga magtotoo,

2. MAKASAYSAYANONG IMPAK gikan sa panalangin pinaagi sa panag-uban diha sa mahinungdanong-kahimtang sa hamtong nga mga magtotoo sulud sa usa ka sinaligang nasod sa Dios,

3. INTERNASYONAL NGA IMPAK gikan sa panalangin pinaagi sa panag-uban sa dili-sinaligang kanasuran pinaagi sa espirituhanong hamtong nga mga misyonaryo nga gipadala gikan sa usa ka sinaligang nasod.

Kini sa daklit nagapatin-aw sa unsay gipasabut ni Pablo sa dihang siya nagabutyag nga ang iyang katuyoan mao ang “pag-ila Kaniya ug sa gahum sa Iyang pagkabanhaw.” Si Pablo niining-tungura nagadiskurso sa hilisgutan sa pag-antos samtang siya nagapadayon sa paghulagway sa iyang katuyoan sa kinabuhi: “ug [aron ako makahibalo] sa fellowship sa Iyang mga pag-antos” (Mga Taga-Filipos 3:10), nagpasabut ngadto sa pag-antos sa atong Ginoo alang sa panalangin atol sa Iyang unang pag-abut.

Ang Fellowship sa mga Pag-antos ni Kristo

Isip usa ka lugway sa eksperimento sa malungtarong gahum sa hypostatic nga paghiusa sulud sa Kapanahonan sa Simbahan, tulo ka kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin ang mapuslan sa matag magtotoo kinsa nagakab-ot sa espirituhanong pagkahingkod.

1. LANGITNON NGA MAPUGNGANONG PAG-ANTOS nagahagit sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon sa magtotoo, nagasumpo sa pagkaarogante, ug nagasilbi isip usa ka pagpangandam alang sa pagsulay sa buylo.

2. PAGESULAY SA BUYLO nagabansay sa espirituhanong kaugalingnan sa magtotoo pinaagi sa katawhan nga pagsulay, panghunahuna nga pagsulay, sistema nga pagsulay, ug pagsulay sa kalit-nga-kalisdanan.

3. KAPANGHIMATUURAN NGA PAGESULAY nagapakita sa divine nga lig-ong-kusog sa espirituhanong pagkahamtong ug nagahimaya sa Dios sa kinatas-an.

Kining talagsaon nga mga sistema sa pag-antos alang sa panalangin unang nasinati sa pagkatawo ni Kristo sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere. Kining sama nga mga sistema sa pag-antos alang sa panalangin karong-panahona mapuslan alang sa pagpatulin sa buylo sa matag espirituhanong hingkod nga magtotoo samtang siya nagauswag sulud sa naglihok nga divine dynasphere. “Ang fellowship sa Iyang mga pag-antos” nagahulagway sa paggamit sa espirituhanong hingkod nga Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan. Ang makanunayong aplikasyon niining pangsulbad-sa-problema nga kahimanan nagapatumbas sa kalisdanan ug kauswagan, pagkinabuhi ug pagkamatay.

Si Pablo nagakutlo sa kinatas-ang panig-ingnan sa pag-antos sa atong Ginoo sa dihang siya nagahisgot og “pagkahisama [Kristo] mahitungud sa Iyang kamatayon.” Ang Griyegong linangkub nga punghok (*summorphizo*) diha sa panawat nga paningog nagakahulugan og “sa pagsagup sa mao rang paagi, nga mapahiuyon sa, sa pagkasusama.” Ang espiritua-

nong hingkod nga magtotoo nagasagup sa mao rang paagi kang Kristo atol sa Iyang mapulihon nga espirituhanong kamatayon ibabaw sa krus. Ang espirituhanong hingkod nga magtotoo nagapahigayon sa aksiyon sa punglihok pinaagi sa omnipotence sa Balaang Espiritu sulud sa divine dynasphere ug pinaagi sa pag-ambit sa kalipay sa Dios isip usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan.

Samtang si Jesu-Kristo gihukman alang sa mga sala sa kalibutan, Siya migamit niining duha ka managsamang sangkap sa pagpabilin ibabaw sa krus uban sa kahimtang sa pagkawaysayup.

Si Kristo . . . pinaagi sa matunhayong Espiritu [ang omnipotence sa Balaang Espiritu sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere] mihalad sa Iyang-kaugalingon nga walay buling ngadto sa Dios. (Mga Hebreohanon 9:14*b*, NASB)

Kinsa [ang pagkatawo ni Kristo] tungud sa gipakita karon nga kalipay [paggamit sa divine nga kalipay isip usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan], miagwanta sa krus [mapulihon nga espirituhanong kamatayon], nagbaliwala sa kaulaw [sa pagpakiglambigit sa sala ug paghukum uban sa kahimtang sa pagkawaysayup]. (Mga Hebreohanon 12:2*b*)

Ang katapusang tulo ka oras diin si Jesus nagbitay ibabaw sa krus mao ang labing masakit alang sa bisan-kinsang tawo diha sa kasaysayan sa tawhanong kaliwat. Bisangani ang pagpaabot sa maong kasakit nakahimo sa atong Ginoo og makalilisang nga kapaitan didto sa Gethsemane (Mateo 26:38–39). Gisikup, sa dimakiangayong gihusay, gidagmalan sa tuyo sa pagpaluya sa hilabihan, gilansang ngadto sa krus, Siya misinati sa tanan nga walay reklamo (Markos 15:2–5; Mga Buhat 8:32–35). Unya, sa dihang giimpyut ang makahahadlok nga palas-anon sa tawhanong sala ug gihukman sa hustisya ug omnipotence sa Dios, si Jesus mibugto sa kabililhon sa Iyang kahilum ug misiyagit sa kasakit (Mateo 27:46). Giunsa man sa pagkatawo ni Kristo pag-agwanta sa paghukum sa Amahan? Sa bisan-unsang higayon si Jesus makasinggit unta gayud og “Igo na!” ug minaog gikan sa krus. Unsay mihawid Niya didto hangtod ang kinatapusang sala sa katapusang myembro sa tawhanong kaliwat nahukman ug nahatag ang kaluwasan alang sa tanan?

Taliwala sa Iyang dimahubit nga kapaitan, ang pagkatawo ni Kristo milahutay ibabaw sa krus pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere ug pinaagi sa paggamit sa divine nga kalipay isip usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan.

Ang susamang gahum nga mipalahutay ni Jesus ibabaw sa krus mapuslan pagkakaran sa matag myembro sa harianong pamilya. Isip usa ka resulta sa istratēhiyanhong kadaugan ni Kristo ibabaw sa krus, upat ka lig-ong pangsulbad-sa-problema nga kahimanan ang mahimong mapuslan sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo kinsa nagakabot sa espirituhanong pagkahingkod pinaagi sa pagpuyo, paglihok, ug buylo sulud sa divine dynasphere.

1. NGADTO SA DIOS: personal nga gugma alang sa Dios isip ang makapadasig nga kaligdong gikan sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon.

2. NGADTO SA KATAWHAN: dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan isip ang naglihok nga kaligdong gikan sa espirituhanong kaugalingnan.
3. NGADTO SA DOKTRINA: paglaum isip ang tumong sa kasinatian gikan sa espirituhanong pagkahingkod.
4. NGADTO SA KAUGALINGON: pag-ambit sa kalipay gikan sa Dios.

Samtang ang tanang upat gikan niining pangsulbad-sa-problema nga kahimanan naggamit sa pagkatawo ni Kristo ibabaw sa krus, ang pag-ambit sa kalipay sa Dios maoy mipatigbabaw diha sa Mga Hebreohanon 12:2. Kon kita maggamit niining divine nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan, kita naggamit sa mga kahinguhaan nga mipalahutay sa pagkatawo sa atong Ginoo sa pagtubus sa atong mahinungdanon-kaayo nga kaluwasan.

Ang Dios nahimaya pinaagi sa istratohiyanghona kadaugan ni Kristo sulud sa anghelanonong away. Ang Dios nahimaya usab sa dihang ang mga myembro sa harianong pamilya modaog sa taktikanhong mga kadaugan samtang sila maggamit sa divine nga mga bahandi ubus sa kalisud paingon sa espirituhanong pagkahamtong.⁵⁶ Sa pagkahamtong ang magtotoo nagahuput og kapasidad sa pagdawat og espesyal nga mga panalangin ug sa paglabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay, ang duha magpahimaya sa Dios sa kinatas-an.

Kompiyansa gikan sa Doktrina sa Pagkabanhaw

Ang sumbanan sa kinatas-ang paghimaya sa Dios nagapadayon sa matag henerasyon sa Kapanahonan sa Simbahan hangtod ang harianong pamilya maporma sa hingpit. Sa dihang makompleto, ang tibuuk harinaong pamilya mabanhaw sa Pagsakgaw sa Simbahan. Kini nagatapos sa eksperimento sa malungtarong gahum sulud sa Kapanahonan sa Simbahan. Sa paghisgot sa pagkabanhaw ni Kristo diha sa Mga Taga-Filipos 3:10, si Pablo nagabalhin sa iyang pagtagad diha sa bersikulo 11 ngadto sa pagkabanhaw sa Simbahan, ang panapos nga hitabo sa Kapanahonan sa Simbahan. Ang gahum nga mibanhaw ni Jesu-Kristo gikan sa pagkamatay mao usab nga gahum diin mopabanhaw sa harianong pamilya sa Dios (1 Mga Taga-Corinto 6:14).

Kon sa bisan-unsang paagi ako modangat labot sa pagbiya-nga-pagkabanhaw [ang Pagsakgaw sa Simbahan], kadtong susama sa pagkamatay. (Mga Taga-Filipos 3:11)

Duha ka enclitic particles diha sa Griyego, gihubad og “kon sa bisan-unsang paagi,” magtumbok nga si Pablo walay pagduda sa kamatuuran sa Pagsakgaw apan buut mahibalo bahin sa paagi diin siya mosalmot. Duha ka kalagmitan ang mahitabo: Si Pablo mahimong bisan-hain sa mamatay sa lawasnon o buhi sa lawasnon sa panahon sa pagkabanhaw. Siya mahimong mahiapil bisan-hain sa “mga patay uban ni Kristo” kinsa “mangabanhaw

56. Istratohiyanghon ug taktikanhon nga mga kadaugan gihulagway diha sa *Kristohanong Integridad*, 179–82.

pag-una” o mahiapil niadtong “kinsa mga buhi, nga magpabilin” ibabaw sa kalibutan sa panahon sa Pagsakgaw, kinsa “mosaka [Latin, *rpto*] uban kanila ngadto sa kapanganoran sa pagtagbo sa Ginoo taliwala sa kahanginan, ug busa kita sa waykatapusan makig-uban sa Ginoo” (1 Mga Taga-Tesalonica 4:16–17).

Dios nga Amahan ang mahimong tinugyanan sa pagkabanhaw alang sa “mga patay uban ni Kristo,” kadtong Kapanahonan sa Simbahan nga mga magtotoo kinsa mangamatay sa wala pa ang Pagsakgaw mahitabo. Dios nga Balaang Espiritu ang mahimong tinugyanan sa pagkabanhaw alang “niadtong kinsa mga buhi” sa panahon sa Pagsakgaw.

Ang pangagpas ni Pablo alang sa pagpasabut, sa kaayohan sa mga bumabasa, tungud kay siya daw nakahibalo nga siya magsinati og pagkabanhaw uban sa mga patay. Sa panahon nga siya misulat og “akong natapos ang panaw” diha sa 2 Timoteo 4:6–8 (NASB), siya segurado nga ang pagkabanhaw mahitabo human sa iyang kamatayon. Sa pagsulat ngadto sa Mga Taga-Filipos, busa, si Pablo nagpaila sa duha ka kalagmitan mahitungud sa Pagsakgaw isip usa ka paagi sa pagtudlo og doktrina sa pagsingabot sa Pagsakgaw.

“Pagsakgaw” nagagikan sa Latin nga *rpto*, “sa pagsikup ug pagdagit,” ang Vulgate nga hubad sa “saka” diha sa 1 Mga Taga-Tesalonica 4:17. Ang teknikal nga teyolohiyanhong termino nga “Pagsakgaw” nagahulagway sa pagkabanhaw sa harianong pamilya sa Dios diha sa pagtapos sa Kapanahonan sa Simbahan. Sulud sa Kapanahonan sa Simbahan, ang Dios nagporma sa harianong pamilya alang sa paghingpit sa bag-o nga harianong titulo nga gitugyan ngadto kang Jesu-Kristo isip usa ka resulta sa krus. Sa higayon nga ang harianong pamilya makompleto, ang Pagsakgaw mahitabo. Diha sa Pagsakgaw ang matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo, bisan kon patay o buhi pa, kon mananaog ba o napildi, modawat sa iyang lawas sa pagkabanhaw (1 Mga Taga-Corinto 15:50–53; Mga Taga-Filipos 3:20–21). Nianang higayona, ang Simbahan isip usa ka espirituhanong edipisyo mausab ngadto sa usa ka espirituhanong templo (Mga Taga-Efeso 2:20–22). Ang Pagsakgaw nagapatuman sa kinatas-ang pagkanilain alang sa matag myembro sa harianong pamilya (Mga Taga-Efeso 5:26–27).⁵⁷

“Pagsingabot” nagakahulugan og modangat, ug gigamit usab isip usa ka teknikal nga teyolohiyanhong termino. Ang pagsingabot sa Pagsakgaw nagaila nga walay propesiya ang matuman gayud sa dili pa ang pagkabanhaw sa Simbahan mahitabo. Ang sunud nga eschatological nga hitabo mao ang Pagsakgaw mismo. Bahin sa bibliyanhong mga pamahayag nga si Kristo moabut sa dimadugay, ang pulong “sa dimadugay” nagapasabut og pagsingabot (Pinadayag 22:7, 12, 20).

Ang Kapanahonan sa Simbahan maoy talagsaon sa daghang hinungdan, lakip kanila ang kamatuuran nga kini ang bugtong dispensasyon nga kulang sa propesiya. Ang Kapanahonan sa Simbahan misugod sa Adlaw sa Pentekostes, A.D. 30, nga gipropesiya (Juan 14:17; Mga Buhat 1:5, 8), ug matapos pinaagi sa Pagsakgaw, nga sa ingon-usab gipropesiya. Wala gayuy nagpatunga nga propesiya taliwala niining mga utlanan sa Kapanahonan sa Simbahan.

Bisan og ang mga myembro sa harianong pamilya makahimo pagtan-aw likud sa Pagsakgaw bahin sa panghitabo sa Kalisdanan ug Milenyo, walay hitabo sa propesiya ang nagapakita sulud sa Kapanahonan sa Simbahan. Sa sangputanan, kita magtantiya gayud sa kasaysayan pinasikad sa makasaysayanong tudling-sa-kalamboan, sama niadtong gibatbat

57. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 51–52.

sulud sa lokal nga kasimbahanan sa Pinadayag 2—3. Ang empasis sa eksperimento sa malungtarong gahum sulud sa Kapanahonan sa Simbahan dili ang makitang impak sa propetikanhong panghitabo kundili ang dimakitang impak sa tagsatagsa ka mga magtotoo kinsa maggamit sa divine omnipotence.

Ang doktrina sa pagsingabot sa Pagsakgaw gipasabut pinaagi sa prinsipyo nga walay usa ang nahibalo sa adlaw o sa oras (Mateo 24:36). Wala gayuy nag-unang pasidaan bahin sa Pagsakgaw, nga mahimong mahitabo gayud sa panahon ni Pablo, mahimong mahitabo karong-panahona, o lagmit dili mahitabo sulud sa laing usa-kalibo ka tuig. Busa, ang magtotoo dili gayud mangita sa eschatological nga kahulugan diha sa makasaysayanong panghitabo. Hinoon, siya kinahanglan magkonsentrar diha sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios (1 Mga Taga-Corinto 1:4–8; 1 Juan 3:2–3). Ang pagtuis diha sa pagsingabot sa Pagsakgaw nagapahimo og kawalay-kasigurohan gikan sa binuang nga pangagpas mahitungud sa oras sa Pagsakgaw (Santiago 5:7–8).

Ang punghok nga (*katantao*) diha sa Mga Taga-Filipos 3:11 nagakahulugan og sa pagdangat sa usa-ka-bahin, ingon sa usa nga moabut sa padulngan gikan sa usa ka panaw. Kining tibuuk panaw mahitabo diha sa usa ka tipik sa panahon, ang panahon sa pagkabanhaw sa nakompleto nga harianong pamilya sa Dios. Ang *katantao* nagapakita pinaagi sa subjunctive mood, nga nagapasabut og usa ka kalabutan sa umaabot nga gihimo pinaagi sa usa ka elemento sa kalagmitan. Ang umaabot nga hitabo mao ang Pagsakgaw; ang elemento sa kalagmitan mahitabo diha sa matag henerasyon tungud kay ang mga magtotoo wala mahibalo kon sila ba mabanhaw uban sa mga patay o uban sa mga buhi. Si Pablo nagahisgot sa tibuuk harianong pamilya samtang siya sa madramahong-nagasulat sa pagsingabot sa Pagsakgaw.

Usa sa nag-unang mga resulta sa paggamit sa doktrina sa Pagsakgaw mao ang mitaas nga kompiyansa. Ang magtotoo makaharong sa iyaha mismong kamatayon uban sa kasigurohan nga usa ka adlaw siya modawat sa iyang lawas sa pagkabanhaw “subay sa lawas sa [kang Kristo] himaya sumala sa paggamit sa Iyang gahum nga nagapatakus Kaniya sa pagdala sa tanan ubus sa Iyang pagkontrolar” (Mga Taga-Filipos 3:21). Dugang pa, ang magtotoo nagadawat og kompiyansa labot sa Kristohanong mga hinigugma ug mga higala kinsa nangamatay, “nga [siya] dili magbangutan sama sa uban [sulud sa kalibutan] kinsa walay paglaum” (1 Mga Taga-Tesalonica 4:13). Ang doktrina sa Pagsakgaw nagatangtang sa kahadlok ug, busa, nagasugod sa usa ka aplikasyon sa paglaum isip usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan.

Busa, pagpahiuyon sa usag-usa uban niini nga mga doktrina [sa Pagsakgaw].
(1 Mga Taga-Tesalonica 4:18)

Si Pablo usa ka hamtong nga magtotoo sa dihang siya misulat sa Mga Taga-Filipos, apan alang sa atong kaayohan siya misulat og mga bahin sa kapitulo tres gikan sa panglantaw sa iyang kasinatian bahin sa sayong mga hugna sa espirituhonong pagkahingkod. Ang Mga Taga-Filipos 3:9–11 nagaaninaw sa Kristohanong paagi sa kinabuhi gikan sa panahum sa espirituhonong pagsalig-sa-kaugalingon. Ang mga bersikulo 12–14 magrepresentar sa batasan sa espirituhonong kaugalingnan. Ang paghandum-sa-kagahapon ni Pablo natapos diha sa bersikulo 15, diin siya nagahulagway sa hunahuna sa usa ka hamtong nga magtotoo.

Diha sa espirituhanong pagkahingkod, ang pag-antos alang sa panalangin nagapatulin og pagtubo. Kini wala nagapapha og kauswagan gikan sa kinabuhi sa magtotoo. Ang dayag nga kauswagan nagatanyag og mga kalisud sa iyang kaugalingon ug sa pagkatinuud usa ka paagi sa pagsulay sa buylo. Ang espirituhanong hingkod moatubang og mga distraksiyon taliwala sa kauswagan ug sa kalisdanan, maingon nga siya moambit sa kalipay sa Dios pinaagi sa paggamit sa divine nga mga bahandi—taliwala sa kauswagan o sa kalisdanan. Ang prinsipyo mao nga ang matag karon ug unya nga pag-antos alang sa panalangin maoy usa ka paagi sa espirituhanong buylo samtang ang suludnong kauswagan, waysapayan sa panghitabo, maoy usa ka resulta sa buylo.

Katapusang Parentesis: Espirituhanong Kaugalingnan ni Pablo

Pinaagi sa Mga Taga-Filipos 3:11 si Pablo nagatak-up sa parentesis sugod diha sa bersikulo 9. Siya natapos sa paghulagway og unsaon sa “pag-angkon kang Kristo” (Mga Taga-Filipos 3:8). Kita mag-angkon kang Kristo, o mag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong, pinaagi sa tulo ka hugna sa pagkanilain: sa posisyon, sa kasinatian, ug kinatas-ang pagkanilain.

Pagkanilain mao ang buhat sa Dios sa paghimo sa matag myembro sa harianong pamilya sama kang Jesu-Kristo. *Sa posisyon nga pagkanilain* mao ang pagkahiusa uban ni Kristo pinaagi sa bawtismo sa Balaang Espiritu sa higayon sa kaluwasan. Si Pablo mipahayag niining inisyal nga hugna sa pagkanilain diha sa bersikulo 9, “aron lagmit ako makaplagnan diha Kaniya.” *Sa kasinatian nga pagkanilain* mao ang pagbuhat sa protokol nga plano sa Dios ibabaw sa kalibutan, samtang kita magsunud sa sanglitanan sa atong Ginoo diha sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere pinaagi sa atong pagpuyo sulud sa naglihok nga divine dynasphere. Kini nga ikaduhang hugna sa pagkanilain gihulagway diha sa bersikulo 10 (KJV), “nga ako makaila kaniya, ug sa gahum sa iyang pagkabanhaw, ug sa fellowship sa iyang mga pag-antos.” *Kinatas-ang pagkanilain* mao ang paghuput sa usa ka lawas sa pagkabanhaw sama sa lawas sa pagkabanhaw ni Jesu-Kristo. Kining katapusan nga hugna sa pagkanilain gidahum sulud sa bersikulo 11, “ako modangat labot sa pagbiyanga-pagkabanhaw [ang Pagsakgaw].”

Sa pagtak-up sa parentesis, si Pablo nagapadayon diha sa bersikulo 12 diin siya misugod og hunong: “Ako nakasinati og pagkawagtang sa tanang butang ug mag-ingon kanila nga mahugaw sanglit ako makaangkon ni Kristo” (Mga Taga-Filipos 3:8).

Dili tungud kay ako nakadawat na [espirituhanong pagkahamtong, o naka-angkon kang Kristo] o nakatuman na [pagkahamtong], apan ako padayon sa pagpaninguha [sa tumong] aron nga ako makaabut niini [espirituhanong pagkahamtong], tungud kay ako usab [gigukud ug] naabtan ni Kristo Jesus. (Mga Taga-Filipos 3:12)

Sumala sa awtobyograpiya nga paghamdum ni Pablo, sa dihang siya mikab-ot sa espirituhanong kaugalingnan ang iyang panghunahuna matuud nga kamapaubsanon. Ang bantugan nga apostol wala natagbaw sa iyang kalampusan o nahimong arogante bahin sa iyang espirituhanong kalamboan. Hinoon, siya miila nga siya wala pa makaabut sa

katapusang tumong. Siya wala pa nakatuman sa protokol nga plano sa Dios pinaagi sa pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong. Walay magtotoo ang nagakab-ot sa espirituhanong pagkahamtong hangtod nga siya sulud sa kahimtang sa espirituhanong kaugalingnan nagalabang sa upat ka bahin sa pagsulay sa buylo: katawhan nga pagsulay, sistema nga pagsulay, panghunahuna nga pagsulay, ug kalit-nga-kalisdanan nga pagsulay.

Pagkawagtang ug Pag-angkon-pag-usab sa Espirituhanong Buylo

Sa daghang katuigan nga nag-una, si Pablo nakalabang sa kinaunhang kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin: langitnon nga mapugnganong pag-antos, nga maoy usa ka pagpangandam alang sa pagsulay sa buylo. Tungud kay ang pagkaarogante sa epektibong napugngan, ang espirituhanong kaugalingnan mihatag kaniya og abilidad sa hustong pagtantiya sa iyang kaugalingon nga espirituhanong kahimtang. Ang waypihig nga pagtantiya-sa-kaugalingon maoy gikinahanglan sa paglikay sa kapiligro gikan sa paghunahuna sa nangaging-hitabo ug maunlod sa dili pa makalampos sa tinguha.

Ang kakuyaw sa pagkawagtang sa espirituhanong buylo nasinati ni Pablo. Sa tinuud, siya naghulagway sa iyang ikaduhang kalampusan sa espirituhanong kaugalingnan. Sa unang higayon siya mikab-ot sa espirituhanong kaugalingnan, siya nawad-an sa iyang espirituhanong kalagsik ug mius-us diha sa plano sa Dios. Pinaagi sa pagkat-on sa lisud nga paagi, si Pablo nakasabut sa kaalam gikan sa Romanhong sanglitanan: *Qui non proficit deficit*. “Siya nga wala nagaabante nagaatras.”

Ang kapakyasan ni Pablo misugod sa dihang siya mibaliwala sa pagbuut sa Dios ug mihupay sa iyang kaugalingong sentimental-nga-pagbati pinaagi sa pagbalik ngadto sa Jerusalem. Siya mikompromiso sa iyang integridad, mipukaw sa panatikong kasilag sa relihiyosong mga Hudiyo, ug misagubang sa duha katuig nga pagkabilanggo didto sa Caesarea sa wala pa gidala isip usa ka binilanggo paingon sa Roma. Si Pablo miantos sa hilabihan. Sa sinugdan, ang divine nga disiplina mipadasig sa pagrebound, gisundan sa pagsulay sa buylo nga mipatulin sa bag-o nga espirituhanong pag-uswag ni Pablo. Isip usa ka resulta sa pag-antos alang sa panalangin, si Pablo miabut didto sa Roma ingon nga usa ka hamtong nga magtotoo.

Sulud sa duha katuig didto sa Caesarea ug diha sa pagkalunod didto sa baybayon sa Malta, si Pablo nakalabang sa tanang upat ka bahin sa pagsulay sa buylo. Atong masubay ang iyang pagsulay sa buylo. Ang katawhan nga pagsulay milakip sa mabangis nga batasan ni Ananias, ang pangulong pari (Mga Buhat 23—24) ug sa pagsalikway sa Ebanghelyo ni Haring Herod Agrippa II, sa iyang igsoong-babaye nga si Bernice, ug sa hukmanan nga gitambongan nila (Mga Buhat 25—26). Ang sistema nga pagsulay mipahigawad ni Pablo pinaagi sa sayup-nga-paglihok sa Romanhong hustisya ubus sa gahum nila Felix ug Festus, ang duha ka nagbanusbanus nga mga tinugyanan sa Romanhong probinsiya sa Judea (Mga Buhat 24:22—25:12; 26:32). Ang panghunahuna nga pagsulay mihagit sa panghunahuna ni Pablo sa dihang siya miatubang sa waypaghunahuna nga kalisang sa mga pasahero ug tripulante atol sa pag-unus sa dagat (Mga Buhat 27:31—44), sa dihang siya napaakan sa makamandag nga bitin tungud sa pagluwas sa tagsatagsa ka kinabuhi diha sa pagkalunod (Mga Buhat 28:3—6), ug sa dihang siya gisalikway sa mga Hudiyo sa katapusang pag-abut sa Roma (Mga Buhat 28:23—31). Ang kalit-nga-kalisdanan nga pagsulay mihulga sa kinabuhi ni Pablo tungud sa laraw sa asasinasyon batok kaniya didto sa Jerusalem (Mga

Buhat 23:12–14) ug taliwala sa unus ug pagkalunod (Mga Buhat 27).

Samtang usa ka binilanggo gihapon sa Roma, si Pablo misulat sa Mga Taga-Filipos sulud sa kahimtang sa espirituhanong pagkahamtong. Kini nga kamatuuran napaila pinaagi sa mga pag-umento sa pagsulay sa buylo nga siya nakalabang una pa sa pag-adto sa Roma. Ang iyang espirituhanong kahimtang gikomfirmar pinaagi sa pagtandi sa Griyegong punglihok (*teleiōo*), gihubad og “o human na *mikab-ot* [pagkahamtong]” diha sa bersikulo 12, uban sa iyang kaamgid nga pungan (*teleios*), gihubad og “sama kadaghan sa *hamtong*” diha sa bersikulo 15. Si Pablo sa hingpit nakabawi gikan sa iyang kapakyasan. Isip usa ka hamtong nga magtotoo og nagkinabuhi sa hingpit sulud sa pagbuut sa Dios, siya misugod diha sa iyang ikaupat nga misyonaryong panaw human sa iyang pagkaabsuwelto gikan ni Caesar. Ang kapanghimatuuran nga pagsulay ni Pablo misugod atol sa iyang kinaunhan nga Romanhong pagkabilanggo ug malagmit mipadayon sulud sa tipik sa ikaupat nga misyonaryong panaw latas sa Romanhong mga probinsiya sa Asya, Gaul, ug Spain (Mga Taga-Roma 15:24, 28; Mga Taga-Filipos 2:23–24; Philemon 22).

Sa pagtan-aw-pagbalik ngadto sa iyang bag-ohay nga pagkabawi, si Pablo nahinumdom nga sa dihang siya anaa pa sa espirituhanong kaugalingnan siya nasayod nga siya wala “pa makaabut” sa pagkahamtong. Siya usab nahinumdom sa pagkamatikud sa tino nga siya nagkaduul diha sa tinguha. Sa sangputanan, siya migamit sa opensiba diha sa iyang pag-uswag paingon sa taas nga kahibalo sa espirituhanong pagkahamtong. “Ako padayon sa pagkaplag [sa tumong],” siya misulat. Nagdumili nga mawad-ag-kadasig, si Pablo dili gayud mabalda sa nangaging kapakyasan. Siya nakakat-on sa pagrebound ug padayon sa pag-abante. Ang iyang agresibong kalihukan sulud sa espirituhanong kaugalingnan migamit sa paagi sa kamalahutayon sa positibong kabubut-on, ang pagtigum sa nametabolisar nga doktrina, ang paggamit sa divine omnipotence, ug ang paggamit sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan taliwala sa pagsulay sa buylo. Siya niining-paagiha misunud sa panig-ingnan diin ang pagkatawo ni Kristo nakapahimutang sa panahon sa Inkarnasyon alang sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo.

Pagkamakanunayon sa Katuyoan

Si Pablo nagasal-ot sa usa ka klasiko sa Griyego nga gramatikanhong paghan-ay isip usa ka ekspresyon sa katuyoan ug pagdahum. Ang iyang katuyoan mao ang “sa pag-apas, sa pagsakmit, sa pagkab-ot” sa tumong sa espirituhanong pagkahamtong, ug siya nagadahum sa masaligon sa pagtuman niana nga katuyoan. Siya nagalantaw sa iyang pag-uswag paingon sa espirituhanong pagkahamtong latas sa walog sa pagsulay sa buylo. Sa laing pagkasulti, si Pablo sulud sa espirituhanong kaugalingnan nahibalo nga ang pag-antos nagsingabot. Siya nahibalo sa sumbanan. Maingon sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon dugangan og langitnon nga mapugnganong pag-antos katumbas sa espirituhanong kaugalingnan, sa maong-paagiha usab ang espirituhanong kaugalingnan dugangan og pagsulay sa buylo katumbas sa espirituhanong pagkahamtong. Imbis nga dili makabantay ug mabiktima sa pag-antos, siya nagagamit sa usa ka agresibong paagi batok sa kalisdanan.

Sa dihang si Pablo nagasulat “ako padayon sa paggukud [sa tumong] aron nga ako makaapas [niini],” (Mga Taga-Filipos 3:12) siya nagagamit og sundalonhong terminolohiya. Siya pirming nagauswag pinaagi sa iyang makanunayon nga pagdawat, paghawid, ug pag-

hinumdum sa doktrina sa Bibliya. Siya nagaabante pinaagi sa paggamit sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan gikan sa paglaum diha sa doktrina, personal nga gugma alang sa Dios, dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan, ug pag-ambit sa kalipay sa Dios sulud sa iyang-kaugalingon. Siya nagapadayon, nakahibalo nga ang Dios mopatulin sa iyang pag-uswag pinaagi sa pag-antos gikan sa pagsulay sa buylo.

Walay aroganteng mga ilusyon nga nagpabilin sa hunahuna ni Pablo. Siya tingali nagpadayon sa tinguha, apan siya nagahinumdom sa kanunay kinsang tinguha kini ug kinsang gahum nga siya napasarang sa pagkab-ot niini nga tinguha. Siya nagabalik sa sinugdanan, ang kinaunhang lakang ngadto sa Kristohanong paagi sa kinabuhi, ang panahum sa kaluwasan pinaagi sa grasya. Ang tumong nga siya nagapunting sa pag-apas mao ang susamang tinguha “diin [si Pablo] sa ingon-usab [gigukud ug] naapsan ni Kristo Jesus.” Ang tumong ni Jesu-Kristo nahimong tumong ni Pablo. Kana nga tinguha mao ang kinatas-ang paghimaya sa Dios.

Alang sa kaayohan ni Pablo, si Jesu-Kristo migukud ug miapas ni Saul sa Tarsus, sa ingon si Pablo nailhan niadtong-panahona, didto sa dalan paingon sa Damascus. Ang katuyoan sa atong Ginoo sa pagpahamtang sa silot sa pagkabuta niadtong batan-on, mainiton-kaayong Pariseyo aron nga si Saul makatoo diha ni Kristo. Sa ingon-usab, ang katuyoan sa Dios sa pag-imposar og pagsulay sa buylo diha sa bantugang apostol aron nga si Pablo makatuman sa protokol nga plano sa Dios pinaagi sa pagkab-ot sa pagkahamtong. Ang gitinguha (ug natuman) nga resulta sa pagpahamtang og pag-antos ngadto ni Pablo mao ang paghimaya sa Dios ngadto sa kinatas-an.

Ang Mga Taga-Filipos 3:12 nagadokumento sa kamatuuran nga ang espirituanong pagkahamtong mao ang tumong sa Kristohanong kinabuhi. Si Pablo wala nagbatasan sa mini nga kamapaubsanon pinaagi sa pag-ingon nga siya wala makakab-ot sa tinguha. Diha niining mahandurawon nga bersikulo, siya nagabalik niadtong higayon nga siya anaa sa espirituanong kaugalingnan og siya nahibalo nga siya wala pa makaabut sa espirituanong pagkahamtong. Siya mihuput sa lig-ong pagsalig-sa-kaugalingon nga mapanag-iy sa magtotoo sulud sa espirituanong kaugalingnan, apan wala siya magbaton og mga ilusyon mahitungud sa iyang-kaugalingon. Siya mitantiya sa husto sa iyang espirituanong kinabuhi ug miila sa iyang kinahanglanon alang sa pagpadayon pagsunud sa tumong. Ang usa ka magtotoo kinsa nagabanabana-sa-hilabihan sa iyang kaugalingon nagasanta sa iyang kaugalingon nga pag-abante; ang usa ka magtotoo kinsa nagatantiya sa iyang-kaugalingon sa waypihig nagapalungtad sa iyang buylo ug sa ngadtongadto nagakab-ot sa pagkahamtong.

Ang Basihanan alang sa Waypihig nga Pagtantiya-sa-Kaugalingon

Kaigsoonan [isigkamyembro sa harianong pamilya], ako wala magtantiya sa akong-kaugalingon ingon nga nakaapas [midangat sa tumong], apan usa ka butang [akong mahimo]: paghikalimot [sa] unsay nangagi ug pagpanglimbasog pag-abante paingon [sa] unsay nag-una, ako nagpadayon paingon sa tinguha alang sa premyo [mga panalangin sulud sa panahon ug sa eternidad alang sa hamtong nga magtotoo] gikan nianang tawag sa itaas [ang nagluwas nga ministryo sa Balaang Espiritu, gitugyan nga “epektibong grasya,” diin nagabalhin sa pagtoo sa magtotoo ngadto sa kaluwasan] gikan sa Dios [ang Amahan

isip ang tagmugna sa protokol nga plano] pinaagi ni Kristo Jesus [panaghiusa uban ni Kristo isip ang basihanang alang sa espirituhanong pagkaharianon]. (Mga Taga-Filipos 3:13–14)

Ang Griyegong punghok nga si Pablo nagagamit alang sa paghulagway sa iyang pagtantiya-sa-kaugalingon mao ang (*logizomai*) nga nabantog kaayo diha sa Griyego nga pilosopiyang pakigpulong. Kini nga punghok nagapasabut og dili emosyonal nga paghunahuna pinasubay sa tukma nga salabutanong mga lagda, pag-ila sa usa-ka-butang nga anaa makita, ang hulagway sa mga hitabo ingnon ta.

Adunay duha ka waypihig nga sukaranan alang sa pag-usisa-sa-kaugalingon nga magamit sa matag myembro sa harianong pamilya sa Dios:

1. Pagsabut, metabolismo, ug aplikasyon sa DOKTRINA SA BIBLIYA,
2. Ang doktrina sa PAG-ANTOS.

Ang batasan sa magtotoo alang sa doktrina sa Bibliya mabag-o isip usa ka resulta sa human-sa-kaluwasan nga epistemolohiyang rehabilitasyon. Ang doktrina sulud sa kalag nagamugna sa usa ka tinguha alang sa daghan pang doktrina. Sa sinugdan ang dihamtong nga Kristohanon nagapamati ngadto sa pagtulon-an sa Bibliya alang sa nagkadaiyang mga motibo nga magpadayon gikan sa iyang kinabuhi isip usa ka dimagtotoo, apan sa hinayhinay ang tawhanong panglantaw mapulihan sa divine nga panglantaw. Ang akademikong disiplinang sa magtotoo ug konsentrasyon diha sa Pulong sa Dios magkalig-on samtang siya naga-paugmad sa personal nga gugma alang sa Dios, ang kinatas-ang motibasyon sa kinabuhi.

Ang espirituhanong hingkod nga magtotoo nagaabut sa pagsabut sa doktrina uban sa usa ka bag-ong panghunahuna. Siya nagapunting diha sa hunahuna ni Kristo (1 Mga Taga-Corinto 2:16) tungud kay siya naokupar uban sa Persona ni Kristo (Mga Taga-Filipos 1:21) ug nakasugod sa pag-ambit sa kalipay sa Dios (Juan 15:11). Ang magtotoo mahibalo nga siya nakaabut sa espirituhanong pagkahingkod tungud kay ang iyang panabut, metabolismo, ug aplikasyon sa doktrina maundang nga mahimong usa ka paagi alang sa usa ka katuyoan ug hinoon mahimong katuyoan mismo. Siya nagadawat og matuud nga kalipay diha sa Pulong sa Dios. Ang pagsabut sa doktrina sa Bibliya mao ang kinatas-ang matang sa pagsimba.

Ang ikaduhang sukaranan sa Kristohanon alang sa waypihig nga pag-usisa-sa-kaugalingon mao ang doktrina sa pag-antos. Kini nga espirituhanong yardahan kinahanglan gamiton uban sa pagkamabinantayon tungud kay daghang baryable ang nahilambigit. Ang makitang panghitabo sa kinabuhi adunay malukpanong matang sa mga hinungdan. Diha sa usa ka hitabo ang kalisud mao ang pag-antos alang sa panalangin, samtang diha sa ikaduha mao ang divine nga disiplinang. Ang kalainan anaa diha sa espirituhanong pag-uswag o pag-us-us sa magtotoo, dili sa makitang panghitabo sa kinabuhi. Walay pag-antos mismo sa bug-os nagakahulugan og espirituhanong kabutang sa usa ka Kristohanon. Sa pagkatinuud, dili ang kalisdanan ni ang kauswagan usa ka ilhanan nga sangputanan sa espirituhanong kalamboan.

Ang usa ka magtotoo makagamit sa pag-antos isip usa ka barometro sa espirituhanong pagtubo lamang uban sa pagsabut nga ang kalisud nagatukmod kaniya sa paggamit sa doktrina sa Bibliya sulud sa iyang kalag. Ang iyang abilidad sa paggamit sa imbentaryo

sa doktrina sulud sa iyang kalag ilalum sa kahapo nagapaila sa iyang kahimtang sa pag-uswag. Kon siya mahugno diha sa matag krisis, siya daghan pang kinahanglan buhaton sa dili pa makaabut sa espirituhanong pagkahamtong. Kon ang iyang okupasyon uban ni Kristo, pagsalig diha sa doktrina, ug paggamit sa divine omnipotence makapahimo kaniya sa pagdala sa pag-antos nga dimabalda, siya naglambo diha sa espirituhanong pagkahingkod.

Gikan sa kasinatian ni Pablo sa katinuuran sa doktrina ilalum sa pagsulay sa buylo, siya nahibalo nga siya nakakab-ot sa espirituhanong kaugalingnan ug nagkaduul diha sa espirituhanong pagkahamtong. Ang katuyoan niining pagkahibalo-sa-kaugalingon dili ang pagtandi sa kaugalingon diha sa uban nga mga Kristohanon kundili sa pagdasig og waybugto nga buylo sulud sa protokol nga plano sa Dios. Wala gayuy halili sa doktrina sa Bibliya isip ang bugtong sukdanan ug sukaranan alang sa pag-usisa-sa-kaugalingon sulud sa plano sa Dios. Ang malampusong aplikasyon sa doktrina ilalum sa kalisud nagapakita sa pagkamasangputon sa divine nga kasangkapan, ug isip usa ka resulta, nagapausbaw sa personal nga gugma sa nag-uswag nga magtotoo alang sa Dios ug sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon.

Determinasyon sa usa ka Atleta

Sunud sa pagtantiya-sa-kaugalingon ni Pablo, siya nagagamit og ellipsis bahin sa usa ka idyom sa konsentrasyon—usa ka minubong sinal-ot nga kabihayag—alang sa pagpapas sa negatibo ug pagpahimug-at sa positibo. “Apan [ako magpunting sa] usa ka butang” nagapaila nga siya mipapas, nahikalimot, o mibaliwala sa nangaging mga kapakyasan ug nagpadayon paingon sa pagkahamtong isip ang kinatapusang tumong. Si Pablo migamit sa rebound ug sa paspas nga mibawi gikan sa iyang kapakyasan sa Jerusalem. Pinaagi sa “paghikalimot sa mga butang [nga mga] nangagi,” si Pablo nagapadayag sa usa ka prinsipyo nga magamit sa matag magtotoo.

Ang paghinumdum sa nangaging mga kapakyasan nagaaghat sa pagkamapait, kalooy-sa-kaugalingon, ug sa usa ka dinugtongdugtong nga pagkasad-an, ug busa mag-uswag sa kalambigitan diha sa kalibutanong sistema ni Satanas. Kon hinumduman ug gipatuhup, ang mga kapakyasan magsagol sa bag-ong mga problema ug magpugong sa pag-uswag sulud sa protokol nga plano sa Dios. Ang Dios adunay katuyoan alang sa matag magtotoo, ug kana nga katuyoan mao ang pagrebound ug padayon sa pag-abante. Ang mahandurawong eksposisyon ni Pablo gidesinyo alang sa pagpadasig sa mga magtotoo sa pagsugid sa ilang mga sala ngadto sa Dios, sa pagbaton og daklit nga kaakohan diha Kaniya, sa paghikalimot sa nangaging mga kapakyasan, sa pagpunting diha sa makitang buylo sulud sa divine dynasphere. Ang Kristohanon kinahanglan walay kakulian sa iyang-kaugalingon. Ang nangagi nga masilutong pag-antos, bisan-hain sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan o sa divine nga disiplina, kinahanglan dili makapugong sa iyang pagtuman sa divine nga protokol taliwala sa makitang pag-antos alang sa panalangin. Tanang magtotoo sa matag karon ug unya mapakyas; mga pildiro lamang ang magtugot sa nangaging mga kapakyasan sa pagpugong sa ilang labing-ulahi nga paglambo sulud sa protokol nga plano sa Dios.

Sa unang bahin, si Pablo nagahikalimot sa nangaging mga kapakyasan, ug sa pikas nga bahin, siya “nagaabut hangtod o nanglimbasog sa pag-abante paingon sa tinguha o linya sa dag-anan.” Diha sa Mga Taga-Filipos 3:13–14 si Pablo nagagamit og usa ka atletikanhong analohiya. Maingon sa usa ka matang sa magdadagan sa olimpiko nagaamping sa iyang

kaarang bisan pa sa lawasong kasakit, sa maong-paagiha usab ang magtotoo nagapadayon sa pagsunud sa divine nga protokol taliwala sa pag-antos. Si Pablo nakatapos sa katapusang liyok sa espirituhanong kaugalingnan ug sa tulin kaayo nagdagan sa katapusang bahin sa lumba paingon sa espirituhanong pagkahamtong. Maingon sa atleta nga nagadagan alang sa linya sa dag-anan, sa maong-paagiha usab ang magtotoo nagapunting diha sa tumong, wamabalda sa mga distraksiyon, samtang siya nagasagubang og pagsulay sa buylo. “Pagpanglimbasog sa pag-abante” ug “pagpadayon sa unahan” maghulagway sa agresibong panghunahuna sa magtotoo kinsa hapit na makaabut sa espirituhanong pagkahamtong. Ang iyang “tinguha” mao ang kinatas-ang paghimaya sa Dios nga mahimong usa ka katinuuran diha sa iyang kinabuhi sulud sa espirituhanong pagkahamtong.

Ang Dios nagahimaya sa iyang-kaugalingon pinaagi sa pag-apod-apod sa espesyal nga mga panalangin nga Siya mimugna alang sa tagsatagsa ka magtotoo didto sa eternidad nga milabay, apan ang hamtong nga magtotoo lamang ang adunay kapasidad sa pagdawat niining katingalahan nga mga panalangin.⁵⁸ Ang mga panalangin sulud sa panahon ug sa eternidad mao ang “premyo” sa magtotoo kinsa nakaabut sa espirituhanong pagkahamtong.

Ang “tawag sa itaas gikan sa Dios” nagapasabut ngadto sa ministeryo sa Dios nga Balaang Espiritu diha sa panahon ang usa ka tawo unang nagatoo diha ni Kristo. Ang matag myembro sa tawhanong kaliwat natawo nga patay sa espirituhanon, waykatakus sa pagsabut sa espirituhanong mga butang ug sa hingpit dili sarang sa usa ka relasyon uban sa Dios. Kita adunay usa ka espirituhanong patay nga panabut ug usa ka espirituhanong patay nga pagtoo. Ang ministeryo sa Balaang Espiritu gikinahanglan pag-ayo, una, sa paghimo sa Ebanghelyo nga tin-aw ug, ikaduha, sa paghimo sa atong pagtoo diha ni Kristo nga epektibo alang sa kaluwasan. Ang atong pagtoo mismo wala gayuy gahum sa pagluwas kanato; ang Balaang Espiritu magdala sa atong pagtoo ug maghimo niini nga masangputon o epektibo sa pagtukod og usa ka waykatapusang relasyon uban sa Dios (Juan 16:8–11; Mga Taga-Roma 10:14).

Kita walay maangkon nga pag-ila bisan pa sa pagtoo kang Kristo; tanang himaya iya sa Dios. Kita naluwas lamang pinaagi sa gahum sa Dios. Ang “tawag sa itaas” mao ang buhat sa Balaang Espiritu pinaagi sa masabtan nga pagpahayag sa Ebanghelyo. Kini nga tawag gihinganlan og *komon nga grasya* tungud kay kini gihatag ngadto sa matag tawo. Ang ministeryo sa Balaang Espiritu diha sa pagbalhin sa pagtoo sa magtotoo ngadto sa waykatapusang kaluwasan gitawag og *epektibong grasya*. Sa matag hitabo diin ang komon nga grasya wala gisundan sa pagtoo diha ni Kristo, ang epektibong grasya dili mahitabo. Ang buhat sa Dios nga Balaang Espiritu bahin sa komon ug epektibo nga grasya napahimug-at ingon nga usa ka gasa gikan sa Dios (Mga Taga-Efeso 2:8). Ang divine nga katuyoan sa pagluwas kanato aron nga kita makakab-ot sa tinguha ug makaangkon sa premyo sa espirituhanong pagkahamtong. Espirituhanong pagkahamtong, divine nga mga panalangin, ug ang paghimaya sa Dios magporma sa hingpit nga aparato nga ikahatag ngadto sa espirituhanong mananaog.⁵⁹

Busa, ingon kadaghan sa [mga] hamtong, padayon ta sa paghunahuna niini [agresibong panghunahuna ilalum sa kalisud], ug kon kamo maghunahuna sa

58. Tan-awa sa mga panid 142–45.

59. Thieme, *Ang Integridad sa Dios*, 131–71.

laing paagi sa pipila ka punto, bisan pa niini ang Dios mopadayag diha kaninyo.
(Mga Taga-Filipos 3:15)

Si Pablo natapos sa iyang mahandurawong eksposisyon ug niining-tungura nagasulat gikan sa iyang labing-ulahi nga kabutang sa espirituhanong pagkahamtong. Siya nagapasabut gikan sa nag-unang mga bersikulo, nga maghulagway sa espirituhanong pag-salig-sa-kaugalingon ug espirituhanong kaugalingnan, nga sa matag henerasyon ang tinong gidaghanon sa positibong mga magtotoo mopadayon sa ilang buylo hangtod nga sila magkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong. Kining hamili nga mga Kristohanon magrepresentar sa usa ka espesyal nga grupo. Sa higayon nga sila makasabut sa tumong sa Kristohanong paagi sa kinabuhi, sila walay pagduhaduha. Hinoon, sila maghan-ay sa ilang mga kinabuhi ug mga prayoridad alang sa katuyoan sa paghimaya sa Dios sa kinatas-an. Isip usa ka resulta sa paglabang nianang tipik sa pagsulay sa buylo nga gipinig isip panghunahuna nga pagsulay, ang hamtong nga magtotoo nakatuman sa bibliyanhong mga sugo labot sa panghunahuna sa divine nga panglantaw (Mga Taga-Roma 12:2–3; Mga Taga-Filipos 2:2).

“Padayon ta sa paghunahuna” nagapasabut ngadto sa usa ka lihok nga misugod sa kaniadto ug nagapadayon karong panahona. Mao ra nga proseso sa paggamit sa name-tabolisar nga doktrina sa Bibliya uban sa gahum sa divine dynasphere, nga nagapatakus sa magtotoo sa pagkab-ot sa pagkahamtong, mao ang paagi sa pag-atubang og kinadak-ang pag-antos alang sa panalangin human nagkab-ot sa pagkahamtong. Si Pablo nag-awhag sa mga bumabasa, sa matag hugna sa espirituhanong pagtubo, sa pag-uban kaniya diha sa sistema sa paghunahuna nga nagasangko sa espirituhanong pagkahamtong. Usa ka lig-on ug gamhanan nga panghunahuna ang gikinahanglan alang sa hamtong nga magtotoo kinsa nag-atubang og kapanghimatuuran nga pagsulay.

Pagkapakyas sa usa ka Pagsulay

Ang Mga Taga-Filipos 3:15 nagapasidaan sa magtotoo nga bisan pa human nga siya nagatuman sa protokol nga plano sa Dios pinaagi sa pagkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong, siya dili gayud mohunong. Siya kinahanglan magpadayon sa pagpahimulus sa paggamit sa divine omnipotence ug pagkahibalo sa doktrina. Pinaagi sa pag-ila nga ang hamtong nga magtotoo mahimong “maghunahuna sa laing paagi sa pipila ka punto,” si Pablo nagadahum nga ang espirituhanong pagkahamtong adunay iyang mga kahuyang diin magresulta sa pagkapakyas sa paglabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Ang magtotoo dili makaabut og kapanghimatuuran nga pagsulay nga may usa ka mapagarbohong batasan o may pagkahilig alang sa kalooy-sa-kaugalingon ug pagkamapait. Pagpatuyang diha sa pipila ka paagi sa pagkaarogante nagapahimo bisan pa sa hamtong nga magtotoo sa pagkapakyas ilalum sa kalisud.

Ang abilidad sa paghunahuna ilalum sa kalisud nagapalungtad sa buylo sa magtotoo latas sa matag hugna sa espirituhanong pagkahingkod. Ang espirituhanong mananaog nagahunahuna; ang espirituhanong pildiro nagapadayag-sa-pagbati nga walay paghunahuna. Kaisog mao ang paghunahuna ilalum sa kalisud; katalawan mao ang pagkapakyas sa paghunahuna ilalum sa kalisud—ug emosyonal nga mahugno. Ilalum sa pag-antos alang sa panalangin, ang sulud sa panghunahuna sa magtotoo mao ang doktrina sa Bibliya nga iyang nametabolisar sulud sa daghang katuigan. Hustong paghunahuna gikan sa

nametabolisar nga doktrina ug ang hustong motibasyon gikan sa personal nga gugma alang sa Dios magmugna og positibong determinasyon ug diwa sa kadasig nga gikinahanglan sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios.

Walay sapayan unsa ka layo ang usa ka magtotoo nagauswag sulud sa plano sa Dios, siya tawhanon gihapon. Walay magtotoo ibabaw sa kalibutan nga perpekto; kitang tanan daling mapakyas, ilabina ilalum sa kalisud gikan sa pag-antos alang sa panalangin. Ang kapakyasan mahimong magtungha gikan sa kakulang sa doktrina o gikan ilabina sa malisud nga pagsulay sa panghunahuna. Ang magtotoo mahimong makasukwahi o makasalikway sa tukmang prinsipyo sa doktrina nga siya niining-tungura nagakinahanglan ilalum sa kalisud. Malagmit, bisan pa niana, siya nakakat-on sa doktrina apan nahisalaag tungud sa kahadlok o emosyonalismo ilalum sa pagsulay sa buylo.

Kon ang usa ka magtotoo “nagahunahuna sa laing paagi,” mao nga, kon ang iyang kamalungtaron nagakunhod ug siya dimakahimo sa tataw nga paghunahuna, siya tingali dimakalabang sa bisan-unsang pagsulay labot sa pag-antos alang sa panalangin. Ang kasulbaran human sa pagkapakyas mao ang rebound ug padayon sa pag-abante, ingon nga ang Mga Taga-Filipos 3:13 nagamando. Pagrebound sa waylangan nagalikay sa magtotoo gikan sa pagkapildi. Bisin pa og siya pakyas sa pag-uswag, siya nagabaton sa iyang labing-ulahi nga katas-on sa espirituhanong pagtubo, andam alang sa laing pagpahamtang sa pagsulay diha sa tukmang panahon.

Ang espirituhanong hingkod nga magtotoo daling makat-on gikan sa pagkapakyas. Kon ang iyang hunahuna maduhaduhaon o kon siya nakahimo og usa ka sayup nga aplikasyon sa doktrina, siya nagagamit og rebound alang sa pagsulud-pagbalik sa divine dynasphere. Sulud sa iyang dimakita nga palasyo, siya sa samang-bahin nagakutlo sa doktrina nga nakat-onan na niya alang sa paghimo og hustong aplikasyon o siya mahinangpon sa pagkat-on sa doktrina nga siya kaniadto tingali misukwahi. Ang “Dios mopadayag” sa kamatuuran pinaagi sa pagsabut ug aplikasyon sa doktrina sa Bibliya sa tukma ug sa matinumangon nga gitudlo sa ortodoxa nga pastor. Ang Dios nagapadayag sa kamatuuran agi sa tigpataliwala nga mga paagi. Walay laktod nga komunikasyon gikan sa Dios sulud sa human-sa-kanon nga hugna-sa-panahon sa Kapanahonan sa Simbahan.⁶⁰ Human ang kanon sa Kasulatan nakompleto, ang laktod nga divine nga pagpadayag naundang, hinoon naghatag og empasis diha sa gahum sa doktrina sa Bibliya nga nagpuyo sulud sa kalag sa harianong magtotoo.

Makanunayong Pag-uswag sa usa ka Sundalo

Bisan og ang kasangkapan gihimo alang sa pagkapakyas, ang katuyoan sa pagsulay sa buylo dili ang pagkapakyas kundili kalampanan.

Apan, isip usa ka resulta og unsay atong nakab-ot, padayon pagpauswag sa ranggo pinaagi sa mao gihapong paagi [sistema sa espirituhanong buylo sulud sa divine dynasphere].⁶¹ (Mga Taga-Filipos 3:16)

60. Thieme, *Pagkanonisar* (2019).

61. Ang King James Version nagadugang og “maghunahuna kita sa susamang butang,” apan kini nga pulongan dili makaplagan sulud sa kinamaayohang mga manuskrito.

Si Pablo mibalhin gikan sa usa ka paugnat ngadto sa usa ka sundalohong analohiya. Ang punglihok nga (*stoicheo*) nagapasabut og pag-abante sa ranggo. Ang mga myembro sa harianong pamilya nagpatuman sa usa ka gamhanang plano sa dihang sila magsunud sa mga sugo sa divine dynasphere. Ang tumong niini nga plano walay lain gawas sa pagpakita sa waykatapusang himaya sa Dios. Kini nga bersikulo nagapalig-on nga adunay mga hugna sa espirituhang pagkahingkod, mga hugna sa katumanan sa protokol nga plano sa Dios.

“Unsay atong nakab-ot” mao ang espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon sa dihang ang magtotoo nagsagubang og langitnon nga mapugnganong pag-antos. “Unsay atong nakab-ot” mao ang espirituhang kaugalingnan sa dihang nagsagubang og pagsulay sa buylo, sama sa kang Pablo sulud niini nga konteksto. “Unsay atong nakab-ot” mao ang espirituhang pagkahamtong sa dihang ang magtotoo nagadawat og kapanghimatuuran nga pagsulay.

Mao gihapon nga sistema diin ang magtotoo nagagamit alang sa paglabang sa langitnon nga mapugnganong pag-antos ug pagsulay sa buylo usab maoy kinahanglan gamiton sa paglabang og kapanghimatuuran nga pagsulay. “Nag-abante sa ranggo” maoy labing makahuluganon nga paghubad. Daghan kaayong mga Kristohanon ang magbiya gikan sa katungdanan ug mangasugamak diha sa anghelanong away. Sila mga pildiro kinsa pakyas sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios ug pakyas sa paghimaya Kaniya diha sa eksperimento sa malungtarong gahum sulud sa Kapanahonan sa Simbahan. Kita kinahanglan magpabilin sa katungdanan, nga pareho ra sa mosunud:

1. Pagpuyo, paglihok, ug pagbuylo sulud sa DIVINE DYNASPHERE,
2. Makanunayon ug waylangan nga paggamit sa REBOUND alang sa paglikay og dugay nga pagpuyo sulud sa kalibutanong sistema ni Satanas,
3. PAGLIKAY SA PAGKADISMAYA gumikan sa bisan-unsang kapakyasan o pagkabalda diha sa bisan-unsang kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin,
4. Makanunayong paggamit sa PANGSULBAD-SA-PROBLEMA NGA KAHIMANAN sa espirituhang pagkahingkod, ug
5. Wayhunong sa pagsabut, metabolismo, ug aplikasyon sa DOKTRINA SA BIBLIYA.

Ang magtotoo nagauswag sa ranggo sugod sa usa ka hugna sa espirituhang pagkahingkod paingon sa sunud. Samtang siya nagalambo, siya nagaangkon og taktikanhong mga kadaugan sulud sa anghelanong away. Kini nga espirituhang pakiggubat mosangpot ngadto sa maukyabong pagtumong diha sa katapusang kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin. Ang espirituhang pagkahamtong nagabutang sa magtotoo diha sa posisyon alang sa labing mahinungdanon ug mapuslanon sa tanang pag-antos alang sa panalangin: kapanghimatuuran nga pagsulay nga nagapahimaya sa Dios ngadto sa kinatas-an.

ESPIRITUHANONG PAGKAHAMTONG

ANG MGA HIYAS SA ESPIRITUHANONG PAGKAHAMTONG

USA KA KATEGORIKAL NGA DESKRIPSIYON SA ESPIRITUHANONG PAGKAHAMTONG nagapahayag sa kalipay ug suludnong kalig-on labot niining katapusan nga hugna sa espirituhanong pagtubo. Kini nga mga hiyas magtimaan sa kinatas-ang nakab-ot sa Kristohanong paagi sa kinabuhi. Ang katuyoan niini nga lakbit-saysay dili sa paghimo og usa ka sumbanan sa pamatasan alang sa dihamtong nga magtotoo para sa linigalistang pagsunud. Hinoon, kini nga mga hiyas, kon itandi ngadto sa naunang gihulagway nga mga hiyas sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon ug sa espirituhanong kaugalingnan, magpatakus sa nag-uswag nga magtotoo alang sa hustong pagpaabot sa labing-taas nga mga kaayohan gikan sa tinuud nga kamalahutayon diha sa protokol nga plano sa Dios.

1. KINATAS-ANG KATAGBAWAN. Pag-ambit sa kalipay sa Dios mao ang kinatas-an sa tanan nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan sulud sa protokol nga plano sa Dios (Mga Taga-Filipos 4:11–13). Ang nag-uswag nga magtotoo misugod sa pag-ambit sa kalipay sa Dios diha sa pagsulud sa espirituhanong pagkahingkod sulud sa Ganghaan 5 sa divine dynasphere. Karon anaa sa espirituhanong pagkahamtong diha sa Ganghaan 8, [ang] iyang “kalipay [maoy] natuman” o nakompleto (Juan 15:11). Ang pag-antos, nga sa kasagaran malisud gayud, mamahimong ingnon ta masayon pinaagi sa nagpabiling kalipay sulud sa kalag.

Ang kalipay usa ka panghunahuna nga nagapatumbas sa kalisdanan ug kauswagan, pagpakabuhi ug pagkamatay. Ang kinatas-ang kapasidad alang sa kalipay nagapatakus sa hamtong nga Kristohanon sa pag-atubang sa matag hagit diha sa iyang kasinatian. Ang Dios nagapalig-on sa magtotoo pinaagi sa nametabolisar nga doktrina sa Bibliya ug pag-antos alang sa panalangin aron nga ang lyaha mismong gipaambit nga kalipay masulayan, maugmad, ug makompleto diha sa kalag sa magtotoo taliwala sa kalisdanan

ug sa kauswagan. Ang Dios nagapaambit sa Iyang kalipay diha sa magtotoo alang sa kaugalingong kaayohan sa magtotoo; busa, kalipay mao ang pangsulbad-sa-problema nga himan nga gitumong alang sa kaugalingon.

2. KALIG-ON SA PANGISIP. Doktrina sa Bibliya nagatuhup sa hunahuna sa hamtong nga magtotoo. Siya nakagamit sa labing-daghan nga doktrina ngadto sa matag kasinatian. Kahibalo sa doktrina ang nagapahimo kaniya sa pagpahiuna sa divine nga panglantaw labaw sa kaugalingong kasinatian. Sa sangputanan, ang iyang panghunahuna napalig-on pinaagi sa doktrina nga iyang nahibal-an imbis nga mapahuyang pinaagi sa panghitabo sa iyang kinabuhi. Ang hamtong nga magtotoo nagasud-ong sa iyang kinabuhi sumala sa plano sa Dios, nga nagahatag kaniya og dako-kaayong kompiyansa mahitungud sa panahon ug eternidad. Kini nga kompiyansa diha sa abilidad sa Dios sa pagsangkap alang kaniya ug sa pagpanalangin kaniya sulud sa bisan-unsang umaabot nga kalagmitan mao ang bibliyanhong kahubitan sa “paglaum” (Mga Taga-Roma 8:24–25). Paglaum mao ang pangsulbad-sa-problema nga himan sa hamtong nga magtotoo tumong ngadto sa doktrina sa Bibliya ug maykalabutan ngadto sa iyang kalig-on sa pangisip.

3. KINATAS-ANG PAGGAMIT SA LIGDONG NGA GUGMA ISIP USA KA PANGSULBAD-SA-PROBLEMA NGA HIMAN. Ang ligdong nga gugma nagalakip sa personal nga gugma alang sa Dios isip makapadasig nga kaligdong (Ganghaan 5 sa divine dynasphere) ug dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan isip naglihok nga kaligdong (Ganghaan 6). Ang hamtong nga magtotoo nakabaton og kinatas-ang gamit sa duha nga kategoriya sa ligdong nga gugma. Tungud-niini, siya naokupar sa persona ni Kristo (Mga Taga-Filipos 1:21). Labot pa, tungud kay ang ligdong nga gugma alang sa Dios nagapadasig og ligdong nga gugma ngadto sa uban, ang personal nga gugma alang sa Dios diha sa espirituhanong pagkahamtong mamahimong lig-on nga pasikaran alang sa pagsulbad sa tanang matang sa mga problema. Ligdong nga gugma mao ang pangsulbad-sa-problema nga himan tumong alang sa Dios, alang sa kaugalingon, ug alang sa ubang katawhan.

4. KOGNITIBO NGA INDEPENDENSIYA. Ang hamtong nga magtotoo makahunahuna ug makagamit sa doktrina sa iyang-kaugalingon gikan sa kamatuuran nga natigum sulud sa iyaha mismong kalag. Isip usa ka resulta sa human-sa-kaluwasan nga epistemolohiyang rehabilitasyon ug kamapadayonon diha sa pagsabut sa doktrina, ang hamtong nga magtotoo makabaton og usa ka labaw nga pagsabut sa mekanika sa protokol nga plano diin siya nakakab-ot og pagkahamtong. Ang hamtong nga magtotoo makasabut sa plano sa Dios alang sa iyang kinabuhi ug makahimo sa pag-atubang sa iyang mga problema nga may tin-aw nga panghunahuna.

5. KINATAS-ANG PAGKASINATI SA GRASYAALANG SAKINABUHI. Pagkasinati ngadto sa grasya sa Dios nagatimaan sa hunahuna, motibasyon, mga desisyon, ug kalihukan sa hamtong nga magtotoo. Siya nakasabut nga ang prinsipyo sa grasya bahin sa kaluwasan mapatubo ngadto sa palisiya sa grasya human sa kaluwasan. Ang magtotoo naluwas ubus sa prinsipyo sa grasya; siya nagakinabuhi ubus sa palisiya sa grasya. Imbis nga sa pagpaibabaw sa iyang kaugalingon nga mga opinyon diha sa kaalam ug kamanggihatagon sa Dios, siya malipayon sa pagbuhat sa mga butang sa paagi sa Dios. Siya gawasnon gikan

sa pagkapanatiko, legalismo, emosyonalismo, pagpaubus-sa-kaugalingon, ug asetisismo nga resulta gikan sa pagkaignorante, pagkaarogante, ug sa kanunay nga pagkalambigit sa kalibutan.

6. KINATAS-ANG PAGKASINATI SA DOKTRINA NGADTO SA KATINUURAN. Kapasidad alang sa kauswagan ug ang abilidad sa paggamit og doktrina ngadto sa kasinatian maghatag sa hamtong nga magtotoo og espirituhanong sentido komon. Ang espirituhanong sentido komon usa ka malantip nga panglantaw diha sa kinabuhi nga makatuhup sa makalibog, komplikado nga mga sitwasyon ug makasabut sa mahinungdanong mga isyu. Ang hamtong nga magtotoo reyalistik. Siya dili daling mailad. Siya adunay kaalam sa paglangkub sa sitwasyon ug mag-ila sa labing-maayo nga paagi sa kalihukan ug sa kaisog sa paghimo sa usa ka hustong butang pinaagi sa hustong paagi.

7. ANG KINADAK-ANG MGA DESISYON SA KINABUHI GIKAN SA USA KA POSISYON SA KINATAS-ANG KALIG-ON. Matag desisyon sa usa ka hamtong nga magtotoo pwede mahimong usa ka maayo-kaayong desisyon. Siya adunay hingpit, praktikal nga panabut sa mekanika sa protokol nga plano sa Dios mao nga siya makalambigit sa iyang mga desisyon ngadto sa dimakita apan matuud nga mga bahandi nga nasangkap sa Dios. Tungud kay siya nakapahimutang sa hustong sukdanan sa barahanong-pamatasan, ang hamtong nga magtotoo sa kanunay nagahimo og hustong mga desisyon. Alang kaniya, ang doktrina numero uno nga prayoridad.

8. KINATAS-ANG KONTROL SA KAUGALINGONG KINABUHI. Walay usa kinsa naghilabut sa mga kinabuhi sa uban sa susamang panahon makakontrolar sa iyang kaugalingon. Tungud-niini, ang hamtong nga magtotoo dili magtinguha sa pagpugus o pagmanipula sa uban. Siya dili mahuptanon niadtong kinsa siya nagahigugma ug sa ingon nagalikay sa lit-ag sa pangabubho. Siya walay pagpahayag sa kaibog sa gahum. Hinoon, siya sa hingpit nagagamit sa praybasi sa iyang pagkapari; Dios mao ang pokus sa iyang kinabuhi. Ang personal nga gugma alang sa Dios nagapadasig og dipersonal nga gugma alang sa uban.

Siya nagapapha sa sayup nga mga paggawi gikan sa iyang kinabuhi: walay kamaindigon gikan sa pagkaarogante, walay pakigtandi gikan sa pagkasubhetibo, walay laraw-pangdaot gikan sa mapatuyangong ambisyon. Sa laing pagkasulti, siya wala nagabungat og kahawud ngadto sa uban, ni nagakuha sa iyang pagsalig-sa-kaugalingon gikan sa mga panagtangdi sa uban, ni nagapakaulaw sa uban aron sa pagpataas sa iyang-kaugalingon. Siya nagakontrolar sa iyang kaugalingon nga kinabuhi pinaagi sa pagkamatinumanon diha sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios. Ang Dios adunay kontrol sa iyang kinabuhi. Tungud kay ang iyang panghunahuna, mga motibo, mga desisyon, ug mga lihok subay sa plano sa Dios, ang magtotoo nagakinabuhi sulud sa kahimtang sa pag-ambit sa kalipay sa Dios. Siya nagahimo og mga desisyon uban sa hingpit nga pagsabut nga siya nagaabaga og responsibilidad alang sa ilang mga sangputanan.

9. KINADAK-ANG LIG-ONG-KUSOG SA PAGKINABUHI. Ang hamtong nga magtotoo adunay waypagduhaduhang personal nga kasigurohan sa padulngan. Siya nahibalo nga ang Dios adunay katuyoan sa iyang kinabuhi; siya nakasabut sa katuyoan sa Dios; siya

nagagamit sa iyang panabut sa plano sa Dios ngadto sa piho nga panghitabo sa iyang kinabuhi, bisan kon maayo o daotan. Paggawi-sa-kaugalingon, balansi, pagpugong-sa-kaugalingon, ug pagkontrolar-sa-kaugalingon ang giilang mga taras sa iyang karakter. Siya nagaila nga siya nagapadayon sa pagtuman sa iyang padulngan pinaagi sa paghimo sa protokol nga plano sa Dios. Kini nagaresulta sa usa ka kinabuhi sa labing-daghan nga espirituhanong produksiyon. Ang hamtong nga magtotoo makaangkon og labing daghan pang produksiyon sulud sa hamubong panahon kay sa usa ka legalistang magtotoo sulud sa hataas nga Kristohanong kinabuhi.

10. ESCROW NGA MGA PANALANGIN. Ang unang hugna sa kinatas-ang paghimaya sa Dios diha sa espirituhanong pagkahamtong mao ang pag-apod-apod sa escrow nga mga panalangin. Didto sa eternidad nga milabay ang Dios mimugna sa usa ka panulundon sa espesyal nga mga panalangin alang sa matag magtotoo (Mga Taga-Efeso 1:3; 1 Pedro 1:4). Kini nga mga panalangin mao ang “premyo tungud nianang tawag sa itaas gikan sa Dios” gihulagway diha sa Mga Taga-Filipos 3:14. Ang pag-apod-apod niining talagsaon nga mga panalangin nagapakita sa waykatumbas nga grasya sa Dios ug nagapahimaya Kaniya sulud sa anghelanong away. Siya mibutang niining talagsaon nga bahandi sa dapit-tipiganan, maingon nga nakaescrow, aron ipang-apod-apod ngadto sa magtotoo sa higayon nga siya nagahuput og kapasidad sa pagpahimulus sa “masdakong grasya” sa Dios (Santiago 4:6).

Ang magtotoo nagaangkon og kapasidad sa pagdawat, paggamit, ug pagpahimulus sa iyang escrow nga mga panalangin pinaagi sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios nga nagresulta diha sa espirituhanong buylo ug sa pagkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong. Ang kapasidad alang sa panalangin usa ka hiyas sa espirituhanong pagkahamtong; busa, ang pag-apod-apod sa escrow nga mga panalangin usa ka hiyas usab sa pagkahamtong.

11. KASARANG ALANG SA KAPANGHIMATUURAN NGA PAGSULAY. Ang ikaduhang hugna sa kinatas-ang paghimaya sa Dios diha sa espirituhanong pagkahamtong mao ang kapanghimatuuran nga pagsulay. Wala gayud sa miaging kasaysayan nga ang Dios sa ingon kadako nakapagamit sa Iyang omnipotence ngadto sa magtotoo nga sulud sa Kapanhonon sa Simbahan, ug wala gayud sa kanhiay sa tibuuk-kinabuhi sa magtotoo nga siya makagamit sa masdakong gahum sa Dios uban sa espirituhanong pagkahamtong. Kinining kahibulungang divine nga lig-ong-kusog maoy gikinahanglan alang sa katapusang umento sa pag-antos alang sa panalangin. Isip usa ka resulta sa pagkab-ot sa pagkahamtong ug pagbuhat sa kinatas-ang paggamit sa iyang pangsulbad-sa-problema nga kahimanan, ang lig-ong-kusog sa kinabuhi sa magtotoo makita pulos sa pagkinabuhi ug pagkamatay, pulos sa kauswagan ug kapanghimatuuran nga pagsulay—ubus sa makanunayong paggamit sa divine omnipotence.

12. PAGDANGAT SA KATAPUSANG HUGNA SA TALAGSAONG KINABUHI. Ang espirituhanong pagkahamtong gipaila pinaagi nianang hugna sa talagsaong kinabuhi og gihulagway ingon nga “Si Kristo [maoy] nahimaya diha [sa] lawas” (Mga Taga-Filipos 1:20–21). Kini nga paghimaya ni Kristo mahitabo tungud sa escrow nga mga panalangin ug kapanghimatuuran nga pagsulay.

ANG PAGKAHIMAYA SA DIOS DIHA SA ESPIRITUHANONG PAGKAHAMTONG

Pagtugyan sa Escrow nga mga Panalangin

Adunay duha ka hugna diha sa kinatas-ang paghimaya sa Dios pinaagi sa magtotoo dinhi sa kalibutan. Ang duha eksklusibong mga panalangin sa espirituhanong pagkahamtong.

1. Ang Dios nahimaya kon ang magtotoo nagasangpot sa ESPIRITUHANONG PAGKAHAMTONG, Ganghaan 8 sulud sa divine dynasphere. Niining puntoha ang magtotoo nagasugod sa pagdawat og pang-apod-apod sa ESCROW NGA MGA PANALANGIN diin ang Dios mimugna didto sa eternidad nga milabay.

2. Ang Dios nahimaya kon ang hamtong nga magtotoo nagalabang sa KAPANGHI-MATUURAN NGA PAGESULAY.

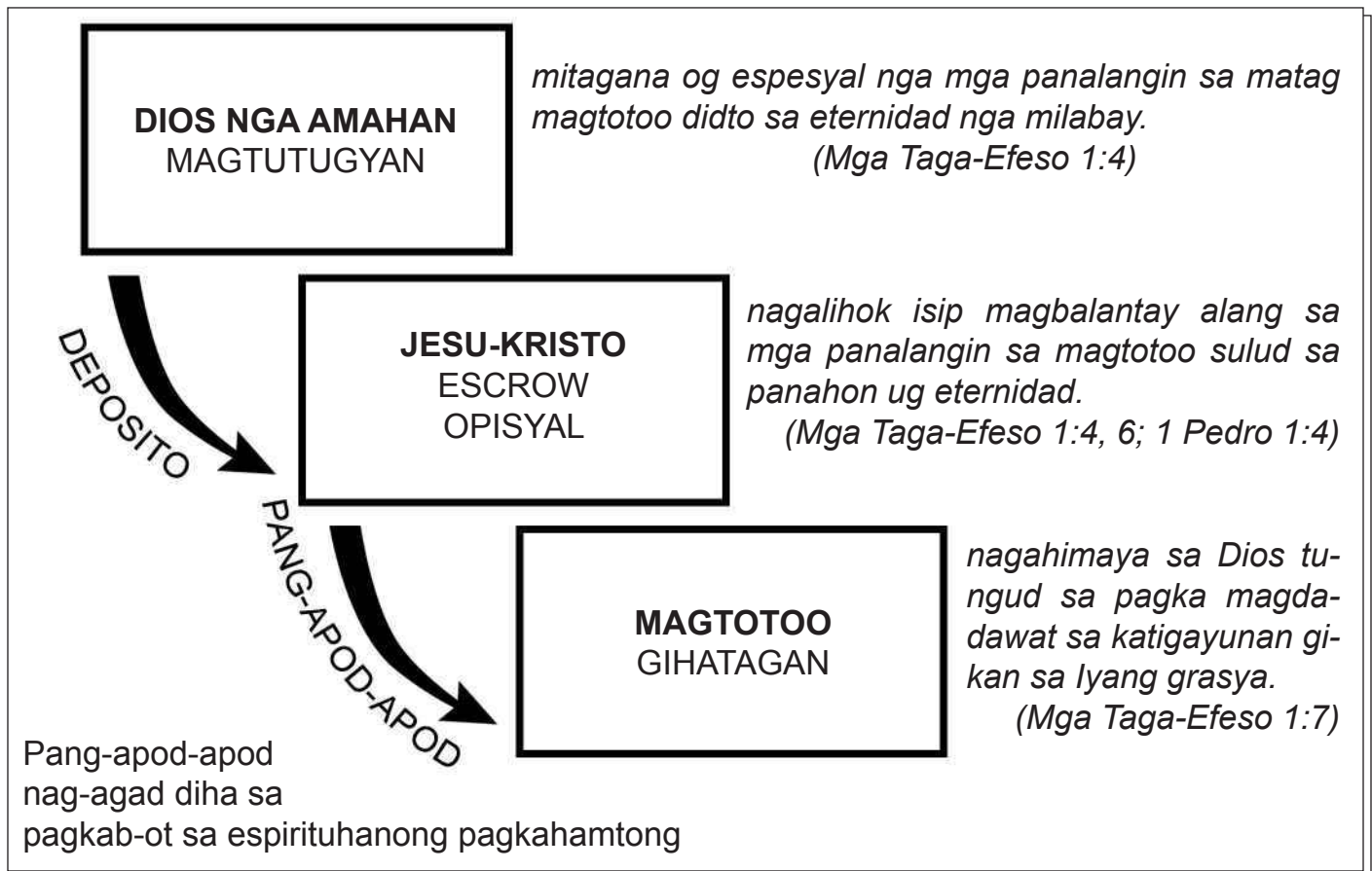
Ang matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo nahisakup sa usa ka talagsaong plano nga gidesinyo sa Dios didto sa eternidad nga milabay. Ang tumong niini nga plano nagalakip og panalangin alang sa magtotoo nga “labaw pa sa tanan nga [siya makahimo] paglitok o paghunahuna” (Mga Taga-Efeso 3:20). Ang Dios nahimaya pinaagi sa pag-apod-apod niini nga mga panalangin ngadto sa magtotoo sulud sa panahon.

Ang kinaunhang butang nga gihimo gayud sa Dios alang kanato mao ang kahimanan sa paghimaya Kaniya: Siya mimugna sa mga panalangin sa magtotoo sa wala pa Siya mimugna sa magtotoo. “Sa wala pa ang pundasyon sa kalibutan” (Mga Taga-Efeso 1:4), ang Dios nga Amahan mipahaum og katingalahang mga panalangin pinatuyo alang sa matag usa nga Kristohanon ug, ingon sa sinugdan, mideposito niadto nga mga panalangin isip escrow.

Takus sa pagdayeg ug paghimaya ang Dios, bisan ang Amahan sa atong Ginoong Jesu-Kristo, kinsa [ang Amahan] nakapanalangin kanato sa tagsatagsa ka espirituhanong panalangin ngadto sa kalangitan pinaagi ni Kristo. (Mga Taga-Efeso 1:3)

Ang plano sa Dios alang sa pagpanalangin sa magtotoo matumbas sa usa ka escrow nga kontrata. Ang escrow usa ka sulat-kaayunan, kasabutan, o laing pakigsabot diin ang usa ka tawo nagatugyan og pila ka matang sa kabtangan ngadto sa laing tawo. Imbis nga itugyan sa laktod, hinoon, ang kabtangan gideposito diha sa usa ka tawo nga waylabot sa kasabutan, nga ikahatag sa higayon nga ang gitinguhang tagadawat nagatuman sa piho nga mga gikasabutan nga gikamantala pinasikad sa escrow nga kasabutan.

Maingon nga ang escrow nga kasabutan adunay tulo ka hingtungdan, sa ingon usab ang Mga Taga-Efeso 1:3 nagahisgot og tulo ka hingtungdan: Dios nga Amahan, Jesu-Kristo, ug ang magtotoo. Dios nga Amahan mao ang magtutugyan. Didto sa eternidad nga milabay Siya mimugna sa mga panalangin sa matag magtotoo alang sa panahon ug sa eternidad ug sila gideposito diha ni Jesu-Kristo, kinsa nagalihok isip usa ka magbalantay o escrow opisyal. Matag magtotoo mao ang gihatagan sa escrow nga kontrata gikan sa Dios.

ESCROW NGA MGA PANALANGIN GIHATAG SA HAMTONG NGA MAGTOTOO

Kon ikaw mitoo diha ni Kristo, ikaw ang gihatagan sa mga panalangin nga magpahingangha sa imahinasyon. Apan, kabahin sa divine nga kaalam mao ang prinsipyo nga ang kapasidad alang sa mga panalangin kinahanglan mag-una sa pagtugyan sa mga panalangin. Ang Dios, tungud-niini, midesinyo sa protokol nga plano alang sa paglalang sa maong kapasidad, naghimo sa pag-apod-apod sa mga panalangin nga makahuluganon, makalingaw, ug nagpahimaya sa Dios.

Ang panalangin wala nagasugod diha sa espirituhanong pagkahamtong. Isip kabahin sa Iyang palisiya sa lohistika nga grasya, ang Dios midesinyo og usa ka sistema sa masminos nga mga panalangin diin Siya nagaapod-apod sulud sa tibuuk kalibutanong kasinatian sa magtotoo.⁶² Kini nagapasabut nga ang lohistika nga grasya dili lamang usa ka behikulo alang sa pagpalungtad sa kinabuhi sa magtotoo dinhi sa kalibutan kundili usa ka sistema sa pagsangkap sa wamahitakus nga panalangin kansang kapuslanan malabwan lamang sa labing-dakong pag-apod-apod sa escrow nga mga panalangin sulud sa panahon. Bisan-unsang matang sa mga panalangin nga atong madawat sulud sa panahon malabwan pa kaayo sa atong escrow nga mga panalangin didto sa eternidad. Taliwala sa lohistika nga mga panalangin sa espirituhanong pagkabata ug sa sinugdanan sa espirituhanong pagkahingkod ug sa escrow nga mga panalangin diha sa waykatapusang kahimtang mao

62. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 56–58.

kining kahibulungan nga kasangkapan sa grasya gikan sa Dios alang sa magtotoo kinsa nagatuman sa Iyang plano, katuyoan, ug pagbuut pinaagi sa pagkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong. Sa tataw, ang Dios mahimaya kon si bisan-kinsang magtotoo nagatuman niini nga plano, ug isip usa ka timaan sa Iyang kahimuut Siya nagatugyan og escrow nga mga panalangin sulud sa panahon.

Ang paagi alang niining hamili nga mga panalangin nagalambigit og wamahitakus nga pag-antos. Kini nga mga panalangin magsangpot pinaagi sa pag-antos ug pinaagi sa kauswagan.

Ang magtotoo nga nagakab-ot sa espirituhanong pagkahamtong gilain isip usa ka mananaog. Ang pangutana nagatumaw mahitungud sa unsay mahitabo ngadto sa escrow nga mga panalangin sa Kristohanon kinsa nalain isip usa ka pildiro, ang magtotoo kinsa pakyas sa pagkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong. Sa pagpatin-aw sa bibliyanhong tubag alang niini nga pangutana, kita magbalik pag-usab ngadto sa analohiya sa escrow nga kasabutan. Sulud sa istado sa Texas, ang escrow nga mga kontrata dimabakwi. Sugod sa petsa ang kontrata napirmahan, ang kabtangan sulud sa escrow dili mahimong mabawi sa magtutugyan, ug ang kontrata dili mahimong makansilar. Sa ingon-usab, ang escrow nga kontrata sa magtotoo uban sa Dios dimabakwi (1 Pedro 1:4). Ang bugtong rason sa escrow nga mga panalangin sa usa ka magtotoo nga dili mahatag ngadto kaniya mao ang iyang pagkapakyas sa pagtuman sa mga rekisito sa escrow nga kasabutan. Ang bugtong rekisito nga kinahanglang tumanon sa magtotoo mao ang pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong. Kon siya mapakyas, siya mahimong usa ka espirituhanong pildiro. Ang escrow nga mga panalangin sa pildiro gipanag-iya gihapon niya sa waypagkabakwi, apan sila pabiling diikahatag, nadeposito didto sa langit sa kahangturan isip usa ka handumanan sa nahanaw nga oportunidad ug isip usa ka monumento sa waykatapusang pagkamahatagon sa grasya sa Dios. Samtang ang magtotoo dili mawad-an sa iyang kaluwasan, siya mawad-an sa pagtugyan sa escrow nga mga panalangin sulud sa panahon ug eternidad.

Ang escrow nga mga panalangin gitawag og “espirituhanon” diha sa Mga Taga-Efeso 1:3, dili tungud kay sila dimakita ug dimahikap, kundili tungud kay Dios ang gipahimugat isip ilahang tinubdan (Juan 4:24a). Ang escrow nga mga panalangin maglakip sa materyal nga kauswagan ug temporal nga kalampusan dugang sa dimakitang impak ug sa espirituhanong kalig-on sa pagkahamtong mismo. Ang mga hiyas sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, nga napalig-on diha sa espirituhanong kaugalingnan, mapalig-on pa diha sa espirituhanong pagkahamtong ug magmugna sa katingalahang mga panalangin sulud sa kinabuhi. Dugang pa niining katingalahan nga kalig-on ug kapasidad sa kalag, si Jesu-Kristo, isip ang magbalantay, nagasugod diha sa pagtugyan sa escrow nga mga panalangin sulud sa kinabuhi sa hamtong nga magtotoo ibabaw sa kalibutan.

Ang bahandi sa mga panalangin sulud sa panahon ug eternidad natagana alang kani-mo. Ang imong personal nga mga panalangin dimabakwi, “dimadunot ug waymantsa ug dili mahanaw”; dili ikaw ni si bisan-kinsa pa ang makakansilar kanila (1 Pedro 1:4, NASB). Ang nahimutangan sa deposito “anaa sa kalangitan”; walay tipiganan ang makalabaw pa kasi-guro (Mga Taga-Efeso 1:3). Ang pitsa sa pagdeposito “wala pa ang pundasyon [pagbuhat] sa kalibutan”; walay laing katigayunan nga karaan pang kabilin (Mga Taga-Efeso 1:4). Ang magbalantay mao si Kristo; walay tawo nga interesado pa sa personal diha sa paghatag sa imong mga panalangin nganha kani-mo. Ang magbubuhay ug magtutugyan sa imong mga panalangin mao ang Dios nga Amahan; wala gayuy maayo pang maghahatag.

Siya [Dios nga Amahan] kinsa wala mipalingkawas sa Iyang kaugalingon nga Anak, apan mitugyan Kaniya alang kanatong tanan, nganong dili man Siya [ang Amahan] usab pinaagi Kaniya [Kristo, ang escrow opisyal] bukas sa paghatag kanato sa tanang butang [atong escrow nga mga panalangin]? (Mga Taga-Roma 8:32, NASB)

Tungud kay ang Dios nahimaya sa pagpanalangin sa magtotoo, ang plano sa Dios alang sa magtotoo mao ang pagdawat sa escrow nga mga panalangin. Unsay kinahanglan niyang buhaton alang sa pagdawat kanila? Ang grasya nagasalikway sa tanan nga tawhanong mga buhat. Busa, ang responsibilidad sa Kristohanon ubus sa mga rekisito sa escrow nga kontrata mao ang paggamit sa mga bahandi sulud sa divine dynasphere ug pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong. Pinaagi sa pagkahamtong lamang siya makaangkon og kapasidad sa pagdawat sa katingalahang mga panalangin nga ang Dios mitipig alang kaniya.

Kapanghimatuuran nga Pagsulay ug ang Kinatas-an nga Pagkahimaya sa Dios

Ang pag-antos nagahuput og mahinungdanong papel diha sa pag-uswag sa magtotoo ngadto sa pagkahamtong. Human siya nagakab-ot sa pagkahamtong, ug human siya nakadawat sa daghang escrow nga mga panalangin, nan ang pag-antos nagalalang sa usa ka talagsaon ug tinuyo nga kontribusyon ngadto sa kinatas-ang paghimaya sa Dios. Ang wamahitakus nga pag-antos diha sa kinabuhi sa hamtong nga magtotoo nagasangkap og ebidensiya diha sa lawak-hukmanang drama nga nagbukas sukad pa kaniadto sa wala pa misugod ang tawhanong kasaysayan. Diha sa apelasyon sa bista ni Satanas, usa ka lakbit-saysay gikan niini mosunud, ang Dios nagatawag sa hamtong nga mga magtotoo padulong sa dapit diin mopahayag ang testigo alang sa pagmatuud mahitungud sa Iyang dimatupngan nga grasya. Kapanghimatuuran nga pagsulay mao ang pagpangahas ni Satanas sa pagdaot sa ilang testimonya.

Sama sa escrow nga mga panalangin, kapanghimatuuran nga pagsulay mao ang pribilihiyo sa hamtong nga magtotoo ug ang katapusang kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin. Ang kapanghimatuuran nga pagsulay nagasunud sa sumbanan sa tanang pag-antos alang sa panalangin tungud kay ang “Dios matinumanon, kinsa dili motugot kaninyo nga pagasulayan labaw sa unsay inyong masarang” sa pag-antos (1 Mga Taga-Corinto 10:13). Espirituhanong pagkahamtong lamang ang adunay kalig-on ug divine nga panglantaw sa pag-agwanta, pagbenepisyo gikan sa, ug bisan sa paglipay sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Sa laktod, ang Dios makahimaya sa Iyang-kaugalingon sa kinatas-an pinaagi sa escrow nga mga panalangin ug pinaagi sa kapanghimatuuran nga pagsulay diha sa mga kinabuhi lamang sa hamtong nga mga magtotoo. Kini dugang rason nga espirituhanong pagkahamtong ang tumong sa Kristohanong paagi sa kinabuhi.

KAPANGHIMATUURAN NGA PAGSULAY

ANG APELASYON SA BISTA NI SATANAS

TANAN NGA TAWHANONG PAG-ANTOS, WAYSAPAYAN SA KATEGORIYA, nadugtong ngadto sa han-ay sa panghitabo nga misugod sa una-sa-kasaysayan nga panahon. Sa dihang ang Dios milalang sa uniberso, Siya miporma og usa ka kaliwat sa mga gamhanang-binuhat, gipinig diha sa Bibliya isip mga anghel. Ang mga anghel rasyonal nga mga linalang nga may abilidad sa pagpanaw sa tanang-bahin sa dimasukud nga uniberso nga gimugna sa Dios alang kanila. Ang Dios mihimo kanila nga perpekto, walay sala, sa hingpit madawat sa Iyang absolutong pagkamatarong. Tungud kay ang kabubut-on usa ka kinahanglanong sangkap sa usa ka rasyonal nga mentalidad ug sa kapasidad alang sa paghigugma, ang Dios mihatag sa mga anghel og gawasnong pagbuut aron nga sila makasabut sa Iyang karakter ug magsimba Kaniya.

Dugang pa, ang Dios mipahimutang og usa ka sistema sa anghelanong awtoridad ug organisasyon sulud niini ang mga anghel nanimuyo ug milihok. Siya sa perpektong mipahibagay sa kagawasan, awtoridad, ug responsibilidad, nagmugna sa katukuran sa kalikupan diin ang matag anghel makapahayag sa iyang kaugalingon nga kabubut-on.⁶³

Sa sinugdan ang labing dinayeg sa tanang anghel mao ang dinihugan nga kerubin, ginganlan og Lucifer, ang “Anak sa Kabuntagon” (Isaiah 14:12, KJV). Siya natugyanan sa mga responsibilidad ug nahatagan sa mga pribilihiyo labaw pa niadtong bisan-kinsang anghel, apan siya miabuso sa iyang kagawasan pinaagi sa pagkaarogante ug rebelyon batok sa Dios (Ezekiel 28:12–19). Pagkaarogante mao ang labing-daotan sa tanang sala; kini ang tiguis ug tiglubog sa katinuuran, usa ka kaaway sa matag rasyonal nga binuhat. Pagkaarogante mao ang paglimbong-sa-kaugalingon nga nakaingon sa matahum nga Lucifer sa pagpakig-indig diha sa Dios imbis kay sa paghigugma ug pagsimba Kaniya. Pagkaarogante mao ang

63. Mga pagrekord sa mga pagtoon sa Bibliya bahin sa anghelanong Pundok sa mga Tigbalita ug Han-ay sa Gubat mahimong maangkon gikan sa R. B. Thieme, Jr., Bible Ministries.

rason sa makalilisang nga pag-antos ni Lucifer sa umaabot (Mateo 25:41), maingon nga ang pagkaarogante nakapahimo na sa iyang kahigawad ug pagkawala-mahimuut sa tibuuk liboang katuigan sukad siya misukol batok sa Dios.

Kita wala masayod unsay gidugayon kanhi si Lucifer nalaglag ug nahimong Satanas, apan bisan pa sa iyang gipalugway nga pagkaarogante, siya nagapabilin nga ang labing maykatakus, madanihon, ug ambongan nga binuhat nga nagagikan sa kamut sa Dios (Ezekiel 28:12; 2 Mga Taga-Corinto 11:14). Ang iyang puwersa sa paghaylo ingon ka mapugsanon karong-panahona sa dihang siya mikabig sa usa sa tulo-ka-bahin sa tanang anghel sa pag-apil sa iyang una-sa-kasaysayang rebolusyon batok sa Dios (Pinadayag 12:4a). Ang pagkalaglag ni Satanas ug sa iyang liderato sa dimaihap nga mga anghel tungud sa pag-alsa misugod sa una-sa-kasaysayan nga gubat diin ako magtawag og anghelanong away, usa ka away nga nagapadayon hangtod karon ug nga matapos lamang diha sa katapusang paghukum sa katapusan sa tawhanong kasaysayan.

Ang usa ka panagtangdi Kasulatan sa Kasulatan nagasangko ngadto sa konklusyon nga ang Dios mihimo og usa ka pagbista didto sa eternidad nga milabay. Sulud sa una-sa-kasaysayan nga pagbista Dios ang maghuhukum ug ang prosekusyon; si Satanas ang depensa. Ang Dios mikonsiderar sa tanang ebidensiya ug mihukum sa desisyon nga sad-an. Siya misentensiya ni Lucifer ug sa tanang nangalaglag nga mga anghel paingon sa “waykatapusang kalayo” (Mateo 25:41).

Dugang pang bibliyanhong ebidensiya sa una-sa-kasaysayan nga pagbista sa nanga-laglag nga mga anghel ang makaplakan diha sa mga titulo ni Satanas. Ang mga pulong “yawa” ug “Satanas” dili mga ngalan kundili mga titulo, ang duha diin magkahulugan og “magsusumbong” o “kontra” sama sa usa ka abogado nga nagapasangil sa usa-ka-tawo sulud sa hukmanan. Ang iyang hustong pangalan nga, Lucifer, nagakahulugan og “si-hag, kahayag sa kaadlawon,” nagpaila sa usa ka binuhat nga may katahum nga hilabihan. Siya gitawag nga yawa ug Satanas tungud kay siya ang abogado sa depensa kinsa mirepresentar sa iyang-kaugalingon ug sa nangalaglag nga mga anghel diha sa una-sa-kasaysayan nga pagbista ug tungud kay siya nagapadayon sa paghimo sa buhat sa abogado ug magsusumbong sulud-sa-panahon sa tawhanong kasaysayan (Job 1:6–12; 2:1–5; Zechariah 3:1–2).

“Waykatapusang kalayo . . . gitagana alang sa yawa ug sa iyang mga anghel,” apan tungud kay ang sentensiya wala gipatuman dihadiha—ug, sa pagkatinuud, dili ipatuman hangtod sa katapusan sa tawhanong kasaysayan (Pinadayag 20:10)—kita makasabut sa tukma nga si Satanas miapelar sa sentensiya. Ang paglabay sa panahon tali sa sentensiya ug sa iyang pagpatuman nagapaila nga ang tawhanong kasaysayan maoy kabahin niining masangputon nga pagbista.

Unsay argumento sa apelasyon ni Satanas? Unsang kasoha malagmit siya makalaraw sa pagbali sa desisyon gikan sa perpekto, omniscient, ug makiangayon nga Dios? Tingali kita makapangagpas gikan sa naandang pagsaway nga makadaghan gibalikbalik dinhi sa kalibutan sa yawa. Ang apelasyon ni Satanas malagmit misubay niining kutay sa argumento: Ngano ang usa ka mahigugmaong Dios makatambog sa iyang mga binuhat ngadto sa impiyerno?

Ang tawhanong kasaysayan nagahatag sa tubag. Sa dihang si Satanas miapelar sa iyang sentensiya, ang Dios mipatawag nga akong pagatawgon og *apelasyon sa bista*, nga nagalihok sa samang-utlanan sa tawhanong kasaysayan. Ang tawo, busa, gilalang alang sa pagsulbad sa anghelanong away. Pinaagi sa katawhan ang Dios magpamatuud sa

Iyang perpekto nga karakter, samtang nagtugot ni Satanang sa matag oportunidad alang sa pagpamatuud sa iyang kaugalingong kaso.

Sa wala pa Siya milalang sa tawo, ang Dios nangandam sa iyang pagkalaglag ug pinaagi sa Iyang dimatupngan nga grasya midesinyo sa usa ka plano sa kaluwasan alang sa tanang katawhan pinaagi sa pagtoo diha ni Jesu-Kristo. Dugang pa, ang Dios milalang sa katingalahang mga bahandi, mga pribilihiyo, ug mga oportunidad alang sa matag magtotoo aron nga siya makapahimulus sa fellowship uban sa Dios. Ang grasya sa Dios libreng maangkon sa matag tawhanong linalang. Kay ang bisan-kinsa nga nagadumili sa pagtoo diha ni Jesu-Kristo, ang bugtong kapilian mao ang divine nga paghukom. Ang tawhanong kasaysayan nagapakita sa hamiling karakter ug maloloy-ong palisiya sa Dios ngadto ni Satanang, ngadto sa tanang anghel, ug ngadto sa katawhan. Ang kasaysayan nagapamatuud usab nga walay usa ang maimpiyerno kundili gumikan sa iyang kagaulingon nga negatibong kabubut-on (Juan 3:18, 36).

Pinugngan taman sa usa ka gamayng suuk sa uniberso nga gitawag og planetang Kalibutan, ang tawo nalalang nga mas-ubus nga binuhat kay sa mga anghel, limitado ang kalig-on, kalantip-sa-salabutan, ug kalihukan. Apan sama sa mga anghel ang tawo rasyonal ug nagahuput sa susama nga gawasnong pagbuut nga anaa sa mga anghel. Ang sulbad sa anghelanong away mahikaplagan diha sa paggamit sa kabubut-on sa tawo alang o batok ni Ginoong Jesu-Kristo, alang o batok sa plano sa Dios. Ang mga anghel nga nag-oberbar sa tawhanong mga linalang makasaksi sa sunudsunud nga kamatuuran sa kaugalingong pagkasad-an ni Satanang ug sunudsunud nga kamatuuran sa perpektong hustisya ug grasya sa Dios (Job 1:6; 2:1–3; Lukas 15:7, 10; 1 Mga Taga-Corinto 4:9; 11:10; Mga Taga-Efeso 3:10; 1 Timoteo 3:16; 5:21).

Sulud sa tawhanong kasaysayan ang Dios nagkopya sa matag sitwasyon nga gigamit ni Satanang isip usa ka pasikaran sa argumento ug pagsaway diha sa iyang una-sa-kasaysayan nga pagbista. Sa dayag ang usa ka labing-hinungdanong isyu sa maong pagbista mao ang konsepto sa pag-antos. Ang duha ka kategoriya sa kapanghimatuuran nga pagsulay, isip ang katapusang hugna sa Kristohanong pagsulay alang sa panalangin, magtubag sa labing-hinungdanong mga kutay sa argumento ni Satanang, ug ang paggamit sa hamtong nga magtotoo sa divine nga mga bahandi alang sa paglabang og kapanghimatuuran nga pagsulay nagaguba sa hingpit sa asunto sa yawa.

Una, si Satanang nagapahayag nga ang katawhan dili gayud makahimo sa pagdala og pag-antos, ilabina kon sila mag-isip sa pag-antos nga dimakiangayon. Ang bugtong rason ni bisan-kinsa nga nagapabiling matinumanon ngadto sa Dios, pasangil ni Satanang, tungud kay ang Dios nagapanalangin kaniya. Kini ang argumento diha sa Libro ni Job. Si Job, hinoon, midaot sa teyoriya ni Satanang ug naapil isip ebidensiya sa asunto sa Dios batok ni Satanang. Bisang pa sa panahon sa pagkapakyas, si Job mipabiling matinumanon ngadto sa Dios dili tungud kay ang Dios nagapanalangin kaniya kundili tungud sa doktrina nga iyang nakat-onan ug gigamit sa masangputon. Isip usa ka hamtong nga magtotoo, si Job nakabaton og mga kahinguhaan sa pagdala sa kinakusgang pag-antos nga waypagkabalda ug sa pag-ila sa iyang panghitabo ingon nga pag-antos alang sa panalangin imbis nga masilutong pag-antos.

Si Satanang sa ingon-usab gihatagan og makapahinganghang mga bahandi sa wala pa siya malaglag. Siya wala malaglag tungud sa bisan-unsang sayup o kadanghag diha sa katungdanan sa Dios; siya napakyas tungud sa pagsalikway sa tanang gikasangkap sa Dios. Si Satanang walay lehitimong asunto, walay ikapasumangil. Daghang personahe sa

Karaang Testamento nga kasaysayan—Abraham, Moses, David—miantos sa hilabihan, apan ang ilang pag-antos wala mipahimo nila nga miserable, nagbagulbul nga mga binuhat. Ang ilang kalig-on taliwala sa pag-antos mipakita sa gahum sa nametabolisar nga doktrina sa pagpalahutay sa dakong kalipay ilalum sa matag hitabo sa kinabuhi, sa pagtumbas sa pagkinabuhi ug pagkamatay, kauswagan ug kalisdanan. Bugtong si Satanas ang mabasol alang sa kahimtang diin siya nalaglag.

Ang ikaduhang labing-mahinungdanon nga argumento ni Satanas mao nga walay usa ang mopabiling matinumanon ngadto sa Dios kon hatagan og igong katigayunan o gahum. Sa laing pagkasulti, ang matag-usa mahimong bayaran. Kini nga argumento maoy laktod nga depensa sa mismong pagkalaglag ni Satanas gikan sa iyang katungdanan nga dinihugang kerubin, ang posisyon sa kinatas-an og ranggo sulud sa anghelanong mga binuhat. Ang isyu: Ang kaibog ba sa gahum, kabantog, katigayunan sa binuhat, o sa bisan unsang nakabot gamhanan pa kay sa plano sa Magbubuhat? Ang tawo ba mopili sa pagbuhong-sa-kaugalingon nga dimaagaron sa Dios, o siya ba motuman sa plano sa Dios ug motugot sa Dios sa pagpauswag kaniya? Kini ang kapanghimatuuran nga pagsulay nga gipunting ni Satanas batok sa pagkatawo ni Kristo panahon sa Inkarnasyon (Mateo 4:1–11).

ANG MGA HUGNA SA APELASYON SA BISTA

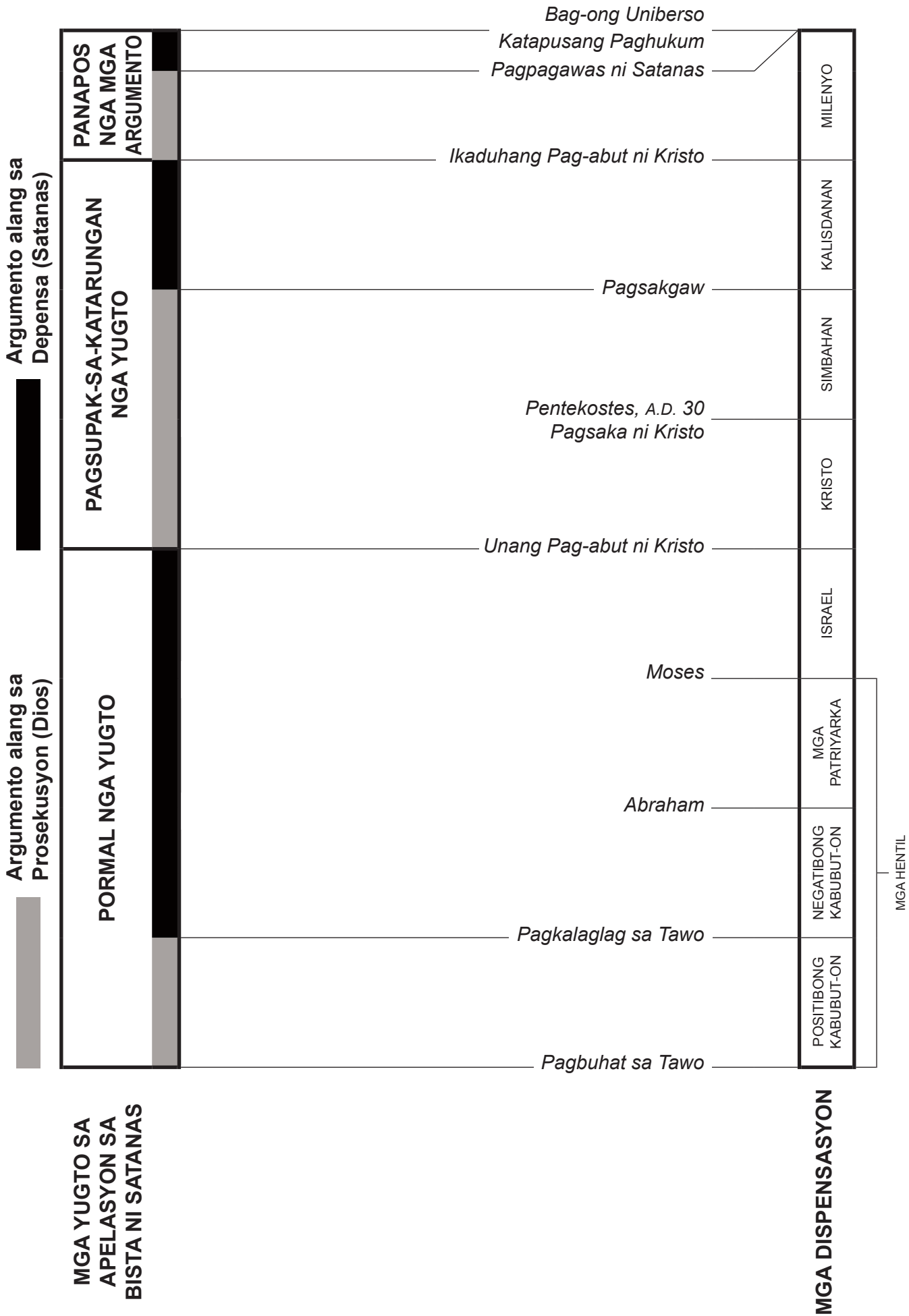
Nagapasundayag ang Dios sa Iyang Asunto

Sa paghulagway sa panghitabo sa gipatawag nga bista sa Dios sunud sa apelasyon ni Satanas, kita magkutlo gikan sa mga pamaagi nga naandan sa atong sistema sa hukmanan. Ang proseso sa apelasyon sa bista, samtang kini nagapadayag sulud sa tawhanong kasaysayan,⁶⁴ mabahin ngadto sa tulo ka yugto. Una, adunay pormal nga pagpasundayag sa asunto: Dios, isip ang prosekusyon, nagapasaka sa Iyang asunto, gisundan ni Satanas, ang depensa. Sunud mao ang pagsupak-sa-katarungan nga yugto: ang pagsupak-sa-katarungan nga mga argumento gikan sa prosekusyon og gisundan sa pagsupak-sa-katarungan nga mga argumento gikan sa depensa. Sa katapusan nagasangpot sa panapos nga mga argumento ug katingbanan: sa prosekusyon ug sunud-niana sa depensa.

Ang pormal nga yugto sa apelasyon sa bista ni Satanas nagapasibo sa Karaang Testamento nga kasaysayan. Ang Dios mibuhat sa tawo isip usa ka rasyonal nga binuhat masminos kay sa mga anghel, nagkopya diha sa kinunhuran nga mga kahimtang sa una-sa-kasaysayan nga anghelanong away. Lawak-hukmanan ang planetang Kalibutan. Ang tawhanong kaliwat nagasangkap sa ebidensiya, mga argumento, ug mga sanglitanan diha sa apelasyon sa bista. Ang Dios mihimo sa Iyang ebidensiya pinaagi sa pagbuhat sa tawo maingon sa mga anghel nga nabuhat: inosente (o perpekto) uban sa kalagmitan sa paghigugma ug pagsimba sa Dios pinaagi sa hustong mga desisyon ug sa kalagmitan nga mahimong diperpekto pinaagi sa sayup nga mga desisyon.

Ang tawhanong kasaysayan nagasangkap sa susamang panghitabo ug mga kapilian nga nahisakup sa anghelanong kasaysayan sa wala pa buhata ang tawo. Si Satanas nalalang

64. Ang mga hugna-sa-panahon sa tawhanong kasaysayan gilainlain ngadto sa mga dispensasyon, nga gihulagway sulud sa larawan diha sa panid 150. Kini mao ang divine nga laraw ug interpretasyon sa kasaysayan. Tan-awa sa Thieme, *Ang Divine nga Laraw sa Kasaysayan*.

nga may perpektong pagkawaysala; si Adan nalalang nga may perpektong pagkawaysala. Ang mga anghel adunay gawasnong pagbuut; ang tawo adunay gawasnong pagbuut. Si Adan sa gawasnong ug sa tinuyo mipili sa pagsunud sa sumbanan sa pagkaarogante nga mipaila sa orihinal nga rebolusyon ni Satanas. Ang pagkalaglag ni Adan nagakopya sa pagkalaglag ni Satanas. Ang rebelyon ni Satanas sulud sa Hardin sa Dios miresulta diha sa pagkalaglag sa anghelanong mga binuhat (Pinadayag 12:4a); ang pagkadili-matumanon ni Adan didto sa Hardin sa Eden miresulta diha sa pagkalaglag sa katawhan (Mga Taga-Roma 5:12a).

Sulud sa anghelanong kasaysayan ang Dios misangkap sa usa ka proseso sa paghimo-og-desisyon diin ang mga anghel makapahayag sa wala-ang-merito nga positibong kabubut-on. Sa ingon-usab, ang Dios misangkap sa kaluwasan alang sa tanang katawhan aron nga ang tawo makapahayag og wala-ang-merito nga positibong kabubut-on pinaagi sa pagtoo diha ni Kristo (Juan 3:16). Tungud sa paggamit sa gawasnong pagbuut, ang anghelanong mga binuhat nabahin ngadto sa duha ka kategoriya: pinili ug nalaglag (Mga Hebreohanon 2:2; Pinadayag 12:7). Tungud sa gawasnong pagbuut ang katawhan nabahin ngadto sa mga magtotoo ug mga dimagtotoo.

Asunto ni Satanas

Pinaagi sa pagkalaglag ni Adan, si Satanas nahimong magmamando sa kalibutan. Human sa pag-ilog sa pamunoan ni Adan ibabaw sa kalibutan, si Satanas mipadayag sa iyang asunto pinaagi sa iyang daghan nga mga pagsulay sa pagkontrolar ngadto sa iyang gingharian aron nga siya makamugna og perpektong kalikupan sulud sa kalibutan. Maingon sa una-sa-kasaysayan nga anghelanong away, ang iyang katuyoan diha sa makasaysayanong pagpalugway sa anghelanong away mao ang pagmatuud sa iyang-kaugalingon nga katumbas sa Dios, nga “mahisama sa Labing Gamhanan” (Isaiah 14:14, NASB). Si Satanas nagatinguha sa pagmatuud nga ang pagkaarogante dili pagkaarogante kundili usa ka mahimong alternatibo alang sa plano sa Dios. Si Satanas kulang sa abilidad, bisan pa siya maalam, sa pagmugna sa utopia nga siya nagatinguha sa pagtukod.

Ang pormal nga yugto sa apelasyon sa bista nagalakip og anghelanong obserbasyon, pagsalmot, ug panginlabut diha sa kalihukan sa katawhan (Genesis 6:1–4; Job 1–3). Kini nga anghelanong mga kalihukan magpadayon sa katibuk-an sa tanang yugto sa apelasyon sa bista.

Pagsupak-sa-katarungan sa Dios

Ang pormal nga yugto sa apelasyon sa bista ni Satanas gisundan sa yugto sa pagsupak-sa-katarungan, diin kita magkinabuhi. Kining labing madramahon nga yugto sa apelasyon sa bista nagatakdo diha sa eksperimento sa malungtarong gahum. Busa, ang pagsupak-sa-katarungan sa Dios adunay duha-ka-sangkap.

1. ANG EKSPERIMENTO SA MALUNGTARONG GAHUM SA HYPOSTATIC NGA PANAGHIUSA miresulta diha sa istratehiyanhong kadaugan sa pagkatawo ni Kristo batok ni Satanas ibabaw sa krus.

2. ANG EKSPERIMENTO SA MALUNGTARONG GAHUM SA KAPANAHONAN SA SIMBAHAN nagaresulta diha sa taktikanhong kadaugan alang niadtong mga magtotoo kinsa magbuhat sa protokol nga plano sa Dios.

Isip ang prosekusyon, ang Dios makahatag og usa ka makapahinganghang pagsupak-sa-katarungan batok sa dimalampusong mga pagsulay ni Satanas sa pagpamatuud sa iyang kaugalingon nga kahawud. Diha sa istratohiyanghong lihok nga gikapropesiya sukad pa sa pagkalaglag sa tawo (Genesis 3:15), ang Dios nga Anak “nahimong tawo” (Juan 1:14, NASB). “Sa dihang miabut ang katumanan sa panahon, ang Dios mipadala sa Iyang Anak, gipakatawo sa usa ka babaye” isip ang Dios-tawo sulud sa hypostatic nga panaghiusa sa kahangturan (Mga Taga-Galacia 4:4, NASB).⁶⁵ Si Satanas sa hilabihang-kabalaka misulay apan napakyas sa pagpugong sa Unang Pag-abut ug sa Inkarnasyon ni Ginoong Jesu-Kristo.

Ang atong Ginoo mikab-ot sa istratohiyanghong kadaugan pinaagi sa pagpuyo, paglihok, ug pagbuylo sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere. Ang espirituhanong mananaog sulud sa Kapanahonan sa Simbahan nagakab-ot sa taktikanhong kadaugan pinaagi sa pagpuyo, paglihok, ug pagbuylo sulud sa naglihok nga divine dynasphere.

Ingon sa gipahayag ni Pablo diha sa Mga Taga-Filipos 3:10–11, ang duha ka serye sa pagdugang sa eksperimento sa malungtarong gahum matapos diha sa pagkabanhaw. Ang eksperimento sa malungtarong gahum sa hypostatic nga panaghiusa natapos pinaagi sa pagkabanhaw ni Kristo. Ang eksperimento sa malungtarong gahum sa Kapanahonan sa Simbahan matapos diha sa pagkabanhaw o Pagsakgaw sa Simbahan. Pulos ang unang pag-abut ni Kristo ug ang Kapanahonan sa Simbahan nadokumento pinasikad sa gahum diin gipadayag pinaagi sa pagkabanhaw.

Kinsa [Jesu-Kristo] gipadayag nga Anak sa Dios pinaagi sa gahum nga gipanag-iya sa Balaang Espiritu, pinaagi sa pagkabanhaw gikan sa mga patay—Jesu-Kristo atong Ginoo. (Mga Taga-Roma 1:4)

Ug [ako mag-ampo nga kamong mga myembro sa harianong pamilya mahibalo] unsa ang hawud nga kahalangdon sa Iyang [sa Amahan] gahum alang kanato, kinsa mitoo, mahitungud sa buhat sa Iyang hawud nga gahum diin Siya mipalihok pinaagi ni Kristo sa dihang Siya mibanhaw Kaniya gikan sa mga patay ug mipalingkod Kaniya diha sa Iyang toong kamut didto sa langitnong mga dapit. (Mga Taga-Efeso 1:19–20)

Tali sa pagkabanhaw ni Kristo ug sa pagkabanhaw sa Simbahan, masdako nga gahum ang magamit sa matag magtotoo kay sa bisan-unsang nangagi nga panahon sulud sa tawhanong kasaysayan. Ang gahum nga mipabanhaw ni Jesu-Kristo gikan sa mga patay karong-panahona magamit sa matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo alang sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios. Ang divine omnipotence magamit pinaagi sa tulo ka kategoriya sulud sa laboratoryo sa tawhanong kasinatian:

65. Thieme, *Kristohanong Integridad*, 197–200.

1. ANG OMNIPOTENCE SA DIOS NGA AMAHAN kinsa midesyuno sa porpolyo sa dimakitang mga bahandi,
2. ANG OMNIPOTENCE SA DIOS NGA ANAK kinsa nagapalahutay sa uniberso ug nagapalungtad sa tawhanong kasaysayan, ug
3. ANG OMNIPOTENCE SA DIOS NGA BALANG ESPIRITU kinsa nagasangkap sa kusog sulud sa divine dynasphere.

Ang paghimaya sa Dios pinaagi sa paggamit sa divine nga gahum maoy kabahin sa pagkatalagsaon sa Kapanahonan sa Simbahan.

Karon diha Kaniya [Dios nga Amahan] kinsa maykatakus sa paghimo sa dimasukud labaw pa sa tanan nga kita gayud makalitok o makahunahuna pinasikad sa gahum nga naglihok alang kanato [ang omnipotence sa matag myembro sa Trinidad], alang Kaniya [mao] ang himaya sa Simbahan [taktikanhong kadaugan diha sa eksperimento sa malungtarong gahum sa Kapanahonan sa Simbahan] ug kang Jesu-Kristo [istratehiyanhong kadaugan diha sa eksperimento sa malungtarong gahum sa hypostatic nga panaghiusa] labot sa tanang henerasyon sulud niini [talagsaon] nga henerasyon sa mga panahon [pipila sa mga magtotoo diha sa matag henerasyon sa Kapanahonan sa Simbahan mogamit og divine nga gahum alang sa pagtuman sa divine nga plano ug sa paghimaya sa Dios]. Amen. (Mga Taga-Efeso 3:20–21)

Isip ang Dios-tawo, si Jesu-Kristo wala migamit sa Iyang kaugalingon nga omnipotence sa makaugalingnanon gikan sa plano sa Dios nga Amahan sulud sa Unang Pag-abut. Siya nabuhi lakip sa katawhan uban sa ilang tawhanong mga limitasyon. Sa katumanan sa plano sa Amahan sa kaluwasan, si Kristo wala migamit sa Iyang divine nga mga hiyas alang sa kaayohan sa Iyang-kaugalingon, sa pagsangkap sa Iyang-kaugalingon, o sa paghimaya sa Iyang-kaugalingon. Siya mitabon sa Iyang himaya sa wala-pa-nagpakatawo, nga walay pagtahan sa bisan-unsang divine nga hiyas, ug sa kinabubut-ong mipugong sa makaugalingnanong paggamit sa Iyang omnipotence subay sa plano sa Amahan alang sa eksperimento sa malungtarong gahum sa hypostatic nga panaghiusa. Hinoon, ang pagkatawo ni Kristo misalig diha sa omnipotence sa Dios nga Amahan ug sa Dios nga Balang Espiritu, nga magamit sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere (Mateo 12:18; Lukas 4:14, 18; Juan 3:34). Sulud niining kahibulungan nga sistema sa gahum, ang perpektong pagkatawo ni Kristo mipabilin sa Iyang pagkawaysayup sa katibuk-an sa Iyang kinabuhi ibabaw sa kalibutan. Ibabaw sa krus, samtang waysayup gihapon Iyang-kaugalingon, Siya midala sa mga sala sa tanang katawhan ug gihukman puli kanato. Ang omnipotence sa Balang Espiritu mipalahutay sa atong Ginoo samtang ang omnipotence ug hustisya sa Amahan mihukum Kaniya.

Ang hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere wala lamang mipalahutay ni Jesu-Kristo taliwala sa labing mapintas nga pag-antos nga masinati gayud sa tawo kundili mipatakus Kaniya sa pag-agwanta sa kasakit diha sa krus uban sa wayhunong nga suludnong kalipay.

Pagpalandong diha ni Jesus, ang tagmugna ug maghilingpit sa atong doktrina [ang pagkatawo ni Kristo nasulayan ug napamatud-an ang hingpit-nga-sumbanan sa susamang divine dynasphere nga gipadayag ngari kanato diha sa Kapanahonan sa Simbahan nga doktrina], kinsa tungud sa anaa-karon nga gipakitang kalipay [ang kinadak-ang pangsulbad-sa-problema nga himan sulud sa divine dynasphere] miagwanta sa krus, mibaliwala sa kaulaw [si Jesu-Kristo mipabiling waysayup samtang gihukman alang sa mga sala sa katawhan], ug milingkod didto sa toong kamut sa trono sa Dios. (Mga Hebreohanon 12:2)

Ang lunsay nga pagkahimugso ni Jesu-Kristo mipasiugda sa eksperimento sa malungtarong gahum sa hypostatic nga panaghiusa ug sa hingpit mipabulag sa pormal nga yugto gikan sa yugto sa pagsupak-sa-katarungan sa apelasyon sa bista. Bisan og si Kristo “nahimong mas-ubus diyutay kay sa mga anghel” diha sa Iyang wahimayaa nga pagkatawo, diha sa Iyang nabanhaw nga pagkatawo Siya “gipurongpurongan sa himaya ug dungog” taas pa kaayo kay sa mga anghel (Mga Hebreohanon 2:9–10, NIV). Sa higayon nga ang madaugong Kristo nahatagan sa Iyang bag-o nga harianong titulo, Hari sa mga hari ug Ginoo sa mga ginoo, ug gipalingkod diha sa dapit sa kinatas-ang pasidungog sa langit, ang Dios nga Amahan nianang-tungura mipasundayag sa labing maukyabon nga ebidensiya sulud sa tibuuk apelasyon sa bista.

Wagikabutyag sa hingpit diha sa Karaang Testamento nga propesiya, ang Dios misugod sa Kapanahonan sa Simbahan pinaagi sa iyang doktrina sa misteryo (Mga Taga-Roma 16:25–26; Mga Taga-Efeso 3:1–7; Mga Taga-Colosas 1:25–27). Sulud sa Kapanahonan sa Simbahan Siya nagmugna, pinaagi sa ministeryo sa Balaang Espiritu, sa usa ka bag-o nga espirituhanong kaliwatan pinaagi sa panaghiusa uban ni Kristo, usa ka harianong pamilya alang sa paghingpit sa bag-o nga harianong titulo sa atong Ginoo. Sa pagbuhat sa ingon, ang Dios nga Amahan mipalugway sa eksperimento sa malungtarong gahum gikan sa unang pag-abut ni Kristo ngadto sa Kapanahonan sa Simbahan. Ang hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere nga gidesinyo alang kang Jesu-Kristo natugyan ngari kanato isip ang naglihok nga divine dynasphere. Pinaagi sa bawtismo sa Balaang Espiritu, kita nalanglang nga usa ka bag-o nga espirituhanong kaliwatan, maykatakus sa paggamit sa mapuslan nga divine omnipotence. Ang eksperimento sa malungtarong gahum sa Kapanahonan sa Simbahan mobutyag kon ang mga magtotoo mogamit ba o dili sa omnipotence sa Dios, ang gahum nga mapuslan sa hingpit sa matag magtotoo.

Si Satanas sa hingpit wala makabantay sa dihang ang mga doktrina sa misteryo sulud sa Kapanahonan sa Simbahan gikabutyag. Sama sa mga lagda sa karaang Griyego nga tinagoang mga praternidad, ang mga doktrina sa Simbahan mahibaloan lamang sa mga myembro sulud sa organisasyon. Ang Kapanahonan sa Simbahan nga mga kamatuuran gikabutyag lamang ngadto sa harianong pamilya sa Dios. Ang unang mga ilhanan sa usaka-butang katingalahan nga umaabot gikahatag diha sa mga propesiya ni Kristo sa wala pa gayud ang Kapanahonan sa Simbahan misugod (Mateo 16:18; Juan 14—17). Sa wala pa ang propetikanhong mga pamahayag sa atong Ginoo, walay usa ang nahibalo bahin sa bawtismo sa Balaang Espiritu ug sa panaghiusa uban ni Kristo, bahin sa pagpuno sa Balaang Espiritu, bahin sa tanan nga gamhanang mga bahandi sulud sa palasyo sa harianong magtotoo. Ingon nga wala gayud mahitabo kaniadto, matag myembro sa harianong pamilya ang iyang kaugalingon pari. Ang matag-usa manununod sa Dios, ang kaubang-manununod

ni Jesu-Kristo.

Ang mga kaayohan ug mga bintaha sa espirituhanong pagkaharianon dili matukib. Ang unang pag-abut ug nagluwas nga buhat ni Kristo magtagik sa unang argumento sa Dios sa pagsupak-sa-katarungan, ug ang pagkaporma sa harianong pamilya, uban sa manggialamong protokol nga plano sa Dios alang sa pag-uswag sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo ngadto sa pagkahamtong, mao ang ikaduhang argumento sa prosekusyon sa pagsupak-sa-katarungan. Ang dimatupngan nga grasya sa Dios pinaagi sa pagbuhat sa usa ka palasyo ug sa usa ka harianong protokol alang sa matag magtotoo nagalabaw pa kaayo kay sa pagtumbas lamang sa una-sa-kasaysayang divine nga pag-amuma alang sa anghelanong mga binuhat. Apan ang atong katingalahan nga mga bahandi magpahimaya sa esensiya ug Persona sa Dios, maingon sa divine nga kasangkapan alang sa mga anghel didto sa eternidad nga milabay.

Ang harianong pamilya adunay kinadaghanan nga mga oportunidad nga gikahatag gayud sa Dios alang sa tawhanong kaliwat. Ang matag Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo adunay mga pribilihiyo ug mga oportunidad nga dimahanduraw nila Abraham, Moses, David, Elijah, o ni bisan kinsang hamtong nga magtotoo sa Karaang Testamento. Bisan pa ang harianong pamilya adunay mga bahandi nga labaw pa kaayo niadtong gihuptan sa bisan kinsang mga magtotoo sukad pa sa pagbuhat, ang mga magtotoo karongpanahona magreklamo, mapakyas sa paggamit sa ilang mga bintaha, ug mapakyas diha sa ilang Kristohanong mga kinabuhi. Imbis nga sa pagkat-on sa doktrina sa Bibliya sa kanunay ug pag-ugmad sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, espirituhanong kaugalingnan, ug espirituhanong pagkahamtong, sila mangitag pagpanambag ug mag-agad diha sa uban alang sa kalig-on. Ignorante sa Pulong sa Dios, sila wala gayuy espirituhanong kahinguhaan sa sulud sa ilang mga kalag alang sa pag-atubang og pag-antos. Sila mga nasugamak diha sa anghelanong away bisan pa og ang tanang pag-antos diha sa ilang mga kinabuhi gidesinyo alang sa koreksiyon, panalangin, ug kalipay.

Ang buhat sa kaluwasan ni Jesu-Kristo giapil ngadto sa ebidensiya alang sa prosekusyon. Siya mimugna sa kalagmitan sa kaluwasan alang sa tibuuk tawhanong kaliwat, nagpakita sa absolutong gugma, grasya, ug hustisya sa Dios. Ang pagsangkap sa waykatapusang kaluwasan alang sa tawo daw nagatumbas sa usa ka pareho apan wagikabutyag nga isyu sa kabubut-on sulud sa una-sa-kasaysayan nga anghelanong away (Mga Taga-Colosas 1:20). Pinaagi sa pagtoo diha ni Kristo, ang katawhan nagadawat sa usa ka permanenteng relasyon uban sa Dios, pareho ngadto sa waykatapusang kabutang sa pinili nga mga anghel. Sa matag higayon ang usa ka magtotoo nagatoo diha ni Kristo, ang iyang desisyon maapil isip ebidensiya alang sa prosekusyon (Lukas 15:7, 10). Dugang pa, sa matag higayon ang usa ka magtotoo nagakab-ot sa pagkahamtong, siya gitawag ngadto sa dapit diin mopahayag ang saksi sa paghatag og bug-os nga pagpanghimatuud alang sa gugma, grasya, ug hustisya sa Dios. Kini nga pagtawag ngadto sa dapit diin mopahayag ang saksi sama ra sa kapanghimatuuran nga pagsulay.

Pagsupak-sa-katarungan ni Satanas

Ang argumento ni Satanas sa pagsupak-sa-katarungan gidala pinaagi sa kapintas sa Kalisdanan, naglakip sa mga pagdagsang sa demonyo sulud sa kalibutan ug sa labing-

daotan nga kontra-Semitismo sulud sa tawhanong kasaysayan.⁶⁶ Sa tinuuray, ang Kalisdanan mao ang panahon sa pagkamabahalaon ni Satanas, tungud kay siya walay rasyonal nga mga argumento alang sa pagsupak sa kalig-onan sa kapanghimatuuran nga pagsulay nga gihatag gikan sa matag henerasyon sulud sa Kapanahonan sa Simbahan.

Sa kinaiyanhon, ang pagsupak-sa-katarungan ni Satanas diha sa Kalisdanan maglakip og mga pagsulay sa pagkontrolar sa iyang kaugalingon nga gingharian pinaagi sa politikanhon ug sa rilihiyon nga mga pagmaniobra. Siya mopunting sa tanan niyang gahum sulud niining subo, pito-ka-tuig nga pagpaningkamot sa pagbuntog sa desisyon sa Dios batok kaniya. Kining dimalampuson nga mga tinagong-laraw matapos pinaagi sa makapakugang nga kapintas diha sa wala pa sukad mahitabo sa tibuuk-kalibutan (Pinadayag 6—19). Bisan pa og si Satanas usa ka henyo-kaayo, siya kulang sa makatarunganong-pasikaran alang sa pagsupak sa mga argumento sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Ang kapintas nagapaila sa iyang pagkapakyas sa pagtubag sa pagsupak-sa-katarungan nga argumento gikan sa prosekusyon.

Panak-op nga Argumento sa Dios

Ang panak-op nga argumento sa prosekusyon mosugod diha sa ikaduhang pag-abut ni Jesu-Kristo. Ang atong Ginoo mobalik nga madaugon dinhi sa kalibutan isip ang Hari sa mga hari ug Ginoo sa mga ginoo, nagpalagpot kang Satanas isip ang magmamando niining kalibutana (Salmo 110:1; Pinadayag 20:1–6). Human sa pagbilanggo ni Satanas (Pinadayag 20:2–3), si Kristo mopabalik sa Israel ug motukod sa Iyang gingharian sa Hudiyo isip sinaligang nasod sa Milenyo (Isaiah 5:26–30; Zechariah 8:20–23). Isip usa ka resulta sa pagtigum sa napatibulaag nga mga Hudiyo, Siya mopatuman sa dikondisyonal nga mga kasabutan sa Dios ngadto sa mga magtotoo sa Israel (Daniel 9:24). Ang Israel, tungud-niini, kabahin sa asunto sa prosekusyon pulos diha sa pormal nga yugto sulud sa Karaang Testamento nga mga panahon ug diha sa panak-op nga argumento sa ikaduhang pag-abut ni Kristo.

Ang panak-op nga katingbanan sa Dios mao ang paghari sa milenyo ni Kristo. Ang perpektong kalikupan sulud sa Milenyo motumbas sa una-sa-kasaysayan nga perpektong kalikupan sa uniberso sa wala pa ang pagkalaglag ni Satanas. Ang Milenyo mopamatuud nga bisan pa og anaa sa mga kahimtang sa perpektong kalikupan ang tawo dili gihapon matagbaw; siya dili malipay sa hinatag sa Dios nga gawas sa pagkahimugso-pag-usab. Ang kalikupan dili gayud kasulbaran sa mga problema sa tawo. Kon ang usa ka magtotoo nagahimo sa kalikupan nga usa ka tambal-sa-kalisdanan, siya dili makadumala sa pag-antos. Ang pagkaarogante nagasalikway sa grasya sa Dios ug nagagun-ob sa perpektong kalikupan, nga nagapatin-aw og nganong si Satanas waykatakus sa pagmugna og perpektong kalikupan dinhi sa kalibutan.

Kining dugang pruyba sa pagkasad-an ni Satanas mahikaplagan diha sa negatibong kabubut-on sa tawo samtang si Satanas mismo nabilanggo ug waykatakus sa pag-impluwensiya sa tawhanong kasaysayan. Sa dihang ang kamatuuran sa tin-aw ug sa malukpanon nga gitudlo, ang negatibong kabubut-on anaa sa kanunay. Bisan og si Kristo anaa ibabaw

66. Thieme, *Armageddon* (2018).

sa kalibutan uban sa makitang himaya, nagsangkap sa perpektong kalikupan sa panahon sa iyang paghari sa milenyo, ang uban sa tawhanong mga linalang mosalikway Kaniya isip Manluluwas ug mogama sa ilang kaugalingon nga kagul-anan (Zechariah 13:2–6). Ang Milenyo mopamatuud nga ang kalikupan dili gayud ang kasulbaran alang sa mga problema sa tawo ni ang tinubdan sa iyang kalipay. Kon ang perpektong kalikupan dili makahatag og kalipay, dili usab ang pagpauswag sa kalikupan diin ang tawo nagatinguha karong-panahona alang sa mga kasulbaran sa mga problema sa pag-antos.

Ang Milenyo mobutyag nga ang kasulbaran alang sa mga problema sa tawo nagapuyo sulud sa iyang kaisipan, iyang panghunahuna, iyang mga desisyon inay sa makitang panghitabo. Bisan pa kon si Satanas molampos sa pagmugna og usa ka tataw nga perpektong kalikupan, siya dili gihapon makatumbas sa Dios kinsa ang bugtong makamugna og espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, espirituhanong kaugalingnan, ug espirituhanong pagkahamtong sulud sa kalag. Ang suludnong kusog sa espirituhanong pagkahingkod magpatakus sa magtotoo alang sa pagsugakod sa labing makusog nga mga kategoriya sa pag-antos ug sa pagbalhin kanila ngadto sa labing-dako nga mga panalangin.

Isip kabahin sa asunto sa prosekusyon, ang perpektong kalikupan misugod ug motapos sa tawhanong kasaysayan. Pulos ang Eden ug ang Milenyo magpamatuud nga kon walay usa ka permanenteng relasyon uban sa Dios pinaagi sa pagtoo diha ni Jesu-Kristo, ang katawhan moalsa batok sa perpektong kalikupan ingon sa gihimo sa anghelanong mga binuhat. Sa sangputanan, bisan sulud sa perpektong kalikupan, ang rasyonal nga mga binuhat dili makalungtad nga makaugalingnanon sa Dios.

Panak-op nga Argumento ni Satanas

Ang panak-op nga argumento sa depensa, sa higayon nga si Satanas buhian gikan sa bilanggoan human sa usa kalibo ka tuig, mopakita nga si Satanas wala gayud nakakat-on gikan sa iyang pagkabilanggo. Nakagamut nga pagkaarogante dili magtubag sa o makapahimulus gikan sa silot. Sa iyang paggawas si Satanas makakaplag og daghang dimagtotoo nga nagpuyo sulud sa kalibutan uban sa perpektong kalikupan ilalum sa perpektong pamunoan ni Kristo. Kining mga tawhana magasalikway sa Ebanghelyo ug magadumili sa tanang ebidensiya sa hamiling nagluwas nga buhat ni Kristo alang kanila. Sila magabaliwala o magasupak sa pagwali-sa-ebanghelyo sa daghang paagi ug ganahan sa malinglahong liderato ni Satanas.

Si Satanas ang mopaluyo niining mga dimagtotoo (ug sa negatibong mga magtotoo usab) ngadto sa usa ka laraw-pangdaot nga mosilaub dayon isip ang Gog Rebolusyon (Pinadayag 20:7–8). Uban sa Kalisdanan, ang katingbanan sa panapos nga argumento ni Satanas mao ang kapintas. Ang hingpit nga kapintas sa Gog Rebolusyon mahisama sa pag-alsa ni Satanas batok sa una-sa-kasaysayan nga perpektong kalikupan ug mopamatuud sa makausa pa sa kamagun-ubon-sa-kaugalingon sa pagkaarogante.

Si Satanas walay argumento gawas sa kapintas; ang Gog Rebolusyon mao ang iyang pag-angkon sa kapildihan. Matag posibleng lugas sa usa ka pasumangil pagahukasan; ang iyang pagkasad-an makompirmar, kay kinabubut-on ang pagkasad-an sa matag binuhat kinsa nagagamit sa iyang gawasnong pagbuut diha sa pag-alsa batok sa Dios. Ang katapusang pag-ulbo sa kapintas ni Satanas sa katibuk-an moguba sa iyang asunto, nga mao usab ang asunto sa tanang nalaglag nga mga anghel ug sa tanan nga tawhanong mga

dimagtotoo usab. Ang Dios mopahunong niining katapusan nga satanasnong pag-alsa ug niining-paagiha motapos sa tawhanong kasaysayan (Pinadayag 20:9; 21:1).

Ang Panapos nga Hukum

Sulud sa hataas ug sa hingpit gayud nga apelasyon sa bista ni Satanas, ang hukum mao: gihikaw ang apelasyon. Ang sentensiya gikan sa orihinal nga una-sa-kasaysayang pagbista ipatuman (Mateo 25:41). Si Satanas ug ang tanang nalaglag nga mga anghel itambog ngadto sa linaw nga kalayo (Pinadayag 20:10–15), ug si Jesu-Kristo mopatawag sa Bantugan nga Puting Trono sa Paghukum (Pinadayag 20:11–14) diin ang tanang tawhanon nga mga dimagtotoo pagabanhawon, pagabistahon, ug pagahukman (Pinadayag 20:12a).

Dinhi niini nga katapusang paghukum ang mga dimagtotoo dili pagahukman gumikan sa ilang mga sala tungud kay ang tanang tawhanon nga mga sala nahukman na kaniadto pinaagi ni Kristo ibabaw sa krus. Hinoon, si Jesu-Kristo, ang maghuhukum, mopahamtang-og-silot kanila tungud sa ilang negatibong kabubut-on nga gipahayag pinaagi sa pagsalikway sa Iyang nagluwas nga buhat alang sa ilang kaayohan. Diha sa ilang pagbista, ang mga dimagtotoo magsalig diha sa ilang maayong mga buhat isip ebidensiya sa pag-angkon sa divine nga pag-uyon, apan ang buhat lamang ni Kristo ibabaw sa krus ang madawat ngadto sa Dios alang sa kaluwasan. Ang tawhanon nga maayong mga buhat sa mga dimagtotoo, “nahasulat diha sa mga libro, pinasikad sa ilang mga binuhatan” (Pinadayag 20:12b), pagahukman ingon nga dimadawat. Ang dihingpit nga tawhanong pagkamatarong wala gayuy fellowship uban sa absolutong divine nga pagkamatarong. Kulang sa katumbas nga pagkamatarong, ang nalaglag nga tawo waykatakus sa pagpuyo uban sa Dios sa kahangturan. Kang kinsa ang pagkamatarong sa Dios nagasalikway, ang hustisya sa Dios makahimo lamang sa paghukum. Matag tawo nga dimagtotoo, tungud-niini, ikatambog ngadto sa linaw nga kalayo, nahimulag sa waykatapusan gikan sa Dios (Pinadayag 20:12b–15). Ang uniberso sa tawhanong kasaysayan nan pagagub-on pinaagi sa kalayo (2 Pedro 3:10; Pinadayag 21:1). Bag-ong kalangitan ug usa ka bag-o nga planetang Kalibutan, uban sa Bag-ong Jerusalem isip ang iyang kaulohan nga siyudad, ang pagamugnaon alang sa waykatapusang kahimtang (Pinadayag 21:1–2).

Kining lakbit-saysay sa tawhanong kasaysayan taliwala sa anghelanong away naga-sangkap sa bakgrawon alang sa kapanghimatuuran nga pagsulay sa hamtong nga mga magtotoo.

KAPANGHIMATUURAN NGA PAGSULAY ISIP NGA PANUKITSUKIT NI SATANAS

Si Satanas nagahari sa kalibutan, apan wala siya nagakontrolar sa kabubut-on sa tawo. Ang tawo usa ka gawasnong ahente sulud sa kalibutan sa yawa, ingon nga natino pinaagi sa kamatuuran-nga-anaa sa wali-sa-ebanghelyo sulud sa Bibliya. Si Satanas busa nagalaraw sa pagpugong sa tawhanong mga linalang gikan sa pagtoo diha ni Kristo (2 Mga Taga-Corinto 4:3–4). Sa pagkapakyas niana, siya nagatinguha sa pagpugong sa mga magtotoo gikan sa pagkab-ot sa espirituhanong pagkahamtong, ug sa pagkapakyas niana, siya nagabuhat sa tanan niyang mahimo alang sa pagdaot-sa-dungog sa hamtong nga

magtotoo kinsa ang Dios mitanyag isip ebidensiya alang sa prosekusyon diha sa apelasyon sa bista ni Satanas.

Matag hamtong nga magtotoo usa ka saksi alang sa prosekusyon. Siya dugang pruyba sa grasya sa Dios ug sa pagkamasangputon sa divine nga mga bahandi batok sa tanang kakulian ug mga distraksiyon paingon sa dalan sa espirituhanong pag-uswag. Sa higayon nga ang Dios nakapailaila sa usa ka hamtong nga magtotoo isip ebidensiya, si Satanas adunay katungud sa pagpanukitsukit. Siya nagagamit og pag-antos sa pagsulay sa pagpu-kan sa magtotoo, sa pagpugus kaniya sa pagtalikud sa mga kahinguhaan sa Dios. Human nga nagkab-ot sa pagkahamtong, ang magtotoo nagasinati sa pipila ka labing mapintas nga kalisud nga iyang atubangon sulud sa iyang tibuuk-kinabuhi. Tungud kay walay magtotoo ang makalabang niini nga pagsulay og wala ang kalig-on sa pagkahamtong, ang kapanghi- matuuran nga pagsulay monopoliya sa hamtong nga mga magtotoo.

Adunay duha ka kategoriya sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Pipila sa hamtong nga mga magtotoo masulayan labot sa plano sa Dios; ang uban masulayan labot sa panghitabo sa kinabuhi. Ang magtotoo dili makapili mahitungud niining butanga. Ang Dios sa labawng- kamandoan nagahukum unsang matanga sa kapanghimatuuran nga pagsulay ang usa-ka- tawo mosinati.

Matag kategoriya sa kapanghimatuuran nga pagsulay ipatin-aw dinhi nga pagtoon. Ang duha ka kategoriya adunay tulo ka bahin, nga mahimong magsangpot pinaagi sa paspas nga pagsunudsunud o nga malagmit maglukup sulud sa usa ka hugna sa panahon. Ang magtotoo tingali makalabang sa tanang tulo ka bahin sa kapanghimatuuran nga pagsulay sa unang higayon siya nagaatubang kanila, o siya tingali makalabang sa usa o duha ug mapakyas sa uban. Kon siya mapakyas apan nagarebound dayon, siya dili mawad-an sa iyang espirituhanong buylo; siya mohuput sa iyang hamtong nga kabutang, andam alang sa laing oportunidad sa paglabang sa pagsulay, nga sagad nagapadayag mismo gilayon.

Ang pagkatawo ni Jesu-Kristo misagubang sa kapanghimatuuran nga pagsulay diha sa pagsugod sa Iyang tulo-katuig nga kalibutanong ministeryo. Siya gisulayan labot sa plano sa Dios. Ang tulo ka bahin sa Iyang kapanghimatuuran nga pagsulay mihagit sa Iyang relasyon ngadto:

1. SA BALANG ESPIRITU (Mateo 4:1–4),
2. SA PULONG SA DIOS (Mateo 4:5–7),
3. SA PLANO SA DIOS (Mateo 4:8–10).

Si Job mao ang panig-ingnan sa usa ka hamtong nga magtotoo kinsa misinati sa kapanghimatuuran nga pagsulay labot sa panghitabo sa kinabuhi. Ang iyang pagsulay pinaagi usab sa tulo ka bahin:

1. PAGKAWAGTANG SA KAUSWAGAN (Job 1),
2. KADAOT SA PANGLAWAS (Job 2:1–10),
3. PAGKAWAGTANG SA MGA HIGALA (Job 2:11—42:9).

Ang kapanghimatuuran nga pagsulay sa kasagaran, hinoon dili sa tanang-panahon, gipahamtang pinaagi ni Satanas. Ang Dios nagadili ni Satanas gikan sa pagpahimulus sa dimakiangayon sa bisan-kinsang hamtong nga magtotoo. Pananglitan, ang Dios nagadili sa abogado sa depensa gikan sa pagpatay sa saksi (Job 1:12; 2:6). Waylabot sa pagpatay, ang yawa gitugotan sa hingpit nga kagawasan diha sa iyang panukitsukit tungud kay ang espirituhanong pagkahamtong nagaandam sa magtotoo sa pagdumala sa kalisud (1 Mga Taga-Corinto 10:13). Si Satanas makapaaghat og hilabihang pag-antos, apan kita magsinati sa kompiyansa ug kahayahay diha sa pagkahibalo nga, waysapayan og bisan-unsang kapanghimatuuran nga pagsulay ang mosangpot kanato, Dios ang mihimo sa mga lagda ug nagapadayon sa pagdumala sa hilabihan.

KAPANGHIMATUURAN NGA PAGSULAY DIHA SA PAGKATAWO NI KRISTO

Espirituhanong Pagkahamtong ni Kristo

Sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere, ang pagkatawo ni Kristo miuswag latas sa tanang hugna sa espirituhanong pagtubo, nakaabut sa pagkahamtong sa sayong pangidaron (Lukas 2:40). Ang Iyang pagkab-ot sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, gipaila pinaagi sa personal nga gugma alang sa Dios, ug ang Iyang pagkab-ot sa espirituhanong kaugalingnan, gipaila pinaagi sa dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan, gihulagway diha sa Lukas 2:52.

Ug si Jesus mipadayon sa pagtubo diha sa kaalam [buylo sa Ganghaan 4 sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere] ug pangidaron ug uban sa kahimuut diha sa Dios [personal nga gugma alang sa Dios sulud sa Ganghaan 5] ug katawhan [dipersonal nga gugma alang sa tanang katawhan, Ganghaan 6]. (Lukas 2:52)

Ang bakgrawon alang sa kapanghimatuuran nga pagsulay sa pagkatawo ni Kristo mao ang deklarasyon sa Iyang espirituhanong pagkahamtong.

Ug ang Pulong [matunhayong Dios] nahimong lawas [ang hypostatic nga panaghiusa] ug mipuyo uban kanato, ug kita nakakita sa Iyang himaya, ang himaya sukad kaniadto sa Usa nga waykaparehas gikan sa Amahan, puno sa grasya ug doktrina. (Juan 1:14)

Ang Mateo 4 nagatala sa kapanghimatuuran nga pagsulay sa atong Ginoo, nga mao ang kinaunhang hitabo sa Iyang ministeryo sa publiko. Siya migugol og treynta katuig sa pagpangandam alang sa tulo-katuig nga ministeryo, ug niining-tungura Siya anaa sa sinugdanan sa pagtuman sa plano sa Amahan nga magsangko diha sa Iyang kamatayon, paglubong, pagkabanhaw, pagsaka, ug sesyon. Ang konteksto diha sa Mateo nagahulagway sa pagbalhin sa ministeryo ni Kristo gikan sa pribado ngadto sa publiko.

Ang pagkatawo ni Kristo mipadayag sa Iyang positibong kabubut-on ngadto sa plano sa

Amahan pinaagi sa pagtuman sa bawtismo ni Juan, ang tigbalita sa Hari (Mateo 3:13–15). Bisan og si Juan mibawtismo sa daghang katawhan, ang bawtismo ni Kristo waykaparehas. Ang pagtunlub sa tubig misimbolo sa pagkamasinugtanon sa atong Ginoo ngadto sa plano sa Amahan sa Iyang unang pag-abut, usa ka plano nga walay usa kundili ang waysayup nga Ginoong Jesu-Kristo ang makahimo. Ang deklarasyon ni Kristo sa iyang pagsumiter ngadto sa pagbuut sa Dios misugyot sa kalagmitan sa labing-lig-on nga kapanghimatuuran sa espirituhanong pagkahamtong sa atong Ginoo.

Ug paminawa, usa ka tingog gikan sa langit nga nag-ingon, “Kini ang Akong gihigugma nga Anak kinsa Ako nahimuut pag-ayo.” (Mateo 3:17)

Isip tinuud nga pagkatawo, si Kristo migamit sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasty ug nakatuman sa barahan sa espirituhanong pagtubo. Karon sa sinugdanan sa Iyang ministeryo sa publiko, Siya sa waylangan gidala ngadto sa disyerto, nag-inusara, sa pag-atubang sa kapanghimatuuran nga pagsulay.

Unya si Jesus gidala sa Balaang Espiritu ngadto sa disyerto aron pagasulayan sa yawa. (Mateo 4:1)

Usa ka pagtolon-an alang sa magtotoo ang makaplagnan diha sa nag-unang pulong sa Mateo 4:1. “Unya” nagatumbok nga ang kapanghimatuuran nga pagsulay mao ang kinaunhang butang diha sa mga buluhaton sulud sa publikong ministeryo ni Kristo. Walay magtotoo ang makahimo sa kinadak-an nga Kristohanong pangalagad hangtod nga siya makauswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong ug makalabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay.

Ang pangalagad alang sa Dios nagausbaw ang kalidad samtang ang magtotoo nagatubo sa espirituhanon. Ang kadasig alang sa pag-alagad sa Ginoo dili magpasarang sa awtomatik sa Kristohanon sa pagpangalagad. Ang kasibot mahimong maangkon sa dihamtong ug sa hamtong usab, ug sa pagkatinuud ang relihiyosong kadasig mahimong mapadayag bisan sa daotan og pamatasan nga mga dimagtotoo. Kini dili sa pagbugnaw sa Kristohanong pangalagad sa bisan-kinsang magtotoo diha sa bisan-unsang kahimtang sa espirituhanong pagtubo kundili sa pagdahum og kinatas-ang pangalagad isip usa ka resulta sa kinatas-ang pagpangandam.

Kapanghimatuuran nga pagsulay mao ang kinatapusang kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin. Ang kaayohan nga tiunay diha sa kadaugan ni Kristo mao nga ang atong Ginoo misugod sa Iyang publikong ministeryo pinaagi sa usa ka kalampusan. Ang magtotoo nagadawat sa susamang kaayohan sa dihang siya nagalabang sa matag bahin sa pag-antos alang sa panalangin subay sa dalan sa pagkahamtong ug nagalabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay sunud sa pagkab-ot sa pagkahamtong. Ang Kristohanong kinabuhi nagasugod pinaagi sa pagtubo, dili sa pangalagad. Ang kalidad sa Kristohanong pangalagad nagalambo samtang ang magtotoo nagapatulin sa iyang espirituhanong pagtubo pinaagi sa matag umento sa pag-antos alang sa panalangin.

Tulo ka persona ang nahilambigit diha sa pagsulay ni Kristo: ang pagkatawo ni Kristo, ang Balaang Espiritu, ug si Satanas. Ang pagkatawo ni Kristo nagpuyo sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasty. Siya tungud-niini napuno sa Balaang Espiritu, ingon nga Siya nakasinati sukad pa sa Iyang lunsay nga pagkahimugso. Si Jesus gigiyahan sa

susamang nagpatakus nga gahum sa Espiritu nga nagagiya sa hamtong nga magtotoo sulud sa naglihok nga divine dynasphere. Ang ikatulong partido nga anaa mao ang abogado sa depensa sa apelasyon sa bista. Bisan og ang pagkatawo ni Kristo gidala ngadto sa disyerto sa Balaang Espiritu, yawa ang magpahamtang sa pagsulay.

Mapintas nga lawasnong hulga maoy kabahin sa panghitabo alang sa kapanghimatuuran nga pagsulay ni Kristo. Taliwala sa disyerto Siya milakaw nga walay pagkaon sulud sa kwarenta ka adlaw.

Ug sa dihang Siya mipuasa sulud sa kwarenta ka adlaw ug kwarenta ka gabii, Siya gigutum. (Mateo 4:2)

Ang pagkatawo ni Kristo gigutum adlaw-adlaw sulud sa tibuuk kwarenta ka adlaw nga gigugol Niya nga nag-inusara taliwala sa disyerto. Siya gigutum pag-ayo ug nag-antos na sa mapintas, wayhunong nga lawasnong kasakit sa dihang ang kapanghimatuuran nga pagsulay misugod.

Ang Unang Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Kristo

Ang unang bahin sa kapanghimatuuran nga pagsulay sa atong Ginoo miataki sa Iyang relasyon uban sa Dios nga Balaang Espiritu.

Ug unya sa dihang ang maninintal miabut, siya miingon ngadto Kaniya, “Tungud kay Ikaw ang Anak sa Dios, isulti aron nga kining mga bato mamahimong tinapay.” (Mateo 4:3)

Si Satanas kahibalo og teyolohiya. Bisan og siya nagakinabuhi sa paghimaya sa iyang-kaugalingon ug pagsupak sa Dios, si Satanas nakahibalo gumikan sa pagpaniid og ubay-ubay sa tinuud nga doktrina. Sa way-igabalos, siya miduul ni Jesus uban sa tinuud nga kahulugan sa doktrina alang sa pagsugyot lamang og usa ka sayup nga konklusyon. Si Kristo *ang* Anak sa Dios. Kana tukma nga inpormasyon. “Anak sa Dios” maoy unang harianong titulo sa atong Ginoo isip divine nga pagkaharianon; ang Iyang una nga harianong pamilya mao ang Trinidad.

Sa higayon sa pagsulti ni Satanas, si Kristo mihuput og duha ka harianong mga titulo. Ang Iyang una nga harianong titulo waykatapusan nga matang; Siya Dios sa kanunay. Ang Iyang ikaduhang titulo, “Anak ni David,” naangkon sa pahanon sa Iyang lunsay nga pagkahimugso, ang Iyang ganghaan sulud sa tawhanong dinastiya ni Haring David. Karon sa panuigon nga treynta, Siya nagsugod sa kalibutanong ministryo nga magtapos diha sa istratohiyang kadaugan batok ni Satanas ibabaw sa krus. Tulo ka tuig gikan sa pagtakda sa Iyang kapanghimatuuran nga pagsulay, si Kristo makaangkon sa Iyang ikatulo nga harianong titulo, nga ikahatag ngadto Kaniya sa Iyang pagsaka ug sesyon diha sa toong kamut sa Amahan didto sa langit. Ang titulo sa atong Ginoo sa panggubatang pagkaharianon naangkon pinaagi sa istratohiyang kadaugan sulud sa anghelanong away mao ang “Hari sa mga hari, Ginoo sa mga ginoo, ang magilakong bitoon sa kaadlawon”. Isip ang waykatapusang paghingpit alang niining ikatulo nga harianong titulo, ang tanang Kapanahonan sa Simbahan nga mga magtotoo maoy Iyang ikatulo nga harianong pamilya.

Si Satanas migamit sa usa ka mapangahasong paagi. Siya garapal sa kabakakon tungud kay siya migamit sa tinuud nga doktrina sa pagkaharianon ni Kristo isip usa ka hinagiban batok sa atong Ginoo. Kini mao ang doktrina mismo nga mihulga sa hilabihan sa aroganteng mga plano ni Satanas. Sa pagkatinuud, si Satanas mapildi sa istratohianhon ug sa taktikanhon isip kabahin sa doktrina sa pagkaharianon ni Kristo. Pinaagi sa malinglahong pagpaningkamot sa pagpakyas sa atong Ginoo ngadto sa kapildihan, si Satanas sa pagkatinuud mitugyan ni Kristo sa kadaugan isip pasiuna.

Ang basihan sa unang ataki ni Satanas mao ang iyang pagkahibalo nga sulud sa hypostatic nga panaghiusa ang pagkadios ni Kristo adunay gahum sa paghimo sa bisan-unsang milagro. Ang pagkadios ni Kristo sa matinumanong nagpalahutay sa uniberso niadtong tungura mismo (Mga Taga-Colosas 1:17; Mga Hebreohanon 1:3). Ang lihok sa pagbuhat sa mga bato ngadto sa tinapay usa ka gamay ra gayud kaayo nga butang alang sa divine omnipotence. Kining unang bahin sa kapanghimatuuran nga pagsulay sa atong Ginoo maoy usa ka pagpaningkamot ni Satanas sa pag-awhag ni Jesu-Kristo isip ang Dios-tawo alang sa paggamit sa Iyang pagkadios sukwhi sa plano sa Amahan alang sa Inkarnasyon. Si Satanas mitintal sa Ginoo sa paglihok nga makaugalingnanon sa Balaang Espiritu, kinsa mao ang kasangkapan sa Amahan sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere alang sa pagpalahutay sa pagkatawo ni Kristo atol sa Iyang unang pag-abut. Alang sa pagtuman sa misyon diin Siya sa kinabubut-ong midawat gikan sa Dios nga Amahan didto sa eternidad nga milabay, si Kristo gikinahanglan sa pagsalig diha sa sistema sa pagsangkap nga ang Amahan midesinyo alang Kaniya. Siya wala gayud migamit sa Iyaha mismong divine nga mga hiyas sa makaugalingnanon alang sa kaayohan, pagtabang, o paghimaya sa Iyang-kaugalingon. Kini mao ang tinuud nga doktrina sa kenosis.⁶⁷

Ang tanan nga si Satanas gustong buhaton ni Jesu-Kristo mao ang paggamit sa Iyang pagkadios sa makaugalingnanon gikan sa plano sa Amahan alang sa pagpakita nga diha sa Iyang pagkatawo ang atong Ginoo dili makasalig diha sa pagsangkap sa Amahan. Dugang pa, ang atong Ginoo nag-andam sa paagi alang sa protokol nga plano sa Dios ug sa pagkamaagaron sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo diha sa omnipotence sa Dios.

Himoon ang mga bato ngadto sa tinapay? Ang omnipotence makahimo gayud sa tibuuk kabukiran ngadto sa gingerbread! Apan, kini magakompromiso gayud sa kalihukan sa Iyang pagkatawo ubus sa nagpalahutay nga ministeryo sa Balaang Espiritu.

Ang unang bahin sa kapanghimatuuran nga pagsulay ni Kristo nagatudlo nga ang mga milagro dili usa ka lehitimong kasulbaran alang sa kapanghimatuuran nga pagsulay, maingon nga ang mga milagro dili gayud kasulbaran sa bisan-unsang kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin. Usa sa labing-sayon nga mga butang nga buhaton sa Dios mao ang paghimo og usa ka milagro tungud kay kini wala nagakinahanglan sa pagbulig gikan sa tawhanong kabubut-on. Ang maukyabong mga pasundayag sa labaw-sa-kinaiyahang gahum dili magpahingpit sa katuyoan sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Ang mga milagro magkinahanglan lamang og divine nga kinalabwang-kamandoan, samtang ang kapanghimatuuran nga pagsulay nagapunting sa tawhanon nga positibong kabubut-on diha sa paggamit sa divine nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan.

Ang tinuud nga mga isyu sa kapanghimatuuran nga pagsulay mao:

67 Thieme, *Kristohanong Integridad*, 200–04.

1. Ang hamtong nga magtotoo ba mopadayon sa pagsalig diha sa divine nga mga bahandi?
2. Kana ba nga mga bahandi mopalahutay kaniya ubus sa kinadak-ang pag-antos?

Ang tentasyon sa paghimo sa mga bato ngadto sa tinapay waykaparehas ngadto sa atong Ginoong Jesu-Kristo. Kini dili mahimong tentasyon alang sa tawhanong mga linalang, tungud kay kita kulang sa kusog katumbas ngadto sa tahas. Sa pagkatinuud, ang pagkatawo ni Kristo waygahum sa pagmando sa mga bato nga mahimong tinapay. Ang maong gahum gipanag-iya sa pagkadios lamang. Dugang pa, ang mga milagro nga gihimo ni Kristo alang sa paglig-on sa Iyang sa Mesiyas nga mga kredensiyal gikan sa Iyaha mismong omnipotence (Juan 2:1–11). Tanan sa dugang pang mga milagro nahimo Niya pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu pinasikad sa plano sa Amahan (Mateo 12:28; Lukas 4:14–15, 17–18, 21).

Bisan og ang Iyang pagkatawo naluya sa kagutum, si Kristo wala malisang ug magkarakara alang sa usa ka makaugalingnanong kasulbaran. Siya gipalahutay gayud ug sa kanunay gisuportahan sa maigoon-sa-tanan nga lohistika sa grasya. Ang hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere, nga nagalakip sa pagpuno sa Espiritu ug sa kamatuuran sa doktrina sa Bibliya, usa ka makapahinganghang sistema sa gahum. Tungud kay ang Amahan nakasangkap sa usa ka perpektong hugpong sa dimakitang mga bahandi alang sa Inkarnasyon, ang Dios nga Anak sa kinabubut-on makapugong sa makaugalingnanong paggamit sa Iyang pagkadios subay sa plano sa Amahan. Mao kini ang susamang mga bahandi nga magamit sa harianong pamilya ni Kristo sulud sa naglihok nga divine dynasphere.

Kadaugan ni Kristo diha sa Unang Kapanghimatuuran nga Pagsulay

Si Jesus mitubag ni Satanas pinaagi sa usa ka bersikulo sulud sa Kasulatan tungud kay ang gahum sa doktrina labaw pa kay sa bisan-unsang milagro. Ang doktrina sa Bibliya adunay dako kaayong gahum labaw pa kay sa mahanduraw sa tawo. Kita nakig-atubang sa usa ka dimakitang kaaway, nga may satanasnong mga sistema, nga may kahenyo sa kadaotan hawud pa kaayo kay sa atong tawhanong mga hunahuna. Apan kita nahatagan sa usa ka gahum nga hawud pa kay sa tibuuk hugpong sa mga puwersa sa kadaotan sulud sa uniberso. Si Jesu-Kristo misupak dayon pinaagi sa usa ka hamubo nga tubag nga tukma sa laktod.

Apan Siya mitubag ug miingon, “Kini nahasulat, ‘Ang tawo dili gayud magpaka-buhi gumikan sa tinapay lamang, kundili sa matag pulong nga nagagikan sa baba sa Dios.’” (Mateo 4:4)

Isip tinuud nga pagkatawo, si Jesus nakaatiman sa Iyang unang kapanghimatuuran nga pagsulay gumikan sa Iyang kaugalingon nga nametabolisar nga doktrina—doktrina nga nakat-onan Niya isip usa ka myembro sa tawhanong kaliwat nga naglihok sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere. Sa Iyang pagkatawo Siya miila sa gahum sa Pulong sa Dios. Imbis sa pagpakigsulti ngadto sa mga bato, Siya nakigsulti kang Satanas, nagkutlo sa usa ka yugto gikan sa Deuteronomio diin nagahulagway sa paagi sa buhat sa

Israel isip sinaligang nasod sa Dios. Si Jesu-Kristo ang Dios sa Israel ug ang umaabot nga tawhanong Hari sa mga Hudiyo. Si Satanas nakaila sa divine nga pagkaharianon ni Kristo; niining-tungura si Kristo misukad diha sa tinuud nga pasikaran ni Satanas pinaagi sa usa ka tubag nga tukma sa Iyang Hudiyong pagkaharianon. Siya mikutlo sa tipik gikan sa Deuteronomio 8:3 gikan sa Septuagint, ang malantip, ikatulong siglo B.C. sa Griyegong paghubad sa Karaang Testamento sa Hudiyong mga iskolar didto sa Alexandria, Egypt.

“Siya mipanton kaninyo [pag-atiman sa Dios sa Israel isip sinaligang nasod] ug mihimo kaninyo nga gigutum, ug unya Siya mipakaon kaninyo sa manna [ang perpektong pagkaon] nga walay-usa kaninyo ni sa inyong mga katigulangan ang nakaila, alang sa pagtudlo kaninyo [ang pagkaon maoy usa ka tabang sa pagpanudlo ug lawasnong pag-amuma usab] nga ang tawo dili mabuhi pinaagi sa tinapay lamang kundili pinaagi sa matag pulong nga nagagikan sa baba sa Dios.” (Deuteronomio 8:3, gihubad gikan sa Septuagint)

Kon ang Dios nagatugot sa pag-antos alang sa panalangin, Siya sa kanunay nagasangkap sa kasulbaran. Ang kagutum nahimong usa ka pagsulay alang sa duha ka milyon nga Hudiyo sa Exodo. Sila waymahimo taliwala sa disyerto. Sila wala gayuy mahimo sa pagsulbad sa ilang kagutum, maingon nga ang magtotoo waymahimo diha sa pag-antos alang sa panalangin (2 Mga Taga-Corinto 12:9–10). Ang Dios sa matinumanon mihatag sa mga Hudiyo sa perpektong manna nga mipalahutay kanila adlaw-adlaw sulud sa kwarenta ka tuig (Exodo 16). Ang pagkaon, sa bisan-unsang-paagi, dili maoy labing importanteng divine nga kasangkapan. Ang mga Hudiyo mikuha og manna matag adlaw (gawas sa Adlaw-Igpapahulay) isip usa ka ilustrasyon sa dakong kamahinungdanon sa pagkat-on ug pagmetabolisar sa doktrina sa lohistika nga grasya sa Dios (Exodo 16:14–36). Ang punto mao nga ang doktrina kinahanglan mapatuhup ug mametabolisar isip kabahin sa adlaw-adlaw nga nabatasang-buhat sa magtotoo.

Ang Dios mosangkap. Ang lohistika nga grasya usa ka hitabo sa katinuuran pinasikad sa divine nga mga saad nga maggarantiya og pagkaon samtang ang Dios nagatinguha sa pagpabiling buhi sa magtotoo sulud niining kalibutana. Sa laing pagkasulti, pagmetabolisar sa doktrina sa lohistika nga grasya labaw pa kaimportante kay sa pagmetabolisar sa lawasnong kalan-on nga gisangkap sa lohistika nga grasya.

Ang pagkaon gikinahanglan sa kinabuhi, apan ang sukaranong katuyoan sa pagkaon mao ang pagtugot sa magtotoo sa pagpalungtad sa iyang espirituhanong pag-uswag. Unsa ang tinuuray nagapalahutay sa magtotoo mao ang divine nga garantiya sa mga detalye sa kinabuhi, dili ang mga detalye mismo. Ang grasya sa Dios sa kanunay nagapahimug-at sa maghahatag nga labaw pa kay sa gasa, sa tinubdan nga labaw pa kay sa pagkabuhi. Dili ikatingala si Kristo makatubag sa ingon niini nga kompiyansa. Wala gayuy pagduhaduha sulud sa Iyang hunahuna. Walay personal nga kaayohan sa laktod ug walay kahupayan sa kasubo nga ikatandi sa dimatupngan nga gugma ug grasya sa Dios.

Tanan nga espirituhanong kadaugan sa bisan-unsang kategoriya sa pag-antos alang sa panalangin maykalabutan sa Pulong sa Dios. Nakaplagan ni Kristo ang tanang kalig-on nga gikinahanglan Niya diha sa doktrina sa Bibliya ug diha sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere. Sa Iyang kadaugan batok ni Satanas, ang atong Ginoo mipahimug-at sa doktrina labaw sa kasinatian, doktrina labaw sa emosyon, doktrina labaw sa panghitabo. Siya

wala mipatuyang og pagbugalbugal batok ni Satanas. Siya wala mipasigarbo mahitungud sa pagladlad sa bakak ni Satanas. Siya mipakita og walay kasuko, walay kalagot, walay pag-ulbo sa emosyon. Siya walay angay nga pamatud-an. Siya misalig lamang diha sa doktrina pinaagi sa pagsulti sa unsay angayan.

Ang Ikaduhang Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Kristo

Si Satanas gitugotan sa pagpili sa dapit sa ikaduhang bahin sa kapanghimatuuran nga pagsulay ni Jesu-Kristo.

Ug unya ang yawa midala Kaniya ngadto sa Balaang Siyudad [Jerusalem] ug misugyot Kaniya sa pagbarog ibabaw sa kinatas-ang dapit sa tibuuk-bahin sa Templo. (Mateo 4:5)

Ang kinatas-ang dapit sa tibuuk-bahin sa Templo gitawag og Portiko ni Herod. Gikan niining lugara usa ka tuktuk nga bung-aw ang mihugpa paingon sa batoon nga yuta sa Walog sa Kidron 450 piye paubus. Ang ikaduhang kapanghimatuuran nga pagsulay mikinahanglan sa pagkatawo ni Kristo sa pagbarog diha niining peligroso nga ngilit.

Ug siya [ang yawa] miingon Kaniya, “Kon ikaw ang Anak sa Dios, ihulog ang Imong-kaugalingon sa ubus. Kay kini nahasulat, ‘Siya momando sa Iyang mga anghel sa pag-atiman kanimo, ug sila moalsa kanimo pataas sa ilang mga kamut aron nga dili madakdak ang imong tiil paingon sa bato.’” (Mateo 4:6)

Ang pagkahulog gikan sa maong gihabogon magpasabut og piho nga kamatayon, apan unsaon sa pagkatawo ni Kristo sa pagtubag niining-higayona nga si Satanas naggamit sa eksaktong pamaagi diin si Kristo migamit alang sa pagdaog sa unang pagsulay? Sa tinuud, si Satanas misubli sa tinuud nga doktrina nga siya mibatbat sa miagi mahitungud sa pagkadios ni Kristo, unya siya mikutlo sa mubo-nga-pamahayag ni Jesus sa tinitik “kay kini nahasulat,” ug mipupu sa usa ka yugto gikan sa Kasulatan. Nakita nato ang gahum sa Pulong sa Dios pinaagi sa kadaugan ni Kristo sa unang pagsulay. Niining-tungura si Satanas nagaataki sa Kasulatan pinaagi og pagkutlo sa Kasulatan.

Ang problema mao nga si Satanas mibatbat sa usa ka tinuud nga doktrina apan gikan niini mikuha sa usa ka sayup nga aplikasyon. Siya mituis sa Pulong sa Dios pinaagi sa pagsalikway sa usa ka linya sa yugto nga iyang gikutlo ug pinaagi sa paghiklin sa yugto gikan sa iyang konteksto. Kini mitugot kaniya sa pagkab-ot sa usa ka konklusyon nga mao rag tinuud apan dili.

Si Satanas mikutlo og tipik sa Salmo 91, nga usa ka awit sa kalingkawasan nga malagmit sinulat ni Moses. Ang yawa sa hinanas mipili sa usa ka Karaang Testamento mahitungud ni Kristo Mismo, ug gani mikutlo ni Moses, mao ra nga magsusulat diin si Kristo mikutlo gikan sa Deuteronomio 8:3. Ang laktod nga konteksto mao ang mosunud.

Kay Ikaw, O GINOO, ang akong dangpanan,
Ikaw mihimo sa Labing Hataas nga imong dapit gipuy-an.
Walay kadaotan nga moabut kanimo,

Walay kalit-nga-kalisdanan nga mopaduul sa imong pinuy-anan.
 Kay Siya momando sa Iyang mga anghel sa pag-atiman kanimo,
 Sa pagbantay kanimo sulud sa tibuuk nimong panaw.
 Sila moalsa kanimo pataas pinaagi sa ilang mga kamut,
 Aron nga dili madakdak ang imong tiil paingon sa bato.
 Ikaw moyatak sa liyon ug sa kobra;
 Ikaw motamak sa dakong liyon ug sa mobilikis nga bitin.
 (Salmo 91:9–13)

Kining salmo sa kalingkawasan nahasulat alang sa mga Hudiyo samtang sila milakaw latas sa batoon, bukirang mga rehiyon sa Sinai. Ang mihulga nga mga kakuyaw nakatago sa matag bato. Ang matag sayup-nga-lakang mitanyag sa usa ka piligro. Ang Salmo 91 nagasaysay nga sa katibuk-an sa kwarantana katuig nga pagbaklay agi sa disyerto, ang mga Hudiyo adunay magbalantay nga mga anghel nga gisangon sa Dios alang sa pagpanalipod kanila diha nianang dimaayo ug sa sinugdan disinati nga palibot.

Si Satanas mikutlo sa Salmo 91:11–12, apan siya sa mabinantayong milaktaw sa linya nga “Sa pagbantay kanimo sulud sa tibuuk nimong panaw” aron sa paglubog sa interpreta-syon sa yugto. Ang pagkatawo ni Kristo wala maapil sa kamingawan nga mga paglatagaw sa mga Hudiyo, ni Siya anaa sa usa ka peligrosong panaw. Mismo sa dihang si Satanas mipahamtang niining kapanghimatuuran nga pagsulay. Bisan pa kon ang saad sa kaling-kawasan adunay kalambigitan sa aplikasyon, ang yugto wala nagagarantiya batok sa ka-mapangahason. Sa “pagkadakdak sa tiil [sa usa-ka-tawo] paingon sa bato” nagahulagway sa usa ka aksidente. Ang kabatid sa mga Hudiyo mahitungud sa ihalas nga mga mananap sulud sa disyerto nagahisgot sa ditinuyo nga mga panagtagbo o sa mga pagpakigsangka nga kinahanglan nilang atubangon sa salabutanon ug sa maisogon diha sa naandang dagan sa panghitabo. Kon usa sa mga Hudiyo diha sa kamingawan sa tinuyo nga miambak sa pangpang, ang magbalantay nga mga anghel dili gayud manginlabut.

Ang pagtuis ug sayup-nga-aplikasyon ni Satanas sa doktrina misulay sa pagdani ni Kristo paingon sa usa ka mahinaykong kahimtang sa hunahuna. Ang yawa buut nga si Jesus motoo sa makadiyut nga Siya maykatungud sa pagbuhat sa unsay naandan nga Siya gayud mikonsiderar nga binuang ug malapason. Tungud kay si Jesus nagbarog nga duul kaayo sa ngilit sa bung-aw, ang usa ka madalidaliong hunahuna mahimong magsangpot gayud mismo ngadto sa usa ka daklit nga paagi sa kagun-uban.

Si Satanas naningkamot sa pagpadalin-as sa espirituhanong sentido komon sa atong Ginoo. Ang tawhanong mentalidad ni Jesu-Kristo nasilsilan sa paghunahuna sa divine nga panglantaw; gikan sa doktrina sulud sa Iyang kalag, Siya adunay kamatuuran diin si Satanas naningkamot sa pagpukan. Kini usa ka makapadani nga taktika. Siya mihagit ni Kristo sa pagpamatuud sa kahawud sa divine nga gahum, apan si Jesus adunay absolutong kompiyansa diha sa divine omnipotence. Wala Siya mahulga sa hagit ni Satanas. Gumikan sa hingpit nga pagsalig-sa-kaugalingon, ang atong Ginoo walay angay nga pamatud-an.

Si Satanas migamit sa Kasulatan sa pagtintal sa pagkatawo ni Jesu-Kristo alang sa paglihok nga makaugalingnanon sa Kasulatan. Ang paglukso sa 450-piye paingon sa kabatoan katumbas ra gayud sa paghikog, apan walay yugto sulud sa Bibliya nga nagatugot sa paghikog o nagagarantiya sa divine nga proteksiyon batok sa paghikog. Ang pagbi-ya sa usa-ka-tawo gikan niining kalibutana usa ka butang sa kinalabwang-kamandoan sa

Dios. Ang takna ug paagi sa kamatayon dili lehitimo nga katungud-sa-pagpili sa tawhanong kabubut-on. Ang usa ka magtotoo kinsa nagabuhat sa paghikog dili mawad-an sa iyang kaluwasan, apan wala usab siyay divine nga katungud alang sa pagtapos sa iyang kaugalingong kinabuhi.

Ang Dios dili magpasiugda o magkonsentir sa binuang, dimakatarunganon nga kalihukan, waysapayan bisan-hain sa Kasulatan ang pipila ka maalam nga tawo magkutlo isip awtoridad. Ang plano sa Amahan alang sa inkarnasyon ni Jesu-Kristo wala gayud mimando Kaniya sa pagbuhat sa bisan-unsang binuang. Ang protokol nga plano alang sa harianong pamilya sa ingon-usab usa ka tinarong nga plano nga may usa ka tinarong nga tumong. Kini nga prinsipyo wamakita sa daghang magtotoo kinsa, imbis sa pagkat-on sa doktrina sa Bibliya, malipayong mosunud sa labing-bag-o nga nagbiyaheng magsasangyaw ngadto sa usa ka salikwaut, kataw-anang sunudsunud nga pagkakuwanggol, tanan sa ngalan sa pag-alagad sa Dios.

Usa ka dakong problema ang mahitabo sa hagit ni Satan. Ang yawa misugyot nga, isip Dios, si Jesu-Kristo wala nagakontrolar sa puwersa sa kinaiyahan. Sa tinuuray, ang pagkadios ni Kristo nagapalungtad sa uniberso. Siya nagpalungtad sa balaod sa grabidad sa katibuk-an sa panahon nga ang iyang pagkatawo nag-agwanta sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Ang siyentipikanhong mga balaod sa kinaiyahan mao ang mga pamatbat sa kamatinumanon ni Ginoong Jesu-Kristo “[kang kinsa] ang tanang butang nahiusa” (Mga Taga-Colosas 1:17). Ang panukitsukit ni Satan nakalapas sa mga lagda nga gipahimutang sa Dios alang sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Ang yawa isip abogado sa depensa adunay katungud sa pagsulay sa pagkatawo ni Kristo (Mga Hebreohanon 4:15), apan walay katungud sa pagsulay sa iyang pagkadios (Santiago 1:13).

Ang suliran sa sentido komon mao lamang ang makitang isyu niining pagkamapahitas-on ni Satan. Sa dihang mitubag ang Ginoong, Siya mihatag-og-pagtagad sa tinuud nga problema.

Si Jesus mitubag ngadto kaniya og usab, “Ayaw sulayi ang imong Ginoong Dios.” (Mateo 4:7)

Si Satan mikutlo og Kasulatan nga waykalabutan ug tungud-niini nakapatuis sa Kasulatan. Si Jesu-Kristo mikutlo sa Kasulatan nga maykalabutan, ug Siya mihimo sa husto ug tukma nga aplikasyon. Ang pagkatawo ni Kristo mibaliwala sa tentasyon ni Satan mahitungud sa paghikog apan mipunting diha sa pag-ila sa yawa nga si Kristo ang Anak sa Dios. Si Jesus mikutlo sa Deuteronomio 6:16 sa pagpahinumdom ni Satan og kinsa ang milalang kaniya ug kinsa ang nagpalahutay kaniya sa dihang sila nagkasulti. Ang Persona kang kinsa si Satan misugod sa pagsulay mao ang Dios sa uniberso ug sa tanang binuhat sulud sa uniberso, naglakip niadtong kinsa magsalikway Kaniya.

Ang pagpahamtang ni Satan sa kapanghimatuuran nga pagsulay ubus sa matugutong pagbuot sa Dios sa gihapon mabutangbutangon ug mapasipad-on, apan sa dihang si Satan milapas sa iyang kinutuban, ang pagkatawo ni Kristo nakamatikud sa kalapasan ug migamit sa doktrina alang sa pagtapos sa debati. Si Kristo gumikan-niini nagmadaugon diha sa ikaduhang bahin sa kapanghimatuuran nga pagsulay.

Ang Ikatulong Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Kristo

Si Satanas napukan sa hilabihan gumikan sa tubag ni Kristo diin siya sa hingpit miusab sa iyang mga taktika diha sa ikatulong hugna sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Wala na maghisgot si Satanas sa pagkadios ni Kristo, ug wala na siya magsulay sa paggamit sa Kasulatan.

Sa makausa pa ang yawa midala Kaniya ngadto sa labing habog sa bantaaw nga dapit ug mipakita Kaniya sa tanan nga mga gingharian sa kalibutan ug sa ilang pagkamabihagon. (Mateo 4:8)

Ang Griyegong pulong (*oros*) sa naandan gihubad og “bukid” apan walay bukid ibabaw sa kalibutan nga nagapasundayag sa usa ka talan-awon sa tanan nga mga gingharian sa kalibutan. Malagmit sila miadto sa kawanangan, apan asang-dapita man ang bantaaw nga dapit nahimutang, si Satanas isip ang magmamando sa kalibutan mihimo sa usa ka matuud nga pagtanyag ngadto sa pagkatawo ni Kristo.

Unya siya [ang yawa] miingon ngadto Kaniya, “Kining tanan ako mohatag diha Kanimo, kon Ikaw magyukbo ug magsimba kanako.” (Mateo 4:9)

Pulos si Satanas ug si Kristo nahibalo nga ang katuyoan sa Amahan mao ang paghatag sa tanan nga mga gingharian sa kalibutan ngadto ni Kristo. Ang dikondisyonal nga mga kasabutan alang sa Israel nagmando nga ang Anak ni David mobalik sa kalibutan isip iyahang hari. Operasyon Tumbanan, gimantala diha sa Salmo 110:1, nagalarawan sa ma-daugong Mesiyas isip ang Hari sa tibuuk kalibutan uban sa Iyang tiil nga nagtamak sa mga liog sa Iyang napildi nga mga kaaway. Ang pagkorona ni Kristo isip ang magmamando sa kalibutan mahitabo diha sa Iyang ikaduhang pag-abut. Ang Iyang tahas diha sa Iyang unang pag-abut mao ang pagtubus sa kaluwasan sa katawhan aron nga Siya maghingpit sa waykatapusan, dikondisyonal nga mga kasabutan sa Dios alang sa mga Hudyo, nga magkinahanglan kanila sa pagbaton sa waykatapusang kinabuhi. Ang waykatapusang kinabuhi kinahanglan mahatag sa dili pa ang waykatapusang mga panalangin mapahimuslan. Busa, ang waykatapusang kaluwasan pinaagi sa unang pag-abut sa atong Ginoo mag-una gayud sa katumanan sa dikondisyonal nga mga kasabutan alang sa Israel diha sa Iyang ikaduhang pag-abut. Kon wala ang kaluwasan, walay katawhan nga magpuyo sulud sa waykatapusang gingharian ni Kristo.

Ang krus kinahanglan mag-una og pag-abut sa korona, apan si Satanas misugyot sa usa ka plano sa paglaktaw sa krus. Bisan pa og si Kristo nakapahayag gayud sa iyang pagkamasinugtanon ngadto sa plano sa Amahan pinaagi sa rituwal nga bawtismo, si Satanas gumikan sa pagkawagtang sa iyang paglaum mitanyag og usa ka alternatibong plano. Ang iyang salabutanong mga argumento nahurot. Ang iyang plano sa kalampusan napildi, ug ang iyang balansi natay-og. Ang malinglahong pangatarungan nga mipaila sa unang duha ka pagsulay nawagtang dinhi sa ikatulo, mahambugon nga tentasyon.

Ang pagkatawo ni Kristo mihupot sa Iyang hingpit nga balansi. Ang Iyang personal nga gugma alang sa Amahan dimalalis diha sa Iyang pagtubag ni Satanas. Ang personal nga gugma alang sa Dios mipadasig sa pagkatawo ni Kristo, walay kahakog ug walay bisan usa

ka tinguha sa pagpakaulaw ni Satanas. Ang atong Ginoo nasayod nga pinaagi sa gahum sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere Siya nakalabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Pinaagi sa pagkutlo sa tukma nga doktrina, Siya mipadayon sa pagbasi sa Iyang batasan diha sa Pulong sa Dios uban sa kadaugan samtang Siya ubus sa pagsulay.

Unya si Jesus miingon ngadto kaniya, “Pahawa, Satanas, kay kini nahasulat, ‘Simbaha ang Ginoo imong Dios; pag-alagad Kaniya lamang.’” (Mateo 4:10)

Kini ang panapos nga pulong sa debati. Si Satanas napildi pinaagi sa usa ka mando nga gigamit sa panahon sa kapanghimatuuran nga pagsulay ni Jesus maingon nga kini nagamit sa kanunay sa katibuk-an sa una-sa-kasaysayan nga yugto sa anghelanong away. Imbis nga simbaha ang Dios, si Satanas sa sinugdan nalaglag tungud kay siya misulay sa pagbayaw sa iyang-kaugalingon alang sa pag-angkon sa pagsimba nga nahisakup sa Dios. Ang yawa nagapabiling hinukman, sad-an sa mga sumbong nga gipasaka batok kaniya didto sa una-sa-kasaysayan nga pagbista.

Si Kristo sa hingpit midumili sa pag-angkon sa mga gingharian sulud sa kalibutan sa lain nga paagi kay sa plano sa Dios nga Amahan. Si Satanas sa kaniadto pa napakyas niining hilisgutan sa pagkamaunungon; siya mihimo sa iyang-kaugalinon nga pildi. Si Kristo kaniadto ug sa kanunay magpabiling maunungon, usa ka mananaog kinsa migamit sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere ngadto sa kinatas-an.

Unya ang yawa mibiya Kaniya, ug tan-awa ang mga anghel miduul Kaniya ug misugod sa pag-alagad Kaniya. (Mateo 4:11)

Si Satanas, ang labing gamhanan sa mga anghel, wala gayuy mahimo gawas sa pagsunod sa mando ni Kristo ug mibiya. Ang hustong interpretasyon ug aplikasyon sa doktrina sa Bibliya dili lamang magpalahutay sa usa nga nagagamit niini kundili mao ang dimabuntog nga depensa batok sa iyang mga kaaway. Si Kristo mikutlo gikan sa Deuteronomio 6:13, nagdugang sa Iyang kadaugan sa waykaparehas nga kapanghimatuuran nga pagsulay ngadto sa mga kadaugan sa tanang hamtong nga mga magtotoo sa Karaang Testamento kinsa nakagamit sa husto sa Pulong sa Dios.

Si Kristo misalig diha sa Pulong sa Dios imbis sa makaugalingnanong paggamit sa Iyaha mismong pagkadios, tungud-niini naghimo sa mga tentasyon ni Satanas nga usa ka lehitimong kapanghimatuuran nga pagsulay tumong sa Iyang pagkatawo. Dugang pa, ang atong Ginoo misangkap sa tukmang paagi diin ang hamtong nga magtotoo sa Kapanahonan sa Simbahan makalabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Nahatagan sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere pinaagi sa omnipotence sa Amahan ug napalahutay sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere pinaagi sa omnipotence sa Balaang Espiritu, ang pagkatawo ni Kristo nakasugakod sa panukitsukit ni Satanas pinaagi sa paghunahuna ug paggamit sa doktrina sa Bibliya sulud sa Iyang tawhanong kalag. Sa pagbuhat sa ingon, Siya mihatag sa sanglitanan alang sa harianong pamilya, kansang harianong mga pribilihiyo labaw pa kaayo sa mga bahandi bisan sa labing-bantugang magtotoo sa Karaang Testamento.

KAPANGHIMATUURAN NGA PAGSULAY NI JOB

Espirituhanong Pagkahamtong ni Job

Si Job adunay usa ka wamahitakus nga kabantog sa pagpailub. Ang pailub ni Job tinu-motumo; ang kamalahutayon ni Job matuud. Disama sa waysayup nga pagkatawo ni Kristo kinsa, sunud sa daghang mga siglo, maglabang sa tanang tulo ka bahin sa kapanghimatu-uran nga pagsulay sa paspas nga pagsunudsunud, si Job nakalabang sa unang duha ka ba-hin apan napakyas sa ikatulo. Sulud nianang ikatulo nga pagsulay siya misinati og pag-ataki gikan sa kinaugalingong-pagkamatarong ug dimaayong tambag gikan sa tulo ka higala—kang kinsa siya waypailub—sa wala pa siya mipalihok sa divine nga mga kahinguhaan sulud sa iyang kalag ug milabang sa katapusang pagsulay.

Si Job nasulayan, dili mahitungud sa plano sa Dios sama kang Jesus, kundili mahitungud sa mga detalye ug panghitabo sa kinabuhi. Ang lumalabay nga mga pagkawagtang sa kauswagan, panglawas, ug mga higala nga nasinati ni Job sulud sa panahon sa kapang-himatuuran nga pagsulay maghatag sa usa ka sanglitanan: Ang mga magtotoo kinsa maglabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay labot sa mga detalye sa kinabuhi makapaabot sa usa ka pagsanay sa escrow nga mga panalangin human ang pagsulay makompleto (Job 42:10–17).

Ang Libro ni Job mao ang labing karaan sulud sa Bibliya. Ang iyang kinaraan nga He-breyo gisagolan sa Arabyanhong mga ekspresyon. Ang Hebreyo ug Arabiko wala pa maug-mad isip managlahi nga mga pinulongan gikan sa ilang naandang Semitic nga gigikanan, nagsugyot nga kining libroha nahasulat sulud sa panahon sa mga Patriyarka o sunud dayon, malagmit samtang ang mga Hudiyo nagpuyo sulud sa Egypt. Ang Dios migiya ni Moses sa pagtala sa labing-karaan nga makasaysayanong panghitabo, apan ang Libro ni Job una-pa-ni-Moses. Kini walay bisan-unsang kalambigitan ngadto ni Moses, Israel, o sa Balaod ni Moses.

Ang tawhanong tagsulat sa Libro ni Job mipuyo gawas sa republika sa Israel, nagpaila nga ang kapanghimatuuran nga pagsulay gidesinyo sa Dios pulos alang sa mga Hudiyo ug mga Hentil, maingon usab kang Kristo ug sa Simbahan. Bisan kinsang magtotoo nga na-gagamit sa divine nga mga bahandi ug nagauswag paingon sa espirituhanong pagkaham-tong adunay pribilihiyo sa paghimaya sa Dios pinaagi sa pagsaksi alang sa prosekusyon sulud sa apelasyon sa bista ni Satanas.

Si Job kinahanglan nga usa ka hamtong nga magtotoo gayud sa pagkalipikar alang sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Ang kinaunhang bersikulo sulud sa libro nagapadayag sa iyang pagkahamtong: Siya “waysayup ug matarong”; siya mahadlok sa Dios ug milikay sa kadaotan. Dili lamang si Job hamtong, kundili siya usa sa tulo ka magtotoo sa Karaang Testamento, nalista ni Ezekiel, kinsa magpasundayag sa impak sa hamtong nga mga magtotoo sulud sa kasaysayan.

Unya ang pulong sa Ginoo miabut kanako nga nag-ingon, “Anak sa tawo [usa ka titulo ni propeta Ezekiel], kon ang usa ka nasod makasala batok Kanako gumikan sa pagkadili-matinumanon [ngadto sa Pulong sa Dios] ug Ako magbingat sa Akong kamut batok niini sa pagputol sa iyang suplay sa pagkaon, pagdala og kagutum niini, ug pagpatay pulos sa tawo ug sa hayup, bisan pa kon kining

tulo nga kalakin-an—Noah, Daniel, ug Job—anaa niini, sila makapalingkawas lamang sa ilang-kaugalingon pinaagi sa ilang kaugalingon nga integridad [sa ilang kahimtang sa espirituhanong pagkahamtong].” (Ezekiel 14:12–14)

Sa panahon ni Ezekiel ang Israel nagkaus-us. Unsa kalig-on man ang gikinahanglan sa mahinungdanong-kahimtang alang sa padayong panaghiusa sa nasod? Kon sila Noah, Daniel, ug Job nahisakup sa susama nga mahinungdanong-kahimtang sa susamang panahon, nan bisan pa sa ilang hiniusa nga makasaysayanong impak ang nasod magkinahanglan sa gihapon og divine nga disiplina. Kini tinuyo alang sa usa ka madramahong pamahayag, usa ka higpit nga pasidaan ngadto sa masupilong mga Hudiyos. Ang Israel misamut kaayo pagkaut-ut nga bisan pa ang dako-kaayong impluwensiya niining tulo ka magtotoo dili makapugong sa disiplina ug makadala sa panalangin alang sa nasod. Ang Dios makapalingkawas nila Noah, Daniel, ug Job sa tagsatagsa, apan Siya dili makapalingkawas sa ilang nasod. Ang kahulugan niini nga yugto nagabutang ni Job lakip sa labingbantuan nga mga magtotoo sa tibuuk panahon.

Tungud kay si Job usa ka hamtong nga magtotoo, ang iyang kauswagan nagalarawan og escrow nga panalangin. Ang Dios mipanalangin kaniya uban sa kauswagan sa pamilya, kauswagan sa materyal, ug kauswagan sa kaugalingon (Job 1:2–5, 10). Ang Dios mipauswag ni Job nga mahimong labing-inila nga tawo sa sidlakan, mao ang, tanang bahin sa Arabia.

Ang kinatas-ang kapanghimatuuran sa espirituhanong pagkahamtong ni Job, hinoon, sa laktod gikan sa Dios. Ang Dios nakadungog gayud ni Satanas, isip ang sinumbong ug abogado sa depensa diha sa apelasyon sa bista, sa pagpasigarbo nga siya ang magmamando sa kalibutan (Job 1:7). Isip tubag sa makantalitahong kaarogante ni Satanas, ang Dios mipaila ni Job isip ebidensiya alang sa prosekusyon.

Unya ang GINOO miingon ngadto ni Satanas, “Ikaw ba mikonsiderar sa akong sulugoon si Job? Walay tawo ibabaw sa kalibutan nga sama kaniya; siya waysayup ug matarong, usa ka tawo kinsa maykahadlok sa Dios ug nagalikay sa kadaotan.” (Job 1:8, NIV)

Walay magtotoo nga sama sa “akong sulugoon si Job” dili lamang sa tibuuk Arabia kundili sa tanang bahin sa tibuuk gingharian ni Satanas sa kalibutan. Si Job usa ka hamtong nga magtotoo sa wala pa ang kapanghimatuuran nga pagsulay misugod. Siya “waysayup” tungud kay siya wala nadani sa tentasyon o pagsulay. Bisin pa siya dili waysala, ang doktrina sulud sa iyang kalag mihatag kaniya og kaalam sa paglikay sa tentasyon, o sa “paglikay sa kadaotan.” Ang iyang pag-antos wamahitakus. Ang pagtakda sa iyang kapanghimatuuran nga pagsulay sa hingpit usa ka butang gikan sa kinalabwang-kamandoan sa Dios.

Si Job nakabaton sa hingpit nalahi nga sukdanan sa barahanong-pamatasan nga anaa kasagaran sa usa ka magtotoo kinsa nakauswag latas sa espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon ug espirituhanong kaugalingnan paingon sa espirituhanong pagkahamtong. Iyang numero uno nga prayoridad ang iyang relasyon uban sa Dios. Ang iyang personal nga gugma alang sa Dios naporma diha sa kataha ug pagtahod.

Sa pagpasundayag sa Iyang saksi, ang Dios mihatag ni Satanas og katungud sa pagpanukitsukit. Si Satanas sa waylangan miataki sa karakter ni Job. Ang yawa mibiaybiay

sa motibasyon ni Job, nakiglantugi nga siya usa ka tigpakaaron-ingnon kinsa mialagad lamang sa Dios aron ang Dios magpanalangin kaniya. Ang masdaghang panalangin sa Dios ni Job, mipasumbingay si Satanas, maslabi pa ang kinaugalingong-kamatarong ni Job. Si Job gipasanginlan nga usa ka talawan kinsa migawi sa usa ka dalayegong kinabuhi gumikan sa kahadlok sa personal nga kadaot. Pasangil ni Satanas nga kon gitangtang sa Dios ang escrow nga mga panalangin, si Job “magtunglo Kaniya sa Iyang atubangan” ug walay kalainan ni Satanas mismo (Job 1:11, NASB). Ang mga pasangil ni Satanas batok ni Job usa ka pagpaningkamot sa pagpalig-on sa kaugalingong asunto sa yawa alang sa depensa.

Sa wala pa nagtugot sa pagpadayon sa pagpanukitsukit, ang Dios mipahinumdom ni Satanas sa mga lagda. Ang kapanghimatuuran nga pagsulay wala maglakip sa kamatayon ni Job.

Ang GINOO miingon ngadto ni Satanas, “Maayo kaayo, nan, tanan nga siya anaa ubus sa imong pagdumala, apan diha sa iyang-kaugalingong pagkatawo ayaw hilabti.” Unya si Satanas mibiya gikan sa presensiya sa GINOO. (Job 1:12, NIV)

Ang Unang Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Job

Ang personal nga pagdayeg gikan sa Dios ug divine inspirasyon diha sa Libro ni Ezekiel magpamatuud sa espirituhanong pagkahamtong ni Job. Ang iyang pagkahamtong napalig-on pinaagi sa presensiya sa escrow nga panalangin diha sa iyang kinabuhi. Ang lig-ong-kusog sa espirituhanong pagkahamtong niining-higayona gipahayag pinaagi sa iyang tubag diha sa unang duha ka kapanghimatuuran nga pagsulay.

Samtang nagpahimulus sa iyang kauswagan, nga walay daotang-tilimad-on sa modangat nga kalit-nga-kalisdanan, si Job andam sa bisan-unsang mosangpot sa kinabuhi. Ang usa ka magtotoo dili kinahanglan nga masulud sa kalit-nga-kalisdanan aron sa pagbaton og kalig-on alang sa pag-atubang sa kalit-nga-kalisdanan. Diha sa apelasyon sa bista ni Satanas, ang usa ka hamtong nga magtotoo adunay testimonya nga ikahatag sa higayon nga gitawag sa dapit diin mopahayag ang saksi, apan siya walay angay pamatud-an. Siya wala mangita og kagubot. Sa tinuud, ang kauswagan mipakita sa kalig-on ni Job sa paagi sa kapasidad alang sa pagpahimulus sa iyang mga panalangin. Sa dihang ang kauswagan sa wadamha nahimong kalisdanan, kanang susamang kalig-on ang mipahitakus kaniya sa pag-atubang sa kakugang gikan sa kalit-nga-kalisdanan pinaagi sa balansi, kamapasalamaton, ug dimaluyang personal nga gugma alang sa Dios.

Ang kapanghimatuuran nga pagsulay nagasangpot ngadto sa magtotoo nga walay pahibalo, nga walay pasidaan, nga walay pagpasabut. Ang nag-unang pakugang kabahin sa pagsulay. Sa dihang siya nagpahimulus sa iyang relasyon uban sa Dios ug naghatag-bili sa escrow nga mga panalangin, ang hamtong nga magtotoo sa wadamha maigo sa mapintas nga pag-antos. Ang kapanghimatuuran nga pagsulay sa wayduhaduha maoy wamahitakus nga pag-antos. Si Job nasayod nga ang kalit nga kausaban sa iyang kapalaran dili tungud sa sayup sa iyang kaugalingon, ug siya sa masaligong mihuput niining matuud nga panahum sa katibuk-an sa iyang pagsulay.

Ang hagit sa kapanghimatuuran nga pagsulay mao ang pag-isip sa maghahatag imbis sa

pagtinguha sa Iyang mga gasa, sa paghinumdum sa persona sa Dios bisan kon ang escrow ug lohistika nga mga panalangin daw og nangalaya. Ang hagit mao ang pagsalig sa Dios walay sapayan unsa ka dimahubit tingali ang sitwasyon. Ang hagit mao ang pagpadayon diha sa doktrina nga nahibal-an nimo, kay pinaagi sa mga Kasulatan ang Dios mastinuud pa kay sa bisan-unsang pag-antos sa kinabuhi.

Ang kapanghimatuuran nga pagsulay mismo, bisan pa og gilaraw ni Satanas sa pagdaot-sa-dungog sa magtotoo, mabalhin pinaagi sa nametabolisar nga doktrina ngadto sa usa ka gasa gikan sa Dios, usa ka tin-aw nga pagpakita sa Iyang personal nga gugma alang sa hamtong nga magtotoo. Ang hamtong nga magtotoo adunay hingpit nga kasigurohan “nga ang (Dios) nagpalihok sa tanang butang nga naghiusa alang sa kaayohan” (Mga Taga-Roma 8:28) sa higayon nga walay laing makahatag og katin-awan sa iyang panghitabo. Tanan nga makitang mga suporta mangawagtang; ang kapanghimatuuran nga pagsulay nagapatumong sa pagtagad sa hamtong nga magtotoo diha sa persona ug grasya sa Dios.

Ang kinaunhang pagsulay ni Job miigo sa wadamha. Taliwala sa usa ka maanindot nga salusalo, ang mga mensahero mikalit pag-abut gikan sa nagkalainlaing dapit sa iyang dako-kaayong kayutaan sa pagpahibalo sa sunudsunud nga kalit-nga-kalisdanan. Ang Sabean nga mga bandido gikan sa habagatan miataki sa dakong pundok sa trabahador, nagmasaker sa katawhan ni Job ug nagkawat sa iyang mahalon nga nagtrabahong mga mananap (Job 1:14–15). Kini usa ka makapalimbawot nga kakugang alang ni Job kinsa nahigugma sa katawhan nga mialagad kaniya sa matinud-anon.

Kining balita sa naunang mensahero wala pa mahuman atubangan sa ikaduha nga desperadong mensahero misulti sa kalit nga liti diin nakapatay sa daghang myembro sa ginsakupan ni Job uban sa dakong gidaghanon sa iyang karnero (Job 1:16). Wala lamang si Job nawad-an sa karaang mga higala ug sinaligang mga sakup, kundili ang iyang katigayunan nagkahanaw.

Labot pa laing mensahero ang miabut uban sa balita sa usa ka Chaldean nga pag-asdang gikan sa sidlakan nga miataki ug mipatay sa laing panon sa katawhan ug kahayupan ni Job (Job 1:17). Unya ang mensahe miabut bahin sa mapintas nga unus sa disyerto nga nakapahugno sa panimalay diin ang mga anak-lalaki ug mga anak-babaye ni Job naglingawlingaw sa usa ka kumbira, nakapatay sa tanan gawas sa usa nga nakalingkawas alang sa pagdala sa balita (Job 1:18–19).

Si Job nawad-an sa tanan. Ang giladmon sa iyang kasub-anan dimatukib, apan taliwala sa iyang kakugang ug kasubo, wala niya hikalimti ang Dios, ang tinubdan sa iyang kauswagan. Si Job nasayod nga ang Dios nagatangtang sa katawhan gikan sa kalibutan diha lamang sa tukmang panahon ug diha sa tukmang pamaagi. Siya nahibalo nga ang Dios adunay katuyoan diha sa kamatayon sa matag magtotoo. Bisin pa si Job wala mahibalo sa rason sa Dios alang sa nagdungandungan nga mga kamatayon sa daghan kaayong katawhan nga iyang gihigugma, naglakip sa iyaha mismong mga anak, siya mitoo sa kamatuuran nga kini ang labing angay nga panahon alang kanila sa pagkamatay, bisin pa sa kalagsik sa ilang kabatan-on.

Sa dakong kapait si Job mideklarar og pagkabangkaruta sunud sa naandan sa karaang Tungang Sidlakan (Job 1:20), ug misimba sa Dios. Si Job nakalabang sa unang kapanghimatuuran nga pagsulay uban sa dalayegon nga balansi.

Ug [si Job] miingon:

“Waysaput ako migawas sa sabakan sa akong inahan,
ug waysaput ako mobiya.

Ang GINOO mihatag ug ang GINOO mikuha;
unta ang ngalan sa GINOO mahimaya.”

Sa tanan niini, si Job wala makasala pinaagi sa pagpasangil sa Dios sa pagkadaotan. (Job 1:21–22 NIV)

Ang Ikaduhang Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Job

Ang unang pagpanukitsukit ni Satanas napakyas. Ang iyang matahapong panahum labot ni Job napamatud-an nga sayup. Ang Dios unya mipahayag-pag-usab sa iyang asunto, nagsubli sa iyang pormal nga pagdayeg ni Job. “Wala [gihapon] gayuy tawo nga sama kaniya ibabaw sa kalibutan” (Job 2:3, NASB). Sulud sa konteksto sa pagdayeg ni Job, ang Dios nagabatbat sa kahubitan ug katuyoan sa kapanghimatuuran nga pagsulay.

“Ug siya sa gihapon nagapabilin sa iyang integridad, bisan pa og ikaw [Satanas] misugyot kanako batok kaniya sa pagdaot kaniya nga walay bisan-unsang rason.” (Job 2:3b, NIV)

Kapanghimatuuran nga pagsulay mao ang pagtugot sa Dios ni Satanas sa pagsukitsukit sa hamtong nga magtotoo pinaagi sa pag-antos nga wamahitakus ug gipahamtang nga walay tataw nga rason. Kining pag-antos “nga walay bisan-unsang rason” mamahimong usa ka demonstrasyon sa himaya sa Dios. Ang kapanghimatuuran nga pagsulay nagatukmod sa hamtong nga magtotoo sa pagsalig sa hingpit diha sa mga pagsangkap sa grasya sa Dios. Ang integridad sa magtotoo namugna ug napalahutay pinaagi sa integridad sa Dios, pinaagi sa divine nga mga bahandi nga gisangkap alang sa iyang espirituhanong pagtubo.

Ang yawa wala mipakabana ngadto sa integridad ni Job. Ang pagkaarogante interesado lamang sa kaugalingon. Si Satanas wala makadayeg sa hamili nga espirituhanong kusog ni Job o sa pagkahimaya sa Dios diha sa kinabuhi niining hamtong nga magtotoo. Si Satanas midumili sa pag-angkon nga siya nasayup mahitungud ni Job. Hinoon, ang yawa mibalik sulud sa lawak-hukmanan og nagpadayon sa paghinambog.

Isip abogado sa depensa, si Satanas niining-tungura mireklamo nga si Job wala masulayi sa hingpit. Si Satanas misugyot nga samtang si Job maayo og panglawas ug maingon nga komportable, siya makakaplag og katakus sa tawhanong kalig-on alang sa pagpadayon sa iyang nagpakaaron-ingnong panagway. Samtang adunay kabaskog-sa-lawas adunay paglaum, ang malinglahong pagpasabut ni Satanas. Ang Dios mitugot sa yawa sa pagpadayon niini nga paagi sa pangatarungan, nga nahimong ikaduhang bahin sa kapanghimatuuran nga pagsulay ni Job.

Isip binuhatan ni Satanas si Job gitugkan og sakit sa panit. Siya nasakit sa usa ka taglagaong makapaluud nga matang sa kanser sa panit. Si Job nadaot labaw pa kay sa panglawas; ang iyang panagway nahimong mangil-ad. Kon ugaling si Job mikuha sa iyang pagsalig-sa-kaugalingon gikan sa pag-uyon sa laing katawhan, kanang tinubdan sa kalig-on mahanaw. Apan panahum ni Job sa iyang-kaugalingon ang *espirituhanong* pagsalig-sa-kaugalingon, pinasikad dili gikan sa pag-uyon sa uban kundili gikan sa iyang kaugalingon

nga kompiyansa diha sa Dios.

Mga samad ug hubag mipagusbat ni Job; waypuas nga pagpangatol ang mipaantos kaniya. Dimakahimo sa pagpahulay ug desperado sa pag-alibyo, siya mikuskus diha sa iyang mga nuka pinaagi sa usa ka piraso gikan sa nabuak nga kulon, apan ang iyang sakit ug kalaksot miandam lamang sa eksena alang sa kalit nga pag-asdang ni Satanas, gipatuman pinaagi sa asawa ni Job.

Ang iyang asawa miingon ngadto kaniya, “Ikaw ba nagbaton gihapon sa imong integridad? Tungloha ang Dios ug kamatay!” (Job 2:9, NIV)

Ang iyahang mapait nga reaksiyon ngadto sa kapanghimatuuran nga pagsulay sa iyang bana mipakita og espirituhanong pagkadili-hamtong. Siya mipaila nga siya wala nakalambo sulud sa plano sa Dios. Sa wayduhaduha siya wala mag-ambit sa maayo-kaayong panahum sa Dios mahitungud sa iyang bana. Tungud kay siya kulang sa doktrinal nga pakisayran sa pangisip nga mao ang labing importanteng dimensiyon sa kinabuhi sa iyang bana, siya walay kapasidad sa paghigugma sa bana. Siya dili makahatag-bili sa integridad nga gikapadayag sa bana taliwala sa mga kalisdanan nga nasinati nilang duha. Hinoon, siya mapahimaslon, waypagbati, ug sakit-manulti.

Ang asawa ni Job mihatag kaniya og dimaayong tambag nga, bisan pa niana, wala niya sunda. Siya misugyot og paghikog, maingon, sa milabay nga mga siglo, ni Satanas nga magtintal ni Kristo pinaagi sa paghikog didto sa ngilit sa Portiko ni Herod. Ang espirituhanong pagkahamtong ni Job gikapahayag sa maayo-kaayo sa paagi nga siya mitubag sa asawa.

Siya mitubag, “Ikaw nagsulti sama sa usa ka yabag nga babaye. Kita ba mag-dawat og kaayohan gikan sa Dios, ug dili sa kasamok?” Taliwala niining tanan, si Job wala makasala sa unsay iyang gisulti. (Job 2:10, NIV)

Nag-antos na sa hilabihan, si Job niining-tungura gibugalbugalan sa iyang asawa. Ang asawa, usab, nakasinati og makalilisang nga mga kadaot, apan gumikan sa pagreak sa iyang kahintang siya nawad-an og kontrol sa iyang kaugalingon nga kinabuhi. Bisin og ang asawa waypagbati alang kaniya, si Job sensitibo ngadto kaniya. Si Job wala mibalos og singka diha kaniya. Sa pagkatinuud, si Job nagapasundayag og usa ka madramahon nga personahe: Dinha sa usa ka pundok sa abo nagalingkod kining aristokratiko, sa kaniadto adunahang tawo, nagkuskus diha sa iyang mahugaw nga mga nuka pinaagi sa usa ka basura, nakasinati og pag-abuso gikan sa tawo nga siya unta makapaabot gayud sa pag-unong kaniya. Apan bisin pa sa dimabangbang nga mga kahigawad, si Job mihuput sa iyang divine nga panahum ug midumili sa pag-uban sa iyang asawa sa pagtubag batok sa Dios.

Ang rason nga dili masalaypon ang mga gipamulong ni Job tungud kay siya mihimo sa usa ka mahinungdanong kalainan, gipaila pinaagi sa paggamit sa pulongan diha sa iyang pagtubag ngadto sa iyang asawa. Si Job wala mitawag sa iyang asawa nga usa ka buang. Kini nga pagtubag magalambigit gayud sa bisin-unsang gidaghanon sa pangisip ug binaba nga mga sala. Hinoon, si Job miingon kaniya nga siya nagsubli sa mga pulong nga gamiton sa usa ka yabag nga babaye. Siya dili usa ka buang, si Job miingon, apan siya nagsulti nga sama ra. Si Job mipadayag sa usa ka maayo-kaayong panghunahuna niining puntoha sa

iyang pagsulay.

Ang bisan-unsang personal nga gugma nga nalalang tali ni Job ug sa iyang asawa waykatakus sa pagpalahutay sa ilang relasyon. Dipersonal nga gugma ang gikinahanglan, dili lamang alang sa relasyon kundili alang sa mismong panghunahuna ni Job. Siya wala mitugot sa iyang hunahuna nga maligas paingon sa pagkamapait; siya migamit sa doktrina nga nahibaloan niya ug mitratar sa iyang asawa pinasikad sa kaligdong sulud sa iyaha mismong kalag. Si Job nakabaton sa espirituhanong kaugalingnan, gipaila pinaagi sa dipersonal nga gugma. Si Job wala nahadlok sa iyang kapungut o iyang mga insulto. Siya wala mireak pinaagi sa kasuko o kalooy-sa-kaugalingon. Ang iyang dipersonal nga gugma mipahitakus kaniya sa paglabang niining ikaduha nga umento sa kapanghimatuuran nga pagsulay.

Sa espirituhanon, si Job miuswag kaayo kay sa iyang asawa ug labaw pa kaayo sa kahamtong kay sa iyang tulo ka mga higala kinsa nangabut daw alang sa paghupay kaniya apan kinsa, sa pagkatinuud, magpahamtang sa ikatulong bahin sa kapanghimatuuran nga pagsulay ni Job.

Ang Ikatulong Kapanghimatuuran nga Pagsulay ni Job

Ang ikatulong umento sa kapanghimatuuran nga pagsulay ni Job misugod pinaagi sa pito-ka-adlaw nga gidugayon sa kahilum kauban sa tulo ka mga higala: Eliphaz, Bildad, ug Zophar. Usab anaa ang usa ka masbatan-ong lalaki, si Elihu, kinsa mag-oberbar sa debati nga hapit na magsugod ug magsilbi isip usa ka maghuhukum diha sa asunto ni Job batok sa iyang tulo ka higala.

Sulud sa panahon sa kahilum, ang matag-usa sa mga higala ni Job misugod sa pagpangagpas mahitungud sa rason sa kalit nga pagkaunlod ni Job gikan sa kabuhong ug pagkainila. Ang matag-usa mihukum sa makaugalingnanon nga si Job nakahimo gayud og usa ka mangil-ad nga tinagong sala nga mipaaghat sa Dios sa pagdisiplina kaniya sa makusog kaayo. Sila nakuryoso diha sa sala sa kinabuhi sa laing tawo; sila sa mapahitas-ong miabaga sa katungdanan alang sa pagtabang sa Dios og pagpugus ni Job pag-ila sa sayup sa iyang pamaagi. Ang tulo sa hingpit dili husto. Imbis nga paghupay sa ilang nagbangutan nga higala, sila mihukum kaniya. Sugod dinhing puntoha sila kinahanglang pagailhon nga kanhing mga higala ni Job. Sila wala miila kaniya nga inosente gawas kon mapamatud-an, diin sila tingali maghatag sa usa ka istranghero.

Ang kapanghimatuuran nga pagsulay, agig katin-awan, nagalakup og pag-antos “nga walay bisan-unsang rason.” Sila Eliphaz, Bildad, ug Zophar sa hingpit walay mga kamatuuran nga kapasikaran sa ilang pagbanabana. Sila adunay diyutay rang kasayuran kay sa gihuptan gani ni Job, apan sila abtik sa paghukum. Ang mga kalisdanan nga susama niadtong si Job misinati malagmit divine nga disiplina gayud diha sa kinabuhi sa usa ka negatibo, badlongon nga magtotoo. Diha sa kinabuhi niining hamtong nga magtotoo, hinoon, kining susama nga mga kalisdanan mimugna og dungog sa pagpasundayag isip ebidensiya alang sa prosekusyon diha sa apelasyon sa bista ni Satanas. Ang dayag nga mga timailhan sa pag-antos dili makahimo sa usa sa pag-ila sa kalainan sa espirituhanong mga pildiro gikan sa espirituhanong mga mananaog. Ang tataw ug laktod nga leksiyon mao ang paglikay sa paghukum ni *bisan-kinsa* nga nag-antos.

Ang tulo ka higala nahibalo sa pihong gidaghanon sa doktrina. Sa pagkatinuud, sila

Eliphaz ug Bildad mga teyologo. Ang duha nakasabut kaayo sa doktrina sa masilutong pag-antos, apan sila sa sayup migamit niini ngadto ni Job, kang kinsa kini dili angayan. Pinaagi sa mabutyagon nga kinaraang Hebreohanon nga pamalak, sila Eliphaz, Bildad, ug Zophar misugod diha sa usa ka han-ay sa mga debati nga nagtinguha sa pagpamatuud sa pagkasad-an ni Job.

Ang hataas nga gidugayon sa kahilum usab adunay usa ka negatibong epekto diha ni Job. Ang mga kabug-at midulot diha kaniya hangtod nga siya misugod sa pagreak sa iyang kasakit ug nahisalaag sa makadiyut. Ang kabangis sa iyang asawa mipabilin sa iyang hunahuna. Siya mibati og kakulang-sa-pagbati uban sa iyang tulo ka higala ug nakasabut sa unsay ilang gihunahuna. Panagbangi, panghingilin, ug pag-inusara ang nakaingon kaniya nga mahimong subhetibo, sa pagbasol sa iyang-kaugalingon. Ang gikusgon sa iyang pag-antos mitukmod sa iyang kalooy-sa-kaugalingon sa punto sa pagkadili-makatarunganon.

Ang usa ka hamtong nga magtotoo ba masakit sa pangisip? Sa kasagaran dili, basta siya nagagamit sa divine nga mga kahinguhaan nga gisangkap pinaagi sa doktrina sa Bibliya. Ang imbentaryo sa nametabolisar nga kamatuuran sulud sa iyang kalag nagapalipod kaniya gikan sa neyurosis ug sakit-sa-kaisipan. Apan ang bisan-kinsang magtotoo sa bisan-unsang hugna sa pagtubo makatugot sa iyang konsentrasyon sa pag-undang. Siya makasalikway sa natigum nga doktrina sulud sa iyang kalag ug magpahibalik sa emosyon isip ang bugtong nagkontrolar nga puwersa sa iyang kinabuhi. Ang emosyon nagatumong sa pagdominar sa mentalidad taliwala sa hilabihang kasakit. Ang emosyon waysalabutan, ug kon ang magtotoo nakontrolar sa iyang emosyon, siya dili makahunahuna apan makahiklin lamang gikan sa katinuuran. Si Job mipahinunot ngadto sa kalooy-sa-kaugalingon ug waykatakus sa tin-aw nga paghunahuna sa dihang siya sa katapusan mitapos sa kahilum ug “mitunglo sa adlaw sa iyang pagkatawo” (Job 3:1, NIV). Ang iyang dimakatarunganong tinguha mao ang pagbiya gikan sa espirituhanong pagkahamtong paingon sa kalimot.

Ang pagkapakyas ni Job sa paglabang sa ikatulong pagsulay gisulat diha sa Kasulatan alang sa pagtudlo kanato sa usa ka bililhong pagtolon-an. Walay sapayan unsa kalayo kita mag-uswag diha sa espirituhanong kinabuhi, ang atong tawhanong mga kahinguhaan dili makasugakod batok sa mapintas nga kalit-nga-kalisdanan. Divine nga mga kahinguhaan lamang labot sa doktrina sa Bibliya ang makaatubang sa mga problema sa mabug-at, mipadayong kasakit ug sa masulub-ong panghitabo sa kinabuhi. Si Job sa makadiyut nawad-an sa iyang abilidad sa pagpalandong, apan ang Dios pabiling matinumanon. Matinuuron ngadto sa iyang saad nga Siya dili gayud motugot sa usa ka magtotoo nga masulayan labaw sa iyang abilidad, ang Dios mitugot sa kapanghimatuuran nga pagsulay ni Job sa pagpadayon tungud kay Siya nasayod nga si Job wala pa makaabut sa utlanan sa iyang pagkamalahutayon.

Ang kalampusan dili gayud garantiya diha sa bisan-unsang hugna sa pag-antos alang sa panalangin, bisan pa og ang kalisud anaa sa kapasidad sa magtotoo sa pag-agwanta. Ang matag magtotoo sa kanunay nagahuput sa gawasnong pagbuut ug adunay potensiyal alang sa kalampusan o kapakyasan. Sa hitabo ni Job, ang doktrina sa Bibliya sulud sa iyang kalag mapamatud-an nga sarang gayud alang sa iyang pag-antos. Siya makabawi gikan sa iyang irasyonalidad nga kahimtang. Siya makaangkon pag-usab og divine nga panglantaw alang sa iyang sitwasyon ug magpadayon ngadto sa hingpit nga kalampusan taliwala sa kapanghimatuuran nga pagsulay.

Si Job usa ka hamtong nga magtotoo, apan bisan pa ang labing-bantugan sa mga magto-

too mahimong mapakyas ilalum sa hilabihang kalisud. Ang kasulbaran wala sa kinaiyanhong kalig-on ni Job; ang gahum anaa sa doktrina sulud sa iyang kalag. Ang matinud-anong pagpasulud, metabolismo, ug aplikasyon sa Pulong sa Dios magtukod sa atong suludnong mga kahinguhaan, ug kita magpabiling malig-on lamang basta kita maghunahuna gikan sa divine nga panglantaw ug maggamit sa divine nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan.

Bisan og si Job naalirongan sa tulo ka kalakin-an kinsa nahibalo og doktrina, siya gayud magbuhat niini sa kinaugalingon sa pagbawi sa iyang espirituhanong balansi ug sa paglabang sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Ingon nga “waykapuslanan nga mga mananambal,” sila makabalda lamang kaniya (Job 13:4, NIV). Si Job misugod sa pagbawi sa dihang siya mibatbat sa iyang kahimtang, nagsangpit diritso ngadto sa Dios imbis sa pagpaningkamot sa pagpahitarong sa iyang-kaugalingon ngadto sa katawhan.

“Ayaw pagtingog ug tugoti ako sa pagsulti;
 unya pasagdi og unsay mahitabo kanako.
 Nganong ibutang man nako ang akong-kaugalingon diha sa peligro
 ug magpatay sa akong kaugalingon?
 Bisan pa og patyon ako niya, hinoon molaum ako diha kaniya;
 ako sa wayduhaduha manalipod sa akong kahimtang sa iyang atubangan.”
 (Job 13:13–15, NIV)

Sa pagtinguha sa pagdala sa iyang asunto ngadto sa Dios, si Job mipadayag sa iyang espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon. Ang iyang personal nga gugma alang sa Dios mihatag kaniya og kompiyansa diha sa Dios. Si Job nakamatikud sa iyang tawhanong mga kahinguhaan nga nahisama sa “usa ka dahon nga gipadpad-sa-hangin” (Job 13:25, NIV), ug mahitungud sa unang duha ka serye sa kapanghimatuuran nga pagsulay, siya mipahimutang sa iyang pagsalig diha sa Dios.

Si Job wala pa sa hingpit nakabawi. Siya sa matag karon ug unya misulud ngadto sa sayup nga mga pamahayag ingon nga siya mireak ngadto sa relihiyosong kaarogante sa iyang mga maghuhupay, kinsa wala nagpaambit og kahupayan, nagsangkap og mga kasulbaran, ni naghatag og mga tubag.

“Bisan pa og ako magsinggit, ‘Ako masalaypon!’ Ako walay nakuhang tubag;
 bisan pa og ako magsangpit sa panabang, wala gayuy hustisya.”
 (Job 19:7, NIV)

Mao kini nga pagbangutan diin ang Dios magbadlong ni Job sa higayon nga matapos ang debati, apan bisan kon si Job mihimo og sayup nga mga pamahayag, siya mipakita usab og mga timaan sa pagkahibalo sa divine nga panglantaw.

“Ako sayod nga ang akong Manunubos buhi,
 ug diin sa katapusan siya mobarog ibabaw sa kalibutan.
 Ug human ang akong panit madugta,
 hinoon sa akong kinabuhi ako makakita sa Dios.” (Job 19:25–26, NIV)

Si Job mipanagana sa ikaduhang pag-abut ni Kristo ug sa iyaha mismong pagkabanhaw. Siya mihunahuna sa umaabot alang sa katapusang divine nga pagtantiya sa iyang kinabuhi isip usa ka magtotoo ibabaw sa kalibutan. Si Job nakakaplag og pagdasig diha sa doktrina diin ang gitas-on sa espirituhanong pagtubo nga makab-ot sa usa ka magtotoo dinhi sa kalibutan ang mahimong sumbanan alang sa pag-apod-apod sa mga panalangin didto sa eternidad. Adunay waykatapusang mga sangputanan gikan sa paggamit sa magtotoo sa divine nga kasangkapan alang sa pagdumala sa pag-antos dinhi sa kalibutan.⁶⁸

Ang Kahilum sa Dios ug ang Paglabang sa Katapusang Pagsulay

Ang panahum sa doktrina ni Job, diin nakaabut sa hingpit nga tumong, sa makausa pa nalubog tungud kay siya mipaubus sa iyang-kaugalingon katumbas sa iyang mga tigbutangbutang, nanglimbasog sa pagpahitarong sa iyang-kaugalingon imbis kay sa paghimaya sa Dios. Si Job mihunong sa pagpanalipod sa Dios ug misugod sa pagreklamo nga ang Dios nagdumili sa pagpanalipod kaniya.

“Kon ako nasayod pa lamang asang-dapita siya makit-an;
kon ako makaadto pa lamang sa iyang pinuy-anan!
Ako magbatbat sa akong kahimtang atubangan kaniya
ug magpuno sa akong baba uban sa mga argumento.” (Job 23:3–4, NIV)

Si Job walay problema sa pagsabut sa iyaha mismong pagkawalay-sayup. Siya adunay problema gumikan sa kahilum sa Dios. Ngano man ang Dios mitugot niini nga debati sa pagpadayon? Si Job dili sad-an sa pagdala og kalit-nga-kalisdanan diha sa iyang-kaugalingon. Ngano man ang Dios midumili sa paghimo sa pagkawaysala ni Job nga tataw ngadto sa iyang mga kritiko?

Ang Dios mipabiling mahilum alang sa pagtugot ni Job sa paggamit sa doktrina nga nagpuyo sulud sa iyang kalag. Tanang pag-antos alang sa panalangin nagamando sa magtotoo sa paggamit sa imbentaryo sa doktrina sa Bibliya nga siya nagahuput na. Ang kapanghimatuuran nga pagsulay gidesinyo alang sa doktrina nga nakat-onan na nato, dili alang sa doktrina nga kita kinahanglang makat-on. Ang Dios nakahibalo sa kalisud nga giagwanta ni Job, apan Siya dili gayud manginlabot hangtod si Job makalabang sa pagsulay pinaagi sa iyang kaugalingong kahibalo ug aplikasyon sa doktrina. Si Job nasayod sa kinahanglanong doktrina. Sa pagkatinuud, siya nakagamit na niini sa paglabang sa unang duha ka kapanghimatuuran nga pagsulay.

Ang Dios usab mipabiling mahilum tungud kay ubus sa mga pamaagi sa lawak-hukmanan, ang panukitsukit nagsugod na. Siya dili makapanalipod ni Job hangtod si Satanas mahuman sa iyang pangutana. Si Job wala makaamgo nga ang kahilum sa Dios nga nagpahasol kaayo niya sa hilabihan nagkuput sa mahinungdanong papel diha sa paghimaya sa Dios. Walay-usa nila Job ni sa iyang kanhi tulo ka higala nakaamgo unsa ka duul si Job sa pagkab-ot nianang mahimayaong tinguha sa kinatas-ang paghimaya sa Dios.

Si Job nadismaya ug nahasol tungud sa kahilum sa Dios, apan karong-panahona ang

68. Thieme, *Ang Integridad sa Dios*, 154–65.

Kapanahonan sa Simbahan mahimong ilhon isip usa ka tibuuk dispensasyon sa kahilum sa Dios. Human sa pagpahimutang sa Iyang mensahe alang sa tawo diha sa nakompleto nga kanon sa Kasulatan, ang Dios sa laktod dili na makigsulti ni bisan-kinsa. Siya nagapahibalo ngadto sa harianong pamilya pinaagi lamang sa Iyang sinulat nga Pulong. Ang pagsulay nga giatubang ni Job mahitungud sa kahilum sa Dios mao ang sagubangon alang kanato, ang linatid nga paagi angay sundon alang sa harianong pamilya. Doktrina sa Bibliya sulud sa kalag, dili ang labaw-sa-kinaiyahang kasinatian, ang kinadak-ang gahum sa kalibutan karon, naghatag sa hamtong nga magtotoo og abilidad sa tin-aw nga paghunahuna ug paglihok uban sa kaalam ilalum sa bisan-unsang hitabo.

Ang taas nga debati sa katapusan nahuman sa dihang ang iyang tulo ka kritiko “miundang sa pagtubag ni Job, tungud kay siya matarong diha sa iyang kaugalingong pananaw” (Job 32:1, NIV). Sila wala nay ikasulti tungud kay si Job sa malig-ong misupak sa tagsatagsa ka sugyot nga siya sad-an sa tinagong kadaotan. Duha ka maghuhukum ang magtapos sa debati, usa tawhanon ug ang usa divine.

Si Job namati ngadto sa salabutanong legal nga mga opinyon ni Elihu, ang batan-ong maghuhukum kinsa sa matinahurong nag-observer sa ikatulong kapanghimatuuran nga pagsulay ni Job. Samtang nagpakita og pagtahod sa iyang mga katigulangan, si Elihu naglagot bahin sa kalibog nga gimugna sa tanang nahilambigit nga hingtungdan. Si Elihu usa ka hamtong nga magtotoo; si Job gihukman sa iyang kaparang, kinsa midapig sa Dios diha sa debati ug misaway ni Job ug sa matag-usa sa tulo sa iyang kanhi nga mga higala.

Apan si Elihu . . . nasuko pag-ayo diha ni Job tungud sa pagpahitarong sa iyang-kaugalingon imbis sa Dios. Siya usab nasuko diha sa tulo ka managhigala, tungud kay sila walay nakit-ang paagi sa pagpanghimakak ni Job, ug hinoon misaway kaniya. (Job 32:2–3, NIV)

Human si Elihu, ang tawhanong maghuhukum, misaway sa pagkaarogante ni Job, nan ang Dios, ang divine nga maghuhukum, sa katapusan miputol sa Iyang kahilum. Siya sa tinagong miatiman sa Iyang sulugoon, nagpahinumdom ni Job sa divine omnipotence ug sa pagkamatinumanon, nga gikapadayag sa kanunay pinaagi sa mga makapahingangha gikan sa kinaiyahan (Job 38—41). Ang omnipotent nga Dios wala gayud nanginahanglan sa tabang ni Job o pagdasig sa bisan-unsang butang, wala ilabina sa pagpanalipod ni Job mismo. Sa tinuud, ang Dios nasayod unsaon sa pag-atiman ang hamtong nga mga magtotoo. Sa bisan-unsang higayon ang Dios makapanalipod gayud ni Job atubangan sa iyang tulo ka wayhinungdan nga mga kaparang, apan usa ka masdako kaayong isyu ang nakataya: ang kapanghimatuuran sa Dios diha sa apelasyon sa bista ni Satanas.

“Ikaw ba magdaot sa akong hustisya?

Ikaw ba magsalikway kanako alang sa pagpahitarong sa imong-kaugalingon?” (Job 40:8, NIV)

Si Job sa katapusan nakasabut sa isyu sa iyang ikatulong yugto sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Siya miangkon sa iyang sala sa pagpahitarong-sa-kaugalingon ug migamit sa rebound alang sa pagpabalik sa fellowship uban sa Dios. Ang katapusang duha ka linya sa Hebreohanong pamalak magpahayag sa aplikasyon ni Job sa rebound. Siya mihukum sa iyang-kaugalingon tungud sa pagbuhat sa usa ka sala (cf. 1 Mga Taga-Corinto 11:31),

ug siya miusab sa iyang hunahuna bahin sa pagpaningkamot sa pagpahitarong sa iyang-kaugalingon ngadto sa tulo ka managhigala.

“Busa, akong hukman akong-kaugalingon [paghukum-sa-kaugalingon pinaagi sa rebound],
Ug ako miusab sa akong hunahuna uban sa abog ug mga abo.” (Job 42:6)

Si Job niining-tungura nakalabang sa hingpit sa kapanghimatuuran nga pagsulay. Uban sa unang duha ka han-ay sa kapanghimatuuran nga pagsulay, siya niining-tungura mipunting sa iyang pagtagad ngadto sa Dios, dili sa iyang-kaugalingon o panghitabo. Nadasig pinaagi sa pagtahod, kataha, ug personal nga gugma alang sa Dios, ang tinuud nga paghunahuna sa doktrina nagapasarang sa magtotoo alang sa pagsimba sa Dios bisan pa sa kalisdanan. Ang nametabolisar nga doktrina nagapatumbas sa kalisdanan diha sa kauswagan, sa pagpakabuhi diha sa pagkamatay mao nga ang kinabuhi sa hamtong nga magtotoo usa ka testimonya alang sa himaya sa Dios. Si Pablo unya magpahayag niini nga prinsipyo: “Alang kanako, ang pagpakabuhi [si] Kristo, ug ang pagkamatay [maoy] ganansiya” (Mga Taga-Filipos 1:21).

Ang katuyoan sa pag-antos ni Job alang sa panalangin natuman ug ang pag-antos natangtang. Wala lamang siya gipalingkawas sa pag-antos kundili ang iyang escrow nga mga panalangin gibalik ug gidoble (Job 42:10). Ang paghimaya ni Job sa Dios pinaagi sa pag-antos milungtad ingon nga paghimaya sa Dios pinaagi sa panalangin.

Bag-ong Testamento nga Komentaryo diha sa Job

Ang aplikasyon sa pag-antos ni Job alang sa Kapanahonan sa Simbahan nga magtotoo nahasulat diha sa epistola ni Santiago. Dinha ang kalig-on ni Job maykalabutan sa esensiya sa Dios. Ang tumong sa doktrina sa pag-antos dili ang pag-antos mismo kundili ang karakter sa Dios.

Hinumdumi, kita magkonsiderar nga bulahan [malipayon] niadtong kinsa nakaagwanta [milahutay diha sa pag-antos alang sa panalangin]. Kamoo nakaadungog sa kamalahutayon ni Job ug kamoo nakakita sa konklusyon nga gikapatumang sa Ginoo, tungud kay ang Ginoo puno sa kalooy ug kamapuangoron. (Santiago 5:11)

Si Job malampusong nakalabang sa daghang bahin sa pag-antos alang sa panalangin. Diha sa espirituhang pagsalig-sa-kaugalingon, siya miatubang og langitnon nga mapugnganong pag-antos sulud sa upat ka kategoriya nga maggamit isip mga pagpangandam alang sa pagsulay sa buylo. Sa pagkalabang niini nga mga pagsulay, siya nakaangkon sa espirituhang kaugalingnan ug miatubang sa upat ka kategoriya sa pagsulay sa buylo, nga mitimon kaniya paingon sa espirituhang pagkahamtong. Unya isip usa ka hamtong nga magtotoo siya misinati sa wadamha apan sa temporaryong pagkahanaw sa escrow nga mga panalangin sulud sa tulo ka han-ay sa kapanghimatuuran nga pagsulay.

Bisan pa kon kita dili magkonsiderar sa kaugalingong-minugna nga kagulan-anan o sa divine nga disiplina, nga sa wayduhaduha misakit ni Job diha sa espirituhang pagkabata,

ang sugilanon sa kinabuhi ni Job nagalakip sa usa ka makapahinganghang gidaghanon sa pag-antos. Ug hinoon siya gipahisama sa usa ka malipayong tawo. Ang bugtong katinawan mahitungud sa kalipay ni Job ug ang bugtong kahimanan sa matuud, malahutayong kalipay alang ni bisan-kinsa sulud sa kalibutan sa yawa mao ang pagtuman sa plano sa Dios. Ang Ginoo maoy Bugtong mipatuman sa resulta sa kalipay diha sa kinabuhi ni Job, dili ra gayud sa kinutoban sa iyang kinabuhi kundili lakip sa nagtubo nga kalig-on diha sa matag ang-ang subay sa panghitabo.

Ang pag-antos usa ka kamatuuran sa pagkinabuhi sulud sa gingharian ni Satanas. Pinaagi lamang sa pagkat-on sa doktrina sa Bibliya ug paggamit sa divine nga mga bahandi ang magtotoo makalikay nga mahimong biktima sa pag-antos. Isip mga myembro sa harianong pamilya sa Dios nga nagpuyo sulud sa palasyo sa divine dynasphere, kita maghuput og mga bahandi nga talagsaon sulud sa tibuuk anghelanon ug tawhanong kasaysayan. Sa panahon sa pagtoo diha ni Kristo, ang Dios milalang kanato nga usa ka bag-ong espirituhanon nga kaliwatan, usa ka bag-o nga harianong dinastiya, maykatakus sa paggamit sa omnipotence nga mahimong mapuslan nato alang sa pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong. Kanang nag-abante nga buylo nagabuntog og pag-antos sa tanang paagi.

Sa wala pa ang Kapanahonan sa Simbahan, pipila ka mga magtotoo, sama ni Job, ang migamit sa limitadong pagkamapuslan sa divine omnipotence ug mihimo sa katingalahang mga resulta pulos bahin sa personal nga kalipay ug bahin sa ebidensiya alang sa prosesyon. Karong-panahona ang matag Kristohanon nakabaton og kinadak-ang divine nga gahum nga magamit alang sa pagtuman sa protokol nga plano sa Dios. Pinaagi sa pagtuman sa divine nga mga sugo, nga nalangkub ingon nga usa ka harianong protokol sulud sa palasyo sa divine dynasphere, kita magpahimulus sa Iyang waykinutuban nga gahum. Isip magtotoo sa Kapanahonan sa Simbahan nga nagauswag sulud sa divine dynasphere, siya sa nagkadako nagaambit sa kalipay sa Dios ug nagahimaya Kaniya sa kinatas-an sulud sa anghelanong away.

Si Job mihatag sa usa ka mahinungdanong panig-ingnan alang kanato, apan ang iyang makalilisang nga mga pag-antos layo ra gayud sa kagrabe sa kasakit nga giagwanta sa pagkatawo ni Kristo. Ni ang kalig-on sa pangisip ni Job sama ka gamhanan sa atong Ginoo sulud sa hingpit-nga-sumbanan sa divine dynasphere. Ang pagkatawo sa atong Ginoong Jesu-Kristo mao ang kinatas-ang sumbanan ug sanglitanan alang sa paggamit sa divine omnipotence ubus sa kalisud. Siya mipahimutang sa barahan alang sa harianong pamilya. Siya miagwanta sa makalilisang nga hitabo ibabaw sa krus uban sa hingpit nga suludnong kalipay. Kita karon makagamit sa susamang sistema sa gahum nga mipalahutay sa pagkatawo ni Kristo. Samtang kita magbuntog sa pag-antos sa atong kinabuhi, kita makahatag-bili, ngadto sa kahimtang nga si Job dili gayud makasabut, nga “ang Ginoo puno sa kalooy ug kamapuangoron.”

PAG-ANTOS UG ANG PLANO SA DIOS

PAG-ANTOS, KALIPAY, UG ANG ESENSIYA SA DIOS

ANG PAG-ANTOS DILI HULGA ngadto sa plano sa Dios. Ang kasakit sa kalisdanan matuud, apan bisan pa ang labing mangil-ad nga pag-antos mawad-an sa iyang butang-gikahadlok gumikan sa grasya sa Dios. Sa pagkatinuud, ang protokol nga plano sa Dios nagalang kub sa pag-antos ug nagagamit sa kalisdanan alang sa katuyoan sa pagpanalangin sa nag-uswag nga magtotoo. Ang pag-antos nagasulay sa iyang kahibalo ug aplikasyon sa doktrina. Samtang siya nagalabang sa matag pagsulay, siya nagakompirmar ug nagapalawum sa iyang gugma alang ni Ginoong Jesu-Kristo ug nagapahingpit sa iyang paggamit sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan alang sa espirituanong pagkahingkod.

Ang Dios nagahigugma sa matag magtotoo uban sa iyang waykinutuban, personal nga gugma. *Walay* “makahimo gayud sa pagbulag kanato gikan sa gugma sa Dios, nga anaa ni Kristo Jesus atong Ginoo” (Mga Taga-Roma 8:39, KJV). Ang Dios wala gayud nagatinguha sa bisan-unsang kadaot nga mosangpot ngadto sa bisan-kinsang myembro sa harianong pamilya. Apan anaa ang pag-antos; ang mga magtotoo mag-atubang og grabeng kasakit sa lawas ug pag-agulo sa kalag. Kini nga pag-antos nagatungha-sa-dungan uban sa gugma sa Dios alang sa magtotoo.

Kasagaran sa Kristohanong pag-antos maoy kaugalingong-minugna nga kagulan uban sa balaod sa kinabubut-ong responsibilidad: mga magtotoo kinsa magsukwahi sa mga tinguha sa Dios ug magdala og kadaot diha sa ilang-kaugalingon. Sila magsalikway sa tukmang protokol sa plano sa Dios, ug kini nga pagkaignorante ug pagkaarogante magpalisud lamang sa mga problema sa pagkinabuhi sulud sa kalibutan sa yawa.

Gawas sa nagapadayon nga kaugalingong-minugna nga kagulan, tanang pag-antos diha sa Kristohanong paagi sa kinabuhi gidesinyo sa Dios alang sa kaayohan sa magtotoo. Bisangani ang dimaantos nga divine nga disiplina usa ka maloloy-ong pagpaningkamot sa pagpabalik sa magtotoo ngadto sa divine dynasphere. Gani, ang kamatuuran nga ang

pagsalikway ug pagsupak sa protokol nga plano sa Dios ang hinungdan sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan nagapadayag sa kalainan nga ang pagkat-on ug pagtuman sa divine nga protokol magdala og panalangin. Walay matang sa pag-antos ang makaguba sa panalangin sa kinabuhi sulud sa palasyo sa divine dynasphere.

Pinaagi sa pag-antos ang Dios nagapadayag sa Iyang katingalahang gahum alang sa pagpalahutay ug pagpanalangin sa magtotoo kinsa nagasunud sa divine nga protokol ug nagagamit sa iyang harianong mga bahandi. Ang pag-antos nagapunting sa pagtagad sa magtotoo, kinsa diperpekto ug mahilig sa mga distraksiyon. Ang kalisdanan nagapugus kaniya sa paghinumdum, paggamit, ug gumikan-niini mas masabtan sa hingpit ang doktrina sa Bibliya sulud sa iyang kalag. Ang pag-antos nagapatulin sa iyang espirituhanong pagtubo. Ang pag-antos nagatabang kaniya sa pag-ila sa esensiya sa Dios.

Ang pag-antos dikalikayan sa magtotoo dinhi sa kalibutan. Ang matag Kristohanon kinahanglan andam iyang-kaugalingon sa pagharong ug pagbuntog sa kalisdanan isip kabahin sa pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong. Aron nga maandam alang sa pag-antos kon kini moabut, siya kinahanglan maghatag og kinaunhang prayoridad sa pagkat-on, pagmetabolisar, ug paggamit sa doktrina sa Bibliya, maingon sa makanunayong gitudlo sa usa ka teyolohiyanghong ortodoxa nga pastor. Ang matag magtotoo kinahanglan magdawat, maghawid, ug maghinumdum sa Pulong sa Dios pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu sulud sa divine dynasphere.

Taliwala sa kalisdanan, ang espirituhanong hamtong nga magtotoo nagaambit sa kalipay sa Dios ingon nga usa ka sangputanan sa paghunahuna sa divine nga panglantaw ug sa makanunayong paggamit sa omnipotence sa Dios. Kita maghunahuna gayud sama nga ang Dios nagahunahuna ug nagaila sa kalisdanan sumala sa Iyang maayo-kaayong mga tumong alang sa atong mga kinabuhi. Pinaagi sa pagsabut sa mga doktrina labot sa pag-antos, kita makaangkon sa pangsulbad-sa-problema nga kahimanan diin magbalhin sa pag-antos ngadto sa panalangin. Matag-usa sa pangsulbad-sa-problema nga himan epektibo tungud sa iyang relasyon ngadto sa esensiya sa Dios.

REBOUND maoy pinasikad sa divine nga hustisya ug pagkamatinumanon. Tungud kay ang Dios mihukum sa tanang sala sa tawhanong kaliwat ibabaw sa krus, Siya masunuron sa kanunay sa pagpasaylo sa atong mga sala kon kita maghingalan kanila ngadto Kaniya (1 Juan 1:9).

Ang PAGTOO-PAHULAY NGA PAGBANSAYBANSAY nagaagad diha sa omnipotence, pagkadili-mausab, kamatinuuron, ug pagkamatinumanon sa Dios, nga magpaluyo sa tanan Niyang mga saad. Dugang pa, ang Iyang integridad ug omniscience maggarantiya nga ang Dios makatarunganon ug diin ang tinuud nga mga sangputanan makab-ot sa salabutanon gikan sa doktrinal nga mga pasikaran.

PAGLAUM isip usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan nagaagad usab diha sa divine nga kamatinuuron. Paglaum mao ang atong absolutong kompiyansa nga ang Dios matinuuron sa Iyang pulong. Ang divine nga kamatinuuron gipadayag pinaagi sa tukma nga bibliyanhong mga doktrina diin mag-aghat kanato sa pagdahum sa umaabot nga mga panalangin nga mopahimaya sa Dios ngadto sa kinatas-an.

PERSONAL NGA GUGMA ALANG SA DIOS nagapunting diha sa Iyang absolutong pagkamatarong, ang divine nga hiyas nga mao ang hingtungdan sa Iyang kaugalingong personal nga gugma. Sa higayon nga ipunting lamang ngadto sa perpektong Dios ang atong personal nga gugma mamahimong usa ka kaligdong mismo.

DIPERSONAL NGA GUGMA ALANG SA TANANG KATAWHAN gisunud pinasikad sa

dipersonal nga gugma sa Dios alang sa nalaglag, naalaot, patay sa espirituhanon nga tawhanong kaliwat. Ang Dios dili gayud mahulga sa makasasalang tawo. Siya miluwas kanato tungud sa Iyang kaugalingon nga integridad, dili gumikan kay kita maykatungud sa kaluwasan. Busa, ang dipersonal nga gugma alang sa tibuuk tawhanong kaliwat pinasikad sa atong Kristohanong integridad nagasunud sa barahan sa divine nga pagsalig-sa-kaugalingon ug divine nga gugma isip mga ekspresyon sa integridad sa Dios.

Sa katapusan, ang KALIPAY sa magtotoo isip usa ka pangsulbad-sa-problema nga himan nag-ambit sa mismong kalipay sa Dios. Ang magtotoo nagapahimulus sa kalipay sa Dios isip usa ka sangputanan gikan sa pagkat-on, pagmetabolisar, ug paggamit sa doktrina sa Bibliya. Siya nagahunahuna sa panghunahuna sa Dios ug nagaambit sa Iyang panglantaw mahitungud sa Kristohanong pag-antos.

Pinaagi sa pagsilsil sa atong mga kalag uban sa hunahuna sa Dios ingon sa gipadayag diha sa Kasulatan, pinaagi sa paggamit sa Iyang mga kamatuuran ngadto sa panghitabo sa atong mga kinabuhi, pinaagi sa pagtuman sa divine nga protokol uban sa gahum sa Iyang omnipotence, kita magsangpot sa paghatag-bili kinsa ug unsa ang Dios. Kita magpalambo sa atong pagtahod alang sa Usa nga takus sa pagdayeg ug paghimaya. Ang atong masangputong kahimuut mao ang labing gamhanan nga kasulbaran alang sa mga kahigawad, sa mga kalisud, ug sa mga sakit-sa-kasingkasing nga dili nato malikayan. Walay pag-antos sa kinabuhi nga labaw pa kay sa plano sa Dios.

DIVINE NGA PAGHUKUM SA PAGTANGDI NGADTO SA DIVINE NGA DISIPLINA

PAGPATIGAYON SA DIOS DIHA SA MGA DIMAGTOTOO SULUD SA PANAHON

USA KA HINUNGDANONG KALAINAN ang kinahanglang masabtan mahitungud sa masilitong kalihukan sa Dios batok sa tawo sulud sa dagan sa tawhanong kasaysayan: Ang divine nga disiplina dili pareha sa divine nga paghukum. Ang disiplina gitagana alang sa mga magtotoo; ang paghukum alang sa mga dimagtotoo apan mahimong makaapekto sa mga kategoriya pulos sa tawhanong kaliwat ug sa nangalaglag nga mga anghel usab. Ang magtotoo nagaantos lamang sulud sa panahon, dili gayud sa eternidad (Pinadayag 21:4). Siya disiplinahon sulud sa panahon—sa tinagsa ug sa hiniusa—apan ang iyang pagkatakda sa waykatapusang paghukum nakansilar sa dihang siya mitoo diha ni Kristo (Mga Taga-Roma 8:1; Mga Hebreohanon 9:27). Ang dimagtotoo nagaantos sulud sa panahon ug sa eternidad. Siya mahimong mag-atubang sa tinagsa ug hiniusang divine nga paghukum sulud sa panahon; siya modawat sa tinagsang paghukum sa katibuk-an sa eternidad.

Tungud kay ang Dios nagaatiman sa mga dimagtotoo ug sa mga magtotoo usab, ang doktrina sa divine nga paghukum alang sa mga dimagtotoo dinhi sa kalibutan nagabutyag sa hustisya ug grasya sa Dios ug nagapasabut usab sa makahahadlok nga gidaghanon sa tibuuk-kalibutan nga pag-antos. Sama sa disiplina alang sa magtotoo, ang divine nga paghukum sulud sa panahon alang sa dimagtotoo gikapahamtang pinaagi sa nagkausbaw nga mga hugna:

1. PAGHUKUM PINAAGI SA KASAKIT
2. PAGHUKUM PINAAGI SA KAMATAYON

3. PAGHUKUM PINAAGI SA KAALAM

Paghukum pinaagi sa kasakit ug paghukum pinaagi sa kamatayon mao ang nagkaus-baw nga mga hugna sa divine nga paghukum sulud sa panahon. Ang kaalam nga paghukum nagapaila sa usa ka prinsipyo diin si Jesu-Kristo nagakontrolar sa kasaysayan bisan pa sa paghari ni Satanas ibabaw sa kalibutan.

PAGHUKUM PINAAGI SA KASAKIT

Ang nag-unang hugna sa divine nga paghukum, paghukum pinaagi sa kasakit, maoy usa ka ekspresyon sa grasya sa Dios ngadto sa dimagtotoo, maingon sa pasidaan nga disiplina nagapahayag sa grasya sa Dios ngadto sa magtotoo. Pagwali-sa-ebanghelyo ang tumong sa tanang paghukum pinaagi sa kasakit. Didto sa krus si Jesu-Kristo mibayad alang sa kaluwasan sa matag tawhanong linalang kinsa mabuhi gayud, bisan kon kanang tawhana gayud nagatoo o wala diha ni Kristo (1 Juan 2:2). Ang atong Ginoo nakatuman sa hingpit sa tanang buhat sa kaluwasan; wala gayuy nagapabilin alang sa usa ka tawo nga buhaton gawas sa pagdawat sa buhat ni Kristo alang sa iyang kaayohan. Ang paagi sa kaluwasan masayon ug yano: “Too diha ni Ginoong Jesus, ug ikaw maluwas” (Mga Buhat 16:31, NASB).

Tungud kay ang Dios dili gayud mopugos sa gawasnong pagbuut sa tawo, Siya maghulat gayud sa positibong kabubut-on sa dili pa Siya sa pagkatinuud makaaplay sa kaluwasan ngadto sa bisan-kinsang tawo. Pinaagi sa grasya, ang Dios nakahimo na sa kinadak-an kaayo—ang paghukum sa Iyang kaugalingon nga Anak. Tungud kay ang buhat natuman sa hingpit, ang Dios nagapadayon sa paghimo sa tanan nga posible alang sa pagdala sa dimagtotoo ngadto sa waykatapusang kaluwasan.

Ang naandang pagwali-sa-ebanghelyo nagalakip sa pagtanyag sa Maayong Balita. Ang Dios adunay obligasyon sa paghatag og kasayuran sa Ebanghelyo alang sa tanan kinsa mahinangpon ug magtinguha sa pag-ila Kaniya sa unang higayon nga sila masayod sa Iyang pagkaanaa. Ang ilang positibong kabubut-on diha sa punto sa pagkaila-sa-Dios sa kasagaran nagapabiling positibo sa pagkadungog sa Ebanghelyo. Sila magtoo diha ni Kristo nga walay hilabihang pangpadasig gawas sa usa ka tin-aw nga pagtanyag sa tinuud nga kasayuran sa Ebanghelyo. Apan alang sa uban, kinsa waykaikag o masupakon sa ilang unang pagkasayod sa Dios—negatibong kabubut-on diha sa pagkaila-sa-Dios—ang Dios sa balikbalik nagahatag gihapon og oportunidad nga maluwas.

Ang Ginoo dili langayan mahitungud sa Iyang saad [sa paghukum sa mga dimagtotoo], samtang ang pipila mag-isip nga kalangay, apan mapailubon diha kaninyo, wala nagtinguha alang ni bisan-kinsa nga malaglag kundili nga ang tanan moabut sa paghinulsul [pag-usab sa hunahuna bahin ni Kristo]. (2 Pedro 3:9, NASB)

Kon ang naandan nga pagwali-sa-ebanghelyo mapakyas, ang Dios nagabalhin paingon sa kinalisdanang pagwali-sa-ebanghelyo. Ang kinalisdanang pagwali-sa-ebanghelyo nagalakip og paghukum pinaagi sa kasakit. Maingon sa disiplina alang sa masuklanong magtotoo, ang paghukum pinaagi sa kasakit ngadto sa negatibong dimagtotoo gidesinyo alang sa pagpakugang kaniya paingon sa temporaryong pagkawaypihig. Ang kasakit

nagapakita sa iyang kinaiyanhon nga kahuyang, iyang panginahanglan sa usa ka relasyon uban sa Dios, ug nagasangkap sa usa ka mabuut nga takna diin ang Ebanghelyo mahimong ikonsiderar.

Ang kaluwasan ni Apostol Pablo usa ka madramahong panig-ingnan sa kinalisdanang pagwali-sa-ebanghelyo. Si Saul sa Tarsus, sa ingon si Pablo nailhan sa panahon sa iyang malampuson kaayong karera isip usa ka Pariseyo, usa ka maikagong maglulutos ug mamumuno sa mga Kristohanon. Sa higayon lamang nga nabutaan ngadto sa dalan paingon sa Damascus siya sa tinuud miila sa Ebanghelyo ni Kristo. Paghukum pinaagi sa kasakit ang hinungdan sa kaluwasan sa labing-bantugan nga magtotoo kinsa nabuhi sa tibuuk-panahon.

PAGHUKUM PINAAGI SA KAMATAYON

Kon ang balikbalik nga paghukum pinaagi sa kasakit mapakyas sa pagdala sa dimagtooto ngadto sa pagtoo diha ni Kristo, ang paghukum pinaagi sa kamatayon ang mamahimong bugtong alternatibo. Paghukum pinaagi sa kamatayon batok sa mga dimagtotoo kinsa mipatig-a sa ilang kabubut-on batok sa Dios mao ang divine nga proteksiyon sa tawhanong kaliwat. Ang mga kadaotan gikan sa kalibutanong impluwensiya kinahanglan mapugngan; busa, mosunud sa usa ka panahon sa grasya sa dili pa ang paghukum, ang Dios nagatangtang sa kanser gikan sa katilingban aron sa pagpatunhay sa mga magtotoo ug pagpalungtad sa katawhan.

Ang Paraon sa Exodo, Amenhotep II, misinati sa nagkasamut nga kasakit sa hilabihan pinaagi sa mga katalagman batok sa Egypt. Pinaagi sa makanunayong pagsalikway sa mensahe ni Moses, ang Paraon “mipatig-a sa iyang kasingkasing” (Exodo 8:32, KJV). Ang iyang kagahig-ulo taliwala sa unang lima ka katalagman mibilanggo kaniya sulud sa kalibutanong sistema nga gawas sa bisan-unsang kalagmitan sa pag-ikyias mao nga siya dili makahimo sa hustong mga desisyon. Alang kaniya, ang pagtoo diha ni Kristo, kinsa mao ang Dios sa Israel, nahimong imposible; siya miposas sa iyang kaugalingong kabubut-on (Mga Taga-Roma 2:5; 2 Mga Taga-Corinto 4:3–4).

Kon ang dugang grasya mamahimong wayhinungdan, ang Dios sa kasagaran nagatangtang sa dimagtotoo gikan niining kinabuhia. Hinoon, ang Dios wala mitangtang ni Paraon apan “mitugot [kaniya] sa paglungtad . . . aron sa pagproklamar sa ngalan [sa Dios] sa tibuuk kalibutan” (Exodo 9:16). Sunud sa ikalimang katalagman, ang “*Dios* mipatig-a sa kasingkasing ni Paraon” pinaagi sa pagtugot kaniya sa pagpadayon paghimo og negatibong mga desisyon (Exodo 9:12; Mga Taga-Roma 9:17–18). Ang malinglahon nga negatibong kabubut-on ni Paraon mitanyag sa usa ka oportunidad alang sa Dios sa pagtudlo-sa-ebanghelyo sa kalibutan pinaagi sa padayong mga pagpakita sa divine nga gahum (Exodo 7:3; 11:9; Joshua 2:9–10). Diha sa katapusang divine nga pahibalo labot sa pagkagahig-ulo ni Paraon, ang Dios mipahamtang sa paghukum pinaagi sa kamatayon isip ang ikanapulo nga katalagman.

Si Paraon dili lamang usa ka pribadong tawo; siya mihari og usa ka imperyo. Ang iyang negatibong kabubut-on mirepresentar sa pagkagahig-ulo sa kadaghanan sa iyang mga sakup, kinsa miambit sa iyang pagsalikway sa kaluwasan ug miabiba sa iyang mga desisyon sa pagbaton sa mga Hudiyo isip usa ka kaliwat sa mga ulipon. Ang ikanapulo nga katalagman mipatay sa kinamagulangang anak-lalaki sa matag panimalay sa Egypt nga

miduyog ni Paraon sa pagsalikway sa mensahe ni Moses.

Ang lihok sa Dios dili mapatuyangon nga tinuyong pagpoo sa kaliwat. Daghan sa Taga-Egypt nga mga pamilya mitoo diha sa Dios sa Israel ug naluwas niadtong kagabhion sa paghukum, ug daghan ang miuban sa Exodo ingon nga “sagol nga dakong-panon” sa mga Hentil (Exodo 11:3; 12:38, KJV). Dugang pa, ang Taga-Egypt nga mga masuso kinsa namatay sa wala pa makaabot sa punto sa pagkaila-sa-Dios, nga sa ingon-usab ang edad sa kaakohan, midawat sa awtomatik nga kaluwasan (2 Samuel 12:23).⁶⁹ Ang Paraon mismo wala mamatay sa ikanapulo nga katalagman apan gitugotan sa pagpalingkawas sa mga Hudiyo ug unya magpaapas sa lain pang krisis, didto sa Red Sea, nga usab mipahimaya sa Dios (Exodo 14:13–18).

Paghukum pinaagi sa kamatayon mao ang katapusang sukdanan nga gamiton sa Dios alang sa pagtangtang sa matag-usa sa negatibong mga dimagtotoo ug sa paghimo sa paagi paggun-ob og matig-a nga pagsupak batok sa Exodo. Ang mga saad sa Dios alang sa Israel ug sa katawhan nag-agad diha sa nasudnong kagawasan sa mga Hudiyo pinaagi kang kinsa mahimong maggikan ang tanang sinaligang nasod nga mga konsepto, ang Balaod ni Moses, ang nahasulat nga kanon sa Kasulatan, ug labaw sa tanan ang Mesiyas, ang Ginoong Jesu-Kristo. Ang Dios nagpanalipod sa tawhanong kaliwat ug sa mga Hudiyo ug nagpauswag sa iyang plano sa grasya pinaagi sa pagpahamtang og paghukum pinaagi sa kamatayon.

PAGHUKUM PINAAGI SA KAALAM

Ang ikatulong kategoriya sa divine nga paghukum nagapadayag sa kahenyo ni Jesu-Kristo sa pagkontrolar sa kasaysayan bisan pa sa kamatuuran nga si Satanas ang nagahari sa kalibutan. Sa kaalam nga paghukum, ang atong Ginoong nagagamit sa daotan alang sa pagpoo sa daotan.

Ang pagkaarogante dili makasagubang og pagkaarogante; ang usa ka matang sa kadaotan nagatamay sa laing matang sa kadaotan. Ang naghingapin, tawhanong-kamaayo nga krusado dili makadawat sa usa ka mapasagarong tawo. Ang bisyosong-tawo nagatan-aw sa relihiyosong tigreporma uban sa pagbiaybiay. Usa ka matang sa pagpihig nagatamay sa laing matang sa pagpihig. Ang Nazi nasilag sa Komunista. Ang usa-ka-tawo mabatukon ngadto sa laing-tawo. Ang pagkadaghan kaayo sa mga ganghaan sulud sa kalibutanong sistema, nga malampusong nagalukmay ngadto sa mga kahuyang sa hilabihan kadaghan sa nagkalainlaing matang sa katawhan, mao ang kinadakoang depekto sa sistema. Ang kinadak-ang tigguba sa daotan ang daotan.

Kay ang kaligutgut sa tawo mohimaya Kanimong. (Salmo 76:10a, NASB)

Ang mga anak-lalaki ni Sceva mga mamamarang kinsa mipanaw sa tanang-bahin sa rehiyon palibot sa Ephesus nagdaot-sa-dungog ni Pablo ug nagpauswag sa ilang-kaugalingon pinaagi sa iyang kadaot (Mga Buhat 19:13–20). Sa hingpit daotan nga kalakin-an, kini

69. Thieme, *Hetenismo* (2016), 22.

nga mga eksorsista miangkon nga makapagawas og mga demonyo gikan sa nasudlan.⁷⁰ Bisan pa og sila permanenteng mga molupyo sa kalibutanong sistema, kini nga mga dimagtotoo misulay sa paggamit sa mga ngalan ni Kristo ug ni Pablo diha sa mga orasyon nga gitumong sa pagpahawa sa usa ka demonyo gikan sa usa ka batan-ong lalaki. Ang daotang demonyo misanta sa hingpit sa pagkaarogante niining daotan nga mga butbuton:

“Ako nakaila ni Jesus ug ako nahibalo bahin ni Pablo, apan kinsa ba kamo?”
(Mga Buhat 19:15*b*, NASB)

Ang demonyo dayon miataki sa mga anak-lalaki ni Sceva mao nga sila mipahilayo nga samaran gikan sa panimalay. Isip usa ka resulta “ang ngalan ni Ginoong Jesus nahimaya” (Mga Buhat 19:17, NASB) pinaagi sa gipanalipdang doktrinal nga ministryo ni Pablo.

Ang prinsipyo sa kaalam nga paghukum nagaaplay sa kanasuran maingon man usab sa katawhan. Ang usa ka daotang nasod sagad gihatagan og gahum sulud sa kasaysayan alang sa bugtong katuyoan nga gamiton sa Dios sa paghukum sa laing daotan nga nasod. Ang Israel maoy piniling nasod sa Dios, apan niadtong 721 B.C., ikaduhang higayon niadtong 586 B.C., ug sa makausa pa niadtong A.D. 70, ang sinaligang nasod sa Dios naut-ut paingon sa kadaotan tungud kay ang iyang mga lungsuranon mipuyo sa kanunay sulud sa kalibutanong sistema. Ang mahinungdanong-kahimtang sa hamtong nga mga magtotoo mikunhod; ang ubus-nga-kahimtang sa kalibutanong mga magtotoo nagganoy paubus sa tibuuk nasod. Sa tagsatagsa niining tulo ka hitabo, ang Dios mituboy og usa ka daotan nga imperyo alang sa pagsilot sa Israel. Ang Daotan₁ mipukan sa Daotan₂. Niadtong 721 B.C. ang Assyrian nga Imperyo mipukan sa Amihanang Ginghamarian sa Israel. Niadtong 586 B.C. ang Chaldean nga Imperyo mipukan sa Habagatang Ginghamarian. Niadtong A.D. 70 ang Romanhong Imperyo mipukan sa relihiyoso, nagpakaarong-ingnon, masupilon nga Judea.

Ang kaalam nga paghukum sa hiniusang mga grupo wala sa tukma gitagana alang sa naut-ut nga sinaligang kanasuran. Sama sa gisugilon-daan sa propesiya, ang politikanhong diktador sa Nahibalik nga Romanhong Imperyo, gipasiugdahan ni Satanas, makigbatok sa tibuuk-kalibutan nga rilihiyon sulud sa Kalisdanan, gipasiugdahan usab ni Satanas, ug mahimong daotan nga ahente alang sa pagguba sa daotang sistema (Pinadayag 17:16–17). Ang tumong sa Dios pagatumanon ni Satanas sa dihang ang yawa nagabudhi sa usa ka sakup sa iyaha mismong kalibutanon nga sistema pinaagi sa usa ka malimbungong taktika alang sa pagpataas sa gahum sa laing sakup.

70. Thieme, *Satanas ug Demonismo*.

Timan-anan sa Kasulatan

KARAANG TESTAMENTO

GENESIS

3:15	152
6:1-4.....	151
11:9.....	46
12:1-3.....	47
12:3.....	47
12:10-13:1	116
15:6.....	19
22:18.....	46-47
41:46-57.....	117

EXODO

7:3.....	189
8:32.....	189
9:12.....	189
9:16.....	189
11:3.....	190
11:9.....	189
12:38.....	190
14:13-18.....	190
16.....	165
16:14-36.....	165
20:4-5.....	50
20:5.....	51
20:6.....	52
25:21-22.....	66

34:6.....	51
34:7.....	51

LEVITICO

26:3-5.....	116
26:11-12.....	66
26:14.....	48
26:14-39.....	116
26:18.....	48
26:18-20.....	116
26:21.....	48
26:23-26.....	116
26:26.....	117
26:27-35.....	116

NUMEROS

14:18.....	50
------------	----

DEUTERONOMIO

5:9.....	50-51
6:13.....	170
6:16.....	168
7:9.....	52
8:3.....	12, 165-66
11:18-21	54
21:18-21.....	54

24:16.....	51
28:15.....	116
28:23–24.....	116
28:25–26.....	116
28:49–67.....	48
33:27.....	79

JOSHUA

1:5.....	3
2:9–10.....	189

1 SAMUEL

16:7.....	43
-----------	----

2 SAMUEL

7:10–16.....	47
12:13.....	25
12:23.....	190

2 CRONICAS

20:9.....	117
-----------	-----

JOB

1.....	159
1:2–5.....	172
1–3.....	151
1:6.....	148
1:6–12.....	147
1:7.....	172
1:8.....	172
1:10.....	172
1:11.....	173
1:12.....	160, 173
1:14–15.....	174
1:16.....	174
1:17.....	174
1:18–19.....	174
1:20.....	174
1:21–22.....	175
2:1–3.....	148
2:1–5.....	147
2:1–10.....	159
2:3.....	175
2:6.....	160

2:9.....	176
2:10.....	176
2:11—42:9.....	159
3:1.....	178
5:17–18.....	40
5:19–27.....	49
5:20.....	118
13:4.....	179
13:13–15.....	179
13:25.....	179
19:7.....	179
19:25–26.....	179
23:3–4.....	180
32:1.....	181
32:2–3.....	181
38—41.....	181
40:8.....	181
42:6.....	182
42:10.....	182
42:10–17.....	171

MGA SALMO

1:6.....	46
2.....	45
7:14.....	38
7:15–16.....	39
23:4.....	3, 71
23:4–5.....	49
25:8–9.....	32
31:5.....	69
33:10–19.....	48
33:18–22.....	46
34:15–19.....	46
37:25.....	49
46:1.....	2
55:22.....	3
66:7.....	46
76:10.....	36, 79, 190
89:28–37.....	47
91.....	166–67
91:1.....	66
91:9–13.....	167
91:11–12.....	167
100:5.....	52

110:1.....	156, 169
138:2.....	68
139:17.....	68

MGA PROBERBIO

3:34.....	38
13:20.....	104
19:8.....	71, 92
19:11.....	73
23:7.....	106
24:10.....	112
30:11–14.....	52

ISAIAH

5:26.....	47
5:26–30.....	156
11:11–13.....	47
14:12.....	146
14:14.....	45, 151
64:6.....	19

JEREMIAH

12:1–2.....	49
17:9.....	64

39:10–18.....	49
---------------	----

EZEKIEL

14:12–14.....	172
28:12.....	147
28:12–19.....	146

DANIEL

9:24.....	156
-----------	-----

HOSEA

4:6.....	48
----------	----

JONAH

1:4–16.....	46
3:10.....	54

ZECHARIAH

2:5.....	49
3:1–2.....	147
8:20–23.....	156
10:6–12.....	47
13:2–6.....	157

BAG-ONG TESTAMENTO

MATEO		15:2–5.....	124
3:13–15.....	161	LUKAS	
3:17.....	161	2:40.....	160
4.....	160	2:52.....	69, 160
4:1.....	161	4:14.....	153
4:1–4.....	159	4:14–15.....	164
4:1–11.....	149	4:17–18.....	164
4:2.....	162	4:18.....	153
4:3.....	162	4:21.....	164
4:4.....	8, 12, 58, 69, 164	6:27–28.....	88
4:5.....	166	6:35.....	88
4:5–7.....	159	11:28.....	69
4:6.....	166	15:7.....	148, 155
4:7.....	168	15:10.....	148, 155
4:8.....	169	21:24.....	47
4:8–10.....	159	23:43.....	121
4:9.....	169	23:46.....	69, 121
4:10.....	170	23:50–53.....	121
4:11.....	170	JUAN	
5:13.....	47	1:14.....	152, 160
5:41.....	25	2:1–11.....	164
5:44.....	9	3:15.....	22
6:7.....	106	3:16.....	151
7:1.....	42	3:18.....	148
7:2.....	44	3:34.....	153
7:6.....	102	3:36.....	148
9:4.....	107	4:24.....	110, 144
10:34–36.....	101	5:22.....	45
12:18.....	153	7:15–16.....	69
12:28.....	164	8:25–27.....	69
16:18.....	154	8:31–32.....	110
19:19.....	88	12:31.....	45
22:35–40.....	96	14–17.....	154
22:39.....	89	14:17.....	126
22:42.....	107	14:20.....	66
24:36.....	127	14:23.....	66
25:41.....	147, 158	14:30.....	45
26:38–39.....	124	15:7.....	106
27:46.....	124	15:10.....	67, 71
MARKOS		15:10–11.....	9
12:30.....	8	15:10–17.....	74
12:31.....	9, 89		

15:11.....	132, 138
15:12.....	88
15:17.....	88
15:18–21.....	102
15:23.....	35
16:8–11.....	134
16:11.....	45
16:13–14.....	66, 74
17:22.....	66
17:22–23.....	66
17:26.....	66
19:30.....	121

MGA BUHAT

1:5.....	126
1:8.....	65–66, 126
2:24.....	121
2:27.....	121
2:31.....	121
8:32–35.....	124
16:31.....	188
17:26.....	46
19:13–20.....	190
19:15.....	191
19:17.....	191
21:10–14.....	118
21:23–26.....	118
23–24.....	129
23:12–14.....	130
24:22–25:12.....	129
25–26.....	129
26:32.....	129
27.....	130
27:31–44.....	129
28:3–6.....	129
28:23–31.....	129

MGA TAGA-ROMA

1:4.....	121, 152
1:17.....	73
2:5.....	189
3:19–30.....	20
3:21–28.....	41
3:22.....	19
4:3.....	19
5:12.....	151

6:1.....	72
6:4.....	65, 121
8:1.....	187
8:7.....	35
8:10.....	66, 74
8:11.....	66, 121
8:15.....	4
8:17.....	67
8:24–25.....	139
8:28.....	46, 113, 174
8:28–31.....	7
8:31.....	79
8:32.....	145
8:35–37.....	118
8:38–39.....	49
8:39.....	184
9:17–18.....	189
9:27.....	47
10:14.....	134
11:2–5.....	118
11:5.....	47
11:13.....	118
12:2.....	68, 73, 108
12:2–3.....	135
12:3.....	72, 107
12:10.....	72
12:12.....	8
13:1–4.....	21
13:9.....	88
13:14.....	71
14:10–14.....	42
14:22.....	63
15:24.....	130
15:28.....	130
16:25–26.....	154

1 MGA TAGA-CORINTO

1:4–8.....	127
2:4.....	65
2:16.....	12, 68, 132
3:1–3.....	35
3:13–14.....	66
3:15.....	35
3:16.....	66
4:9.....	148
6:14.....	125

6:19–20.....	66
6:20.....	74
10:12.....	108
10:13.....	55, 59, 80–81, 85, 145, 160
11:10.....	148
11:30–31.....	39
11:31.....	181
13:13.....	95
14:33.....	28, 73
15:33.....	104
15:50–53.....	126

2 MGA TAGA-CORINTO

4:3–4.....	158, 189
4:7.....	65
5:8.....	35
5:10.....	66
5:17.....	48, 65, 122
5:20.....	67, 101
5:21.....	22
6.....	102
6:3.....	102
6:4–5.....	102
6:6–7.....	102
6:8.....	102
6:16.....	66
9:7–8.....	110
10:4–6.....	109
11:14.....	147
12:7.....	78
12:7–10.....	86
12:8.....	80
12:9.....	62, 81–82, 86
12:9–10.....	61, 165
12:10.....	72, 84–86
13:4–6.....	66

MGA TAGA-GALACIA

2:7.....	118
2:20.....	66
3:26.....	4
3:26–28.....	4
4:1–7.....	4
4:4.....	152
4:19.....	71, 74
5:12.....	101

5:14.....	89
5:16.....	7
6:3.....	107
6:7.....	18

MGA TAGA-EFESO

1:3.....	13, 35, 65–66, 141–42, 144
1:3–4.....	5
1:4.....	13, 142, 144
1:4–5.....	4
1:6.....	66
1:7–8.....	65
1:12.....	66
1:14.....	66
1:19.....	65
1:19–20.....	65, 152
1:20.....	121
2:1.....	64
2:1–8.....	45
2:6–7.....	67
2:8.....	134
2:8–9.....	23, 101, 120
2:10.....	65
2:20–22.....	126
3:1–7.....	154
3:10.....	148
3:16–17.....	74, 95
3:20.....	142
3:20–21.....	153
4:6.....	66
4:11–13.....	58
4:23.....	72
4:24.....	65
4:30.....	21
5:1.....	74
5:18.....	7
5:26–27.....	126
6:10.....	72
6:10–17.....	15

MGA TAGA-FILIPOS

1:20–21.....	70, 74, 141
1:21.....	8, 132, 139, 182
1:29.....	86
2:2.....	72, 135
2:5.....	92, 108

2:23–24.....	130
3.....	119, 127
3:4.....	119
3:7–8.....	120
3:8.....	121, 128
3:9.....	120, 128
3:9–11.....	120, 127
3:10.....	119-21, 123, 125, 128
3:10–11.....	152
3:11.....	119, 125, 127–28
3:12.....	128, 130–31
3:12–14.....	15, 127
3:13.....	136
3:13–14.....	132–33
3:14.....	141
3:14–15.....	9
3:15.....	127, 130, 135
3:16.....	136
3:18.....	35
3:20–21.....	126
3:21.....	127
4:11.....	72
4:11–12.....	84
4:11–13.....	138
4:12–13.....	72

MGA TAGA-COLOSAS

1:10–12.....	65
1:11.....	72
1:16.....	17
1:17.....	163, 168
1:20.....	155
1:25–27.....	154
1:27.....	66
2:7.....	73
2:12.....	121
3:17–25.....	114

1 MGA TAGA-TESALONICA

1:10.....	121
2:4.....	112
4:13.....	127
4:16–17.....	126
4:17.....	126
4:18.....	127

5:19.....	21
-----------	----

1 TIMOTEO

2:9–10.....	110
2:15.....	110
3:16.....	148
5:21.....	148
6:6–8.....	72

2 TIMOTEO

1:7.....	65, 73
2:3–4.....	73
2:10.....	73
2:11–13.....	41
2:15.....	24
4:6–8.....	126

PHILEMON

22.....	130
---------	-----

MGA HEBREOHANON

1:3.....	17, 66, 68, 163
2:2.....	151
2:9–10.....	154
4:1–2.....	7
4:1–3.....	11
4:7.....	34
4:12.....	15
4:14.....	67
4:15.....	168
4:16.....	80
5:6.....	42
5:8.....	84
5:10.....	42
6:1.....	19
6:6.....	34
9:5.....	66
9:14.....	19, 124
9:27.....	187
12.....	31–32
12:2.....	84, 124–25, 154
12:2–3.....	73
12:5.....	31
12:6.....	31
12:7.....	32

12:7–13.....	33
12:8.....	30
12:15.....	23
13:5.....	3, 72

SANTIAGO

1:13.....	168
1:17.....	41
1:22–25.....	72
3:2.....	44
4:4.....	35
4:6.....	13, 38, 141
4:8.....	35
5:7–8.....	127
5:11.....	182

1 PEDRO

1:4.....	35, 141, 143–44
1:6–8.....	14
1:7–8.....	117
1:8.....	8, 68
1:21.....	121
2:5.....	42
2:9.....	42, 71
2:24.....	22
3:3–4.....	110
3:18.....	22, 121
4:12–16.....	74
5:5.....	38
5:5–6.....	8

2 PEDRO

3:9.....	52, 188
3:10.....	158
3:15–16.....	78
3:18.....	120

1 JUAN

1:8.....	11, 20, 32, 64
1:9.....	7, 11, 23, 101, 185
1:10.....	11, 20, 32
2:2.....	188
2:13–14.....	45
2:15.....	101
2:18.....	35
2:22.....	35

2:24.....	66
3:2–3.....	127
3:8.....	35
3:10.....	35
4:3.....	35
4:20–21.....	89
5:16.....	34

2 JUAN

4–6.....	58
7.....	35
9.....	31, 66

PINADAYAG

1:5.....	45
1:6.....	42, 67
1:18.....	45
2–3.....	127
2:2.....	35
3:16.....	39
3:19.....	37
3:20.....	34, 37–38
5:10.....	42
6–19.....	156
12:4.....	147, 151
12:7.....	151
17:16–17.....	191
19:16.....	4
20:1–6.....	156
20:2–3.....	156
20:6.....	42
20:7–8.....	157
20:9.....	158
20:10.....	147
20:10–15.....	158
20:11–14.....	158
20:12.....	158
20:12–15.....	158
21:1.....	158
21:1–2.....	158
21:4.....	31, 35, 187
22:7.....	126
22:12.....	126
22:20.....	126

Timan-anan sa Hilisgutan

- Abraham, 150, 155
Abram, 116
abuso sa druga, 109, 115
Adan, 151
 pagkalaglag ni, 22, 64, 151
ambisyon, 45, 72, 94, 115, 140
Amihanang Gingharian, 48, 191
Amihanang Vietnam, 26
Ananias, 129
anghelanong away, 14, 47, 61, 107, 125,
 133, 141, 147–49, 151, 155, 158,
 162, 170, 183
antagonismo, 32, 88, 91, 101, 103–05
apostasiya, 55
asetisismo, 100–01, 140
Assyrian nga Imperyo, 54, 191
astheneia, 62
autonomia, 87
awtoridad, 2, 5, 12, 27, 31–32, 41, 52, 76,
 103, 108, 110–13, 146

babag, 23
bag-ong Jerusalem, 158
bag-o nga espirituhanong kaliwatan, 65,
 122, 154, 183
Balaang Espiritu
 bawtismo sa, 3–4, 40, 65, 122, 128,
 154
 gahum sa, 122, 124, 162, 164, 185
 ministryo sa, 7, 28, 84, 122, 131, 134,
 163
 nagapaguul, 21
 nagapalong, 21
 pagpuno sa, 6, 66, 88, 94, 96, 110,
 154, 164
 pagpuyo sa, 74
Balaod ni Moses, 120, 171, 190
balaod sa kinabubut-ong responsibilidad,
 17–18, 20–22, 25–26, 28, 31, 34,
 39–41, 44, 46, 59, 105, 114, 184
Balaod sa Nantes, 53

Bantugan nga Puting Trono, 158
bawtismo
 ni Kristo, 161
 rituwal, 169
 sa Balaang Espiritu. *Tan-awa sa Bala-*
 ang Espiritu
Bildad, 177–78
buylo, 8, 55, 59, 61, 66, 82, 123–24, 128,
 131, 133
 espirituhanon, 15, 37, 43, 55, 60, 77,
 94, 105, 116, 118, 128–29, 136,
 141
 pagsulay. *Tan-awa sa pagsulay*, buylo

Chafer, L.S., 45
Chaldean nga Imperyo, 191
Charlemagne, 47
Colossae, 39

Daniel, 172
David, 149, 155, 162, 169
 Anak ni, 169
demonyo, 79, 155, 191
dikondisyonal nga mga kasabutan sa
 Israel, 47, 156, 169
dimakitang impak, 46–47, 53, 67, 122,
 127
dinugtongdugtong nga pagkasad-an, 11,
 23–24, 42, 133
Dios
 empasis sa, 104
 esensiya sa, 41, 52, 68–69, 83, 94, 98,
 106, 155, 184–185
 gahum sa, 5–6, 17, 21, 50, 62, 65,
 121–22, 127, 134, 141
 grasya sa, 2, 10, 14, 24, 27, 30, 32,
 37, 40, 52–53, 56, 60, 72, 75, 78,
 82–83, 92–93, 101, 107–08, 110,
 119–20, 139, 141, 144, 148, 155–
 57, 159, 165, 174–75
 gugma sa, 68, 120, 184, 186

- himaya sa, 2, 14, 65–66, 71, 86, 117, 127, 134, 136, 153, 160, 175, 182
 hustisya sa, 30, 33, 44–45, 50, 124, 148, 153, 155, 158, 181, 187
 integridad sa, 14, 65, 67, 72, 175, 185
 kamatinuuron sa, 185
 karakter sa, 101
 kinalabwang-kamandoan sa, 22, 59, 80, 163, 167, 172
 kompiyansa diha sa, 49, 63, 81, 83, 93, 116, 139, 167, 176, 179
 makita nga, 68
 omnipotence sa, 4, 10–11, 25, 27–28, 45, 47, 49, 61, 65–66, 82, 86, 92–93, 95, 101, 109, 111, 121–22, 124, 127, 130, 133, 135, 141, 157–58, 162–63, 167, 170, 181, 183, 185–86
 omniscience sa, 41, 185
 pag-alsa batok sa, 147
 paghimaya sa, 5, 16, 35–36, 60–62, 66, 82–83, 94–96, 125, 131, 134–35, 137, 141–42, 145, 153, 162–63, 171, 175, 180, 182, 184
 pagkadili-mausab sa, 41, 185
 pagkamatarong sa, 9, 22, 41, 69, 120, 146, 158, 185
 pagkamatimuman sa, 17, 52, 103, 116, 140, 168, 181, 185
 pagsimba sa, 50, 67, 83, 109–10, 132, 146, 149, 170, 182
 protokol nga plano sa, 5, 11–12, 14, 18, 21, 24–25, 27, 29–30, 32, 34–36, 39, 41, 45, 51–52, 54, 58–60, 65–67, 73, 75, 77, 80, 82–83, 86–87, 90, 93–95, 99, 101, 103, 105–09, 113, 120, 122, 127–29, 131–33, 135–41, 143, 152, 155, 163, 168, 183–85
 sa Israel, 165, 189–90
 dipersonal nga gugma, 8, 13, 25, 88–92, 94, 97–99, 103–05, 112–13, 116, 125, 131, 139–40, 160, 177, 185–86
 disiplina
 divine, 1, 30, 37, 39–44, 46–50, 52, 56, 58–59, 76, 101, 116–17, 129, 132–33, 172–77
 ginikanan, 2, 31–33
 gipakusgan, 35, 37–40, 49
 hinugpong, 21, 46, 48–49, 51, 53–54, 116
 ikaupat nga liyok sa, 116–17
 kinadak-an, 36, 38, 54
 lima ka liyok sa, 48, 116
 makapatul-id, 31–33
 makasaysayanon, 52
 mapasidan-on, 33–34, 37–40, 49
 masiluton, 37
 mga liyok sa, 54
 pagkamatay, 33–34, 39, 49
 tagsatagsa, 48
 tiningub sa tinagutlo, 41–44, 50
 ditinuud-nga-gugma, 98
 divine dynasphere, 4–7, 9–11, 13–15, 21–23, 27–28, 31–34, 36, 38–39, 45, 48–49, 55–56, 59–61, 65–69, 71–72, 74–77, 79, 81–84, 87–89, 92, 95–99, 102, 104, 108–10, 112, 117, 119–20, 122–24, 128, 133, 135–39, 142, 145, 152–54, 160–65, 170, 183–85
 hingpit-nga-sumbanan, 67, 69, 83–84, 108, 123–24, 128, 152–54, 160–61, 163–65, 170, 183
 naglihok, 84, 96, 120, 123, 128, 152, 154, 162, 164
 divine nga dekrito, 17–18, 22
 divine nga paghukum, 148, 187–91
 divine nga panglantaw, 52, 70, 94, 103, 109, 132, 135, 139, 145, 167, 178–79, 185
 doktrina sa misteryo, 78, 154
dunamis, 61
 Ebanghelyo, 22, 25, 45–46, 54, 102, 118, 129, 134, 157
 ekonomikanhong depresyon, 44, 115–18
 ekonomikanhong pagkahugno, 48–49
 Eksperimento sa malungtarong gahum, 121–23, 125, 127, 137, 151–54
 Elihu, 177, 181

- Elijah, 155
 Eliphaz, 177–78
 El-Shaddai, 40
 embahador, 67, 101
 emosyon, 10–11, 70, 91, 94, 98–99, 165–66, 178
 emosyonalismo, 10, 68, 136, 140
 epistemolohiyanghong rehabilitasyon, 73, 93, 132
 escrow nga mga panalangin, 141–45, 171, 173, 182
 esensiya sa Dios. *Tan-awa sa Dios*
 espirituhanong kaugalingnan, 8–9, 13, 16, 60–62, 67, 69, 72, 74–77, 82–88, 90–95, 97–100, 102–05, 111–12, 114, 117–19, 123, 125, 127–31, 133–35, 137–38, 144, 155, 157, 160, 172, 177, 182
 espirituhanong pagkahamtong, 9, 13–16, 45, 48, 55, 57, 60–62, 67, 69, 71–72, 74, 79, 82–86, 89–90, 95–96, 99, 102, 117, 119–21, 123, 125, 128–31, 133–35, 137–39, 141–45, 155, 157–58, 160–61, 171–73, 176, 178, 182–83, 185
 espirituhanong pagsalig-sa-kaugalingon, 8, 13, 15–16, 60–63, 65, 67–79, 82–83, 85–87, 89, 92–93, 95, 102, 112, 117–19, 121, 123–24, 127, 130, 133, 137–38, 144, 155, 157, 160, 172, 175, 179, 182
 ni Kristo, 69
 eternidad, 5, 31, 34–35, 66, 71, 75, 131, 134, 139, 141–44, 147, 155, 163, 180, 187
 Exodo, 54, 165, 189–90
 Eyukaristiya, 39, 110
 Ezekiel, ang propeta, 171

 Felix, 129
 Festus, 129
 French nga Rebolusyon, 53

 gahum
 kaibog, 45, 109, 115, 119, 140, 149
 pagkamapuslan, 4, 7, 45, 65, 69, 78, 93, 95, 111, 122–24, 154, 183
 gawasnong pagbuut, 17–18, 20–22, 51, 146, 148, 151, 157, 178, 188
 gingharian
 ni Satanas, 45, 67, 156, 172, 183
 sa kalibutan, 169
 waykatapusan, 169
 Gog Rebolusyon, 157
 grasya
 balaod sa, 52
 epektibo, 131, 134
 komon, 134
 lohistika, 34, 40, 75, 143, 164–65, 174
 masdako, 47
 pagpili sa, 47
 prinsipyo sa, 22, 42–43, 139
 sa Dios. *Tan-awa sa Dios*
 Great Britain, 47
 gubat, 26–27, 35, 44, 49, 105
 gugma sa Dios. *Tan-awa sa Dios*

 Habagatang Ginghamarian, 191
 Hades, 121
 Hardin sa Eden, 22, 151, 157
 Hari sa mga hari, 3, 154, 156, 162
 Hari sa mga Hudiyo, 47, 165, 169
 harianong kaparian, 38, 42, 67, 72, 94
 harianong pamilya sa Dios, 4, 30–31, 40, 60, 65, 69–70, 75–76, 78, 108, 122, 125–27, 132, 154, 183
 harianong pari, 42, 103
 harianong titulo, 126, 154, 162
 Herod Agrippa II, 129
 Hudayismo, 119
 hustisya sa Dios. *Tan-awa sa Dios*
 hypostatic nga panaghiusa, 121–23, 151–54, 160, 163

 Ikaduhang Pag-abut, 47, 156, 169, 180
 imoral nga pagkaut-ut, 36, 38
 inawat nga sistema, 9, 28
 Inkarnasyon, 130, 149, 152, 163–64, 168

- integridad, 25–26, 64, 72, 90–92, 94, 97, 103, 111, 115, 118, 129, 172, 175–76, 185–86
 sa Dios. *Tan-awa sa Dios*
 Israel, 47–48, 66, 119, 156, 165, 169, 171–72, 189–91
 Kapanahonan sa, 66
- Jerusalem, 49, 118–19, 129, 133, 158, 166
- Jesu-Kristo
 bawtismo ni, 161
 Dios sa Israel, 165
 embahador ni, 67, 101
 gidisiplina ni, 44
 gugma ni, 46
 hukum, 158
 Inkarnasyon ni, 68, 152
 mga kamatayon ni, 121
 nagakontrolar sa kasaysayan, 49, 188
 paghimaya ni, 74, 86, 94, 96
 pagkatawo, 31, 69, 71, 84, 105, 120–25, 130, 149, 151, 153–54, 159–64, 166–71, 183
 paglansang, 124
 pagtoo diha ni, 4, 22, 40, 119–20, 134, 148, 151, 155, 157–58, 183, 189
 panaghiusa uban ni, 4, 65, 121, 128, 130, 132, 154
 panalangin gikan, 45–46
 pangulong pari, 67
 personal nga gugma ni, 86
 tentasyon ni, 164, 168–70, 172
- Job, 148, 159, 171–83
- Jonah, 54
- Joseph, 117
- kabtangan, 21, 24, 46, 108, 115, 142, 144
- kabubut-on, 19–20, 25, 28, 34, 51, 59, 146, 148, 155, 158
 negatibo, 23, 27, 34–35, 41, 49, 51, 101, 112, 146, 156, 158
 positibo, 15, 23, 51, 54, 60, 81–82, 107, 130, 151, 160, 163
 tawhanon, 45, 51, 163, 168
- kadaotan, 20, 34, 38, 49, 64, 71, 80, 89, 107, 111, 113–14, 141, 146, 156, 161, 190–91
 rilihiyon, 101
- kagawasan, 15, 21, 24, 27, 41–42, 46, 51, 87, 93, 115, 146, 160, 190
- kagul-anan. *Tan-awa sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan*
- kahadlok, 24, 26–27, 71, 73, 75–76, 102, 105, 123, 136, 173
- kahakog, 64, 115, 169
- kahuyang, posisyon sa, 55
- kaibog. *Tan-awa sa gahum*
- kaisog, 25–26, 135, 140
- kalibutanong magtotoo, 34–35, 37–39, 46, 49, 191
- kalibutanong pagkalambigit, 39, 55
- kalibutanong sistema, 9, 20–21, 31–35, 37–42, 45, 50–51, 56, 101, 133, 137, 189–91
- kaligdong, 8, 13, 25, 64, 71, 82, 88–92, 95–99, 103–04, 113, 124
 makapadasig, 113, 124, 139
 naglihok, 8, 129, 139
- kalig-on
 esprituhanon, 8, 13, 62, 144
 mini, 27, 35
 posisyon sa, 55, 72, 93
 sa kalag, 8, 27
 sa karakter, 64, 98–99
 suludnon, 26, 58, 63, 82, 92, 96–97, 104–05, 138
 tawhanon, 93, 175
 tinubdan sa, 26, 175
- kalig-on sa pangisip, 72, 92, 139
- kalihukan-nga-mohaum, 73, 76
- kalikupan, 4, 19, 27, 45, 100, 151, 156–57
- kalinaw sa kalag, 84, 92
- kalipay, 5, 8–9, 18, 33, 35, 40, 71–72, 75, 81–82, 84, 87, 92, 96, 100, 102–05, 109–10, 116–17, 124–25, 128, 131–32, 138–40, 149, 153–55
 pagtahan, 104
 suludnon, 14, 84, 153
- Kalisdanan, 126

- kalit-nga-kalisdanang pagsulay. *Tan-awa sa pagsulay*
kalooy, 70, 90, 97, 182
kalooy-sa-kaugalingon, 10, 15, 18, 23, 42, 112, 133, 135, 177–78
kamakalmahon, 13, 71, 80
kamapahimaslon, 15, 42, 91, 104
kamapaubsanon, 25, 27, 32, 55, 60, 64, 72, 76, 105, 108, 128, 131
gipatuman, 8, 12, 32
matuud, 6, 12, 76, 108, 128
mini, 131
kamatinuuron. *Tan-awa sa Dios*
kanihit-sa-pagkaon, 44, 115, 171
kanon sa Kasulatan, 136, 181
Kapanahonan sa Simbahan, 4–5, 37–38, 42, 47–49, 65, 67, 69–70, 74–75, 78, 83, 93, 101, 122–27, 130, 136–37, 142, 152–56, 162–63, 170, 181–83
kapanghimatuuran nga pagsulay. *Tan-awa sa pagsulay*
kapasidad, 13, 55, 68, 70, 82, 176
alang sa gugma, 15, 68, 82, 96, 98, 146, 176
alang sa kalipay, 72, 84, 92, 96, 138
alang sa kauswagan, 140
alang sa kinabuhi, 5, 39, 95–96, 101–02
alang sa panalangin, 141, 143, 173
sa kalag, 144
sa pag-agwanta, 59
kapintas, 45, 53, 109, 115, 119, 155–57
karnalidad, 55
kasigurohan-sa-kaugalingon, 72
kastigo, divine, 46, 48
kasuko, 26–27, 104, 109, 166, 177
kasundalohan, 15
katagbaw, 71–72, 84–85, 92, 100, 105, 138
katalawan, 64, 114, 135, 173
katantao, 127
Katapusang Paghukum, 52, 158
katawhan nga pagsulay. *Tan-awa sa pagsulay*
katilingbanong pagkabungkag, 48
katudloan, 8, 32, 76
katumbas nga mga oportunidad, 27
katumbas nga mga pribilihiyo, 97
kaugalingong-minugna nga kagul-anan, 17, 23, 25, 27, 34, 36, 38–39, 45–46, 56, 58, 60, 76, 101, 105, 119, 133, 182
kaulipnan, 48, 104
kawalay-kasigurohan, 27
kenosis, doktrina sa, 163
kinabubut-ong responsibilidad, 21
balaod sa, 17–18, 20–22, 25–28, 31, 34, 39–41, 44, 46, 59, 105, 114
kinalabwang-kamandoan. *Tan-awa sa Dios*
kinatas-ang hukmanan sa langit, 114
kinaugalingong-kamatarong, 23, 35, 64, 94, 119, 173
kognitibo nga independensiya, 139
kognitibo nga kompiyansa-sa-kaugalingon, 93
kompiyansa, 13–14, 49, 63, 71, 81, 83, 87, 93, 95, 111, 114, 125, 127, 133, 160, 165, 167, 176, 179, 185
Komunyon, 39
kontra-Semitismo, 47, 156
Kristo. *Tan-awa sa Jesu-Kristo*
Kristohanong paagi sa kinabuhi, 5, 7, 10–11, 21, 24, 70, 87, 93, 118, 120, 127, 131, 138, 145, 184
Kristohanong pangalagad, 161
langit, 35, 114, 121, 144, 154, 161–62
bag-o, 158
langyaw nga mga misyon, 47
Laodicea, 39
legalismo, 93, 101, 119, 140
ligdong nga gugma, 13, 81, 95–99, 103, 105, 139
linaw nga kalayo, 158
lingkoranan sa paghukum ni Kristo, 66, 117
logizomai, 132
lohistika nga grasya. *Tan-awa sa grasya*

- Louis XIV, 53
 Lucifer, 78, 146
 lunsay nga pagkahimugso, 154, 161–62
- mahinungdanong-kahimtang, 46, 48–49, 52–54, 116, 123, 172
 makasaysayanong impak, 47–48, 123, 172
 makasaysayanong mga kalit-nga-kalis-danan, 44, 49–50, 52, 54, 60, 115
 makasaysayanong mga tudling-sa-kalamboan, 50, 52, 117, 126
 mananaog, 9, 12–13, 16
 manna, 165
 mapatuyangong panag-indigay, 72, 94
 masilutong lihok, 30, 37, 50, 52, 187
 Mesiyas, 47, 169, 190
 metabolisar, 8, 12, 58, 60, 68, 88, 94, 132, 137, 179
 mga anghel, 106, 146–49, 151, 154–55, 157
 magbalantay, 167
 nalaglag, 157
 pinili, 151, 155
 mga balaod sa divine nga katukuran, 21, 25, 42, 45–47, 64, 98, 115
 mga desisyon
 dimaayo, 1, 17–18, 21, 25, 28, 30, 38–39, 42, 56, 59, 112
 gawasnong-pagbuut, 45
 gikan sa posisyon sa kahuyang, 55, 112
 gikan sa posisyon sa kalig-on, 55, 72, 93
 maayo, 18, 22, 28, 39, 55, 72, 93–94
 responsibilidad sa, 18, 20, 24, 75, 140
 mga dispensasyon, 65, 67, 96
 mga epidemiya, 44, 115
 mga ginikanan, 2, 31–33, 43, 51, 53–54
 mga Hudiyos, 47, 54, 110, 115, 117–18, 129, 156, 165, 167, 169, 171–72, 189–90
 mga kasulbaran, 1, 11–13, 22, 24–26, 28, 53–55, 59, 68, 71–82, 105, 108, 114, 136, 156–57, 163–65, 179, 186
 ditinuud, 81, 108
 mga milagro, 81, 109, 163–64
 mga misyonaryo, 47–48, 123
 mga panatiko, 76
 mga Patriyarka, 171
 mga sukaranan
 absoluto, 20, 64
 dihingpit, 19, 64, 158
 sa legalista, 75
 Milenyo, 126, 156–57
 Moses, 149, 155, 166, 171, 189–90
 motibasyon, 7, 14, 27, 42, 52, 63, 66, 76, 88, 91, 93, 95, 107, 111–12, 132, 136, 139, 173
- naghugpong nga ulat sa kalag, 34
 naghukum, 42–43, 50
 nagsalig-sa-kaligdong nga gugma, 98–99
 nahabilin, 47, 116
 Napoleon, 53
 Napulo nga Kamandoan, 50
 neyurosis, 178
 Noah, 172
- okupasyon uban ni Kristo, 14, 87, 121, 133
 omnipotence. *Tan-awa sa Dios*
 omniscience. *Tan-awa sa Dios*
 Operasyon Tumbanan, 169
- Pablo, ang Apostol, 78–79, 81, 119, 128, 131, 189
 padulngan, 28
 pag-ambit sa kalipay sa Dios, 8, 72, 81, 84, 87, 100, 124–25, 131–32, 138, 140
 pag-ampo, 28, 80–81, 106, 117
 pag-antos
 alang sa panalangin, 1, 9, 13, 16, 49–50, 55–60, 62–63, 66, 70–71, 74–75, 77, 80–84, 86, 99–101, 123, 128–29, 132–33, 135–38, 141, 145, 148, 161, 163, 165, 178, 180, 182
 angay, 55
 balhin ngadto sa panalangin, 16, 56,

- 79, 118, 185
 dimadaog, 34, 55, 59, 99
 isip motibasyon, 2
 langitnon nga mapugnganon, 1, 16,
 56, 60–62, 66, 74, 77–80, 82–86,
 90, 93, 95, 107, 118, 123, 129–30,
 137
 makasaysayanon, 49
 masiluton, 1, 34, 55–57, 75–76, 133,
 148, 178
 rilihiyon sa, 100
 wamahitakus, 55, 59–60, 62, 144–45,
 172, 175
 pag-ayo, 40
 pagbating-sad-an, 23, 27, 75
 pagbuno, 19, 21
 pagdaot-sa-dungog, 19, 41–43, 50, 105
 pagdawat, paghawid, paghinumdum, 36,
 131
 pagdumut, 23, 42, 102, 105
 paghatag, 110
 paghiklin sa sala, 23
 paghikog, 167–68, 176
 pagkaarogante, 12, 15, 18–20, 22–23,
 32, 38, 40, 42, 45, 53, 55, 60, 64,
 76–79, 82, 93, 94, 101, 105, 107,
 111, 115, 118–19, 123, 129, 135,
 140, 146–47, 151, 156–57, 175,
 181, 184, 190–91
 krusado, 94
 pagkabanhaw, 117–18, 120–21, 123,
 125–28, 152, 160
 lawas, 126–28
 ni Kristo, 121, 125, 128, 152
 pagkabuang, 108
 pagkadili-mapuypuy, 15, 24, 27, 42,
 104, 112
 pagkadili-mausab. *Tan-awa sa Dios*
 pagkaespirituhanon, 43, 73, 101
 pagkahimugso-pag-usab, 156
 pagkahitarong, 41
 pagpahitarong-sa-kaugalingon, 38,
 179, 181
 pagkaignorante, 12, 19–20, 22, 29,
 34, 36, 64, 111, 140, 184
 mga sala sa, 20
 pagkakalibutanon, 55
 pagkamaki-kaugalingon, 20
 pagkamapait, 15, 18, 23, 42, 104, 112–
 13, 133–35
 pagkamatarong
 absoluto, 19, 22, 41, 69, 120, 146,
 158, 185
 dihingpit, 19, 158
 divine, 19, 73, 158
 impyutasyon sa, 19, 37
 sa Dios. *Tan-awa sa Dios*
 pagkamatay, 8, 33–34, 39, 49, 70–71,
 100, 122–23, 125, 138, 141, 149,
 174, 182
 pagkamaulagon, 109
 pagkanilain
 kinatas-an, 126, 128
 sa kasinatian, 128
 sa posisyon, 128
 pagkapalahubog, 109
 pagkasad-an, 52–53, 148, 156
 balaod sa, 49
 pagkaut-ut, 30, 38, 48
 pagkaut-ut sa pamatasan, 36, 38
 pagkawaysala, 151
 pagkawaysayup, 124, 153
 pagkontrolar-sa-kaugalingon, 11, 73, 94,
 141
 paglaum, 7–8, 10–11, 19, 34, 81, 95, 103,
 109, 116, 125, 127, 131, 139, 169,
 175, 185
 pagmatuto sa ginikanan, 31–32
 pagpakig-uli, 23
 pagpangatarungan, 64, 108
 rebound, 7, 11, 23–24, 28, 32–33, 37–39,
 55–56, 58, 81, 101, 105, 119, 133,
 136–37, 181–82, 185
 pagpuyo, sa Trinidad, 66–67, 74
 pagsaka, 160, 162
 Pagsakgaw, 125–28, 152
 pagsingabot sa, 126–27
 pagsalikway, 76
 pagsimba. *Tan-awa sa Dios*
 pagsulay, 55

- buylo, 1, 9, 16, 35, 56, 60–62, 66, 82, 84–85, 90, 95–96, 99–100, 102–05, 117–19, 123, 128–31, 133, 135–37, 182
 kalit-nga-kalisdanan, 35, 85, 102, 114, 116–18, 123, 129
 kapanghimatuuran, 1, 14, 16, 56, 60–62, 66, 69, 82–83, 123, 125, 130, 135, 137, 141, 145, 148–49, 155–56, 158–64, 166–82
 katawhan, 35, 85, 90, 102–05, 114, 118, 123, 129
 ni Kristo, 161–69
 panghunahuna, 35, 85, 102, 105–06, 108–09, 114, 118, 123, 127, 135
 sistema, 35, 85, 102, 110–14, 118, 123, 129
 pagtoo, 40, 71, 73, 117, 131, 134
 diha ni Jesu-Kristo, 4, 23, 40, 119–20, 148, 151, 153, 157–58, 183, 189
 wala-ang-merito, 23
 pagtoo-pahulay, 11, 95
 pagtoo-pahulay nga pagbansaybansay, 7, 11, 81, 95, 185
 pagtubo
 patulin, 56, 58, 78, 87
 espirituhanon, 1–2, 8, 24, 32, 43, 55, 58, 71, 75, 77, 82, 84–85, 93, 98, 101, 105–06, 117, 132, 135–36, 138, 160–61, 175, 180, 185
 pag-uyon, 102–03, 109, 175
 sa Dios, 19, 101, 120, 158
 pagwali-sa-ebanghelyo, 47, 157–58, 188–89
 pakaulaw, 42, 85
 pakighilawas-sa-diminyo, 19, 23
 pamakak, 19
 panagbulag sa simbahan ug istado, 46
 panalangin, 1–2, 5, 9, 11, 13, 16–17, 22, 24, 28, 33–35, 40, 44–50, 54–55, 58–59, 62, 66, 78, 82, 84, 86, 94, 101, 104, 108, 118, 120, 122–23, 125, 131, 134, 139, 141–45, 148, 155, 157, 165, 169, 172–73, 184–85
 escrow, 13, 141–45, 171–73, 182
 gisaad, 95
 kinadak-an, 86
 lohistika, 34, 40, 75, 143, 164–65
 pag-antos alang sa. *Tan-awa sa pag-antos*
 pagtugyan sa, 142–44
 pang-apod-apod sa, 141–43
 pinaagi sa panag-uban, 46–49, 54, 122–23
 porpolyo sa, 5
 waykatapusan, 169
 panalipod gikan sa kaaway, 49
 panalipod nga mga mekanismo, 109
 pangabubho, 19, 42, 94, 104, 112, 140
 pangawat, 19
 panglibak, 19, 41–44, 50, 105
 panglutos, sa rilihiyon, 49, 78, 91, 118
 pangsulbad-sa-problema, 7, 10, 12, 85, 101
 pangsulbad-sa-problema nga kahimanan, 10–12, 14, 22, 24, 27–28, 55–56, 59, 72–73, 75, 81–82, 84, 88, 91, 93, 95–96, 99–100, 103–05, 111, 114, 116–17, 123–25, 127, 130–31, 137–39, 141, 154, 163, 179, 184–86
 pangulipas, 109
 panimalus, 27
 panimpo, 49, 80
 pasangil, 19, 42, 105, 148, 173
 pasinati sa doktrina, 72, 93, 140
 pasinati-sa-grasya, 72, 93, 139
 Pasko, 69
 pastor, 37, 43, 68, 71, 73, 76, 88, 122, 136, 185
 awtoridad, 76
 Pedro, ang Apostol, 78, 116
 Pentekostes, adlaw sa, 126
 perpektong pagkawaysala, 151
 personal impak, 122
 personal nga gugma, 88–91, 97–99, 103–04, 177, 184
 personal nga gugma alang sa Dios, 8, 12–13, 25, 60, 65, 67, 69, 72–73,

- 75–76, 82, 84, 88–89, 91, 93, 95,
97–98, 110, 112–13, 119, 124,
131–32, 136, 139–40, 160, 169,
172–73, 179, 182, 185
- personal nga gugma alang ni Jesu-Kristo,
86
- personal nga kalit-nga-kalisdanan, 115
- personal nga kasigurohan sa padulngan,
11, 73, 94, 103, 140
- pilosopiya, Griyego, 78
- piniling katawhan, 47
- politikanhong kaguliyang, 48
- porpolyo sa dimakitang mga bahandi, 5,
65, 73, 122, 153
- Portiko ni Herod, 166, 176
- praybasi, 21, 24, 41–43, 46, 67, 75
- propesiya, 126, 191
- Karaang Testamento, 156
- protokol, 5, 17, 28–29, 48–49, 75, 106,
155, 183
- divine, 6, 12, 17, 20, 28, 31, 59–60,
75, 94, 105, 126, 133–34, 185–86
- protokol nga plano sa Dios. *Tan-awa sa*
Dios
- rebersiyonismo, 55
- rilihiyon, 19, 36, 100–01, 119–20, 191
- Roma, 118, 129–30
- Romanhong Imperyo, 47, 191
- sakit-sa-kaisipan, 20, 178
- sala, 38
- binaba, 19, 42–43, 176
- dayag, 19
- kapasayloan sa, 22–23
- kinaiya, 19–20, 64
- liseniya sa, 24, 72
- mga sumbanan sa, 51
- orihinal nga sala ni Adan, 19
- paghiklin sa, 23
- panghunahuna, 19, 23, 26–27, 42–44,
104
- personal, 19, 22, 32, 64
- sa amahan, 51
- sa katawhan, 22, 84, 154
- sumpaysumpay, 24
- waypugongpugong nga pagbuhat, 42
- sala paingon sa kamatayon, 34, 36, 39,
50
- Satanas, 9, 14, 20–21, 34–36, 44–45, 47,
67, 78–79, 101, 107, 109, 114, 133,
137, 145–52, 154–77, 180
- apelasyon sa bista ni, 145–47, 149–
51, 154, 158–59, 162, 171–73,
177, 181
- magmamando sa kalibutan, 20, 151,
156, 160
- paggawas ni, 157
- panahon sa pagkamabahalaon, 156
- panukitsukit ni, 14, 158, 160, 168, 170
- sistema ni, 21
- Saul sa Tarsus, 131, 189
- sentido komon, 24, 117–18, 168
- espirituhanon, 72, 140, 167
- Septuagint, 165
- sesyon, 160, 162
- Shekinah nga Himaya, 66, 74
- silot sa kamatayon, 21
- Simbahan, 4, 65, 117, 122, 125–34, 153
- Sinai, 167
- sinaligang nasod, 46–48, 54, 115–17,
123, 156, 165, 190–91
- hentil, 47
- sistema nga pagsulay. *Tan-awa sa pag-*
sulay
- siyentipikanhong mga balaod, 17, 168
- Stockdale, Admiral James B., 26
- stoicheo*, 137
- sublimasyon, 109
- suludnong kalig-on. *Tan-awa sa kalig-on*
suludnong kalipay. Tan-awa sa kalipay
summorphizo, 123
- sundalonghong pagkabuntog, 48, 116
- tambag, 73, 81, 171
- tawhanong kamaayo, 19–20, 22, 38, 64,
75, 190
- tawhanong kasaysayan, 14, 22, 45, 48,
51–52, 65, 132, 145, 147–49, 152–
53, 156–58, 183, 187

- tawhanong pagsalig-sa-kaugalingon, 63–65
- tawhanong panglantaw, 105, 109, 116, 132
- tawong-waybatasan, 72
- teleiöo*, 130
- teleo*, 62
- Templo, 66, 117–18, 166
- Trinidad, 65–67, 74, 153, 162
- tunglo, 11, 41, 44, 52, 118
- paingon sa panalangin, 24, 118
- pinaagi sa panag-uban, 46, 49
- tunglo sa ikaupat-nga-henerasyon, 41, 53–54
- ulipon, 4, 45, 94, 103
- Unang Pag-abut, 9, 69, 84, 121–23, 150, 152–55, 161, 163, 169
- United States of America, 47, 54
- waykatapusang ganti, 35, 41, 117
- waykatapusang kahimtang, 143, 158
- waykatapusang kinabuhi, 22, 36, 70, 169
- waykatapusang seguridad, 9, 40
- Zophar, 177–78

MGA SULATANAN

SUKARANON NGA MGA LIBRO NI R. B. THIEME, JR. GIREKOMENDAR NGA HAN-AY

Ang Plano sa Dios
Ang Trinidad
Merkado sa Ulipon sa Sala
Ang Babag
Rebound ug Padayon sa Pag-abante!
Paghikling sa Sala
Ang Pagtoo-Pahulay nga Kinabuhi
Dios nga Balaang Espiritu batok Ang Kinaiyang Makasasala
Kusog sa Panghunahuna
Hetenismo
Divine nga Paggiya
Pag-ampo
Pagsaksi
Ang Mawaldason nga Anak

SA DOKTRINA NGA MGA PAGTOON SA BIBLIYA

Doktrina sa Bibliya, ang katibuk-an sa pagtulon-an nga gikuha gikan sa usa ka literal nga interpretasyon sa mga Kasulatan, mao ang sukaranan para sa espirituhanong kamatuuran. Ang pagtoon sa Bibliya nagasangkap og espirituhanong pangpabaskog para sa Kristohanon (Mateo 4:4).

Ang kamahinungdanon sa doktrina sa Bibliya dili mahimong ibaliwala (Salmo 138:2). Ang Dios nagamando sa Kristohanon aron sa kahiladman nahiusab (Mga Taga-Roma 12:2). Kini nga pagkausab nagakinahanglan og usa ka adlaw-adlaw nga pagbag-o sa hunahuna pinaagi sa pagkat-on ug paggamit sa Pulong sa Dios (2 Mga Taga-Corinto 4:16; Mga Taga-Efeso 4:23).

Sa daghang katuigan ang sa doktrina nga Bibliya nga mga klase nga gitudlo pinaagi ni R. B. Thieme, Jr., misangkap og adlaw-adlaw nga espirituhanong pagkaon para sa iyang kongregasyon. Mga publikasyon, DVDs, ug MP3 CDs (English) maoy anaa sa walay bayad o obligasyon. Usa ka *Sa Doktrina nga mga Pagtoon sa Bibliya nga Katalogo* maoy ihatag diha sa paghangyo.

R. B. THIEME, JR., BIBLE MINISTRIES

P.O. Box 460829

HOUSTON, TEXAS 77056-8829

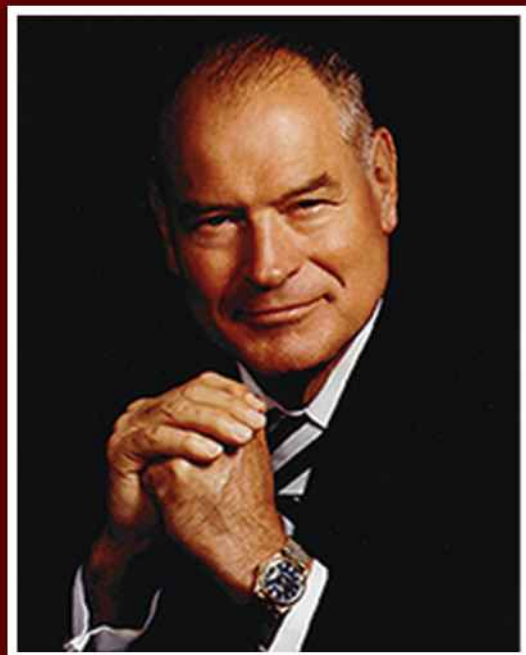
www.rbthieme.org

713-621-3740

Si ROBERT B. THIEME, JR. (1918-2009) nagapabilin nga usa ka mahinungdanong tingog sa Kristiyanismo sa tibuuk kalibutan. Ang iyang makugihon, mapatin-awong pagtulon-an gibasi diha sa orihinal nga mga pinulongan sa Kasulatan sumala sa makasaysayanong konteksto nga ang Bibliya nahasulat. Ang iyang binag-o nga mga sistema sa bokabularyo, mga ilustrasyon, ug bibliyanhong mga kategoriya sa klaro nga magpahayag sa dimasayup nga mga kamatuuran sa Pulong sa Dios. Si Thieme nakarekord og kapin sa napulog-usa ka libo ka mga oras sa mga sermon ug nakamantala og kapin sa usa ka gatus ka mga libro og naglukup hapit sa Bibliya.

Si Thieme migraduwar sa University of Arizona (Phi Beta Kappa) ug Dallas Theological Seminary (summa cum laude). Ang iyang seminaryo nga mga pagtoon napakgang tungud sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan nga sundalohong serbisyo atol nga siya misaka ngadto sa ranggo nga tenyente koronel diha sa United

States Army Air Corps. Pagkahuman sa iyang nagpadayon-pagtoon nga buhat sa 1950, siya nahimong pastor sa Berachah Church sa Houston, Texas. Ang iyang malukopon nga pagbansay sa Griyego, Hebreyo, teyolohiya, kasaysayan, ug mahitungud sa teksto nga panuki misangkap og pundasyon para sa iyang masuknaong propesyonal nga kinabuhi sa pagtoon ug pagpanudlo sa Pulong sa Dios. Si Thieme miretiro isip pastor sa Berachah Church human sa singkuwentay-tres ka katuigan sa matinud-anong serbisyo.

Paghulagway ni Robert Becker

Kristohanong Pag-antos

nagatanyag sa bibliyanhong panahum labot sa pag-antos. Ngano man ang mga Kristohanon makasinati og kasakit, kabalaka, ug kaguul? Unsaon man sa Dios pagbalhin sa pagtunglo ngadto sa panalangin? Kini nga mga pangutana matubag sa tagsatagsa gikan sa mga Kasulatan.

Ang pagsabut sa mga rason sa Dios mahitungud sa pag-antos nagasangkap sa magtotoo sa pagdala sa kalisdanan. Siya makat-on sa pag-ila ug sa pagpapas sa kaugalingong-minugna nga kagul-anan, nga sukad masukad mao ang labing sagad nga matang sa tawhanong kapaitan. Siya makat-on usab sa paglikay og divine nga silot. Ang labing importante, siya nagasugod sa pagkasabut sa gamhanang mga bahandi nga gikahatag sa Dios kaniya alang sa pagsulbad og mga problema. Ang iyang makanunayong paggamit niining dimakita nga pangsulbad-sa-problema nga kahimanan ilalum sa kalisud nagapatulin sa iyang espirituhanong pagtubo ug nagapahimaya sa Dios sa kinatas-an.

Walay pag-antos sa kinabuhi nga labaw pa kay sa plano sa Dios. Ang Kristohanon kinahanglan maghuput sa usa ka hingpit nga pagsabut bahin sa pag-antos alang sa paglahutay ilalum sa kalisud ug sa pag-uswag ngadto sa espirituhanong pagkahamtong.